UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 01732671 1

116 EP

I

28

ARCHIV

PRO

LEXIKOGRAFII A DIALEKTOLOGII

VYDÁVÁ

III. TŘÍDA ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA

PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

ČÍSLO II.

PODROBNÝ SEZNAM SLOV

RUKOPISU KRALODVORSKÉHO

SE ZVLÁŠTNÍM ZŘETELEM KE KRITICE ČTENÍ A VÝKLADU.

V PRAZE.

NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

1897.

PODROBNÝ SEZNAM SLOV

RUKOPISU KRALODVORSKÉHO.

SE ZVLÁŠTNÍM ZŘETELEM

KE KRITICE ČTENÍ A VÝKLADU

PODÁVÁ

DR. V. FLAJŠHANS.

PŘEDLOŽENO DNE 24. ŘÍJNA 1896.

V PRAZE.

NÁKLADEM ČESKÉ AKADEMIE CÍSAŘE FRANTIŠKA JOSEFA
PRO VĚDY, SLOVESNOST A UMĚNÍ.

1897.

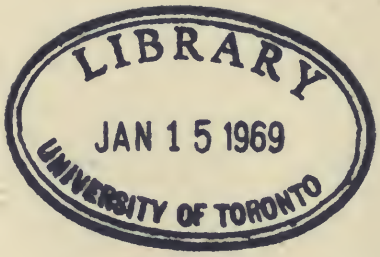

PG
5022
A12F5

Tiskl Alois Wiesner v Praze

ÚVOD.

»Ponecháváme Rukopis Kralodvorský klidně jeho osudu: ať vede při svou u vrstevníků a potomků sám« — tak před půlstoletím psal Šafařík v úvodu k Thunovu vydání Rukopisu Kralodvorského. Aby se to mohlo dáti, potřebí předně úplného prozkumu tohoto rukopisu, ale toho dosud — 80 let po jeho nalezení — není. Práce následující hledí tuto mezeru aspoň v nejhrubších rysech vyplniti.

Obsahuje úplný výčet slov RKho, každou formu zvlášť, s odkazem na heslo. U hesel jsou vytčeny všechny doklady naskytající se; z proužků jest užito i slabik jednotlivých, pokud možno z nich pravděpodobně slovo uhodnouti. Je zde vypočteno 1527 hesel v 6222 dokladech. Doklady uvedeny jsou formou originalu; čísla před nimi značí verš básně, zlomky za nimi řádku stránky originalu.

Při práci své jsem užil hlavně následujících spisů: fotografického vydání Vrťátkova z r. 1862, při čemž velmi mi pomáhaly protokoly komisí zkoumacích, otištěné v ČČM. 1881 a 1887. Při tom zvláště bedlivě přihlíženo k výborným v té příčině pracím Maškovým v Lfilol. 1877 a ČČM. 1889 (čtení proužků skoro výhradně zakládá se u mne na práci Maškově). Pro vulgatu užíval jsem čtení Prusíkova (Rukopisy Královodvorský a Zelenohorský, 1886, menší vydání); k tomuto vydání vztahují se veškerá čísla veršů; dále hojně jsem užíval vydání Kořínkových a Hankových, pak variant uvedených u Nekrasova (Kraledvorskaja Rukopis, Skt. Peterburg 1872). Přijal jsem všechna čtení, pokud ještě nověji se vyskytují; čtení chybná ovšem odkazuji k správným heslům. Na mnoha místech užívám čtení svého; o tom čtenáře text krátce zpravuje. Z příspěvků jiných užito hlavně prací Gebauerových, Jirečkových a Seykorových; dále vší dostupné literatury, jak ostatně čtenář snadno spozoruje.

Práce nechce býti ničím, než úplným seznamem slov RKho; zakládá se ovšem na úplném probrání všech různočtení a výkladů, ale tyto výklady a kritický apparat jsou z ní vynechány. Hledí si jen čtení a písma. Podobnou

práci podnikl již Nekrasov, ale jen povrchní srovnání ukazuje ohromnou neúplnost. Ovšem i má práce ve příčině čtení je neúplná; hesla zřejmě chybná (jako *všeho* m. *všeho* atd., nebo *horský* Prusík Jar. m. *chlumský, zvučným* Jireček Čstm. m. *hlučným* atp.) jsou z ní vyloučena; v té příčině, myslím, úplnost není ani možna ani žádoucna.

Zkratky a uspořádání grammatické jsou odborníku jasné, ostatní jsou vyloženy na konci práce. Adjektivná adverbia zařadil jsem k adjektivům, ježto někdy je nesnadno rozhodovati o tom; naproti tomu substantiva slovesná jsou oddělena od sloves; rovněž tak participia, pokud není k nim tvarů jiných slovesných.

V Praze, dne 22. října 1896.

Dr. V. Flajšhans.

1. A, spojka.

1. = však: Jar. 65 světi nejmiechu *a* hnachu bez uma 9/3; Jar. 99 nalit . . . s nimi střetnú : *a* v ješut by chrabrost 9/28 - 29; Čst. 84 meč . . . padáše jako drvo . . : *a* po horách mnoho . . dubóv 15/14 (podle Maška, Lfilol. III. 180 a 181 předěláno z *ij*; Čst. 141 dlužna obět . . *a* nynie pospěti . . 16/16; Op. 7 ráda bych neplakala . . *a* řekněte, kto by neplakal 28/20.

2. = a to, tu atp. (význam stupňovací): Ben. 10 Němci tahú, *a* sú Němci Sasíci 6/20; Ben. 17 vyžehajú vám chyžice : *a* všecko vyžechachu 6/23; zvl. spojení s interjekcí : *aj a* : Čst. 239 *aía* vyjde duše 18/3, *ach a* : Zbyh. 5 ach *a* zlobný Zbyhoň chváti holubicu 25/4, Zbyh. 6 otnese u hrad, *ach a* u hrad tvrdý 25/5.

3. = a, i.

Jar. 231 u věk *a* věky věkoma 12/28; Kyt. 5 viol *a* róží 26/13; Záb. 261 dat mnostvie obětí *a* hlásat . . 24/31; Čst. 240 vyletě . . *a* po drvech . . 18/4; Čst. 211 vece *a* sic sdieše . . 17/17; Čst. 158 stúpíš *a* dojdú 16/22; Zbyh. 17 uchváti *a* otnese 25/13 (verš nejspíše porušený; dle Maška Lfil. III. 180 *a* opravováno v *i;* verš má vlastně dle parallelního v. 6 zníti : *i* otnese u hrad, ach a u hrad tvrdý); Záb. 242 již nám nedaleko hory *a* již hlúček vrahóv 24/21. (18) (O dokl. posledním v. také *aj* 2.). V. také *aby*, *ač*, *až*. Sraženinu *a—onde* = *ande* v. pod *ande*.

— *abíli*, zlomek slova 4/30 — *abtlí*.

2. aby, spojka.

Jar. 49: *abí* zvěstovali 8/24; Lud. 67 *abí* knieni stanovila 19/11. (2).

3. ač, spojka.

Jar. 213 : *acz* sě hrdinami zváti chcete 12/14. (1).

— *ach*, zlomek slova 4/17 -*ach*.

4. ach, interjekce.

Jah. 21 *ach*, čso řekne 26/30; Kyt. 7 spade, *ach*, spade 26/14; Jah. 7 *ach*, ty trnie! 26/24; Róž. 1 *ach*, ty róže! 28/2; Op. 1 *ach*, vy lesi! 28/17;

složené jest *ach a:*

Zbyh. 6 otnese u hrad, *ach a* u hrad 25/5; Zbyh. 5 *ach a* zlobný Zbyhoň chváti 25/4; sem také nejspíš patří doklad Zbyh. 17 a otnese *ach* u hrad 25/13 (místo : i otnese u hrad, ach a u hrad) (8).

5. aj, interjekce.

1. s vokativem:

aj, *ty* . . . : Ben. 1, Záb. 46, 149, 167, Zbyh. 3 *aí* ty . . . 6/16, 21/11, 23/5, 23/13, 25/2; *aj*, *bratře* . . . Záb. 131, 181, 252 *aí* bratře . . . 22/26, 23/22, 24/25; Záb. 86, 126 *aí* Slavoj! 22/2, 22/23; Záb. 95, 240 *aí* Záboj! 22/6, 24/20; Ben. 1 *aí*, slunéčko! 6/16; Záb. 115 *aí* Luděče! 22/17.

2. se slovesem:

Ol. 31 *aí* . . mlčie 5/23; Ol. 50 *aí* Polené chvátajú 6/4; Ol. 51 *aí* vladyky sěkú 6/5; Ol. 55 *aí* vícestvie jesti dáno 6/8; Čst. 93 *aí* postavi sě 15/20; Čst. 108 *aí* prúd teče 15/29; Čst. 228 *aí*, řiče les 17/28; Lud. 15 *aí* káže kněz 18/17; Lud. 119 *aí* oba spadesta 20/4; Záb. 68 *aí* skočichu 21/24; Záb. 73 *aí* vystúpichu 21/27; Záb. 135 *aí* vyrazi 22/28; Zbyh. 7 *aí* obcháze 25/5; Zbyh. 37 *aí* otvoři 25/28; sem náleží i tyto doklady: Čst. 66, 67 *aí* k hradu, *aí* vzhóru . . tecte 15/5; Záb. 253 *aí* šerý

vrch! 24/26; Čst. 55 *ai* tamo 14/32. (Sem čítá také Seykora Ad R. K. 60. doklad ze Záb. 242, *aiuz* hlúček 24/21 (= *aj — již*), který uveden shora při *a* 3).

3. složeniny:

aj, a!: Čst. 239 *ai a* vyjde duša 18/3; *aj, hle!*: Jar. 232 *ai hle* na vznojeném nebi mráček 12/28; *aj, nastojte!*: Jar. 178 *ai nastoíte* slavný Vněslav sražem šípem! 11/22; *aj, ta!*: Ol. 15 *aíta* vece Výhon 5/10; Ol. 23 *aíta* kněz vzě prapor 5/17; Ben. 30 *aíta* Beneš l'ud zve 6/29; Ben. 41 *aíta* hněvi uchvátichu 7/1; Jar. 120 *aíta* rozmnožie se množstvie 10/1; Jar. 226 *aíta* Jaroslav letě 13/19; Čst. 27 *aíta* sě valé dým 14/18; Čst. 89 *aíta* drva .. přiklonichu 15/17; Záb. 65 *aíta* vši vyrazichu 21/22; Záb. 189 *aíta* otvrže Záboj ščít 23/26; Jel. 9 *aíta* junoše chodíva 27/14. (Tyto doklady bývají obyčejně chybně čteny *ajta;* tak Prusík, Kořínek a j.; ale jasně chybnost této transkripce ukázal O. V. Seykora, Na obranu 62—72, 1893; srovn. i jeho Ad RK. 1886, 46). *aj tu*: Jel. 21 *aí tu* leže 27/22 (47). — *ajta;* chybné čtení; viz *aj.*

-am, -an, zlomek slova: -ā 2/29.

6. **ande,** spojka, pův. příslovce *onde* + *a;* Jar. 84 *ande* milosrdie prosi 9/17. (1).

7. **až,** příslovce, spojka.

1. u předložek:

Jar. 149 *az* do nedozíráma daleka 10/33; Jar. 171 *az* do oblak 11/17; Čst. 104 *az* k vrchu 15/27; Ben. 56 *az* po .. vrch 7/9; Čst. 192 *az* pod slunce 17/7.

2. uvádí větu:

Jar. 177 *az* noc temná konec bojem sdieše 11/21 (6).

8. **Báťa,** masc.; důvěrné oslovení.

Voc. Sg. Záb. 28 *batío,* ty mluvi k niem 20/32 (1).

báťo v. *báta.*

9. **báti sě,** sloveso;

Praes. 3. sg. Záb. 256 *boíe ſie* jich ptactvo i plachý zvěř 24/28; 3. plur. Záb. 257 jedno sovy *neboíuſie* 24/29 (písmeno *u* často různě čteno; v rkp. je poněkud nezdařené; srovn. Gebauer Slovo o rasurách § 2 a. 1, Mašek Lfil. III., 179) (2).

bě v. *býti.*

běda v. *bieda.*

bedrost v. *bodrost.*

bědu v. *bieda.*

běha v. *běhati.*

běháše v. *běhati.*

10. **běhati,** sloveso.

Aor. 3. sg. Zbyh. 40 hradem vezdě *bieha* 25/31; Impf. 3. sg. Jel. 1 *biehaſe* jelen po horách 27/11 (2).

11. **běhnúti,** sloveso;

Aor. 3. sg. Kyt. 2: *bieze* zmilitka ku potoku 26/11. (Výklad *běžé* atp. jest chybný) (1).

běchu v. *býti.*

bělitkú v. *bělitký.*

12. **bělitký,** adjektivum. Sg. Acc. fem.: Jah. 4 *w bielitku* nožicu 26/22 (1).

13. **Beneš,** masc. Osobní jméno. Nom. Ben. 30 *benes* Hermanóv 6/29; Ben. 37 *benes, benes* jede 6/31; Ben. 65 obráti sě *benes* 7/14 (4).

beř sě v. *bráti.*

14. **běs,** masc. Sg. Nom.: Záb. 167 *bieſ* v tě 23/14 (1).

běsnichu v. *běsniti.*

15. **běsniti,** sloveso.

Aor. 3. plur. Čst. 77 meči *bieſnichu* protiv mečem 15/11 (1).

16. **bez,** předložka s Gt.

Ben. 62 *bezhnutía* 7/12; Jar. 65 *bez uma* 9/13 (2). Složen. *bezduchý* v. t.

bezduch v. *bezduchý.*

17. **bezduchý,** adjekt. Sg. Nom.

Tvar jmenný muž. Jar. 283 spade *bezduch* 13/30 (1).

běže, běžé, běžě v. *běhnúti.*

-bi, zlomek slova 1/15.

18. **bieda,** fem.

Nom. sg. Jar. 116 *bieda* vstane tužšia 10/8; Acc. sg. Čst. 65 uvádieše *biedu* na l'ud 15/4—5 (2).

biedné v. *biedný.*

19. **biedný,** adjektivum;

Acc. plur. masc. Ben. 4. *na biedne* l'udi 6/17 (1).

biedu v. *bieda.*

biechu v. *býti.*

bielé v. *bielý.*

bieléj v. *bielý.*

bielém v. *bielý.*

20. **bielý,** adjektivum;

N. (= acc.) sg. masc. Jah. 14, 40 konieček *bielí* 26/27, 27/9; DLoc. sg. fem. Lud.

12 po jejéj *bielei* šiji 18/16 (může býti i dat. i lokal); Loc. sg. masc. Jah. 28 na koníčce *bielem* 27/3; N. (= acc.) pl. fem. Lud. 9 líce jmieše *biele* 18/14 (fem. místo neutra; jako stč. a nč. často) (5).
biesta v. *býti*.
bieše v. *býti*.
bijú v. *bíti*.

21. bíti, sloveso;
Praes. 3. plur. Jar. 235 blsky ráz ráz *bíiu* v stany 12/31; (Mašek v ČČM. 1889, 222 počítá sem (jako *biu*) i zlomek *-biu*, v. s. v.) Infin. Lud. 106 kto sě chtějú se mnú *bítí* 19/31; Záb. 40 nesměchu sě v čelo *bítí* 21/7 (3).

22. bitva, fem.;
Acc. Sg. Čst. 54. *bituu* v sobě nesú 14/32 (1).
-biu, zlomek slova *-bíu* 1/11.

23. blaho, nt. — Sg. NAcc.:
Čst. 113 raně *blaho* 15/32 (1). Slož. *blahodějný*, v. t.
blahodějné v. *blahodějný*.

24. blahodějný, adj. Sg. Nom. nt.
Čst. 118 *w blahodieíne* jutro 16/1 (1).

25. blahost, fem. — Sg. Nom.:
Záb. 67 byvšie *blahoſt* 21/23—24 (1).

26. blánka, fem.
Sg. Gt. Skř. 13 nenie *blanki* 28/50 (1).

27. blesk, masc.
Sg. Nom. Ben. 51 *ťak bleſk* hroma 7/6; Ben. 52 tako *bleſk* mečev 7/7 (na obou místech škrabáno, a to již Hankou; srovn. Mašek Lfilol. III. 191).
Gt. Sg. Záb. 122 plno *blſka* 22/21; Pl. Nom. Jar. 235 *blſkí* bijú 12/30 (4).
blízko v. *blízký*.

28. blízký, adj.; v RK. jen v komparat. nt.
Komparat. nt. ve dvojí formě: Jar. 114 *blíze blíz* poplenichu vlasti 10/7 (2).
bliž v. *blízký*.
bliže v. *blízký*.
bliži v. *blížiti*.
blížíše v. *blížiti*.

29. blížiti sě, sloveso.
Imperf. 3. Sg. Čst. 180 i *blízíſe ſie* voj 16/33 (1). (Někdy bývá čteno: i *blíži* se voj, chybně).
blsk v. *blesk*.
blska v. *blesk*.

30. blsket, masc.
N. Sg. Jar. 70 *blſket* mečev 9/6—7; *blſket* 4/22 (zlomek verše) (2).
blsky v. *blesk*.

31. bludný, adjekt.
N. sg. masc. Zbyh. 33 lovec *bludn* 25/25 (1).
bocéch v. *bok*.

32. bodrost, fem.
N. sg. Lud. 34 rozstúpi sě *bodroſt* v myslech 18/26. (Dle zprávy chemické komise písmeno *o* nevydařené, avšak bez rasury; srovn. i Seykora Ad RK., 1886, 47—54, Gebauer, Archiv für sl. Phil. X. 505) (1).

33. bóh, masc.;
Sg. Nom. Oldř. 17, 18 *boh* ti bujarost da, *boh* ti da věhlasy 5/12; Jar. 210, 211 *boh* ny sílil, *boh* nám sešle pomoc 12/12—13. Sem také Acc. (příslovečný) Jar. 84, 178 pro *boh!* 9/17, 11/22. Gt. Jar. 206 ot *boha* milost ždáti 12/9; Dat. Jar. 106 vzmodlichu sě *bohu* 10/1; Instr. Ol. 55 vícestvie *bohem* dáno 6/8; Jar. 215 smrt bude *bohem* zamieřena 12/16.
Plur. Nom. Čst. 129 *bozí* chtějú 16/8; Záb. 37 kací *bozí* 21/6; Záb. 51 *bozí* milujú 21/14; Záb. 134 *bozí* dajú 22/28; Záb. 182 *bozí* dařichu 23/22; Záb. 253 *bozí* dařili 24/26; sem také náleží Voc.: Čst. 138 nezjařte sě, *bozí* 16/14; Dat. Čst. 21 vloži oběti *bohom* 14/15; Čst. 123 obět vzdáti *bohom* 16/5; Čst. 128 v službě *bohom* 16/8; Čst. 150 obětuj *bohom* 16/19; Čst. 185 *bohom* slávu hlásáše 17/3; Čst. 140 dlužna obět *bohō* 16/15; Čst. 148 skála *bohō* zmilená 16/18; Čst. 151, 171, Záb. 260 *bohō* spásám 16/19, 16/29, 24/30; Záb. 12 pokloni sě *bohō* 20/22; Záb. 42 dáváše krmě *bohō* 21/9; Čst. 136 vola k *bohō* 16/13. Záb. 259 dat pokrm *bohouom* 24/30. Acc. Záb. 45 vše *bohí* 21/11; Záb. 131 krušichu *bohí* 22/27; Instr. Záb. 40 v čelo sě bíti před *bohí* 21/8 34).
boha v. *bóh*.

34. bohatý, adj.;
N. sg. masc. Lud. 4 kněz *bohatí* 18/12 (1).

35. bohatstvo, nt.;
Sg. Acc. Jar. 32 záviděchu *bohatſtuo* 8/11 (1).
bohem v. *bóh*.
bohóm v. *bóh*.

hohovóm v. *bóh.*
hohu v. *bóh.*
hohy v. *bóh.*

36. boj, masc.;
Sg. Nom. Jar. 50 *boí* jměl vzieti 8/25; Jar. 67, 112 prvý *boí* 9/4, 10/5; sem také Acc.: Čst. 15 *u boí* vedi sbory 14/11. Pl. Acc. Jel. 10 v l'uté *boíe* 27/15; Dat. Jar. 177 konec *boíem* sdieše 11/21. Loc. Jar. o velikých *boíech* 7/20; Jar. 2 (o) l'utých *boíech* 7/22. (Čti *bojech*, nikoli *-(i)ěch)* (8).
bojá sě v. *báti* sě.
boje v. *boj.*
bojé sě v. *báti* sě.
bojech v. *boj.*
bojem v. *boj.*
bojevánо v. *bojevati.*

37. bojevati, sloveso.;
Pass. 3. Sg. aor.: Jar. 176 i by *boíeuano* dlúho 11/20—21 (1). (Sem také počítají Vrťátko, RK, Vydání fotografické 1862, 9 a Mašek ČČM, 1889, 227 úlomek 2/19 *boío-* doplňujíce *-váno*; nejisto). *bojišče;* chybné čtení; v. *bojišťe.*

38. bojišťe, nt.;
Gt. Sg. Záb. 195 hnáše *zboiftie* 23/29 (chybné čtení *bojišče;* druhé *i* předěláno z *c*, viz Mašek Lfilol. III. 185 a 186) (1).
bojováno v. *bojevati.*
bojú sě v. *báti* sě.

39. bok, masc.;
Sg. Acc. (= N.) jen : *v bok* : Čst. 227 *vbok* sě stavi 17/28; Čst. 235 i *vbok* i v zad 18/1; Záb. 130 vyrazi *vbok* 22/25—26. Pl. Loc. Jar. 240 *pobocech* visia meči 13/2 (4).

40. bol, fem.;
Sg. Acc. Jah. 8 čemu si *bol* sdělo 26/24 (1).

41. Bolemír, masc. Osobní jméno.
Nom. Lud. 93 *bolemír* sě koti 19/24; Acc. (= Gt.) Lud. 87 Lubor *bolemíra* zýva 19/21 (2).

(41*a*.) Boleslav, masc. Osobní jméno.
Nom. *B(oleslav).* Konjektura obyčejná k doplnění zlomku 1/19 Zvola *B—*; pravděpodobná, ač Nebeský chtěl čísti *J-(armír),* ale nejistá. Dat. *Bole(slavu)* konjektura obecná k doplnění zlomku 2/18 : protiv *Bole-*, ale nejistá.
bolní v. *bolný.*

42. bolný, adjektivum.;
Acc. (= N.) sg. masc. Jah. 34 *bolní* trn 27/6 (1).
borce v. *borek.*

43. borček, masc.;
Sg. Loc. Jah. 12 v zeleně *borece* 26/26—27 (čti *bore(č)ce)* (1).
bore(č)ce v. *borček.*
boreček v. *borček.*

44. borek, masc.;
Sg. Loc. Jah. 20 *w borce* 26/30; Pl. Acc. (= N.) Jah. 2 na zelená *borka* 26/22; Pl. Gt. Jah. 10 *z borek* vymýťeno 26/25 (3).
božá v. *boží.*
božé v. *boží.*
božéj v. *boží.*

45. boží, adjektivum;
Sg. Nom. fem. Jar. 8, 125, 159 máti *bozía* 7/26, 10/15, 11/8; Sg. Gt. fem. Jar. 221 mateře *bozíei* 12/20—21; Sg. Dat. (= Loc.) fem. Jar. 189 k mateři *bozíei* 11/30 (5).
br- úlomek slova 4/22.
bra v. *brátі.*
brachu v. *brátі.*

46. braň, fem;
Sg. Nom. Čst. 217 *bran* jich 17/21; Záb. 96 naše *bran* 22/7; sem patří také Acc. Jel. 11 hrdú *bran* 27/15; Zbyh. 29 svoju *bn* 25/21; Záb. 124 rukú *w bran* 22/22. Odchylný je Nominat. Zbyh. 26 *braníe* silná ostrá 25/19 (srovn. *zbraně;* ale úplně jistý tento tvar není; možno čísti i : tobě protiv jemu *braň je* silná, ostrá). Sg. Instr. Jel. 12 *braniu* mocnú rozráže shluky 27/16 (7).

47. brána, fem.;
Sg. Acc. Oldř. 39 otvořiti *branu* 5/9; Oldř. 41 otvoři *branu* 5/31; Sg. Dat. Oldř. 53 ku *braníe* 6/7 (3).
braně v. *braň.*
bráni v. *brániti.*

48 brániti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar 72 druha druže postúpati *braní* 9/8—9 (1).

49. branný, adj.;
N. sg. masc. Ben. 5 l'ud náš *braní* 6/18 (1).
bránu v. *brána.*
braňú v. *braň.*

50. bráti, sloveso; v RK. jen *bráti sě.*
Praes. Impt. 2. sg. Záb. 93 *bers fie!*

2/5. Acc. 3. sg. Záb. 79, 81 *brafíe* Záboj . . . *ibrafíe* Slavoj 21/31, 21/32; *brafíe* 2/24; 3. pl. Jar. 23 *ibrachu fíe*, kamo . . . 8/4; Záb. 76 *brachu fíe* lesem 21/29 (6).

51. bratr, masc.; v. i *bratřie*.
Sg. Voc. Záb. 86, 100, 126 Slavoji *bratrsíe* 22/2, 22/8—9, 22/23; Záb. 95, 187, 240 Záboji *bratrsíe* 22/6, 23/25, 24/20—21; Sg. Gt. Op. 14 ni mi *btra* 28/24; Pl. N. Voc. Jar. 126 Vzhóru, *bratrí!* 10/15—16 (není-li m. *bratří*) (8).

52. bratř, fem;
Sg. Acc. (= N.) Záb. 50 i všu *bratrs* 21/14 (není-li chyba m. -í) (1).
bratra v. *bratr*.
bratře v. *bratr, bratřie*.
bratří v. *bratr*.

53. bratřie, fem.;
Sg. Voc. Záb. 131, 181 aj, *bratrsíe* 22/26, 23/22; Záb. 252 aj, *btrsíe* 24/25 (není-li Voc. sg. od *bratr*), Jar. 208 neroďte, *bratrse*, spěti 12/11; *btrsíe* 2/28 (patří-li sem) (5).
bratřieci v. *bratřík*.

54. bratřík, masc.
Pl. Nom. Záb. 64 druzí *bratrsíeci* 21/21 (1).

55. bratrský, adjekt.;
Pl. Gt. Záb. 20 *bratrfkích* srdce 20/28 (1).
bratrských v. *bratrský*.
brázdieše v. *brázditi*.

56. brázditi, sloveso;
Imperf. 2. 3. sg. *brazdefe* zlomek 1/10. (Čtení nejisté; Mašek ČČM. 1889, 221—222 čte *Brázdoše*, Vrťátko, fotogr. vyd. 7 *vraždieše* atd.) (1).
Brázdoš v. *brázditi*.

57. břeh, masc.;
Sg. Acc. Záb. 218, 237 na druhý *brsíech* 24/8, 24/19 (2).

58. břeskný, adjekt.
Pl. Gt. Jar. 245 bubnóv *brsíefkních* 13/5—6 (1).
břeskných v. *břeskný*.
břietuć v. *břietný*.

59. břietný, adjekt.
Pl. Acc. Oldř. 7 *brsíetne* meče 5/5 (1).

60. buben, masc.;
Pl. Nom. Oldřich 45 uderichu rány *bubuí* hromné 6/1 (čtení nejisto; *-ní* či *-nyž*) Pl. Gt. Jar. 245 *bubnow* březkných 13/5 (2).
bubni v. *buben*.
bubnóv v. *buben*.
bubny v. *buben*.
buď v. *býti*.
bude v. *býti*.
budeš v. *býti*.
budi v. *býti*.

61. bujarost, fem.;
Sg. Acc. (= N.) Oldř. 17 Bóh ti *buiarofł* da 5/12 (1).
bujno v. *bujný*.
bujnú v. *bujný*.

62. bujný, adjekt.;
Sg. NA. nt. Čst. 22 *buino* zvoláše 14/15; Sg. Acc. fem. Ol. 18 *v buinu* hlavu 5/13; Čst. 174 kravicu *buinu* 16/30; Pl. Gt. Loc. Ol. 22 *buíních* srdec 5/16; *bujných* v. *bujný*.
Jar. 242 *na buíních* hlavách 13/3 (5).

63. búřa, fem.;
Sg. Nom. Jar. 11 *bursía* vstáše 7/29; Jar. 237 minu *bursía* 12/32; Jar. 260 l'utá *bursía* 13/15; Sg. Gt. Jar. 70 oheň *bursíe* 9/7; Sg. Acc. *bursíu* 1/29 (je-li tento zlomek tohoto smyslu) (5).
búře v. *búřa*.
búři, búří, búřie v. *búřiti*.

64. búřiecí, adjekt.;
Pl. Nom. fem. Čst. 107 *bursíecíe* klády 15/28—29 (1). Srovnej *búřiti*.
búřiecie v. *búřiecí*.
búříše v. *búřiti*.
búřit v. *búřiti*.

65. búřiti, sloveso;
Praes. 3. sg. Záb. 247 vietr *bursí* 24/23; 3. plur. Záb. 248 vojsky *bursíe* 24/24; Impt. 1. pl. Záb. 98 otsavad *bursmí* 22/8; Infin. Záb. 188 neupúščej *bursít* u vrahy 23/26 (*t* vyškrabáno; Mašek Lfil. III. 199). Tvar Ben. 69 *bursífie* síla 7/15—16 lépe snad čísti za imperf. než za aorist. Srovnej i *búřiecí, búřúcí* (5).
buřmy v. *búřiti*.
búřu v. *búřa*.
búřúce v. *búřúcí*.

66. búřúcí, adjekt.;
Sg. Nom. nt. Záb. 66 *bursuce* nebe 21/22—23; Sg. Acc. fem. Záb. 215, 234

bursíncu řeku 24/6, 24/17 (3). Srovn. *búřiti.*
búřúcie v. *búřúcí.*
búřúcie v. *búřúcí.*
by v. *bych.*
bych v. *býti.*

67. býk, masc.;
Gt. Sg. Čst. 80 řvaniem *bíka* 15/12—13 (1).
byl v. *býti.*
byla v. *býti.*
byli v. *býti.*
bylo v. *býti.*
bys v. *býti.*
bysi v. *býti.*
bystrá v. *bystrý.*

68. bystřina, fem.;
Pl. Nom. Jar. 254 *bíſtríní* dščevy 13/11 (1).
bystro v. *bystrý.*
bystrú v. *bystrý.*

69. bystrý, adjekt.;
Sg. NAc. nt. Záb. 9 *bíſtro* spěcháše 20/20; Záb. 222 *bíſtro* léta 24/10; Sg. Acc. fem. Záb. 85 zbraň *bíſtru* 22/1; Pl. Acc. (= N.) nt. Jar. 137 vložichu *bíſtra* kopie 10/25; Pl. Gt. (= Loc.) Jar. 251 kopí *bíſtrích* 13/10; Jel. 31 *bíſtrích* krahujcev 27/30; sem také patří tvar (?): um *bíſtr* 4/20 (je-li čtení to jisto) (7).
bystrých v. *bystrý.*

70. býti, sloveso;
I. Praes.; kmen *jes-*. (Tvary s *js-* v násloví jsou v RK. *vždy* bez *j-*).
Indik. Sg.

1. Zbyh. 33 *íaſē* lovec 25/25 (čti: *já(z) sem).*

2. Ben. 2 ty-li *ſí* žalostívo 6/16; Záb. 116 ty *ſí* parob 22/17; Róž. 2 čemu *ſí* rozkvetla 28/3; Jah. 8 čemu *ſí* bol sdělo 26/24; sem patří snad také *by-si, by-s* v. dole, pod *by-*

3. Jar. 6 *íeſtí* hora nevysoká 7/25; Oldř. 55 vícestvie *íeſtí* dáno 6/3; Skř. 4 *ꝓcie* (= proč je) žalostiva 28/26; Jar. 7. Hostajnóv *íeí* (je-jí) jmě 7/26; srv. i *braně;* Ben. 5 kdě *íeſt* kněz 6/17; Jar. 218 mrzkost *íeſt* poroba 12/18; Čst. 131 *íeſt* nám dokročiti 16/9; Záb. 118 dýmem *íeſt* nám velenie 22/18; Žez. 4 že *nenie* jaro 28/13; Skř. 13 *nenie* pérce, *nenie* blánky 28/30 (2 ×); Jel. 13 *nenie* juž junoše 27/17;
Du. 2. 3 Lud. 80 oba *ſta* unavena 19/17; Jar. 257 srubeně *ſtie* ruce 13/13; Plur. 1. Jar. 226 okl'účeni *ſmí* vrahy 12/24;

2. Lud. 36 *ſte* sě sněli 18/27;

3. Ben. 10 *aſu* Němci Sasíci 6/20; Jah. 26 kdaž *ſu* dobří l'udie 27/2; Particip. forma slož.; N. plur. masc. Čst. 242 ulekú sě u Vlaslava *ſucí* 18/5.
II. Praes. (s význ. futura); kmen *bud-*. Praes. 2. sg. Jah. 9 *budeſ* vymýťeno 26/25; 3. sg. Jar. 199 v porobě *bude* vody dosti 12/4; Jar. 215 smrt bude zamieřena 12/16; Imperat. 3. (= 2.) sg. Čst. 32 poslednie *budí* jeho vražstvo! 14/21; Lud. 35 *nebudí* vás tajno! 18/27; kleslé na spojku: Ol. 21 *bud* v před *bud* v zad 5/15 (2 ×).
III. Aor. a imperf.; kmen *bě-* (tvary aoristu a imperfekta někde nerozeznatelny). Aor. 3. (= 2.) sg. Oldř. 28 *bíe* rozvaleno 5/21; Jar. 28 obvlečena *bíe* 8/8; Jar. 148 tábor *bíe* strašný 10/33; Čst. 220 zástup sien *bíe* . . četný 17/23; Lud. 18 kdaž *bíe* den 18/18; Záb. 121 podnebesie *bíe* plno 22/20; Zbyh. 31 *bíe* u hrada 25/23; viz také při imperfektu.
Imperf. 3. (= 2.) sg. Ol. 6 chasa *bíeſe* na sto . . 5/4; Jar. 21 třeba *bíeſe* 8/3; Jar. 103 če *bíeſe* 9/32; Jar. 185 v táboře klidno *bíeſe* 11/27—28; Čst. 38 če plzno *bíeſe* 14/24—25; Lud. 3 *bíeſe* druhdy kněz 18/11; Lud. 7 dci krásna *bíeſe* 18/13; Záb. 14 luna v noci *bíeſe* 20/24; Záb. 33 *bíeſe* zdieti 21/3 (je-li toto čtení správné a není-li čísti: *bě se* zdieti); Záb. 49 *bíeſe* pohýbal 21/13; Záb. 62 paže *bíeſe* dorostla 21/20 (zde chybně četl Hanka a jiní *biesta);* Záb. 109 *bíeſe* pět sluncí 22/13.
3. plur. Jar. 9 vlasti v míře *bíechu* 7/27; Čst. 209 u předě *bíechu* 17/17; 3. (= 2.) dual. Lud. 62 oba uondána *bíeſta* 19/8; (místo Záb. 62 v. shora).
IV. Infinitivné tvary; kmen *by-*.
Infin. Skř. 5 ráda *bítí* 28/27; Part. *-s:* forma určitá, Sg. N. fem. Záb. 67 *bíwſíe* blahost 21/23 (je-li čtení správné); part. *-l:* Sg. Nom. masc.: Zbyh. 18, 20, 22 ty bysi *bíl* . . . 25/14, 25/15, 25/17;

Zbyh. 23 kdyby ti *bíl* nosec 25/17; fem: Žez. 10: by jeseň *bíla* 28/16; Žez. 12 by zima *bíla* 28/17; nt.: Zbyh. 19 kdyby tobě *bílo* srdice 25/15; Žez. 6 by jaro *bílo* 23/14; Žez. 8 by.. léto *bílo* 28/15; Žez. 11: kak by děvě těžko *bílo* 28/17; Du. Nom. masc. Zbyh. 21 kdyby tobě *bíla* dravá, ostrá drápy 25/16; Pl. Nom. masc. Jar. 74 i již by jim *bílí* odoleli 9/10; Čst. 209 by vzad *bílí* 17/16;

Aorist. (jsou lišeny od sebe doklady indikativné a kondicionalné).

α) Ind. Sg. 1. v. u kondic.

(2 =) 3. velice často: *i by:* Ben. 74, 75 *ibí* úpěti, *ibí* prnúti 7/18; Jar 105 *ibí* hoře věcše 9/33; Jar. 162 *ibí* ustúpati 11/10; Jar. 176 *ibí* bojeváno 11/20 a 21; Jar. 248, 277 *ibí* pótka 13/7, 13/26; Jar. 252, 253 *ibí* klánie *ibí* porúbanie *ibí* lkánie *ibí* radovánie 13/10, 13/11; Jar. 289 *ibí* prosta Hana 14/1; Čst. 218 *ibí* naplněma 17/22; Lud. 30, 31 *ibí* hodovánie hlučné, *ibí* hodovánie slavné 18/24, 18/25; Lud. 108 *ibí* hovor 19/32; Záb. 66 *ibí* krutost búřúcie nebe 21/22; Záb. 193, 194 *ibí* úpěti, *ibí* ustúpati 23/28; Jel. 24 *ibí* v každéj děvě po žalním srdečce 27/24; *ibí* lk(ánie) 1/11; *ibí* dlúh- 3/13; pak: Jar. 99 a v ješut *bí* chrabrost 9/29; Jar. 263 uh, *bí* ryk 13/17; Čst. 223 strach jim *bí* 17/25; Jar. 117 niče *nebí* prosto 10/9; Jar. 96 tako *bí* roj slyšán 9/26;

β) podmín.

Sg. 1. Kyt. 8, 11, 14 *kdabích* věděla 26/15, 26/17, 26/19; Skř. 5 *kakbích* mohla 28/26; Skř. 9 *kdíbích* jměla 28/28; Kyt. 10, 13, 16 tomu *bích* dala 26/16, 26/18, 26/20; Op. 5 ráda *bích* neplakala, nemútila srdce 28/19; Skř. 10 písala *bích* lístek 28/29; Skř. 14 nenie pérce .., *bích* písala lístek 28/31;

Sg. 2. Zbyh. 18 ty *bíſi* byl válel 25/14; Zbyh. 20 ty *bíſi* byl vydřel 25/15; Zbyh. 22 ty *bíſi* byl zabil 25/17; Skř. 12 ty *bíſnīē* leťal 28/30 (zda *(by(s)?* či *by?)* (Všechny 4 doklady nezcela jisté.)

Sg. 3. *a)* přikloněno:

Ben. 50 jakž *bí* les sě valil 7/6; Čst. 229 jak *bí* hory válely 17/29; Róž. 11 jako *bí* sě smekl 28/8; Žez. 5, 7 kak *bí* zrálo 28/13, 28/14; Žez. 9 kak *bí* mrzli 28/15; Žez. 11 kak *bí* těžko bylo 28/16; Zbyh. 19 *kdíbí* tobě bylo srdice 25/14; Zbyh. 21 *kdíbí* tobě byla drápy 25/16; Zbyh. 23 *kdíbí* ti byl nosec 25/17; Jar. 50 kteraký *bí* konec boj jměl vzieti 8/25; Op. 8 kto *bí* neplakal 28/21;

b) samostatné:

Jar. 74 i již *bí* jim byli odoleli 9/10;

c) podmínečné (= kdyby): Žez. 6 *bí* veždy jaro bylo 28/14; Žez. 8 *bí* veždy léto bylo 28/14; Žez. 10 *bí* veždy jeseň byla 28/16; Žez. 12 *bí* veždy sama byla 28/17; Jar. 75 *bí* nepřišli 9/10;

d) účelné (= aby):

Jar. 107 *bí* je spásal 10/2; Čst. 209 *bí* vzad byli 17/16; Čst. 217 *bí* sě lsknula 17/21; Lud. 16 *bí* sě sněli 18/17; Lud. 85 *bí* Ludiše stanovila 19/29; Čst. 91 po drvech *bí* sě válely klády 11/19; (Srovnej i doklady (2) pod *aby)* (135).

byvše v. *býti.*

byvšie v. *býti.*

C v. *če.*

-ce zlomek 1/29.

celovách v. *celovati.*

71. celovati, sloveso;

Aor. nebo Imperf. 1. sg. Jah. 32 i *celouach* ústa 27/5 (1).

72. cep, masc.;

Sg. Acc. (= N.) Ben. 35 jmě *cep* 6/32 (1).

73. cesta, fem.;

Sg. Gt. Čst 147 tamo *ſceſtí* skála 16/18 (1).

cesty v. *cesta.*

-či zlomek 4/1 (= -ci, -či, -cí, -čí?)

-cie; zlomek 1/24 *-ny* tak chybně četl Hanka a j.; v. *-ny;* rovněž v 1/29 chybné čtení m. *-ce* v. t.

co v. *če.*

cuzéj v. *cuzí.*

74. cuzí, adjekt.;

Sg. N. masc. Záb. 29 přijíde *cuzí* v dědinu 21/1; Loc. fem. Záb. 31, 37 *wcuzei* vlasti 21/2, 21/6; Instr. nt. (= masc.) Ben. 24 *cuziem* kopytem 6/26; Plur. Gent. Jar. 18 nravóv *cuziech* 8/1; Záb. 216, 235 množstvie *cuzích* 24/7, 24/18; Instr. Záb. 30 *cuzími* slovy zapovída 21/1—2 (8).

cuziech v. *cuzí.*

cuziem v. *cuzí.*

cuzích v. *cuzí.*
cuzími v. *cuzí.*
cvála v. *cválati.*

75. cválati, sloveso;
Aor. 3. sg. Ol. 44 prokní *cvala* 5/33 (není-li praesens) (1).
Č v. *če.*

76. čaroděj, masc.;
Pl. Nom. Jar. 51 sebrachu sě *czarodeí* 8/26; Jar. 75 by nepřišli *czarodeí* 9/10 a 11; Dat. Jar. 47 Kublaj káže *czarodeiiem* 8/23 (3).
čarodějem v. *čaroděj.*
čaroději v. *čaroděj.*
čarodějiem v. *čaroděj.*

77. če, náměstka;
NAcc. Jar. 37 *cie* íe sta 8/15; Jar. 103 vše *cie* v zemi bieše 9/32; Čst. 38 vše *cie* plzno bieše 14/24; Jar. 168 všech dvadeset, *cie* jich stáše 11/15; dokl. z Jah. v. níže; Čst. 202 *na cieze* Čstmír vece 17/12; Skř. 4 *pcie* žalostíva 28/26 (doklad nejistý; možno snad lépe čísti také: *proč je);* Jar. 117 *nicie* neby prosto 10/9; Róž. 8 *nic* doždati nemožech 28/6; Gt. *a)* Jah. 21 ach *cso* řekne 26/30 (tak původně; Hankou škrabáno a opravováno, aby se mohlo čísti *če:* v. Mašek Lfilol. III. 194—195; = *čso);* (sem snad i dokl. z Róže 8.; v. shora); *b)* Jar. 21 *cieº* třeba bieše 8/3; Dat. (v RK. jen dativ příčiny): Čst. 205 *cieᵛ* čelo vzpřieci 17/14 (před tím *k* vyškrabáno, srovnej Mašek Lfilol. III. 189), Ben. 3 *cieᵛ* svietíš 6/16; Záb. 96 *ciemu* braň jmá soptati 22/6; Záb. 168 *ciemu* krev piješi 23/14; Jah. 8 *ciemu* si bol sdělo 26/24; Jah. 25 *ciemu* sě chovati 27/1; Róž. 2 *cieᵛ* si ranč rozkvetla 28/2; Op. 3 *ciemu* vy sě zelenáte 28/18; (18). (Dle Maška, ČČM. 1889, 225 patří sem také lokal: *niciē* zlom. *niciē* 1/31; též možno čísti *mčem,* ale čtení vůbec nejisto).
čeho v. *če.*

78. Čech, masc.;
Plur. Nom. Jar. 275 *cieſie* za niem 13/25 (1).

79. čelo, nt.;
Sg. N. Acc. Čst. 205 *cielo* vzpřieci 17/14; Záb. 40 bíti sě *wcielo* 21/8; Záb. 128 pójdu *wcielo* 22/24 (3).
-čem úlomek slova, 1/16, 3/6, 3/19 *-cie* (obyčejně všechna tři doplňují se v instr. *(me)čem).*
čemu v. *če.*

80. červený, adjekt.;
Sg. Nom. fem. Čst. 175 srst *czeuena* 16 31 (tak asi rkp.; srovn. Mašek Lfil. III. 197–198) (1).
Čestmír v. *Čstimír.*
Češie v. *Čech.*
četné v. *četný.*
četní v. *četný.*

81. četný, adjektivum;
Sg. N. masc. Čst. 220 zástup sien bě: čtyří hlukóv *cietni* 17/23—24; Sg. Acc. fem. Jar. 86 daň *cietnu* 9/19; Plur. Acc. Jar. 102, voje *cietne* 9/32; Čst. 222 *cetne* voje 17/25; Gt. Záb. 136 *z cietních* vrahóv 22/29 (5).
četných v. *četný.*
čeže v. *če.*

82. čí, náměstka;
Sg. Nom. fem. Zbyh. 45 *cie* ta holubice 26/3 (1).
čie v. *čí.*
čísla v. *číslo.*

83. číslo, nt.;
Pl. Acc. (= Nom.) Čst. 214 tako vzmnožichu svá *cífla* 17/20 (1).
člověk v. *l'ud.*
Čmír v. *Čstimír.*
črn v. *črný.*
črna, črná v. *črný.*
črní v. *črný.*

84. črný, adjekt.;
Sg. Nom. masc. *α)* složený tvar: Jar. 94 mrak *czní* 9/25; (= Acc.) *β)* jmenný Čst. 13 ščít *czrn* 14/13; Ol. 1, Záb. 15 v les *czrn* 4—5/33—1, 20/25; Gt. masc. Záb. 1 *z czrna* lesa 20/15; Acc. fem. Jar. 54 trest *crnu* 8/25; Čst. 236 v noc *czrnu* 18/2; Du. Acc. (= N.) masc. Lud. 76 *v czrna* ščity 19/15; Gt. Lud. 77 *z crnu* ščítú 19/16; sem také patří úlomek: koňem *czru-* 1/12 (10).

85. črv, masc.;
Pl. Acc. Jar. 174 smačkachu Tatary jak *czrní* 11/20 (1).
črvená v. *červený.*
črvený v. *červený.*
Čsmír v. *Čstimír.*

86. Čsmírov, adj. přisvoj.; co náleží Čstimírovi (vedlejší tvar *Čsmír* v. *Čstimir).*
Sg. Instr. masc. (= nt.) Čst. 244 před

cſmírowím videm 18/6 (1).
Čsmírovým v. *Čsmírov.*
čso v. *če.*

87. Čstimir, masc.; osobní jméno. (Vedlejší tvary *Čestmír, Čstmír, Čsmír).* (Chybné je čtení: *Čmír).*
Nom. Čstm. 125 vece mu *cſtimir* 16/6; Čstm. 140 vece *ceſtmír* 16/16; Čstm. 41 zazli sě *cſtmír* 14/26; Čst. 87 vele *cſtmír* 15/16; Čst. 121 i posla *cſtmír* 16/3; Čst. 219 vyrazi *cſtmír* 17/23; Čst. 17 i vsta *cſmír* 14/12; Čst. 22 zvoláše *cſmír* 14/15; Čst. 202 *cſmír* vece 17/13; Čst. 211 sdieše *cſmír* 17/18; Čst. 232 vyrazi *cſmír* 17/31; Voc. Čst. 15 v boj, *Ctſmírsíe* 14/11 (tak rkp.); Gt. Čst. 70 po slovech udatna *cſtmíra* 15/7; Dat. Čst. 35 vojevodč *cſtmíru* 14/22; Čst. 231 protiv *cſmíru* 17/30; Instr. Čst. 245 před *cſmíre* 18/6—7 (16).

88. čtvrtý, číslovka;
Pl. Gt. Čst. 103 řad *ctwrtích* 15/26 (1).
čtvrtých v. *čtvrtý.*
čtyři v. *čtyřic.*

89. čtyřie, číslovka;
Acc. masc. Jar. 91 postavichu *cztírsíe* valné voje 9/23; Gt. Čst. 220 bě *cztírsíe* hluków četný 17/23 (dle jiných výkladů je to acc., patřil by tedy napřed) (2).
Da v. *dáti.*
dada v. *dáti.*
daj v. *dáti.*
dajte v. *dáti.*
dajú v. *dáti.*
-dachu úlomek *-dachu* sě 2/4; nejspíš aor. slovesa *-dati.*
dál v. *dále.*
dala v. *dáti.*
dale- úlomek 1/28 (dle čtení Maškova, ČČM. 1889, 225).

90. dále, fem.;
Sg. Acc. Jar. 175 drtichu je *wzdal* 11/20 (1).
dále v. *daleký.*
daleka v. *daleký.*
daleko v. *daleký.*

91. daleký, adjektivum;
A. Positiv. Sg. Nom. Acc. nt. Ben. 6 *daleko* zajel 8/18; Lud 94 *daleko* zaletě 19/24; Gt. nt. Jar. 96 ot *daleka* 9/27; Jar. 149 do nedozíráma *daleka* 11/1; B. Komparativ. Sg. NA. nt. Ben. 20 *dale* k Troskám jdú 6/24—25; Záb. 55 *dale* srdce jímáše; Ol. 54 *dale dale* před udatnú sečú 6/7. Srovn. také *nedaleký* (8).
dalní v. *dalný.*

92. dalný, adjektivum;
Plur. Gt. Lud. 20 z *dalních* zemí, z *dalních* vlastí 18/19—20 (2).
dalných v. *dalný.*

93. daň, femin.;
Sg. Acc. (= N.) Jar. 86 *dań* četnú položichu 9/18 (1).
dáń v. *dáti.*
dáno v. *dáti.*
dařichu v. *dařiti.*
dařiti v. *dařiti.*

94. dařiti, sloveso;
Aor. 3. plur. Záb. 182 bozi ny vícestviem *darsíchu* 23/22; Partic. *-l;* pl. n. masc.: Záb. 253 bozi ny vícestviem *darsílí* 24/26 (2).
dat v. *dáti.*

95. dáti, sloveso;
Praes. 3. pl. Záb. 134 bozi vícestvie *daíu* 22/28; (není-li od **dajati).* Imperat. 2. sg. Jar. 228 i *daí* svlaženie 12/25; 2. plur. Ben. 13 *daíte,* nebožátka, *daíte* ... 6/21—22; Partic. praes. Sg. n. masc. Čst. 178 *dada* za ňu kóň 16/32; Infin. Jar. 219 u porobu *datí* šíju 12/19; Supinum Záb. 259—260 *dat* pokrm bohovóm i tamo bohóm *dat* množstvie obětí 24/29—30;
Aor. 3. sg. Ol. 16—17 Bóh ti bujarost *da* ..., bóh ti věhlasy *da* 5/12—13; 3. plur. zlom. *dachu* j- 1/3; sem také zlom. *-dachu* sě 2/4; Partic. *-l:* Sg. n. fem.: Kyt. 10, 13, 16 tomu bych *dala* ... 26/16, 26/18, 26/20; Partic. *-n:* Sg. n. nt.: -om *dano* 4/16; Ol. 55 vícestvie jesti *dano* 6/8—9; Záb. 52 tobě *dano* 21/15 (17). V. také *dávati.*

96. dav, masc.;
Sg. Instr. i *dauē* 2/10; Ol. 48 most otřása sě pod jich *dauē* 6/4; Ol. 53 *dauem* trčíu ku bráně 6 6; Jar. 265 l'utým *dauem* hnáti 13/18 - 19 (4).
dávachu v. *dávati.*
dáváše v. *dávati.*

97. dávati, sloveso.;
Infin. Záb. 41 nesměchu sě bíti ni *dauati* jésti 21 8; Impf. Sg. 3.: Záb. 42 kamo otčík krmč *dauaſe* 21 9; Pl. 3.

Záb. 71 věhlasno *dauachu* slova k slovóm 21/26 (3).
davem v. *dav.*
dceř v. *dci.*
dceře v. *dci.*
dceři v. *dci.*
dcerú v. *dci.*

98. dci, fem.; = nč. dcera (i v RK. má Instr. sg. od *dcera).*
Sg. Nom. Jar. 26 *dci* Kublajeva cháma 8/6; Lud. 7 ta *dci* krásna bieše 18/13; Gt. Jar. 12 vstáše búřa *dcersie*-dle taterska cháma 7/29; Acc. Čst. 58 lepú *dcers* 15/1; Lud. 5 jm(ěj)ieše *dcers* jedinú 18/12; Dat. Lud. 25, 44 poklonichu sě .... lepéj *dcersí* 18/22, 18/32; Instr. Jar. 37 se *dceru* jeho 8/15; Čst. 111, 119 se svú *dceru* 15/31, 16/2 (10).
-de zlomek 3/11.

99. dědina, fem.;
Sg. Acc. Záb. 29 přijíde cuzí úsilno *wdiedínu* 21/1; Loc. Záb. 26 ostavi v *diedíníe* dietky svoje 20/31; Plur. Acc. Čst. 29 kto sežže *diedíní* 14/20; Záb. 67 v *diedíní* vrátíše sě blahost 21/23; Loc. Čst. 37 sdieše hoře v *diedínách* 14/24; Čst. 27, 28 po *diedínach* 14/18—19 (2×) (7).
dědinách v. *dědina.*
dědině v. *dědina.*
dědinu v. *dědina.*
dědiny v. *dědina.*
-del zlomek 1/31.
dél v. *déle.*

100. déle, fem.;
Acc. Čst. 97 i *wdel* spevnichu je 15/22—23 (1).
déle v. *dlúhý.*
-dem zlomek 3/24.

101. den, masc.; v. i *póldne, poledne.*
Sg. Nom. Lud. 18 kdaž bě *den* 18/19; Záb. 13, 77 i minu *den* prvý i minu *den* vterý 20/23, 21/29; Jar. 186 *den* sě rozhořieva na poledne 11/28; *den* bojo- 2/19; (= Acc.) Jar. 118 váleno *den* prvý, váleno *den* vterý 10/9—10; v *den* 2/23; Čst. 25 přes veš *den* 14/17; Gt. v. *poledne, póldne.* Loc. Záb. 78 po třetiem *dní* 21/30; Instr. Záb. 227 *dnem* pod sluncem za nimi 24/13 (13).

102. desět, fem.;
Sg. NA. Jar. 19 junóv *desíet* 8/2; tak i Gt. plur. v. *třiedeset, dvad(e)set.* Dl. du. *dsietma* je základem tvaru *šestmezcietma, sedmmezcietma, osmmezcietma* v. t. (1).

103. děva, fem.;
Sg. Nom. Čst. 122 lepá *díeua* 16/4; Zbyh. 36 *díeua* plaka 25/28; Zbyh. 51 vzradova sě *díeua* 26/8; Kyt. 6 je sě *díeua* lovit 26/13; Jah. 33 krásná *díeua* 27/6; Skř. 1 pleje *díeua* 28/25; Gt. Zbyh. 41 u svéj krásnéj *díeuí* 25 32; Acc. Zbyh. 44 svú krásnú *díeuu* 26/2; Dat. Žez. 11 tak by *díeuie* těžko bylo 28/16; Kyt. 4 k *díeuie* kytice plyje 26/12; (= Lok.) Jel. 24 v každéj *díeuie* 27/24; Du. N. (= AV.) Jar. 20 dvě *díeuie* 8/2; Plur. N. viz u *děvičě* (12).

104. děvče, nt.;
Sg. Acc. (= N.) Jah. 31 objech *díewcie* 27/4—5 (1).
děvě v. *děva.*
devět v. *devětikrát.*

105. devětikrát, číslovka;
Čst. 213 hrnúše sě vojska *deuietikrat* 17/19 (1). (Čtení není jisto; možno, že zde *i* zastupuje ь: devětьkrát).

106. děvičě, fem.;
Pl. Nom. Jel. 35 plakáchu vše *dieuí-(cie)* 28/2 (vulgata má nyní *děvy;* v rkp. *cie* vyškrabáno, srovn. Mašek Lfilol. III. 199, Vrťátko 29). Instr. Lud. 51 Ludiše s *díeuicemí* 19/2—3 (2).
děvicemi v. *děvičě.*
děvu v. *děva.*
děvy v. *děva.*

107. die, 3. sg. osamocená;
Vkládá se před řeč nebo za řeč přímou: Jar. 204 Vratislav ... Vestoňa ... chváti, *díe:* »Prorado, skvrno křesťan věčná!« 12/7; Lud. 41. »Veždy nám súsědé Němci« *díe* kněz. Přetrže sě ticho 18/30 (2). Srovn. *vece.*
dieti v. *die.*
dietkám v. *dietky.*
dietko v. *dietky.*

108. dietky, pl. fem.;
Acc. (= N.) Záb. 26 ostavi v dědině *dietkí* svoje 20/31; Dat. Záb. 32 *dietkam* i ženám 21/3 (2).

109. div, masc.;
Sg. Acc. (= N.) Lud. 7 ta dci *nadiw* krásna bieše 18/13; Pl. Acc. (= N.

Jar. 8, 125 máti božia *diuí* tvoří 7/26, 10/15 (3).
div v. *divý*.
diva, divá v. *divý*.
divěchu sě v. *diviti sě*.
diví v. *divý*.
diviechu sě v. *diviti sě*.

110. diviti sě, sloveso;
Imperf. 3. plur. Jar. 31 Němci *díwiechuſíe* kráse takéj 8/10 (1).
divy v. *div*.

111. divý, adjekt.;
Sg. N. fem. Záb. 211, 230 hučie *díua* řeka 24/4, 24/15; Acc. Gt. masc. (sklonění jmenné) Lud. 114 zbi *díua* tura 18/24; Pl. Acc. (= N.) nt. Lud. 28 nosichu jedenie *díua* 20/2 (čtení nejisto; zda *divá* od *divý* či *díwá* od *díwí?*) (4).

112. dle, předložka s Gt.;
Jar. 12 búřa vstáše *dcerſiedle* taterska cháma 7/29; Čst. 98 podstavichu *ſebedle* dřevce 15/23; Lud. 27 sedú, prokní *rozeniedle* svého 18/23; Záb. 125 *ludíekouadle* slova 22/22—23 (4).

113. dlé, nt.;
Loc. sg. Jar. 54 *nadlí* trest položichu 8/27 (1).
dlúhé v. *dlúhý*.
dlúho v. *dlúhý*.

114. dlúhopustý, adjektivum;
Sg. Instr. Záb. 8 lesem *dluhopuſtím* 20/19—20 (slovo toto není jisto; možno čísti i odděleně: *dlúho pustým*) (1).
dlúhopustým v. *dlúhopustý*.

115. dlúhý, adjekt.;
A. Posit. Sg. Nom. fem.: i by *dluha* 3/13 (čtení nejisto: *a* či *á?*).
nt. *α*) jmenné: Záb. 6 sedě *dluho ídluho* sě mútě 20/18; Róž. 6 *dluho* seděch 28/5; Jar. 9—10 *dluho* vlasti .. v míře biechu, *dluho* obih .. ktvieše 7/27—28; Jar. 176 bojeváno *dluho* 11/21; Lud. 60 *dluho* spolu zápasista 19/3; Ben. 23 tako *dluho* stúpaná 6/26; sem i zlom. bra sě *dluh-* 2/24;
β) složené: Lud. 110 *dluhe* dřevce 19/33; Sg. Instr. Ben. 9 *dluhím* tahem 6/19; Du. Acc. (= N. V.) nt.: Záb. 221 rozepě křídle *dluzíe* 24/10 (čísti *-ě* nebo *-ie?*)
B. komparat. Sg. NA. nt.: Jar. 193 nevzmožno *dele* žízňú tráti 11/33 (14).
dlúhým v. *dlúhý*.
dlúzě v. *dlúhý*.
dlúzie v. *dlúhý*.
dlužna v. *dlužný*.

116. dlužný, adjektivum;
Sg. N. fem. Čst. 140 *dluzna* obět bohóm 16/15 (1).
dnem v. *den*.
dnesní v. *dnešní*.

117. dnešní, adjekt.;
Sg. Loc. masc. Čst. 139 v *dneſníē* slunci 16/15 (1).
dnešniem v. *dnešní*.
dni v. *den*.

118. do, předložka s gt.;
Jar. 63 *do* řad sě postavichu 9/1; Jar. 192 od země *do* oblak zřiechu 11/32; Jar. 171 skřekem řvúce až *do* oblak 11/17; Jar. 149 až *do* nedozírama daleka 10/33; Zbyh. 41 *do* úsvěta leže 25/32; Róž. 7 sediech *do* kuropěnie 28/5; srv. i *dostí* (6).

119. doba, fem.;
Pl. Acc. (adverbialně ustrnulý): Lud. 34 *w ta dobí* kněz vece 18/26 (1).

120. doběhnúti, sloveso;
Praes. 1. sg. Jah. jáz *dobíehu* po konieček 26/27 (rkp. omylem *-hu* místo *-hnu*, podobně n. př. Ben. 17 uízehach, Čst. 58 pokríchíie: nebo opačně Ben. 3 knniez, Jar. 173 fuualíchu, Záb. 43 zaboíiu atd.; není snad slovesa *běhu- bieci*) (1).
doběhu v. *doběhnúti*.
dobieci v. *doběhnúti*.
dobra, dobrá v. *dobrý*.
dobré v. *dobrý*.
dobří v. *dobrý*.

121. dobrý, adjektivum;
Sg. N. masc. Lud. 4 kněz slavný, bohatý, *dobrí* 18/12; fem. Op. 11 *dobra* máti 28/23; Sg. Acc. Gt. masc. jmenný: Záb. 51 pěvce *dobra* milujú bozi 21/14; Pl. Voc. (= Nom.) masc.: Jah. 26, Op. 7.: *dobrsí* ludie! 27/2, 28/20; Acc. masc. Jar. 205 v záhubu vrci *dobre* l'udi 12/9 (6).
dobúři, dobúří v. *dobúřiti*.

122. dobúřiti, sloveso;
Tvar Záb. 239 tamo *dobursí* naše pomsta 24/20 lépe zajisté vezme se za imperat. 3. sg. (= 2. sg.), než za praes. (= fut.) 3. sg. (1).

doby v. *doba.*
dobysta v. *dobýti.*

123. dobýti, sloveso;
Aor.; du. 3. Lud. 75 *dobíſta* tu mečí 19/15; Lud. 120 meče *dobíſta* 20/5 (2).
dodáše v. *dodati.*

124. dodati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Jar. 159 máti božia *dodaſe* jim chrabrost 11/8 (1).
dodrachu v. *dodrati.*

125. dodrati sě, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 115 *dodrachu ſie* k Olomúcu 10/7 (1).
docházéše v. *docházeti.*

126. docházeti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Čstm. 187 kehdy *dochazeſe* posleda 17/4 (1).
docházieše v. *docházeti.*
doidú v. *dojíti.*
dojde v *dojíti.*
dojdú v. *dojíti.*

127. dojiti, sloveso;
Praes. 3. sg.; sem zlomky: *doíde* mého — 4/13; *doíde-* 2/4; 3. plur. Čst. 160 *doídu* i voje tamo 16/24 (3).
dokročí v. *dokročiti.*

128. dokročiti, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 130 slunce *dokrocí* poledne 16/9; Inf. Čst. 131 jest nám *dokrocíti* 16/9 (2).

129. dól, subst.;
Sg. Acc. (= Nom.) Záb. 68 skočichu *w dol* 21/24; Gt. Záb. 22 pěju najniží *zdola* 20/29; Loc. Zbyh. 28 *w dole* temným lesem 25/21; Instr. Čst. 210 *dolē* hory 17/17; Pl. N. Jar. 157 ež sě *horídolí* rozléhaly 11/7 (čísti *-y* či *-i?*) Srovn. i *dolóv* (pův. pád tohoto subst.) (5).
dola v. *dól.*
dole v. *dól.*
dolem v. *dól.*
doli v. *dól.*

130. dolina, fem.;
Pl. Loc. Jel. 3 po horách po *dolinach* 27/12; Pl. Inst. Jel. 10 *dolinami* chodíva 27/14—15 (2).
dolinách v. *dolina.*
dolinami v. *dolina.*

131. dolóv, adverbium;
dolow sě- zlomek 1/32; Ol. 35 s hory *dolow* 5/26; Čst. 208, Zbyh. 28 rúče *dolow* 17/16, 25/21; Čst. 233 srazí Vlaslav *dolow* 17/32 (nejspíše glossa opisovačova); Záb. 8 *dolow* lesem 20/19; Záb. 18 stúpi najnížejé *dolow* 20/27 (7). Srovn. *dól.*
doly v. *dól.*
dóm v. *domóv.*

132. domóv, adverbium;
Jah. 37 pojeď *domow* 27/8; Jah. 42 otjedech *domow* 27/10 (2).

133. doniž, spojka;
Čst. 241 *doníz* mrtev nežžen 18/4 (1).
dorostachu v. *doróstati.*

134. doróstati, sloveso;
3. pl. Záb. 64 kehdy *doroſtachu* druzí bratřieci 21/11 (aor. či imperf.?) (1).
dorósti v. *dorostlý.*
dorostla v. *dorostlý.*

135. dorostlý, adjekt. z particip.;
Sg. n. fem. Záb. 62 kehdy páže jejú bieše *doroſtla* 31/20 (mohlo by se také vzíti za plsqpf. k slovesu *dorósti*) (1).
dose- úlomek 1/7.

136. dosti, adverb.;
Jar. 199 bude vody *dośtí* 12/4 (1).
dostúpichu v. *dostúpiti.*

137. dostúpiti, sloveso;
Aor. 3. plur. Ol. 10 *doſtupíchu* mýta 5/7 (1).
dozírám v. *nedozírám.*
dozírati v. *nedozírám.*

138. doždati, sloveso;
Infin. Róž. 8 nic *dozdatí* nemožech 28/6; Imperf. Róž. 16 zmilitka sě *nedozdech* 28/11 (= nedožděch) (chybně se vykládalo za aorist; srovn. Lfilol. V. 236—237, Program gymnasia v J. Hradci str. 10—11 a mou zmínku v ČČM. 1896, 220) (2).
doždech v. *doždati.*
doždiech v. *doždati.*
dráh v. *drahý.*
drahá v. *drahý.*

139. dráha, fem.;
Sg. Gt. Lud. 63, 81 oba z *drahí* vystúpista 19/9, 19/18; Lud. 95, 103 otnesú jej z *drahí* 19/25, 19/29; Instr. Jar. 33 střežechu jéj púti jejie *drahu* 8/12 (bývá chybně čteno za Acc.; srovn. ČČM. 1896, 264); Čst. 168 *nadrahu* 16/28 (= nad drahú); Pl. Acc. (= N.) Záb. 192 proráže *drahi* u vraziech 23/28 (7).

drahého v. *drahý.*
drahéj v. *drahý.*
drahú v. *dráha, drahý.*
dráhu v. *dráha.*
drahúčký v. *předrahúčký.*

140. drahý, adjekt.;
Sg. Nom. *a)* masc. *α)* jmenné Jar. 195 komu *drah* živótek 12/1; *β)* složené Róž. 14 *drahí* kamének 28/10; *b)* fem. Jar. 81 helmice *draha* 9/15; Sg. Acc. masc. (= Gt.) Skř. 15 po zdravuj *drahe°* pěniem 28/31; fem. Zbyh. 16 uchváti moju *d"hu* 25/12; Zbyh. 20 vydřel svú *drahu* 25/16; Sg. Loc. (= Dat.) fem. Zbyh. 8 po svéj miléj *draheí* 25/7; Sg. Instr. fem. Jah. 37 se dcerú jeho *drahu* 8/15; Zbyh. 4 s holubicú *drahu* 25/3 (9).
dráhy v. *dráha.*

141. dráp, masc.;
Du. NA. Zbyh. 21 dravá, ostrá *drapí* 25/16 (1).
drápy v. *dráp.*
dráti v. *dříeti.*
dravá v. *dravý.*

142. dravý, adjektivum;
Du. NA. Zbyh. 21 *drapa* ostrá drápy 25/16 (1).

143. dražlivý, adjektivum;
Sg. N. masc. Ben. 38 veš l'ud *drazlíui* 6/32; Jar. 271 lev *drazlíui* 13/23 (2).
drbí v. *drbiti.*

144. drbiti, sloveso;
Praes. 3 Sg. Záb. 113 sraziti nám *drbí* voje 22/16 (1).
dřěti sě v. *dřieti sě.*
drev v. *dřevo.*
dřev v. *dřevo.*
dreva v. *dřevo.*
dřeva v. *dřevo.*

145. dřevce, nt.;
Sg. NAcc. Lud. 110 vytče dlúhé *drsíeuce* 19/33; Loc. Lud. 111 na *drsíeucí* tuří hlava 19/33; Plur. N. Acc. Jar. 286 otmetáše *drsewce* sichodlúhé 13/32—33; Čst. 98 podstavichu *drsíewce* 15/24; Lud. 58, 71, 89 vzesta *drsíewce* ostrú hrotú 19/6, 19/13, 19/22; Lud. 61 *drsíewce* zlámasta 19/7—8 (možno čísti i *dřievce)* (8).
dřevech v. *dřevo.*
dřeves v. *dřevo.*
dřevie v. *dřievie.*
dřevní v. *dřevný.*
dřevních v. *dřevný.*

146 dřevný, adjektivum;
Pl. Gt. Ben. 11 ot Zhořelských *drsíewních* hor 6/21 (1). (Čtení nejisto; zda *dřevný* či *dřievní?).*
dřevných v. *dřevný.*

147. dřevo, nt.; druhotvar *drvo;* obou R č užívá bez rozdílu.
Sg. Nom. Acc. *a)* Záb. 146 skoti sě *drsíeuo* na voj 23/3—4; Zbyh. 1, 49 na *drsíeuo* (léta) 25/1, 26/6; Záb. 145 *w drsíeuo* uderi 23/3; *b)* Čst. 83 jako *druo* se skály 15/14; Čst. 240 na *druo* vyletě 18/4. Gt. Zbyh. 1, 49 se *drsíeua* na dřevo 25/1, 26/6; Plur. NAcc. *a)* Záb. 132 kácechu *drsíeua* 22/27; *b)* Jar. 260 (mlátí) jak po skalách búřa *dreua* 13/15; *c)* Čst. 89 přiklonichu *drua* 15/17; Čst. 96 vložichu *drua* 15/22; Čst. 137 vztřasu sě *drua* 16/13; Čst. 230, Záb. 44 vše *drua* 17/29, 21/10; Čst. 21 pode vše *drua* 14/14; Čst. 99 na sie *drua* 15/24; Čst. 74 za *drua* 15/10; Čst. 74 i v *drua* 7/11; Gt. *a)* Zbyh. 42 vrcholy *drsíew* 15/9; Ben. 60 vetchých *drsíew* 26/1; *b)* Jar. 167 *drsíeues* dvadset 11/14; Dat. Záb. 75 ke všem *drsíeuō* 21/28; Loc. *a)* Záb. 255 po *drsíeuech* 24/27; *b)* Čst. 91 po *druech* 15/19; Čst. 240 a po *druech* sěmo tamo 18/14; Instr. Jar. 34 mezi *drsíeví* 8/13 (27).
dřevóm v. *dřevo.*
dřevy v. *dřevo.*

148. dřieti, sloveso.
Praes. Partic., plur. nom. Jar. 124 úsilno sě *druce* 10/14 (1). (Bývá chybně spojováno s inf. *dráti* — tak Gebauer, Ath. III. 160 a j.; nepravděpodobně).

149. dřievie, nt.;
Sg. Gt. Jar. 255 mrch jak v lese *drsíewíe* 13/12 (1).
dřievní v. *dřevný.*

150. dřiezha, fem.;
Plur. Acc. Róž. 9 vše *drsíezhí* seżżech 28/7 (1).
dřiezhy v. *dřiezha.*
drnkachu v. *drnkati.*

151. drnkati, sloveso;
Plur. 3. Čst. 76 *drnkachu* meči 15/10 (nejisto, zda imperf. či aor.) (1).

152. drnket, masc.;

Sg. N. Jar. 249 chřest i *drnkeť* mečev 13/6 (1).
drúce v. *dřieti.*
druh v. *druhý.*
druha v. *druhý.*

153. druhdy, adverbium;
Lud. 3 bieše *druhdí* kněz 18/11; Lud. 15 aj *druhdí* kněz káže 18/17 (2).
druhéj v. *druhý.*
druhého v. *druhý.*
druhému v. *druhý.*
druhu v. *druhý.*

154. druhý, adjektivum;
Sg. N. Masc. *a)* jmenný: Čst. 95 týkáchu sě *druh* druha 15/21; tvój *druh* 2/7; *b)* složený: Záb. 218, 237 na *druhí* břeh 24/8, 24/19; Jar. 42 srotichu sě *druhí* ke druhému 8/19; fem. Jar. 72 *druha* druzie postúpati brání 9/8 (jmenný či složený?) Gt. (= Acc.) masc. *a)* jmenný: Čst. 95 týkachu sě druh *druha* 15/21; *druha* ko- 4/27; *b)* složený: Jar. 258 sien sě kotí *ꝑdruheº* 13/14; Dat. masc. *a)* jmenný Záb. 12 otsud k *druhu* spěcha 20/22—23; *b)* složený: Jar. 42 druhý ke *druheᵛ* 8/19; fem. Jar. 72 druha *druzie* postúpati brání 9/8; Loc. fem. Záb. 190 v ruce mlatem i v *druheí* mečem 23/27; Plur. Nóm. masc.: Záb. 14 *druzí* ꝺratřieci; Jar. 138 *druzí* prvým (vložichu kopie) 10/25; Jar. 197 tako řěchu jedni, tako *druzí* 12/3; Dat. Jar. 138 tako *druhím* třetí (vložichu kopie) 10/25—26 (17).
druhým v. *druhý.*
druzě v. *druhý.*
druzí v. *druhý.*
druzie v. *druhý.*

155. druže, fem.
Sg. Accus. fem. Záb. 34 jedinú *druzu* jmieti 21/4; Zbyh. 14 uchváti tvú *druziu* 25/11 (2).
drva v. *dřevo.*
drvech v. *dřevo.*

156. dřvi, pl. fem.
N. Acc. Zbyh. 38 rozrazi *drsuí* 25/29 (1).
drvo v. *dřevo.*
drzostné v. *drzostný.*

157. drzostný, adjektivum;
Sg. Nom. nt. Jar. 100 *drzoſtne* vzpieranie 9/30 (1).
dščev v. *dščevý.*

158. dščevý, adjekt. possess.;
Pl. Nom. fem. Jar. 254 jak bystřiny *dſceuí* 13/11 (patrně: dščevý m. *-é)* (1).
dščichu v. *dščíti.*

159. dščíti, sloveso;
Plur. 3. Jar. 68 střely *dſcíchu* jako přieval s mrakóv 9/5 (= Aor. či impf.?) (1).

160 dub, subst.;
Sg. N. A. Záb. 139 *dub* protiv dubu 22/31; Jel. 26 roste dubec *dub* 27/26; Jel. 32 na sien *dub* 27/31; sem patří také osobní jméno: Ol. 4 Výhoň *dub* 5/2, Výho)ň *dub* s kn(čzem) 4/14; Dat. Záb. 139 dub protiv *dubu* 22/31; Loc. Jel. 33 pokrakujú na *dubíe* 27/31; Plur. Gt. Čst. 84 mnoho silných *dubow* 15/15 (8).
Dub v. *dub.*
dubci v. *dubec.*
dubě v. *dub.*

161. dubec, masc.;
Sg. Nom. Jel. 26 roste *dubec* dub 27/26; Žez. 1 v širém poli *dubec* stojí 28/12; Loc. Žez. 2 na *dubcí* žezulice 28/12 (3).
dubóv v. *dub.*
dubového v. *dubový.*

162. dubový, adjekt.;
Sg. Gt. nt. Lud. 135 »*zdubouehо*» věnec listie 20/12—13 (1).

163. dúbrava, fem.;
Sg. Acc. Čstm. 146, 167, 181 *wdubrauu* 16/18, 16/27, 17/1 (3).
dúbravu v. *dúbrava.*
dubu v. *dub.*

(**163** *a.*) *duch* zlom. na proužku 1/25 (subst?).
duš v. *duše.*
duš(e) zlomek *-duſíe* 4/4 (je-li čtení jisté).

164. duša, fem.;
Sg. Nom. Čst. 239 aj a vyjde *duſa* 18/3;. Záb. 175 uleče sě *duſe* 23/18; Acc. Jar. 110 *duſu* našu 10/4; Záb. 176 *duſu* vyrazi 23/18; Jel. 18 vyrazi *duſu* 27/20—21; Plur. Gt. Záb. 254 velé *duſ* těká 24/27 (6).
duše v. *duša.*

165. dušice, fem.;
Sg. Acc. Jel. 18 vyrazi dušu, *duſicu* 27/21; Instr. Jel. 22 za *duſicu* za otletlú 27/23 (2).

dušicu, dušicú v. *dušice.*
dušu v. *duša.*

166. dva, číslovka, du.;
Nom. Acc. masc. Lud. 126 v *dua* kusy 20/8; Záb. 56 *dua* syny 21/17; srvn. *dvad(e)set;* fem. Jar. *duie* děvč 8/2; Jar. 53 *naduie* straně 8/27; Jar. 55 na *duie* póle 8/28; (= nt.) Jar. 87 *duie* královstvě sobě podmanichu 9/19; G. L. Čst. 18 ščít črn *duu* zubú 14/13 (7).

167. dvad(e)set, číslovka;
Jar. 167—168 skácechu dřeves *duadſet,* všech *duadeſiet*.. 11/14—15 (2).
dvé v. *dvój.*

168. dvój, číslovka;
Sg. N. A. nt. 256 *nadue* rozčepena 13/13 (1).

169. dvór, masc.;
Plur. Acc. Ben. 16 vyžéhajú *duorí,* chyžice 6/23 (1).
dvory v. *dvór.*
dvú v. *dva.*

170. dým, masc.;
Sg. Nom. Čst. 27 *dím* sě valé 14/18; Gt. Čst. 161 v slúpech *dímu* 16/25 (Šafařík vykládával za dativ); Instr. Záb. 118 *dímě* jest nám velenie 22/18 (3).
dýmem v. *dým.*
dýmu v. *dým.*
-Ém, -eu zlomek *-ē* 2/5.
-ené zlomek *-ene* 1/15.
-enstvo zlomek *-enſtuo* 1/7.
-ese zlomek *-eſe* 1/1.

171. ež, spojka (z bývalého *ježe);*
Jar. 41 slyšechu, *ez* chám spěje 8/18; Jar. 157 vzúpichu, *ez* sě hory doli rozléhaly 11/6; Čst. 139 nezjařte sě, *ez* nepálí... 16/14; Lud. 61 dlúho zápasista, *ez* dřevce zlámasta 19/7 (4).

172. Had, masc.;
Sg. Gt. (= Acc.) Záb. 101 kdaž *hada* potřieti chceši 22/9; Plur. Gt. Záb. 150 veliká potvoro *hadow* 23/5 (2).

173. hadač, masc.;
Plur. Nom. Jar. 52 sebrachu sě *hadací* 8/26; Dat. Jar. 48 Kublaj káže *hadaciem* 8/23 (2).
hadlivě v. *hadlivý.*

174. hadlivý, adjekt.;
Adverb. (Loc. sg.) Čst. 16 *hadlíuie* ny pozýva 14/11 (1).
hadóv v. *had.*

175. háj, masc.;
Plur. Gt. Záb. 36 vyháně *z haiew* krahuje 21/5 (1).
hájev v. *háj.*

176. Haná, fem.;
Nom. Jar. 289 by prosta *hana* Tatar 14/1 (1).

177. hbitý, adjekt.;
Sg. Nom. masc. Záb. 144 *hbití* Luděk 23/2—3; Instr. Jel. 8 *hbitími* nohami 27/13 (2).
hbitými v. *hbitý.*

178. hebúčký, adjektivum;
Sg. Instr. Kyt. 12 lýkem *hebuczkí* 26/18 (1).
hebúčkým v. *hebúčký.*

179. helm, masc.;
Sg. Nom. (= Acc.) Lud. 126 *helm* sě rozskoči 20/8; Lud. 101, 125 *w helm* mu vrazi ránu 19/281, 20/7; Čst. 20 nepronikavý *helm* 14/14; Plur. Nom. Jar. 242 jasní *helmí* 13/3 (5).
helmi v. *helm.*

180. helmice, fem.;
Sg. Nom. Jar. 81 *helmíce* drahá 9/15; Instr. Jar. 269 pod *helmícíu* 13/21 (2).
helmicú v. *helmice.*
hemzechu v. *hemzeti.*

181. hemzeti, sloveso;
3. plur. Jar. 150 na ručiech koňech vňuž *hemzechu* 11/1—2 (impf. aor.?) (1).
hemžiechu v. *hemzeti.*
hemžiti v. *hemzeti.*

182. Heřmanóv, adj. poss.;
Sg. N. masc. Ben. 30 Beneš *hermanow* 6/29 (1).
hla- úlomek 4/11.

183. hlahol, masc.;
Sg. Nom.; stereotypní rčení: Lud. 22, 64, 82, 96, 104, 130, 136 zevzně *hlahol* trub i kotlóv 18/21, 19/9, 19/18, 19/25, 19/30, 20/10, 20/13 (7).

184. hlas, masc.;
Sg. Nom. Čst. 132 *hlas* vojsk našich 16/10; Instr. Čst. 64 *hlaſē* tiem 15/4; Čst. 135 *hlaſē* zvučným 16/12; Záb. 120 ručiem *hlaſē* 22/19; Du. N. (= AV.) Záb. 57 jejú *hlaſí* přecházesta v muská 21/17; Plur. Acc. (i za Nom.) Jar. 244 vzezvučaly *hlaſí* 13/4 (že čísti tak, a ne *hlasí,* pěkně ukázal Gebauer, Lfilol.

III. 277—279); Jar. 225 vyslyš *hlaſí* volajúcie 12/23; Čst. 30 kto rozplaka *hlaſí* 14/20 (Nekrasov, Kraledv. Ruk. 180 čte chybně *hlázy* = žlázy). Gt. Čst. 28 žalostivých *hlaſow* 14/19 (9).
hlása v. *hlásati.*
hlásáše v. *hlásati.*
hlásat v. *hlásati.*

185. hlásati, sloveso;
Supinum: Záb. 43 *hlaſat* chodíváše 21/9; Záb. 261 tamo k vrchu *hlaſat* milých slov 24/31; Imperf. 3. sg. Čst. 12 *hlaſaſe* pohančnie 14/9; Čst. 185 bohóm slávu *hlaſaſe* 17/3; Aor. 3. sg. Ol. 39 (pastucha) *hlaſa* ... otvořiti bránu 5/29; sem i 1/17 zlom. radostivo *hl-* (?) (5; 6?)
hlasem v. *hlas.*
hlasno v. *hlasný.*

186. hlasný, adjektivum;
Sg. N. nt. (adverb.): Ol. 42 *hlaſno* trúbi 5/32 (1).
hlasonosnú v. *hlasonosný.*

187. hlasonosný, adjektivum;
Sg. Acc. fem. Jar. 229 *hlaſonoſnu* obět vzdámy 12/25—26 (1).
hlasóv v. *hlas.*
hlasy v. *hlas.*

188. hlava, fem.;
Sg. Nom. Jar. 256 *hlaua* rozčepena 13/12; Lud. 111 tuří *hlaua* 20/1; Záb. 103 tamo *hlaua* jeho 22/10; Acc. *hlauu* 1/8; Zbyh. 12 podviže *hlauu* 25/9; Zbyh. 39 rozrazi *hlauu* 25/30; Ol. 18, Zbyh. 27 v *hlauu* 5/10, 25/20; Záb. 102 *nahlauu* 22/9; Instr. Jar. 128 nad *hlauu* 10/18; Gt. Kyt. 16 vienek svój *zhlauí* 26/21; Du. DI. Lud. 118 *hlauama* v sebe vrazista 20/3; Plur. Acc. (= Nom.) Jar. 152 nosiuce *hlauí* napíchané 11/2; Loc. Jar. 242 na bujných *hlauach* 13/3; Instr. Čst. 92 nad *hlauamí* vojem 15/19—20 (15).
hlaväch v. *hlava.*
hlavama v. *hlava.*
hlavami v. *hlava.*
hlavu, hlavú v. *hlava.*
hlavy v. *hlava.*
hláza, v. *hlas.*
hlázy v. *hlas.*

189. hle, mezislovce; (vlastně imperat. slovesa *hleděti*).
Jar. 232 *aihle,* na vznojeném nebi mráček! 12/28 (1).

190. hlubina, fem.
Plur. Instr. Záb. 108 *hlubinamí* lesóv 22/12—13 (1).
hlubinami v. *hlubina.*
hlubokého v. *hluboký.*

191. hluboký, adjektivum;
Sg. Gt. masc. Záb. 17 *hlubokeho* lesa 20/26 (1).
hluce v. *hluk.*
hlucí v. *hluk.*

192. hlúček, masc.
Sg. Nom. Záb. 242 již *hlucíek* vrahóv 24/21 (1).
hlučné v. *hlučný.*

193. hlučný, adjektivum;
Sg. Nom. nt. Lud. 30 i by hodovánie *hluczne* 18/24—25; Instr. Čst. 135 zvola hlasem *hlucznī* 16/12; Plur. Nom. fem. Ol. 46 trúby *hluczne* 6/2 (3).
hlučným v. *hlučný.*

194. hluk, masc.;
Sg. Nom. Záb. 183 rozstúpi sě jeden *hluk* 23/23; Loc. Záb. 251 v radostném *hluce* 24/25; Instr. Čst. 182 ozvučení *hlukē* 17/2; Plur. Nom. Záb. 204 vskočichu *hlucí* 24/1; (nejisté je doplnění Vrťátkovo: zlom.: hluk)i vrahóv 4/9; Gt. Čst. 220 zástup bě čtyří *hlukow* četný 17/23 (5).
hlukem v. *hluk.*
hlukóv v. *hluk.*
hna v. *hnáti.*
hnachu, hnáchu v. *hnáti.*
hnasta, hnásta v. *hnáti.*
hnáše v. *hnáti.*

195. hnáti, sloveso;
Praes. 3. Sg. Jar. 273 kehdy nastřelen za lovcem *zene* 13/24; Lud. 99 prudko na Lubora *zene* 19/27; Impt. Zbyh. 24 vzhóru, *zení* na Zbyhoň! 25/18; Infin. Jar. 265 Tateré (počechu) je *hnatí* 13/19; Imperf. 3. Sg. Jar. 73 pohany mnostvie křesťan *hnaſe* 9/9; Záb. 195 Třas je *hnaſe* s bojiště 23/29; Záb. 214, 233 vše sě *hnaſie* přes řeku 24/6, 24/17, Aor. 3. Sg. Jar. 271 rozkacen *hna* 13/27; Lud. 72 i *hna* Srpoš v(z) Spytibora 19/13; Záb. 140 Záboj *hna* protiv Luděku 22/32; 3. (= 2.) du. Lud. 59, 117 protiv sobě *hnaſta* 19/7, 20/4; Lud.

90 rúče v ohradu sě *knafta* 19/22; 3. plur. Jar. 65 i *knachu* bez uma v řady pohan 9/3; Jar. 79 je po sobě *knachu* 9/13; Jar. 166 i *knachu* třmi prúdy vz chlumek 11/13; Jar. 170 Tateré sě v náspy *knachu* 11/17; Záb. 205 po vrazéch sě *knachu* 24/2; Záb. 224 *knachu* po vrazéch 24/12 (20).

196. hněv, masc.;
Sg. Loc. Jar. 108, 223 vstaň *whnieuie* svojem 10/3, 12/22; Instr. Jar. 167 zamiesi sě lutým *hnieuem* 4/12; Plur. N. Ben. 41 *hnieuí* uchvátichu 7/1 (4).
hněvě v. *hněv.*
hněvem v. *hněv.*
hněvi v. *hněv.*
hněvy v. *hněv.*
hnuchu v. *hnúti.*

197. hnúti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 93 Tateré sě *hnuchu* v pravú stranu 9/24—25 (1). Srovnej níže *hnutie.*
hnutia v. *hnutie.*

198. hnutie, nt.;
Sg. Gt. Ben. 62 stachu *bezhnutía* 7/12—13 (1).

199. hod, masc.;
Plur. Acc. Lud. 17/21 na (sie) *hodí* 18/18, 18/20 (2).
hody v. *hod.*

200. hodovánie, nt.;
Sg. N. Lud. 30 – 31 i by *hodouanie* slavné i by *hodouanie* hlučné 18/24—25 (2).
hodovati v. *hodovánie.*

201. hój, mezislovce;
Ol. 16 *hoí* poslyš, ty . . knéže 5/11 (1).

202. hojný, adjektivum;
Sg. N. masc. Jar. 236 *hoíní* přieval 12/31 (1).
holedbáše v. *holedbati.*

203. holedbati sě, sloveso;
Imperf. 3. Sg. Čst. 8 *holedbaſieſie* Vlaslav 14/7 (1).

204. holub, masc.;
Sg. Nom. Zbyh. 1 poletova *holub* 25/1; Zbyh. 11 přiletě *holub* 25/8 (2).
holubcem v. *holubec.*
holubče v. *holubec.*

205. holubec, masc.;
Sg. Voc. Zbyh. 13 ty *holubcie* mutný 25/14; Zbyh. 18 *holubcie,* ty bysi byl válel 25/14 (snad i od *holúbek*); Instr. Zbyh. 49—50 se svojím *holubcě.* */holubcě* spáváše 26/6—7 (4).
holúbek v. *holubec.*

206. holubice, fem.;
Sg. Nom. Zbyh. 45 čie ta *holubíce* 26/3; Acc. Zbyh. 5 Zbyhoň chváti *holubícu* 25/4; Instr. Zbyh. 4 s *holubícu* drahú 25/3 (3).

207. holubin, adjekt. poss.;
Instr. Sg. masc. Záb. 5 zasténa pláčem *holubíním* 20/17—18 (1).
holubiným v. *holubiu.*
hor v. *hora.*

208. hora, fem.;
Sg. Nom. Jar. 6 *hora* nevysoká 7/25; Čst. 218 by leskem naplněma *hora* 17/22; Gt. Čst. 210 dolem *horí* 17/17; Čst. 212 kolkol *horí* 17/18—19; Záb. 241 nedaleko *horí* 24/21 (neníli to N. plur.); zvl. často *s hory* = dolů: Ol. 35, Jar. 139, Čst. 207 */horí* 5/26, 10/26, 17/16; Acc. *hóru* ve rčení ustrnulém *vzhóru* v. toto. Plur. NAcc. Jar. 157 ež sě *horí* doly rozléhaly 11/7, Čst. 47, 48 stojá *horí* v pravo, stojá *horí* v levo 14/29; Čst. 229 jak by *horí* válely 17/29; Záb. 208 míjechu i *horí* i lesy 24/3 (acc. či nom.?); Gt. Ben. 11 ot Zhořelských *hor* 6/21; Ben. 58 ot skalnatých *hor* 7/10; Dat. Záb. 238 tamo k šedým *horā* 24/20; Loc. Jel. 13 nenie junoše v *horach* 27/17; Čst. 84 po *horach* mnoho silných dubóv 15/14; Jel. 1, 3 běháše po *horach* . . . po *horach* . . . parohy nosi 27/11—12; Jel. 9 po *horach* chodíva 27/14; Instr. Čst. 51, 52 *horamí* zdě otsud, *horamí* tam ottud 14/31; Čst. 229 jak by hory */horamí* válely 17/29 (24). V. *vzhóru.*
hoře v. *hoře.*
horách v. *hora.*
horám v. *hora.*
horami v. *hora.*

209. hoře, nt.;
Sg. NAcc. Jar. 105 i by *horsie* 9/33; Jar. 89 roznosi sě *horsie*; Čst. 37 kdo sdieše *horsie* 14/23; Zbyh. 2 vrka *horsie* všemu lesu 25/2; Gt. Jar. 105 hoře *horsía* všeho věcšie 10/1; Záb. 47 z středa *horsie* 21/12; Loc. Záb. 24 z srdce pohrúžena *w horí* 20/30; Instr. Skř. 16 *horsiē* nyju 28/32 (8).

hořechu v. *hořeti.*
hořem v. *hoře.*

210. hořeti, sloveso;
3. plur. Čst. 105 skad *horsiechu* meče 15/27 (je aor. či impf.?) (1). V. i *hořúcí.*
hoři v. *hoře.*
hořiucí v. *hořúcí.*
horu v. *hora.*

211. hořúcí, adjektivum z particip.;
Du. DI. Záb. 138 *horsíucíema* očima 22/30 (1).
hořúciema v. *hořúcí.*
hory v. *hora.*

212. hospodin, masc.;
Sg. Voc. Jar. 108, 223 Vstaň, *ohoſpodine* 10/2–3, 12/22; Dat. Jar. 218 mrzkost jest poroba *hoſpodinu* 12/18 (3).
hospodine v. *hospodin.*
hospodinu v. *hospodin.*

213. Hostajnóv, masc.;
Sg. N. Jar. 7 *hoſtaínow* je jí jmě 7/26 (1).
hotov v. *hotový.*

214. hotovati sě, sloveso;
Inf. Čst. 204 věhlasno *ſie hotouatí* na vše 17/14 (1).
hotovi v. *hotový.*

215. hotový, adjekt.;
Tvar jmenný;
Plur. Nom. masc.: Záb. 123 *hotowí* všici nohú v krok 22/21—22 (1).

216. hovědce, nt.;
Plur. Acc. (= Nt.) Ben. 19 *houiedce* otehnachu 6/24 (1).
hovo- zlomek;
-mo *houo-* 4/15. (Nár. Listy 12/4 1888 čtou: mno*ho vo*jska, Mašek v Časop. Čes. Musea 1888 *Hovo*ra, jiní *hovo*řichu atd.; doplňování nejisté.)

217. hovor, masc.;
Sg. Nt. Lud. 108 i by *houor* mezi pány 19/32 (1).

(**217** *a.*) *Hovora:* konjektura; v. *hovo-* a *-om.*
hovořichu: konjektura; viz *hovo-.*
hovořili v. *hovořiti.*

218. hovořiti, sloveso;
Perf. 3. plur. Ol. 12 tichými slovesy *houorsílí* 5/9 (1).

219. hrabivý, adjektivum;
Instr. plur. Čst. 13 nad *hrabíuími* meči 14/10 (1).
hrabivými v. *hrabivý.*

220. hrad, masc.
Sg. Acc. (= Nom.) Čst 76 *whrad* 15/11; Zbyh. 6, 17 *v hrad* 25/5 (2×), 25/13 (2×); Čst. 87, Lud. 17 na *hrad* 15/16, 18/18; Lud. 21 na *hd* 18/20; vlastní jméno: Jar. 88 *nouíhrad* 9/20; Gt. Zbyh. 7 kol tvrda *hrada* 25/6; Zbyh. 47 s tvrda *hrada* 26/5; Zbyh. 32 *ſ hrada* 25/24—25; Zbyh. 9 ot *hrada* 25/7; Zbyh. 31 u *hrada* 25/23; Čst. 78 z *hrada* 15/11; Dat. Čst. 55, 67, 69, Zbyh. 42 *khradu* 14/32—33, 15/5, 15/6—7, 26/1; Čst. 85 ke *hradu* 15/15; Čst. 56 (k hradu) *hradu* na skále 14/33; Čst. 66 k vyšňu *hradu* 15/5; Zbyh. 30 ku *hradu* ku tvrdu 25/23; Loc. Čst. 109, Zbyh. 46 v tvrdě *hradie* 15/30, 26/4; Zbyh. 40 *w hradie* 25/31; Zl. *whdie* 28/32; Čst. 79 *na-hradie* 15/12; Zbyh. 15 na tom tvrdě *hradie* 25/12; Instr. Lud. 47 před *hradē* 18/33; Zbyh. 40 *hdem* běha 25/30 31 (31 .
hrada v. *hrad.*

221. hradba, fem.
Sg. Acc. Čst. 83 přeskočiti *hradbu* 15/17; Dat. (= Loc.) Čst. 90 k pevnéj *hradbie* 15/19 (2).
hradbě v. *hradba.*
hradbu v. *hradba.*
hradě v. *hrad.*

222. hrádek, masc.; (neníli vlastní jméno *Hrádek*).
Sg. NAcc. Skř. 8 u kamenný *hdek* 28/28 (1).
hradem v. *hrad.*

223. hradóv, adj. poss.;
Sg. Dat. masc. (= nt.) Čst. 104 k vrchu ku *hradouu* 15/27 (1).
hradovu v. *hradóv.*
hradový v. *hradóv.*
hradu v. *hrad.*

224. hrana, fem.
Sg. Acc. Jar. 135 v ostrú *hnu* 10/22 (1).
hranu v. *hrana.*

225. hrdina, masc.;
Pl. Instr. Jar. 213 ač sě *hrdinami* zváti chcete 12/14 (1).
hrdinami v. *hrdina.*

226. hrdivý, adjekt.;
Plur. Instr. Lud. 113 *hrdíuími* slovy 20/1 (1).

hrdivými v. *hrdivý*.
hrdl v. *hrdlo*.
hrdla v. *hrdlo*.
hrdlem v. *hrdlo*.

227. hrdlo, nt.;
Sg. N. Acc. Jar. 29 *hrrdlo*, ňadra rozhalená jmieše 8/8; Jel. 30 piená táhlé *hrrdlo* 27/29; Gt. Jel. 20 (vyletě) z *hrrdla* 27/22; Čst. 136 z mocna *hrrdla* 16/13; Instr. Jar. 182 sprahlým *hrrdlē* 11/25; Jel. 19 vyletě *hrdlē* 27/21; Plur. Gt. Záb. 178, 196 z *hrrdl* 23/20, 23/29 (8).
hrdú v. *hrdý*.

228. hrdý, adjekt.
Sg. Acc. fem. Jel. 11 *hrdu* braň 27/15 (je jmenné či složené?) (1).

229. hřiech, masc.
Sg. Nom. Acc. Jar. 219 *hrsiech* u porobu dáti šiju 12/18 (1).
hrnu, *hrnú* v. *hrnúti*.
hrnuchu v. *hrnúti*.
hrnúše v. *hrnúti*.

230. hrnúti, sloveso; pravidelně *-sě-*, jednou bez *sě*.
Praes. 3. plur. Jar. 237 voje v řady *hrnu* 12/33; Lud. 23 páni ku knězu *ſie hrrnu* 18/21; Imperf. 3. sg. Ol. 26 *hrrnuſeſie* za niem osm vládyk 5/19; Aor. 3. sg. Čst. 212, 213 *íhrnuſie* vojska 17/19, 17/20; Ben. 67 tamo sě síla *hrnu* 7/15; sem snad i zlomek: i *hrrn-* 1/20; 3. plur. Čst. 69 *íhrnuchuſie* k hradu 15/6 (8).

231. hrom, masc.;
Sg. Nom. Jar. 233 zahuče *hrom* strašný 12/29; Gt. Ben. 51 jak blesk *hroma* 7/6—7; Jar. 69 rachot *hroma* 9/6 (3).
hroma v. *hrom*.

232. hromada, fem.;
Sg. Acc. Ben. 31 l'ud *w hromadu* zve 6/29—30; Jar. 67 boj sě *w hromadu* srazi 9/5 (2).
hromadu v. *hromada*.
hromné v. *hromný*.

233. hromný, adjekt.;
Pl. Acc. (ve funkci Nom.) masc.: Ol. 45 bubny *hromne* 6/1 (1).

234. hrot, masc.;
Du. Gt. Lud. 58, 71, 89 ostrú *hrotu* 19/6, 19/13, 19/22 (3).
hrotú v. *hrot*.
hrozí v. *hroziti*.

235. hroziti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 94 (mrak) *hrozí* ledem posúti 9/25—26 (1).

236. hrózonosný, adjekt.;
Sg. Nom. Ben. 53 skřčk *hrozonoſní* 7/8 (1).
hrubú, *Hrubú* v. *hrubý*.

237. hrubý, adjektivum; (bývá čítáno obecně *Hrubý*):
Sg. Instr. fem. Ben. 34 *pod hrubu ſkalu* 6/31 (pod *hrubú* skalú četl Šiškov 1821, Hanka v Polyglottě 1859, Zákrejs Osvěta 1896, 360 a j.; překládal tak i Berlić, Polygl. 1852, str. 9: pod veliku skalu; nutnost tohoto čtení ukázal zvl. dr. Pekař Athenaeum, VII., Lfilol. 1896) (1).

238. huba, fem.;
Sg. Gt. Čst. 239 z řvúcej *hubí* 18/3 (1).
huby v. *huba*.
huče v. *hučeti*.
hučechu v. *hučeti*.

239. hučeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 211, 230 *hucíe* divá řěka 24/4, 24/15 (bývá čítáno také: *hučie* jako praes.); 3. plur. Záb. 213, 232 *hucíechu* vši voji 24/5, 24/16 (možno čísti i imperf.) (4).
hučie v. *hučeti*.
hustě v. *hustý*.
hustéj v. *hustý*.
hustie v. *hustý*.

240. hustota, fem.;
Sg. Loc. (= Dat.) Čst. 89 drva vysokorostlá *whuſtotíe* pod skalú 15/18 (1).
hustotě v. *hustota*.

241. hustý, adjekt.;
Sg. NAcc. masc. Jel. 6 *huſtí* les 27/13; Loc. masc. (jmenný) Čst. 59 *whuſtíe* lese 15/1; (= Dat.) fem. Jar. 16 *whuſteí* trávě 26/25; Jar. 144 *whuſtíe* tmě 10/25 (mohlo by býti jmenné); (4).

242. hvězdář, masc.;
Plur. Nom. Jar. 52 hadači, *huiezdarsí*, kúzelnící 8/26; Dat. Jar. 48 hadačem, *huiezdarsīē*, kúzelníkom 8/23 (2).
hvězdářem v. *hvězdář*.
hvězdáři v. *hvězdář*.
hvězdářiem v. *hvězdář*.

243. Chám, masc.;

Sg. Nom. Jar. 36 Kublaj, *cham* taterský 8/14; Jar. 41 *cham* spěje 8/18; Jar. 164 zamiesi sě *cham* 11/11; Gt. Jar. 12 taterska *chama* 7/30; Jar. 26 dci Kublajeva *chama* 8/7; Jar. 46 *ichama* ždáchu 8/21—22 (6).
cháma v. *chám.*

244. chámóv, adj. přisvojovací;
Sg. Dat. masc. Jar. 152 *k chamouu* stanu 11/3 (1).
chámovu v. *chámóv.*

245. chasa, fem.;
Sg. Nom. Ol. 6 sie *chafa* 5/4; Instr. Ol. 5 se všú *chafu* 5/3 (2).
chasú v. *chasa.*
cházěva(ti) v. *cházieva(ti).*
cházieva v. *cházievati.*

246. cházievati, sloveso;
Aor. 3. sg. Jel. 28 *chazieua* jelen 27/27 (také možno vzíti za praesens) (1).
chceš v. *chtieti.*
chceši v. *chtieti.*
chcete v. *chtieti.*
chcu v. *chtieti.*
chladnéj v. *chladný.*
chladnú v. *chladný.*

247. chladný, adjekt.
Sg. Acc. fem. Kyt. 7 *wchladnu* vodicu 26/14; Lud. 79 *wchladnu* zemiu 19/17; Jar. 183 na noc *chladnu* 11/26 (možno čísti i jmenně: *chladnu* ve všech 3 případech, méně pravděpodobně); DLoc. fem. Kyt. 15 po *chladneí* vodici 26/20; Jel. 25 *wchladneí* zemi 27/25 (5).

248. chlap, masc.
Plur. Nom. Lud. 95, 113 otnesú *chlapí* 19/25, 19/29; Genit. Ol. 6 na sto *chlapow* 5/4 (3).
chlapi v. *chlap.*
chlapóv v. *chlap.*

249. chlum, masc. (možno čísti i *Chlum,* méně pravděpodobně);
Sg. Gt. Ben. 73 jde pótka */chluma* v rovňu 7/17—18; Jar. 148 kolkol *chluma* 10/33 (2).
chluma v. *chlum.*
chlumce v. *chlumek.*

250. chlumek, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 155, 166 vz *chlumek* 11/5, 11/13-14; Dat. Jar. 132 k *chlumku* 10/20; Jar. 124 k siemu *chlumku* 10/14; Loc. Jar. 214 na siem *chlumce* 12/15 Instr. Jar. 133 *chlumkě* vzhóru 10/21 (6).
chlumkem v. *chlumek.*
chlumku v. *chlumek.*

251. chlumský, adjekt.;
Sg. NAcc. Jar. 236 pramen *chlumſki* 12/32 (1).
chmúráše v. *chmúrati.*

252. chmúrati sě, sloveso;
Imperf. 3. sg. Jar. 234 *chmuraſeſie* tuča po všem nebi 12/30 (1).

253. chod, masc.;
Plur. Acc. Čst. 210 opač *chodi* 17/17; Záb. 89 zaměřimy *chodí* 22/3 (2).
chodi v. *choditi.*

254. choditi, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 52 se svojim junošú *chodí* sěmo tamo 26/8 (1).
chodíva v. *chodívati.*
chodíváše v. *chodívati.*

255. chodivati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Záb. 43 hlásat *chodíuaſe* 20/10; Aor. 3. sg. Jel. 9 – 10 po horách *chodíua,* dolinami *chodíua* v l'uté boje 27/14—15 (3).
chody v. *chod.*
chopí v. *chopiti.*

256. chopiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 169 *ichopí* Záboj mlat 23/14 (1).
chor- zlomek *w chor-* 3/17.

257. chorúhev, fem.;
Sg. Instr. Jar. 128 *ichoruhuu* nad hlavú toči 10/17; Plur. Nom. Jar. 239 *choruhuí* jich vějú 13/1; Ol. 47 *choruhuuí* tu sbory na most vraziu 6/2 (= Acc.; možno čísti i *s sbory,* a pak by to byl Nom.) (3).
chorúhvi v. *chorúhev.*
choruhvú v. *chorúhev.*
chorúhvy v. *chorúhev.*
chova v. *chovati.*
chovaj v. *chovati.*

258. chovati, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 44 že svú děvu *choua* v silnú pažú 26/2 (možno čísti i za praesens); Imperat. Jah. 24 *chouaí ſie* junoší 27/1; Infinit. Jah. 25 čemu sě junoší *chouatí* 27/2 (3).
chrabro v. *chrabrý.*

259. chrabrost, fem.;
Sg. NAcc. Jar. 99 v ješut by *chra-*

broft 9/29; Jar. 268 pod ocelí *chrabroft* 13/20; Jar. 159 dodáše *chrabroft* 11/8—9; Ol. 22 vzmužte *chrabroft* 5/16; Čst. 81 řváše *chrabroft* 15/13; Lud. 116 zkusí *chrabroft* 10/3 (6).
chrabrú v. *chrabrý*.

260. chrabrý, adjekt.;
Sg. NAcc. nt. (jmenné sklon.) Ol. 24 *chrabro* na Polany 5/18; Sg. Acc. fem. Čst. 225 *chrabru* ruku 17/27 (může býti i sklon. jmenné) (2).
chrapavě v. *chrapavý*.

261. chrapavý, adjekt.;
Sg. Loc. m. nt. (jmenné sklon.) Jar. 189 pěvše *chrapauie* k mateři božiej 11/30 (1).

262. chřest, masc. (neníli čísti *chrest*);
Sg. Nom. (Acc.) Jar. 249 vzníde *chreft* i drnket 13/8 (1).
chtějú v. *chtieti*.
chtie v. *chtieti*.
chtiec v. *chtieti*.
chtieše v. *chtieti*.

263. chtieti, sloveso;
Praes. 1. sg. Lud. 37 jáz *chcu* zviesti 18/28; 2. sg. Jar. 205 v záhubu *chceš* vrci dobré l'udi? 12/8; Záb. 101 kdaž hada potřieti *chceší* 22/9; 2. plur. Jar. 213 ač sě hrdinami zváti *chcete* 12/14—15; 3. plur. Lud. 53, 66, 84 kto *chtie* na sědánie 19/3, 19/10, 19/19; Jar. 110 potlačiti *chtieiu* 10/4; Čst. 129 bozi *chtieiu* stepati 16/8; Lud. 106 kto sě *chtieiu* bíti 19/31; Particip. praes. Jar. 219 hřiech u porobu (samo) *chtiec* dáti šíju 12/19; Imperf. 3. sg. Čst. 123 *chtieše* obět vzdáti bohóm 16/4 (12).
chvalno v. *chvalný*.

264. chvalný, adjekt.;
Sg. Nom. nt. (jmenné sklon.) Jar. 206 ot boha nám milost ždáti *chualno* 12/9 (1).
chváta v. *chvátati*.
chvátajú v. *chvátati*.

265. chvátati, sloveso;
Praes. 3. plur. Čst. 126 kroci *chuataiu* vícezit 16/7; Ol. 50 Polené oružie *chuataiu* 6/5; Aor. 3. sg. Ol. 4 Výhoň Dub tamo s niem *chwata* 5/3 (3).
chváti v. *chvátiti*.

266. chvátiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 203 Vestoňa za..paži *chuatí* 12/7; Zbyh. 5 krutý Zbyhoň *chuatí* holubicu 25/4 (2).
chvrastí v. *chvrastie*.

267. chvrastie, nt.;
Sg. Loc. Čst. 216 rozstúpichu sě po nižniem *chwraftí* 17/21 (1).
chytro v. *chytrý*.

268. chytrý, adjekt.;
Sg. NAcc. nt. (jmenné sklon.) Ol. 36 *chítro* pokrychu sě 5/27 (1).

269. chyžice, fem.;
Pl. NAcc. Ben. 16 vyžehajú dvory. *chižíce* 6/23 (1).

270. i, spojka; (pravidelně bývá spojována s následujícím slovem: íhlafafe 14/9, někdy i s předchozím: mecíohen 14/9).
I. = a; spojuje a připojuje
a) členy věty; a to
α) substantiva: Lud. 22, 64, 82, 96, 104, 130, 136 hlahol trub *í* kotlóv 18/21, 19/9, 18, 26, 30, 20/10, 13; Čst. 37 ohněm *í* mečem 14/24; Čst. 10 meč *í* oheň 14/9; Jar. 30 kameniem *í* perlami 8/10; Jar. 14 pro perly *í* pro zlato 7/31; Jar. 249 chrest *í* drnket 13/8; Jar. 141 k zemi *í* k oblakóm 10/28; Jar. 88 starý Kyjev *í* Nový Hrad prostran 9/20; zlom. (o pobití Po)lanóv *í* vyh(nání . .) 1/18; Lud. 2 o pótkách *í* o sědání 18/10; Lud. 51 knieni sěde s zemankami *í* Ludiše s děvicemi 19/2; Lud. 133 vede jej před knieni *í* před Ludišu 20/11; Záb. 26 ostavi dietky svoje *í* svoje l'ubice 20/31; Záb. 33 bieše zdieti dietkám *í* ženám 21/3; Záb. 21 bratrských srdec *tíškreních* (čti *i jiskrených*) zrakóv 21/28; Záb. 48—49 pohýbal slovy *í* pěniem Vyšehrad *í* vše vlasti 21/12—13; Záb. 50 mě *í* všu bratř 21/14; Záb. 63 kehdy paže dorostla *í* jejú umi 21/20—21; Záb. 190 v ruce mlatem *í* v druhej mečem 23/27; Záb. 256 ptactvo *í* plachý zvěř 24/28; Čst. 20 mlat *í* nepronikavý helm 14/14; Čst. 33 pomstu *í* pahubu 14/21; Čst. 58 Vojmíra *í* jeho dceř 15/1; Čst. 64 hlasem tiem *í* rukú tú 15/4; Čst. 74 zapierachu sě na kopie *í* v drva 15/9; Čst. 189 kýty *í* plece 17/6; Zbyh. 29 vze na sě braň *í* na rámě mlat 25/22; — někdy bývají takto *dvě* spojky za sebou: Lud.

25, 44 poklonichu sě kněžu *i* knieni *i* lepéj dceři 18/22, 32; Záb. 59 tamo mečem *i* mlatem *i* oščepem učista paži 21/18, 19; Záb. 228—229 za nimi lúto dnem *i* temnú nocú *i* šedým jutrem 24/14—35; srvn. níže totéž.

β) adjektiva, náměstky, číslovky . . . a jiné členy věty: Záb. 219 v šíř *i* v šíř 24/9; Jel. 27 šíř *i* šíř 27/27; Záb. 184, 209, 249 v pravo *i* v levo 23/23, 24/4, 24; Čst. 97 v přeč *i* v dél 15/23; Záb. 191 tako *i* u přeč 23/27; Jar. 3—4 nastojte *i* veš svój um sbierajte, nastojte *i* nadivno 7/22—23; Jar. 27 rozenú *i* strojnú krású 8/7; Jar. 20 junóv desět *i* dvě děvě 8/2; Čst. 104 řad čtvrtých *i* pátých 15/27; Čst. 159 krokem vterým *i* krokem třetiem 16/23; Lud. 6 sobě *i* všem milú 18/13; Záb. 124 hotovi nohú v krok *i* rukú v braň 22/22; Ben. 76 i by prnúti *i* pobitie jim 7/19; Jar. 132 tamo k chlumku *i* z Tatar přemnožstvie 10/20; sem snad i některý příklad z *b)* podle subjektivního pojetí.

b) věty jednotlivé rozmanité: Zab. 217, 236 uchvátichu množstvie cuzích *i* přenesechu své zvěsty 24/7, 18; Zbyh. 6 chváti holubicu *i* otnese 25/5 (taktéž zajisté jest čísti ve v. 17, 25/13; srv. *a* 3.); Jar. 35 zabichu ju *i* pobrachu sbožie 8/13; Čst. 37 otehnáše stáda *i* sdieše hoře 14/23; Čst 211 sie sdieše Vojír *i* sdieše Čstmír 17/18; Zbyh. 40 hradem běha *i* vše pobi 25/31; Záb. 61 tamo pokrysta *i* vraciesta sě 21/19; Záb. 225 srážechu je *i* sstúpachu 24/12; Jar. 46 na rovni sě položichu *i* cháma ždachu 8/21: Jar. 60 počechu vojevati *i* trest . . svícezíše 8/32; Jar. 61 prokní teče *i* do řad sě . . postavichu 9/1; Jar. 74 pohany již hnáše *i* již by byli odoleli 9/10; Jar. 115 otstúpi náděja *i* by hoře 9/33; Jar. 122 rozmnožie sě množstvie *i* u povodňu sich Tatar 10/12; Jar. 128 uderi mečem *i* chorúhvú toči 10/17; Jar. 142 noc rozvali sě *i* zapřieti zraky 10/28; Jar. 166 rozstúpi sě tábor *i* hnachu . . 11/13; Jar. 185 noc sě proměníše v jitro *i* v táboře klidno bieše 11/27; Jar. 224 vstaň *i* povyš ny 12/22; Jar. 228 vyprosť ny *i* daj svlaženie 12/25; Jar. 243 helmi jim na hlavách *i* pod nimi koni skáču 13/4; Jar. 259 sien sě kotie *i* sien mlátí 13/14; Jar. 262 siemu v srdce meč vtasi *i* siemu Tatařín ucho střieže 13/16; Jar. 277 vrazi kruto *i* by pótka 13/26; Čst. 12 púšťáše meč i oheň *i* hlásáše . . 14/9; Čstm. 17 vsta Čstmír *i* vzradova sě 14/12; Čstm. 19 radostně sně svój ščít črn *i* sně se ščítem mlat 14/13; Čst. 25 tažechu před sluncem *i* tažechu přes veš den 14/17; Čst. 28 dým sě valé po dědinách *i* po dědinách stenánie 14/18; Čst. 30 kto sežže dědiny *i* kto rozplaka hlasy 14/20; Čst. 40 potře jeho zloba *i* zaje vojevodu 14/25; Čst. 61 zaje (Vojmíra) *i* pohaně Neklana 15/2; Čst. 63 oběce vieru *i* podáše ruku 15/3; Čst. 69 zamiesichu sě voji *i* hrnuchu sě 15/6; Čst. 82 Kruvoj rváše chrabrost *i* meč jeho padáše 15/13; Čst. 98 spevnichu je *i* podstavichu dřevce 15/23; Čst. 120 vznide *i* zře krváceti 16/2; Čst. 137 vola k bohóm *i* vztřasu sě drva 16/13; Čst. 162 dojdú voje *i* pokoří sě vojska 16/25; Čst. 181 blížíše sě k úvalu *i* z úvala vzhóru 17/1; Čst. 1 6 bohóm slávu hlásáše *i* zacházeje zezvuče nemeškáše 17/3; Čst. 223 Třas je hnáše v zad: strach *i* jim by ze vša lesa 17/25 (?); Čst. 226 Vojmír vnoči na ně ruku *i* zastúpi úval 17/27; Čst. 228 řičie les řvaniem *i* z úvala, jak by . . 17/29 (srovn. o výkladu tohoto místa Seykora Ad RK a Na obranu RK 76); Čst. 230 jak by hory válely *i* vše drva rozlámaly 17/29; Čst. 243 úpiechu *wzhoru* (čti: i vz-) na stráň otsud 18/5 (jiná čtení nejsou pravděpodobna); Čst. 248 zevzní vícestvie *i* zračí sě kořist 17/8; Záb. 5 zamúti sě *i* zastena 20/16; Záb. 14 minu den vterý *i* kdaž za třetiem luna v noci bieše 20/23; Záb. 27 ostavi dietky *i* neřeče nikomu 20/32; Záb. 37 vyháně z hájev krahuje *i* kací bozi v cuzéj vlasti, takým sě klančti zdě 21/6; Záb. 39 klančti sě *i* obécati obět 21/7; Záb. 45 posěkachu vše drva *i* rozkrušichu bohy 21/10; Záb. 55 zřě . . *i* dále

srdce jímáše 21/16; Záb. 64 paže dorostla *i* dorostachu druzí bratřieci 21/21; Záb. 109 taže . . *i* kehdy bieše pět sluncí 22/13; Záb. 111 podasta si ruce *i* pozřěsta 22/14; Záb. 133 kácechu drva *i* plašichu krahuje 22/27; Záb. 147 skoti sě dřevo *i* třiedeset jich otjíde 23/4; Záb. 170 chopi Záboj mlat *i* otskoči Ludiek 23/15; Záb. 172 napřeže *i* vrže 23/16; Záb. 180 vzevzně *i* zajiskři 23/21; Záb. 190 otvrže ščít *i* . . . proráže dráhy 23/26; Záb. 205 vzskočichu *i* . . sě hnachu 24/1; Lud. 12 oči jako nebe jasné *i* po . . šiji . . vlasi vějú 18/15; Lud. 111 vytče dřevce *i* na dřevci tuří hlava 19/3; Lud. 128 mečem uderi v meč *i* meč vzletě za ohradu 20/9; Lud. 132 oklúči *i* vede jej 20/11; Jah. 32 přižech *i* čělovach 27/5; Jah. 41 vskočich *i* vzěch zmilitku 27/9; Zbyh. 29 rúče dolóv: *i* vzě na sě braň 25/21; po delším souvětí: Čstm. 24 zvoláše, jdú —*i* tažechu před sluncem 14/16; Čst. 187 hlásáše-nemeškášc —*i* kehdy docházeše posleda 17/4; Lud. 18 káže, by sě sněli: *i* když bě den 18/18; Lud. 62 zápasista, ež dřevce zlámasta-*i* tak uondána biesta 19/8; Lud. 80 Spytibor seče, Srpoš pade-*i* oba sta unavena 19/17; Lud. 117; Zdeslav vytče-vskoči-vece: *i* hnasta 20/3; Jel. 24 krev teče, země pije-*i* by v děvě po žalním srdečce 27/24; dvojí až trojí spojka: Záb. 78—81 minu den vterý *i* po třetiem dni . . . bra sě Záboj v les . . . *i* bra sě Slávoj v les 21/30—32; Záb. 66—67 vyrazichu vz vrahy *i* by krutost jich búřúcie nebe *i* v dědiny vrátiše sě blahost 21/22—23; Záb. 69—70 skočichu k Záboju *i* tiščechu jej *i* s prsú na prsi kladechu ruče 21/24—25; Záb. 158—159 vše po sobě stesasta *i* vše kolem zbrocesta krviu *i* krviu zbrocechu je mužie 23/9; Záb. 162-3 slunce přějíde poledne *i* ot poledne již na pól k večeru *i* váleno ješče 23/11—12; Záb. 165—6 (neustúpeno): *i* váleno zdě . . *i* váleno tamo 23/13; Záb. 176—7 uleče sě duše *i* mlat dušu vyrazi *i* zanese pět siehóv 23/18—19; Čstm. 212—213 sie sdieše Vojmír: *i* hrnu sě vojska kolkol hory *i* hrnu sě vojska devětikrát 17/18—19; Zbyh. 48 letieše v lesy: *i* letieše sěmo *i* letieše tamo 26/5; Jar. 22—23 nahrnuchu, čeho třeba: *i* vsědachu na koně *i* brachu sě, kamo slunce spěje 8/3—4; Jar. 43—44 srotichu sě *i* sebrachu převelikú vojsku *i* tažechu polem 8/19—20; Jar. 54—55 kolo rozstúpichu *i* na dlí trest položichu *i* ju na dvě póle rozčepichu 8/27—28; Jar. 155—156 zaměřichu všici *i* mknuchu sě . . *i* vzúpichu skřekem 11/5—6; Jar. 161—162 napínachu luky *i* mácháchu . . . meče *i* by . . ustúpati 11/9—10; trojí opakování: Záb. 30—34 přijíde cuzí *i* cuzími slovy zapovída, *i*, kak sě zdie, bieše zdieti *i* jedinú družu nám jmieti 21/1-4; Záb. 259 až 262 pohřebat mrch *i* dat pokrm bohovóm *i* dat mnostvie obětí *i* jim oružic . . vrahóv 24/29--31;

c) zařazuje a přiřazuje participium: Záb. 6 7 sědě dlúho *i* dlúho sě mútě *i* vzchopi sě vzhóru 20/18. (místo prvního *i*, participium zařazujícího, bývalo stč. pravidlem *a*: RK. má však pravidlem et = i, a = sed a tedy je nucen i v tomto případě ke spojce *i*);

II = tu; uvádí nový pomysl, nový odstavec řeči nebo vypravování:

a) prosté, neopakované uvedení;

α) určité frase: z těch nejčastěji *i by*: zlom. *ibi* lk(ánie) 1/11; zlom. *ibi* dlúh(a) 3/13; Jar. 176 *ibi* bojeváno 11/20; Jar. 248 *ibi* pótka 13/7; Jar. 289 *ibi* prosta Hana 14/1; Lud. 108 *ibi* hovor 19/32; Čst. 218 *ibi* naplněma leskem hora 17/22 (jiné příklady v. níže při opakování);

i káže (čtyřikrát v Ludiši): Lud. 52, 55, 65, 83 *i kaze* kněz 19/3—4, 19/20, 19/19 (v posledním případě I kaze); (Další příklady *i vyrazi*, *i minu* v. při opakování dole)

β) ostatní příklady: Jar. 163 *i* vzjietři sě národ Tatar 11/10; Jar. 173 svalichu s násep klády 11/18; Čstm. 17 *i* vsta Čsmír 14/12; Čst. 41 *i* zazli sě Čstmír 14/26; Čst. 68 *i* zamiesichu sě voji 15/6; Čstm. 99 *i* vzskočichu muži 15/24; Čstm. 121 *i* posla Čstmír

kořist 16/3; Čstm. 123 *i* chtieše Vojmír obět vzdáti 16/4; Čstm. 163 *i* vsěde Vojmír na koně 16/26; Čstm. 180 *i* blížíše sě voj 16/33; Čstm. 191 *i* jdieše vojska 17/6; Lud. 29 *i* nosichu pitie medná 18/24; Lud. 72 *i* hna Srpoš 19/13; Záb. 29 *i* přijíde cuzí 21/1; Záb. 36 *i* vyháně krahuje 21/5; Záb. 40 *i* nesměchu sě bíti 21/7; Záb. 72 *i* přicházéše noc před jutro 21/26; Záb. 119 *i* rozlúti sě Luděk 22/19; Záb. 137 *i* vyrazi Záboj 22/30; Záb. 143 *i* uderi Záboj 23/2; Záb. 146 *i* skotí sě dřevo na voj 23/3; Záb. 148 *i* zlúti sě Luděk 23/4; Záb. 152 *i* máše Záboj mečem 23/6; Záb. 154 *i* tasi Luděk 23/7; Záb. 156 *i* zapolesta sě oba 23/8; Záb. 169 *i* chopi Záboj mlat 23/14; Záb. 175 *i* uleče sě duše 23/17; Záb. 204 *i* vzkočichu hluci 24/1; Záb. 207 *i* míjechu rovně 24/3; Záb. 219 *i* po krajinách ostříž rozepě křédle 24/8; Zbyh. 11 *i* přiletě holub 25/8; Zbyh. 47 *i* letieše v lesy 26/5; Kyt. 6 *i* je sě děva kyticu lovit 26/13; Jah. 27 *i* přijedech na koníčce 27/2; Jah. 33 *i* zabude krásná děva trn 27—5;

b) opakování; někdy několikeré: Čstm. 231—232 *i* vyskočí Vlaslav proti Čsmíru *i* vyrazí Čsmír protiv Vlaslavu 17/30; Záb. 129—130 *i* vyrazi Záboj... *i* vyrazi Slavoj 22/24—25; Zbyh. 38-39 *i* rozrazi mlatem dřvi *i* rozrazi Zbyhoněvi hlavu 25/29—30; Záb. 13, 77 *i* minu den, *i* minu den vterý 20/23, 21/29; Záb. 193, 194 *ibí* úpěti vrahóm, *ibí* ustúpati vrahóm 23/28; Lud. 30, 31 *ibí* hodovánie slavné, *ibí* hodovánie hlučné 18/24—25; Ben. 74, 75 *ibí* Němcem úpěti *ibí* Němcem prnúti 7/18; Jar. 252—253 *ibí* klánie, *ibí* porúbanie, *ibí* lkánie, *ibí* radovánie 13/10—11;

III. = také; vytýkavé.

Ben 69 *i* v levo búříše síla 7/15; Ben. 71 *i* z loma vše kamenie vrhú 7/16 (bývalo chybně čítáno *iz;* srovn. výklad Seykorův Ad RK 75—79); Záb. 94 *i* jáz tako pójdu 22/5; Záb. 176 mlat *i* dušu vyrazi 23/18; Záb. 243 (málo vrahů): *i* ti žalostivo prosie 24/22; Záb. 254 tamo *i* velé duš těká 24/27; Čstm. 19 sně se sčítem *i* mlat 14/14; Čstm. 26 (tažechu před sluncem, přes veš den) *i* po slunci 14/17; Čstm. 75 *i* výš nad vršinú lesa drnkachu meče 15/10; Čstm. 160 dojdú *i* voje tamo 16/24 (v originale místo nedosti jasné; tak četl prvý Gebauer, Lfil. 1876, str. 274 nn.); Čst. 178 dada kóň *i* s uzdú 16/33 [Bývalo uváděno také srovnávací *i* = jako ze Záb. 219, 24/8: na př. Kořínek a j.; ale výklad ten jest nepodobný; je zajisté *i* uvozovací, v. zde pod II. *a) β)*].

IV. i — i = jak — tak; spojka podvojná:

Jar. 143 *i* křesťan *i* Tatar protiv sobě 10/29 Čstm. 235 (Vlaslav koti sě) *i* v bok *i* v zad 18/1; Záb. 208 míjechu rovně *i* hory *i* lesy 24/3 [nepatří-li snad pod I. *a) α)*].

V. Konečně jest uvésti *i* na proužcích, kde chybí kontext:

1/3 dachu *i-* (?); 1/16 sěmo *i-*; 1/20 *i* hrn(u-); 1/24 *i* pa-; 2/2 *i* po-; 2/4 dachu sě *i* ř-; 2/10 *i* davem; 2/23 *i* v den; 3/3 *i* ždach-; 3/5 *i zac-*; 3/7 káže *i-*; 3/19 *i* lutý-; 3/24 -dem *i* jich-; 3/26 *i* kóň jemu *i* pro-; 4/2 -šéše *i* vzn-; 4/6 *i* před-; 4/12 *i* na pa-; 4/21 *i* moh-; 4/28 *i* předst(úpi-) (276).

ide, idieše, idú atd. v. buď *jd-* (-u, -ieše, -e atd.) nebo *jid-* (-ú, -ieše, -e atd.); vesměs pak pod *jíti.*

-iecie zlom. *iecie* 3/14.

-iemsie zlom. *iemſie* 1/9 (čtení Maškovo, ČČM. 1889, 221).

-iez zlom. *-iez* 1/23.

imě v. *jmě.*

iměti, imieše, imiechu atd, v. *jmieše, jmiechu* atd.; vesměs pak pod *jmieti.*

iskrený v. *jiskrený.*

-iti zlom. *íti* 4/12

iz: vesměs chybné čtení m. *i-z; iz* bývalo čteno zvláště 10/20, Jar. 132; 17/29 Čst. 228 a 7/16 Ben. 71; ale i tu nesprávně, jak ukázal Seykora Ad RK. 75—79, Na obranu 76; doklady v. shora pod *i* a dole pod *z*).

Já v. *jáz.*

271. Jablko, nt.;

Sg. Nom. Žez. 7 kak by zrálo *iablko* 28/14 (1).

272. jahoda, fem.;
Plur. NAcc. Jah. 1 jde má milá na *ťahodí* 26/21 (1).
jahody v. *jahoda.*
jak v. *jaký.*
jako v. *jaký.*
jakú v. *jaký.*

273. jaký, nám.;
Sg. NAcc. nt. (sklonění jmenné) v platnosti příslovce má tyto tvary:
a) jako: Jar. 15 (Kublajevna) lepá *ťako* luna 7/32; Jar. 68—70 střely dščichu *ťako* přieval s mrakóv, oščepóv lom *ťako* rachot hroma, blsket mečev *ťako* oheň búřě 9/5—7; Jar. 131 vyrazichu *ťako* oheň 10/20; Jar. 275 *ťako* krupobitie 13/25; Čstm. 71 voji sě hnuchu *ťako* ledovití mraci 15/7; Čst. 83 meč padáše *ťako* drvo 15/14; Čst. 197 *ťako* z mračen z niej vznikáše jeket 17/10; Lud. 11 oči *ťako* nebe jasné 18/15; Záb. 7 vzchopi sě vzhóru *ťako* jelen 20/19; Záb. 129, 130 vyrazi *ťako* krupobitie 22/25—26; Jah. 28, 40 (bílý) *ťako* sniežek 27/3, 9; Róž. 11 snieše mi sě, *ťako* by mně svlekl sě . . prstének 28/8; korrelativně *jako — tak(o)*: Jar. 24 *ťako* zoŕa po jutru sě sěje, tako sě dci . . sieše 8/5; Jar. 271 rozkacen hna *ťako* lev . . tako zľúti sě 12/23; Záb. 48 *ťako* Lumír . . . pohýbal . . . tako ty mě 21/12; Zbyh 46 *ťako* mě zdě věza, tak ju v tvrdě hradě 26/3; v Ben. 51 čteme dnes: *ťak* blesk hroma, tako blesk mečev 7/6; ale dle ohledání Maškova Lfil. III. 191—192 bylo původně *ťako*, rasura je nová, Hankova (k tomu, že slova *blesk* psal, Hanka sám se před soudem přiznal; v. protokol Hankův při trestních spisech ve při Kuhově, nyní chovaný v Museu).
b) jak, jakž: Ben. 60 ráz mečev *ťak* kot dřev 7/11; Jar. 80 *ťak* zvěř plachý je rozprnuchu 9/14; Jar. 121 rozmnoži sě, *ťak* sě množie tma 10/11; Jar. 174 smačkachu Tatary *ťak* črvy 11/19; Jar. 202 skoči *ťak* tur jarý 12/6; Jar. 254—255 krev sě valé *ťak* bystřiny . ., mrch ležéše *ťak* v lese dřievie 13/11, 12; Jar. 260 vrahy mlátí *ťak* po skalách búřa dřeva 13/15; Jar. 266 Jaroslav *ťak* orel letě 13/19; Čst. 229 les řiče řvaniem *ťak* by hory s horami válely 17/29; Ben. 50 srazistě tu obě straně *ťakzbí* les v les sě valil 7/6; korrelativně: Jar. 94 *ťak* mrak črný . . hrozí . . . tako by roj slyšán ot daleka; Sg. Acc. fem. Jar. 66 s takú pýchú, *ťaku* sílu jmiechu 9/4 (34).
jakž v. *jaký.*

274. jalóvka, fem.
Sg. Acc. Čst. 176 *ťalowku* siu kúpi 16/31 (1) (*o* je vyškrabáno, nebylo-li snad původně *u*).
jalóvku v. *jalóvka.*

275. Jarmír, m. Osobní jméno.
Sg. Nom. Oldř. 57 vstane *ťarmír* nad všiu zemiu 6/10 (1).
jarno v. *jarný,*

276. jarný, adjekt.;
Sg. NAcc. nt. (sklon. jm.) Čst. 108 prúd Pražan *ťarno* přese zdi teče 15/29. (Bývalo až do fotografie Vrťátkovy čteno chybně *urno*) (1).

277. jaro, nt.
Sg. NAcc. Žez. 6 by veždy *ťaro* bylo 28/14; Žez. 4 že nenie veždy *ťaro* 28/13 (2).
jarobujnú v. *jarobujný.*

278. jarobujný, adjekt.;
Sg. NAcc. masc. (skloň. slož.) Lud. 112 vskoči na oř *ťarobuiní* 20/1;
Instr. fem.: Jar. 71 obě straně *ťarobuinu* silú druha druzie postúpati brání 9/7—8 (bylo by možno — nesprávně — v obou případech čísti *jaro bujný*, srv. *jarý*) (2).

279. jarohlavý, adjekt.;
Sg. NAcc. masc. Čst. 206 liška oblúdí tur *ťarohlaui* 17/15 (1).

280. Jaroslav, masc. Osobní jméno.
Sg. N. Jar. 266 aj, ta *Ťaroflau* jak orel letě 13/19; Jar. 280 *ťaroflau* . . . mečem Kublajevica zachváti 13/28 (2).

281. jarota, fem.;
Sg. Nom. Jar. 270 *ťarota* mu z žhavú zrakú pláše 13/22 (1).

282. jarý, adjekt.;
Sg. NAcc. masc.: zlom. *Ťarí* junoše 2/14; Jar. 202 jak tur *ťarí* skoči12/6 (2).
jasné v. *jasný.*
jasní v. *jasný.*
jasno v. *jasný.*

283. jasný, adjekt.;

Sg. Nom. Acc. nt. *a)* skl. jmenné: Jar. 288 otkad slunce *ſaſno* vstává 14/1; *b)* skl. složené: Čst. 50 zírá *ſaſne* slunečko 14/30; Plur. Nom. masc. Jar. 242 *ſaſní* helmi jim na bujných hlavách 13/3; Plur. Nom. Acc. fem. Lud. 11 oči jako nebe *ſaſne* 18/15 (4).
jatı v. *jieti.*

284. jáz, náměstka;
Sg. Nom. Lud. 37, 54, Záb. 94, 128, 245, Zbyh. 3, Kyt. 13, Jah. 22, Op. 5 *ıaz* 18/28, 19/4, 22/5, 24, 24/23, 25/3, 26/27, 26/31, 28/19; Zbyh. 33 *ıaſē* lovec (= já(z)sem; psáno foneticky; nesprávně *já* sem) 25/25; Acc. Záb. 50 tako ty *mıe* 21/14; Zbyh. 46 jako *mıe* 26/3; Dat. *a)* Róž. 11 *mnıe* nebožčě 28/8 (také čítá se v Róž. 2 *mně* m. *raně*, které v.); *b)* Lud. 38 kací z vás *mí* najplznějše) 18/28; Róž. 10 čemu si *mí* rozkvetla 28/7; Jah. 23 veždy *mi* řiekáše 26/31; Op. 14 až 15 ni *mí* bratra, ni *mí* sestry, junošu *mí* vzechu 20/24; Instr.: Jar. 200, 201 (2×), 220, 221, Ol. 24 za *mnu* 12/4, 12/5, 12/9, 12/20, 5/18; zlom. (za?) *mnu* 2/23; Lud. 106, Záb. 151 *ſe mnu* 19/31, 23/6; Plur. Acc. Ol. 19, Ben. 3, 7, Jar. 109 (2×), 111, 210, 224, 227, Čst. 16, 207, Záb. 182, 253 *ny* 5/13, 6/17, 6/19, 10/3, 10/5, 12/12, 12/22, 12/24, 14/12, 17/15, 23/22, 24/26; sem nejspíš i zlom. *ny* skáza 1/24 (Mašek, ČČM, 1889, 224); Dat. Ben. 17, Jar. 112, 193, 199, 211, Čst. 131, 141, 199, Lud. 40, Záb. 113, 118, 131, 132, 134, 241, Jah. 38 *nam* 6/23, 10/5, 11/33, 12/4, 12/13, 16/9, 16/16, 17/11, 18/30, 22/15, 22/18, 22/26, 22/27, 22/28, 24/21, 27/8; Záb. 34, Čst. 40 *nā* 21/4, 14/25; Jar. 206 *namiloſt* (= nám milost; čtení J. Jirečkovo) 12/9; rovněž nutno doplniti v Jar. 194 nevzmožno *(nám)* pro žizn vojevati: nutí k tomu *a)* rhytmus, *b)* parallelism předchozího verše (nevzmožno *nám* déle žížnú tráti); doplnil již Kořínek; v originale mohlo snadno vypadnouti, ježto slovem *nevzmožno* končí se strana 11. a slovem *pro* začíná se strana 12. — chyba tedy snadno vysvětlitelná. (62).
jda v. *jíti.*
jde v. *jíti.*
jdéše v. *jíti.*
jdieše v. *jíti.*
jdú v. *jíti.*
jdúcí v. *jíti.*
jdúce v. *jíti.*
je v. *a) býti.*
b) jen.
c) jieti.
jede v. *jeti.*

285. jeden, číslovka;
Sg. Nom. masc. Záb 183 rozstúpi sě vás *ieden* hluk 23/23; NAcc. nt. Ol. 56 *ieđno* slunce 6/9; příslov. Záb. 257 *ieđno* sovy nebojú sě 24/28; Acc. fem. Jar 130, 153 *wiednu* sílu 10/19, 11/4; Jar. 154 *wiednu* stranu 11/4-5; Záb. 114 pod *ieđnu* ránu 22/16; DL. fem. Zbyh. 50 na *ieđneı* větvici 26/7; Loc. masc. Čst. 183 jdú po *ieđnō* 17/2; Zbyh. 53 na *ieđnō* ložicu 26/9—10; Plur Nom. masc. Jar. 197 tako řéchu *ieđní* 12/3 (11).

286. jedenie, nt.;
Plur. NAcc. Lud. 28 nosichu *ieđenıe* divá 18/23—24 (1).
jedınú v. *jediný.*

287. jediný, číslovka;
Sg. Acc. fem. Lud. 5 dceř *ieđinu* 18/12; Záb. 34 *jedínu* družu 21/4 (2).
jednéj v. *jeden.*
jedni v. *jeden.*
jedno v. *jeden.*
jednom v. *jeden.*
jednu v. *jeden.*

288. jehlice, fem.;
Sg. Acc. Kyt. 13 *ieħlícu* z vlasóv 26/18 (1).
jehlicu v. *jehlice.*
jeho v. *jen.*
jechu v. *jieti.*
jej, jéj v. *jen.*
jejé v. *a) její b) jen.*
jejéj v. *její.*

289. její, adjekt. přisvoj. z Gt. *jejie*;
Sg. Gt. fem. Jar. 53 púti *ieıe* drahú 8/12 (jeli skloněno); DL. fem. Lud. 12 po *ieıeı* bielej šíji 18/16; Du. GL. zlom. *ieıu* krásnú 1/30 (jeli výklad jistý) (3).
jejú v. *jen.*

290. jeket, masc.;

Sg. N. (Acc.) Čstm. 197 jako z mračen z niej vznikáše *ieket* 17/10 (1).

291. jelen, masc.;
Sg. N(Acc.) Záb. 7 jako *ielen* 20/19; Jel. 1 běháše *ielen* 27/11; Jel. 28 cházieva *ielen* 27/27 (3).

292. jelení, adjekt.;
Sg. Instr. masc. Čst. 145 *ielenīē* skokem 16/17; Čst. 166 *ielenіem* skokem 16/27 (2).
jeleniem v. *jelení.*
jemu v. *jen.*

293. jen, náměstka 3. osoby; srovnej *jenž*; v. také *její.* Nominativu není. Sg. Acc. masc. *a)* Jel. 14 podskoči *nā* (=na-*ň*) 27/17; srv. doklad pod *b). b)* Čst. 34 pomstu *nanіeí* nesú 14/22 (litery *ieí* později nově (Hankou!) vyškrabány); *c)* Čst. 236 Mořena *ieí* sypáše 18/1; Lud. 73 vysadi *ieí* 19/17; Lud. 95, 103 otnesú *ieí* 19/25, 19/29; Lud. 132 vede *ieí* 20/11; Záb. 69 tiščechu *ieí* 21/25; Acc. fem. *a)* Jar. 35 zabichu *iu* 8/13; Jar. 55 i *iu* rozčepichu 8/28; Zbyh. 45 uchvátí *iu* 26/3; Zbyh. 46 jako mě věza tak *iu* 26/4; *b)* Čst. 178 dada za *niu* kóň 16/33; Jar. 34 vypadnuchu na *niu* 8/13; Gt. masc. (jen přisvojov.): Jar. 37 se dcerú *ie°* 8/15; Čst. 32 *ie°* vražstvo 14/21; Čst. 39 *ie°* zloba 14/25; Čst. 58 Vojmíra *ieho* dceř 15/1; Čst. 82 meč *ie°* 15/13; Čst. 195 *ieho* síla 17/9; Záb. 103 hlava *ieho* 22/10; Záb. 118 veleníe *ieho* 22/19; zlom. *ie°* 2/5; fem *a)* (přisvoj.) Jar. 20 ku próvodu *ieie* 8/2; Čst. 149 na *ieie* vrše 16/19 (srv. i *jeji*); *b)* Jar. 33 střežiechu *ieí* púti jejé drahú 8/12; Skř. 3 pytá sě *ieí* skřivánek 28/26; *c)* Čst. 197 *znieí* vznikáše jeket (=ze síly vojska) 17/10; Dat. masc. *a)* Zbyh. 27 tobě *ie*ᵛ v hlavu mlat 25/19; zlom. kóň *ie*ᵛ.. 3/26; Jar. 44 protiv *iemu* 8/20; zlom., Zbyh. 26 protiv *ie*ᵛ 2/10, 25/19; *b)* Lud. 124, Zbyh. 12 k *niemu* 20/7, 25/9; *c)* Ol. 41 *otworsímu* 5/30 (otvoři-*jmu*); *d)* Ol. 6 chasa *mu* bieše 5/4; Jar. 270 jarota *mu* pláše 13/22; Jar. 272 když *mu* sě uda 13/23; Čst. 42 zloba sě *mu* rozevře 14/27; Čst. 125 vece *mu* 16/6; Lud. 94 ščit *mu* zaletč 19/24; Lud. 101 v helm *mu* vrazí ránu 19/28; Lud. 125 v helm *mu* seče 20/7; 134 Lud. Ludiše *mu* věnec stavi 20/12; DLoc. fem. *a)* Jar. 7 Hostajnóv *ieí* jmě (=je *jí*) 7/26; *b)* Jar. 32 závidiechu bohatstvo *ieí* velím 8/11; *c)* Jar. 10 k *neí* zraky obraciechu 11/30; Op. 13 trávka na *neí* roste 28/23; *d)* Čst. 175 srst po *nie* sě lsknieše 16/31; Instr. masc. Jar. 284 nad *niem* 13/31; Ol. 4, Čstm. 221 *ſniem* (=s niem) 3/2, 17/24; Skř. 12 *ſnīē* 28/30; Ol. 26, 43, Ben. 38, Jar. 222, 275 za *niem* 5/19, 5/33, 6/32, 12/21, 13/25; fem. Jah. 42 otjedech *ſniu* domóv 27/10; Du. GLoc. m. fem. Ben. 45 zraky *ieiu* 7/4 (=obú stranú); Záb. 57 *ieiu* hlasy (=dvú synú) 21/17; Záb. 62—63 kehdy páže *ieiu* bieše dorostla i *ieiu* umi 21/20—21 (=dvú synú); Záb. 160 kolkol *ieiu* (=Záboje a Luděka) 23/10; Plur. Acc. m. (fem) *a)* Jar. 79 krupo *ie* hnachu 9/13; Jar. 80 až *ie* rozprnuchu 9/14; Jar. 107 by *ie* spásal 10/2; Jar. 175 sdrtichu *ie* 11/20; Jar. 231 shlaď *ie* 12/27; Jar. 265 Tateré počechu *ie* davem hnáti 13/18; Jar. 279 zlomista *ie* velím praskem 13/27; Čst. 97 v dél *ie* spevnichu 15/23; Čst. 194 očekáváše *ie* Vlaslav 17/8; Záb. 16 otvede *ie* v úval 20/26; Záb. 159 zbrociechu *ie* 23/10; Záb. 195 Třas *ie* hnáše 23/29; Záb. 225 srážechu *ie* koni 24/12; *b)* Čst. 225 vnoči na *ne* chrabrú ruku 17/27; Genit. (Loc.) masc. (f. nt.): *a)* (také přisv.) Ol. 48 pod *ích* davem 6/3; Jar. 41 na ludné *ích* vlasti 8/18; Jar. 100 vše *ích* vspieranie 9/29; Jar. 102 vše *ích* voje 9/31; Jar. 164 chám *ích* 11/12; Jar. 168 če *ích* stáše 11/15; Jar. 239 chorúhvi *ích* 13/1; Čst. 49 na *ích* vrcholi 14/30; Čst. 76 meči *ích* 15/11; Čst. 215 *ích* strachy 17/20; Čst. 217 braň *ích* 17/21; Záb. 66 krutost *ích* 21/22; Záb. 147 třiedeset *ích* 23/4; Záb. 196 z hrdl *ích* 23/29; Záb. 256 *ích* bojé sě ptactvo 24/28; zlom. *ích* l'ud 2/22; zlom. i *ích* 3/24; zlom. *íi-* 3/32 (dle Maška, ČČM. 1889, 232 íic[h]); *b)* Záb. 52 ot *ních* 21/15; Dat. masc. (fem.) *a)* Ben. 76 pobitie *ím* 7/19; Jar. 74 by *ím* byli odoleli 9/10; Jar. 159 dodáše *ím* chrabrost 11/8; Jar. 240—242 po bocích *ím* visá ...

na plecech *tím* řehcú .... helmi *tím* na hlavách 13/2—3; Čst. 174 *tím* obětova 16/30; Čst. 223 strach i *tím* by 17/25; Záb. 39 *tím* oběcati 21/7; Záb. 41 *tím* dávati 21/8; Záb. 128 v střiccu *tím* 22/24; Záb. 130 v bok *tím* 22/26; Záb. 261—262 *tím* hlásat .. i *tím* oružie vrahóv 24/31; zlom. *tím* 3/7; *b)* Záb. 16 k *niem* 20/25; Záb. 28, 43 k *níē* 20/32, 21/9; Instr. masc. (fem.): Jar. 98 s *ními* 9/28; Jar. 243, Čst. 93 pod *ními* 13/4, 15/20; Záb. 202, 226, 227 za *ními* 23/22, 23/33, 24/14 (119).

294. jenž, náměstka vztaž.; srv. i *już, vňuž.* Vlastně náměstka jen + ž.
Sg. Acc. fem. Jar. 13 dci *ίuz* zabili 7/30; z toho Acc. i adv. *już, vňuž* v. s. v. Loc. masc. (nt.) Jar. 125 (k chlumku), na *nemz* máti božia divy tvoří 10/15; Pl. Acc. masc. (fem.) Čst. 59 (Vojmíra i jeho dceř) *íez* zaje v lese 15/1 (3).

295. jeseň, fem.;
Sg. NAc. Žez. 10 by *ίeſen* byla 28/16; Jar. 121 jak sě množie tma *wieſen* 10/12 (2).
jest v. *býti.*
jesti v. *býti.*
jésti v. *jiesti.*

296. ješče, adv.;
Záb. 163 váleno *ίeſcie* 23/12; Jar. 175 sdrtichu je *ίeſcie* vzdál na rovni 11/20 (2).

297. ješut, fem.;
Jar. 99—100 a *uieſutbi* (= a v ješut by) chrabrost, *wieſut* vše jich vspieranie 9/29 (2).
ješutno v. *ješutný.*

298. ješutný, adj.;
Sg. NAcc. nt. Jar. 83 *ίeſutno* v Tatary teče 9/16 (1).

299. jeti, sloveso;
Pracs. 3. sg. Ben. 37 Beneš .. *ίede* 6/31 (mohl by býti i aor.); Inf. Lud. 107 těm v ohradu sčmo *ίetí* 19/31-32 (2).
jezdcem, jezdciem v. *jezdec.*

300. jezdec, masc.;
Plur. Dat. Čst. 190 naloži šesti *ίezdcē* 17/6 (1).

301. jezditi, sloveso;
zlom. (vš)emi *ίezdic-* 2/1 (?) (1).
jež v. *jenž.*
jíde v. *jíti.*

302. jiesti, sloveso. Srvn. *jedenie.* Inf. Záb. 41 dávati *ieſti* 21/8 (1).

303. jieti, sloveso; *jieti sě* = počíti.
Aor. 3. sg. Kyt. 6 i *ίeſie* děva kyticu lovit 26/13; Jah. 19 *ίeſie* žalovati 26/29; 3. plur. Jar. 172 už sě *ίechu* náspy rozkotati 11/18 (3).
jich v. *jen.*

304. jilci, pl. masc.;
Plur. Acc. Jar. 261 po *ίilce* meč vtasi 13/16 (1).
jilec v. *jilci.*
jim v. *jen.*
jímáše v. *jímati.*

305. jímati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Záb. 55 pěniem srdce *ίímaſe* 21/17 (1).

306. jiskra, fem.;
Plur. NAcc. Lud. 77 *ίiſkrí* prchú 19/15—16 (1).

307. jiskrený, adj.;
Pl. Gt. masc. Záb. 21 *ίiſkrenich* zraków 20/28 (1).
jiskrených v. *jiskrený.*
jiskry v. *jiskra.*

308. jistý adj.;
Superl. Sg. NA. nt. Záb. 102 na hlavu *naίyíſtieie* 22/9—10 (1).

309. jíti, sloveso; tvary praes. *jd-*, tvary infin. *jid-*.
Praes. 3. sg. Záb. 23 piesn *íde* (= jde; rhythmus trochejský, *piesn* jednoslabičně) 20/29; zlom. *íde* 1/27 (?); 3. plur. Ben. 20 dále *ídu* (= jdú) 6/25; Čst. 183 *ídu* po jednom 17/2; Imperf. 3. sg. Čst. 191: *ídeſe* vojska 17/6; zlom. -stvo *ídeſ-* 3/15 (?); Partic.: Sg. N. masc. Čst. 184 prokní *ída* kol oběti 17/3; PlNom. m. fem (absol.) Čst. 162 pokoři sě vše vojska tudy *íduce* 16/26; Aor. 3. sg. Ol. 38 *Ide* pastucha 5/28; Ben. 73 *íde* pótka s chluma 7/17; Jar. 222 *Ide* za niem zástup k kaple 12/21; Jah. 1 *Ide* má mílá na jahody 26/21; 3. plur. Čst. 23 v skóře voje v řady *ídu* 14/16 (13).
jítrem v. *jutro.*
jítro v. *jutro.*
jmá v. *jmieti.*
jme v. *jmieti.*
jmě v. *jmieti.*

310. jmě, nt.;
SgNA. Jar. 7 Hostajnóv je jí *ímíe*

7/26; Jar. 56—57 prvej póle Kublaj *ímie* vzděchu, vterej póle králi *ímie* vzděchu 8/29—30 (3).
jměchu v. *jmieti.*
jměl v. *jmieti.*
jměla v. *jmieti.*
jměše v. *jmieti.*
jmiechu v. *jmieti.*
jmieše v. *jmieti.*

311. jmieti, sloveso; někdy chybně bývá přepisováno *im-* m. *jm-*.
Praes. 3. sg. Záb. 97 naše braň *íma* soptati 22/7; Imperf. 3. sg. Ol. 7 všech sto *ímiefe* meče 5/5; Ol. 8 všech sto *ímiefe* mocná pažie 5/6; Jar. 29 ňadra rozhalená *ímiefe* 8/9; Lud. 5 ten *ímiefe* dceř 18/12; Lud. 9 líce *ímiefe* biele 18/14; 3. plur. Jar. 64 ni světi *neímiechu* 9/2—3 (omylem opisovačským m. nejměj*iechu*); Jar. 66 jakú sílu *ímiechu* 9/4; zlom. *ímiechu* vš- 2/31 (mohou býti též aoristy); Infin. Záb. 34 jedinú družu nám *ímieti* 21/4; Aor. 3. sg. Ben. 35 však za oružie *íme* cep 6/31 (bývá čteno i za praesens od *jieti* — jme); Záb. 83 však *ímie* vieru k vojevodě 21/33; Particip. Sg. N. masc. Jar. 50 kteraký by konec boj *ímiel* vzieti 8/25; Sg. N. fem. Skř. 9 kdybych pérce *ímiela* 28/28—29 (14).
jmu v. *jen.*
jsem, jsi, jsta, jsmy, jste, jsú v. býti.
a) ju- zlom. *iu-* 3/25.
b) ju v. *jen.*
juh(em) v. *liuhem.*

312. jun, masc.;
Pl. Genit. Jar. 19 *íunow* desět 8/1—2 (1).

313. junoše, masc.;
Sg. Nom. zlom. Jarý *íunofe* 2/14; Zbyh. 7 *íunofe* obcháze 25/5—6; Zbyh. 12 podviže *íunofe* hlavu 25/9; Zbyh. 28 rúče *íunofe* dolóv 25/20; Zbyh. 38 silný *íunofe* 25/29—30; Jel. 9 *íunofe* chodíva 27/14; Jel. 25 leže *íunofe* 27/25; Jel. 34 pade *íunofe* 28/1; Voc. Zbyh. 24 vzhóru, mutný *íunofe* 25/18—19; Gt. Jel. 13 nenie už *íunofe* 27/17; Jel. 35 *íunofe* plakáchu vše děvy 28/1; Jel. 18 z *íunofe* 27/20; Acc. Op. 15 *íunofu* mi vzechu 28/24; DLoc. Jel 26 na *íunofí* roste dubec 27/26; Instr. Zbyh. 51 se svojím *íunofu* 26/8; Plur. Gt. Jah. 24 chovaj sě *íunofí* 27/1; Jah. 25 čemu sě *íunofí* chovati 27/2 (17).
junoši, junoší v. *junošě.*

314. junošin, adjekt. přisv.;
Sg. NAcc. nt. Zbyh. 43 *wiunofino* srdce 26/1—2 (1).
junošu, junošú v. *junoše.*
junóv v. *jun.*
jutra v. *jutro.*
jutře, jutřě v. *jutro.*
jutrem v. *jutro.*

315. jutřní, adjekt.;
Sg. Loc. Ol. 31 *wiutrfnie* spaní 5/24 (1).
jutřniem v. *jutřní.*

316. jutro, nt.;
Sg. NAcc. Jar. 146 *íutro* počináše 10/31; Čst. 118 v blahodějné *íutro* 16/1; Jar. 84 noc sě proměníše *wiutro* 11/27; Záb. 72 před *íutro* 21/27; Gt. Čstm. 44 z *íutra* záhe 14/28; Záb. 32 ot *íutra* po večer 21/3; Dat. Ol. 14 k *íutru* šedošeru 5/10; Loc *a)* Ol. 38 po šerém *íutrsíe* 2/29; *b)* Jar. 24 po *íutru* (*u* vyškrabáno později; srv. Lfil. III. 196) sě sěje 8/5; Instr. Záb. 229 šedým *íutrē* (původně psáno *íitrē*) 24/15 (10).
jutru v. *jutro.*

317. už, příslovce;
a) jednoduché: Ben. 22 *íuz* travička vstává 6/25; Jar. 73, 74 pohany *íuz* množstvie křesťan hnáše i *íuz* by jim byli odoleli 9/9—10; Jar. 172 *íuz* sě jechu rozkotati 11/18; Záb. 162 ot poledne *íuz* na pól k večeru 23/11; Záb. 241—242 *íuz* nám nedaleko hory a *íuz* hlúček vrahóv 24/21; Jel. 13 nenie *íuz* junoše 27/17; *b)* redupli-kované: Jar. 170 *íuzíuz* Tateré sě v náspy hnachu 11/16 (10).
južjuž v. *už b).*

318. K, ku, ke, předložka s dativem;
a) **k**: *α)* vypsáno (srovnáno dle souhlásek a samohlásek); bývá psáno pravidelně dohromady: Čst. 180 *k* úvalu 17/1; Záb. 25, 147 (jíde) *k* otcem 20/30, 23/4; Jar. 115, 239 *k* Olomúcu 10/8, 13/1; Jar. 141 *k* oblakóm 10/28; Ben. 6 *k* Otě 6/18; Čst. 136 *k* bohóm 16/13; Čst. 26 *k* pachrbu 14/18; Čst. 90 *k* pevnéj 15/18; Čst. 1, 4 *k* vojně 14/4,

14/6; Čst. 104, Záb. 258 *k* vrchu 15/27, 24/29; Záb. 83 *k* vojevodě 21/33; Ol. 9 *k* Výhoňu 5/6; Čst. 66 *k* vyšňu 15/5; Záb. 162 *k* večeru 23/12; Záb. 87, 108 *k* modru vrchu 22/2, 22/13; Čst. 94, Záb. 9 *k* mužu 15/21, 20/20; Jar. 189 *k* mateři 11/30; Ol. 8 *k* mečiem 5/5; Záb. 12 *k* druhu 20/22; Kyt. 4 *k* děvě 26/12; Ben. 20 *k* Troskám 6/24; Jar. 225 *k* tobě 12/23; Záb. 68 *k* Záboju 21/24; Jar. 141 *k* zemi 10/28; Záb. 46, Jah. 31 *k* srdcu 21/11, 27/5; Jar. 134 *k* spodu 10/22; Jar. 124 *k* siemu 10/14; Záb. 71 *k* slovóm 21/26; Záb. 10 *k* silnu 20/21; Čst. 168 *k* skále 16/28; zlom. (*k* Vyše)hradu *k* sl(avnu) 2/11; Záb. 238 *k* šedým 24/19; Čst. 195 *k* lesu 17/9; Záb. 156 *k* ranám 23/8; Záb. 90 *k* ranému 22/4; Záb. 16, 28, 43 *k* niem 20/25, 20/32, 21/9; Lud. 124, Zbyh. 12 *k* němu 20/7, 25/9; Jar. 190 *k* niej 11/30; Čst. 247 *k* Neklanu 18/7; Ol. 14 *k* jutru 5/10; Čst. 55, 67, 69, Zbyh. 42 *k* hradu 14/32, 15/5—6, 26/1; Jar. 132 *k* chlumku 10/20; Jar. 152 *k* chámovu stanu 11/3; Jar. 222 *k* kaple 12/21 (před *k* jen ten doklad); *β*) vyškrabáno či vynecháno: Čst. 205 čemu (*k* vyškrabáno Lfil. III. 189—190) 17/14; Čst. 247 k Neklanu radostnu uchu (před radostnu *k* vynecháno dle Seykory) 18/7; *γ*) před *k* mimo jediný doklad (12/21 shora) *k* se nepíše dle zákona Havlíkova: Ol. 15, Lud. 21 *kniezu* (= *k* knězu) 5/11. 18/20; Jar. 62 *koně* (= *k* koněm) 9/1; Záb. 84 *kralu* (= *k* král'u) 22/1;

b) **ke**: Záb. 11, 75 (2×) *ke* všem 20/21, 21/28; Čst. 85 *ke* hradu 15/15; Jar. 42 *ke* druhému 8/19; zlom. *ke* v — 1/21;

c) **ku**: zlom. *ku* Praze *ku* — 3/10; Kyt. 2 *ku* potoku 26/11; Jar. 20 *ku* prúvodu 8/2; Ol. 53 *ku* bráně 6/7; Lud. 23 *ku* knězu 18/21; Čst. 104 (k vrchu) *ku* hradovu 15/27; Zbyh. 30 (dvakrát) *ku* hradu *ku* tvrdu 25/22, 25/23; Lud. 46 *ku* sědániu 18/33 (79).

kácechu v. *kácěti.*

319. káceti, sloveso;
3. plur. Záb. 132 ti sie nám *kacechu* dřeva 22/27 (imperf. či aor.?) (1).

kací v. *kaký.*

320. kak, adv.; z nt. *kako* od *kaký.*

a) vztažné: Záb. 31 *kak* sě zdie, tako bieše zdieti 21/2;

b) tázací: *kak by*: Žez. 5, 7 *kak bi* zrálo .. 28/13—14; Žez. 9 *kak bi* mrzli klasi 28/15; Žez. 11 *kakbi* děvě těžko bylo! 28/16; Skř. 5 *kakbích* mohla ráda býti 28/26 (6).

321. kaký, náměstka vztažná; z nt. *kako* vznikIo adv. *kak,* v. zvláště.
Plur. Nom. masc. Lud. 38 *kací* z vás najplznějše 18/28; Záb. 37 *kací* bozi v cuziej vlasti, takým .. 21/6; Gt. Lud. 36 nebudi vás tajno, z *kakích* příčin ste sě sněli 18/27 (3).

kakých v. *kaký.*

322. kalený, adj.;
Plur. Gt. Jar. 250 *kaleních* střel 13/9 (1).

kalených v. *kalený.*

kaliti v. *kalený.*

323. kamének, masc.;
Sg. NAcc. Róž. 14 drahý *kamenek* 28/10; Róž. 15 *kamenek* nenadjidiech 28/10 (2).

324. kamenie, nt.;
Sg. NAcc. Ben. 71 z loma vše *kamenie* vrhú 7/17; Jar. 13 pro *kamenie,* pro perly 7/30—31; Instr. Jar. 34 věnčena *kameniem* 8/9—10 (3).

kameniem v. *kamenie.*

325. kamenný, adjekt.;
Sg. NAcc. Skř. 8 u *kamení* hrádek 28/28 (1).

326. kamo, příslovce vztažné; srv. *nikamo.*
Ol. 2 tamo, *kamo* .. 5/1; Jar. 23, 39 *kamo* slunce spěje 8/4, 8/16; Záb. 42—43 *kamo* krmě dáváše, *kamo* hlásat chodíváše 21/9; Zbyh. 52 vezdě, *kamo* zechtě 26/9 (6).

327. kapitule, fem.;
V nadpisech: Ben. *kapitule* šestmezcietmá 6/14; Čst. *kapitule* sedmmezcietmá 14/2; Zbyh. *kapitule* osmmezcietmá 24/32 (3).

328. kápla, fem.;
Sg. Dat. (Loc.) Jar. 222 k *kaple* světiej 12/21 (1).

kaple v. *kapla.*

329. kázati, sloveso;
Praes. 3. sg. Lud. 15, 52, 65, 83 *kaze* kněz 18/17, 19/3, 19/10, 19/19; zlom. *kaze* i- 3/7; Jar. 47 Kublaj *kaze* 8/22; Čst. 1, 2 Neklan *kaze* vstáti, *kaze*

kniežeciemi slovy 14/4; Lud. 55 i *kaze* knčz na Střebora 19/4; Lud. 68 knieni na Srpoše *kaze* 19/11; Lud. 86 kněžna na Lubora *kaze* 19/20 (tyto poslední tři případy vykládám v ČČM. 1896, 271 jako elisi z *'káže*, v. také *ukázati*) (11).
každéj v. *každý*.

330. **každý,** náměstka;
Sg. (D)Loc. fem. Jel. 24 *wkazdeí* děvě 27/24 (1).
káže v. *kázati*.

331. **kda,** přísl.; srvn. *kdaž*.
Jen *kda by:* Kyt. 8, 11, 14 *kda* bych věděla 26/15, 26/17, 26/19 (3).

332. **kdaž,** přísl.; srvn. *kda*.
Lud. 18 *kdaz* bě den 18/18; Záb. 14 *kdaz* luna v noci bieše 20/24; Záb. 101 *kdaz* potřieti chceši 22/9; Jah. 26 *kdaz* sú dobří l'udie 27/2 (4).

333. **kdě,** přísl.;
a) tázací: Ben. 5 (2×) *kdíe* jest kněz, *kdíe* l'ud náš 6/17—18; Zbyh. 35 *kdíe* vladyka Zbyhoň 25/26; Op. 9 *kdíe* mój otčík 28/21; Op. 11 *kdíe* moje máti 28/22;
b) vztažné: *tamo kdě:* Ol. 28, Čst. 57, 161 tamo, *kdíe* . . . 5/21, 14/33, 16/24; Ol. 30 na vrše, *kdíe* stáchu 5/23; Jar. 5 ve vlasti, *kdíe* Olomúc vévodí 7/24; Čst. 132 na sie miesto, *kdíe* vícestvie vzhlásá (hlas vojsk našich) 16/10 (11).
kdo v. *kto*.

334. **kdy,** přísl.; jen ve rčeních *kdybych, málokdy*. Srv. *když*.
a) kdybych: Skř. 9 *kdíbích* věděla 28/28; Zbyh. 19 *kdíbí* tobě bylo srdice udatno 25/14; Zbyh. 21 *kdíbí* tobě byla dravá drápy 25/16; Zbyh. 23 *kdíbí* ti byl tvrdý nosec 25/17;
b) Čst. 200 kyj palicu *malokdí* zadrží 17/12. (5).
kdyby v. *kdy*.

335. **když,** spojka;
Jar. 36 *kdíz* sie slyše Kublaj 8/14; Jar. 146 *kdíz* jutro počináše 10/31; Jar. 272 *kdíz* sě uda 13/23 (3).
ke v. *k*.

336. **kehdy,** spojka;
Jar. 25 *kehdí* vznide 8/5—6; Jar. 94 *kehdí* ledem hrozí 9/25; Jar. 273 *kehdí* nastřelen žene 13/24; Čst. 130 *kehdí* slunce dokročí 16/8; Čst. 187 *kehdí* docházéše posleda 17/4; Záb. 62 *kehdí* paže dorostla 21/20; Záb. 78 *kehdí* sě zatemníše noc 21/30; Záb. 109 *kehdí* bieše pět sluncí 22/13; zlom. *kehdí* ne- 2/15; zlom. (?) (ke)*hdí* sú v- 4/26; (10).
Kijev v. *Kyjev*.

337. **kláda,** fem.;
Plur. NAcc. Jar. 169 přivalichu *kladí* 11/16; Jar. 173 svalichu *kladí* 11/19; Čst. 91 by sě válely *kladí* 15/19; Čst. 107 zkad sě řútichu *kladí* 15/29 (4).
kladechu v. *klásti*.
klády v. *kláda*.

338. **klaněti sě,** sloveso;
Infin. Záb. 38 takým *sie klanieti* zdě 21/6—7 (1).

339. **klanie,** nt.;
Sg. N(Acc.) Jar. 252 i by *klaníe* 13/10 (1).

340. **klas,** masc.;
Pl. N. Žez. 9 kak by mrzli *klasí* 28/15 (1).
klasi v. *klas*.

341. **klásti,** sloveso;
3. plur. Záb. 70 vši *kladechu* ruce 21/25 [je aor. či imperf. (= kladěchu?)] (1).
klasy v. *klas*.
klidno v. *klidný*.

342. **klidný,** adj.;
Sg. NAcc. nt. sklon. jmenné (adverb.) Jar. 185 v táboře Tatar *klídno* bieše 11/27 (*í* radováno; Hanka četl kludno; srovn. Mašek Lfil. III. 196—197) (1).
kloni v. *kloniti*.

343. **kloniti,** sloveso;
Sg. 3. Jar. 119 vícestvie *sie* nikamo *nekloní* 10/10—11 (aor. či praes.?) (1).
kludno, kludný v. *klidný*.

344. **kmet,** masc.;
Plur (N)Voc. Ben. 21 netužte, *kmetie* 6/25 (1).
kmetie v. *kmet*.

345. **kmetský,** adj.;
Plur. Nom. masc. Ben. 33 *kmetští* l'udé 6/30 (1).
kmetští v. *kmetský*.

346. **kněz,** masc.;
Sg. Nom. Ol. 23 *kníez* vzě prapor 5/17; Ol. 43 vskoči *kníez* 5/32; Ben. 5 kdě jest *knníez* 6/17—18; Čst. 7

Vlaslav *kniez* 14/7; Lud. 3–4 biešé *kniez* Zálabský, *kniez* slavný . . 18/11; Lud. 41 die *kniez* 18/30; Lud. 15, 52, 55, 65, 83 *kniez* káže 18/17, 19/3—4, 19/10, 19/19; Lud. 34 *kniez* vece 18/26; Lud. 49 *kniez* sedieše 19/1; Lud. 54 jáz *kniez* sám ustanovju 19/4; Voc. Ol. 16 ty, veleslavný *kniеze* 5/12; Acc. (= Gt.) Čst. 61 pohaně Neklana *kniеze* 15/2 [*e* později (Hankou?) vyškrábáno]; Lud. 132 přede *kniеze* 20/11; zlom. ot *kní*(eze?) 3/33; Gt. zlom. ot *kniеze* 2/32; Dat. Ol. 15 vece Výhoň *kniezu* (= k k-) 5/11; Lud. 24, 43 poklonichu sě *kniezu* 18/22, 18/32; Lud. 23 ku *kniezu* 18/21; Lud. 21 sněchu sě na hrad *kniezu* (= k k-) 18/20; Instr. Čst. 9 nad slavným *kniezem* 14/8; zlom. (Výho)ň Dub *ſ kn*(iezem) 4/14 (27).
kněze, kněžě v. *kněz.*
kněžem v. *kněz.*
kněžu v. *kněz.*
kněže v. *kněz.*

347. kněžna, fem.;
Sg. Nom. Lud. 86 *kniezna* na Lubora 'káže 19/20 (1).
knieh(a) atd. v. *knihy.*

348. knieni, fem.;
Sg. Nom. Lud. 50 sedě *knieni* 19/2; Lud. 67 aby *knieni* stanovila 19/11; Lud. 68 *knieni* na Srpoše 'káže 19/11; Acc. Lud. 133 před *knieni* i před Ludišu 20/11; Dat. Lud. 25, 44 poklonichu sě knězu i *knieni* 18/22, 18/32 (6).

349. kniežecí, adj.;
Plur. NAcc. nt. Čst. 5 na *kniezecie* slova 14/6; Instr. Čst. 2 *kniezeciemi* slovy 14/4—5 (2).
kniežecie v. *kniežecí.*
kniežeciemi v. *kniežecí.*

350. kniežecký, adj.;
Plur. Gt. Kyt. 1 *ſkniezeczkích* lesóv 26/10—11 (1).
kniežeckých v. *kniežecký.*
kniežetský v. *kniežecký.*
knih v. *kniky.*
kniha v. *knihy.*

351. knihy, plur. fem.;
Plur. Gt. Ben. Čst. Zbyh. (nadp.) třetiech *kníh* 6/14, 14/3, 24/33 (3).
ko- zlom. *ko-* 4/27.
koho v. *kto.*

352. kol, přísl.; předložka; bývá zdvojena. Srovn. i *kolem.*
a) Lud. 123 *kol* sě rozléhachu rázi 20/6; *b)* Čst. 184 *kol* oběti 17/3; Zbyh. 7 *kol* hrada tvrda 25/6; *c)* Ol. 59 *kol-kol* Prahy 6/12; Jar. 145, Čstm. 208 *kolkol* vrcha 10/31, 17/16; Jar. 148 *kolkol* chluma 10/33; Čst. 212 *kolkol* hory 17/18; Záb. 160 *kolkol* jejú 23/10 (9).
kolébáše v. *kolébati.*

353. kolébati sě, sloveso;
Imperf. 3. sg. Jar. 123 *kolebaſeſie* voj křesťan 10/13 (1).

354. kolem, přísl. Srv. *kol.*
Ol. 11 podachu si *kolem* pravě ručě 5/8; Záb. 158 vše *kolē* zbrocesta 23/9 (2).
kolkol v. *kol.*

355. kolo, nt. Odtud i přísl.: *kolem, kol.*
Sg. NAcc. Jar. 53 na dvě straně *kolo* rozstúpichu 8/27; Instr. jen adv.; v. *kolem.* (1).

356. komoň, masc.;
Sg. NAcc. Čst. 188 na svój rúčí *komon* 17/5 (1).
komu v. *kto.*

357. kóň, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 82 tu *kon* vleče vojevodu 9/15; Čst. 178 dada za ňu *kon* 16/33; zlom i *kon* jemu 3/26; Lud. 98 na *kon* 19/26; zlom. za *kon* 4/8; zlom. svój *ko*(ň dle Maška, ČČM. 1889, 221) 1/4; Gt. Lud. 74, 93, 102, Jah. 29 s *konie* 19/14, 19/24, 19/29, 27/3; Instr. (?) zlom. (2×) *koníē* 1/12, 3/31 (je-li instrum.); Du. NAcc. Lud. 57, 70, 88 vsedasta oba na *konie* 19/6, 19/12, 19/21 (není-li plural); Gt. (Loc.) Lud. 119 oba *ſkoniu* spadesta 20/4; Plur. Nom. Jar. 243 rúčí *koni* skáčiu 13/4; (= Acc.) Záb. 201 rúčí *konie* neste v patách krutost 23/32; Acc. Záb. 185 sčmo sveďte *konie* 23/14; Záb. 204 vz rúčie *konie* 24/1; Záb. 198 na *konie* 23/31; Jar. 22, Čst. 143, 164 na rúčie *konie* 8/4, 16/17, 16/26; Dat. Jar. 62 prokní teče rúče *koníē* svojim (= k k-) 9/1; Loc. Jar. 150 na rúčiech *koniech* hemziechu 11/1; Instr. Záb. 186 *koni* řechci les 23/24; Záb. 197 *koni* řechce les 23/30; Záb. 225 srážechu

jc i sstúpachu *koní* 24/12 (může býti i nom. pl.); Záb. 199 s *koní* 23/31 (30).
koně v. *kóň*.

358. konec, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 50 kteraký by *konec* boj jměl vzieti 8/25; Jar. 177 noc *konec* bojém sdieše 11/21 (2).
koněch v. *kóň*.
koněm v. *kóň*.
koni v. *kóň*.
koníce v. *koníček*.
koníčce v. *koníček*.

359. koníček, masc.;
Sg. NAcc. Jah. 15 *koniecíek* sě pase 26/28; Jah. 14 dobčhnu po *koniecíek* 26/27; Jah. 39 vskočich rúče na *koniecczek* 27/9; Loc. Jah. 27 přijedech na *koníce* 27/3 (chybně čteno *koníce* m. -čce) (4).
koniečcek v. *koníček*.
koniech v. *kóň*.
koniem v. *kóň*.
koník v. *koníček*.
koniu v. *kóň*.

360. konopie, nt.;
Sg. NAcc. Skř. 1 pleje děva *konopíe* 28/25 (1).
koňú v. *kóň*.
kopí v. *kopie*.

361. kopie, nt.;
Sg. NAcc. Lud. 100 Lubor *kopíe* mečem přetě 19/27; Plur. NAcc. Ben. 48 vstanú *kopíe* nad *kopíe* 7/5; Jar. 137 vzložichu bystrá *kopíe* 10/25; Čst. 73 zapierachu sě na *kopíe* 15/9; Čst. 100 rozložichu *kopíe* po ramenú 15/25; Gt. Jar. 251 rachet *kopí* bystrých 13/9—10; Loc. Jar. 151 nosúce na *kopíech* napíchané hlavy 11/2 (8).
kopiech v. *kopie*.
kopytem v. *kopyto*.

362. kopyto, nt.;
Sg. Instr. Ben. 24 sstúpaná cuziem *kopítem* 6/26 (1).
kor- zlom. *kor-* 4/5.

363. kořist, fem.;
Sg. NAcc. Čst. 248 zrači sě *korsíſt* 18/3; Čst. 121 posla Čstmír *korsíſt* 16/3; Instr. Čstm. 122 s *korsíſtíu* vrace sě děva 16/3—4 (3).
kořistú v. *kořist*.

364. kot, masc.;
Sg. NAcc. Ben. 60 jak *kot* vetchých dřčv 7/11 (1).

365. kotel, masc.;
Plur. Acc. Lud. 45 *kotlí*, trúby slyšeti 18/32; Gt. Lud. 22, 64, 82, 96, 104, 130, 136 hlahol trub i *kotlow* 15/21, 19/9. 19/18, 19/25—26, 19/30, 20/10, 20/13 (8).
koti v. *kotiti*.
kotie v. *kotiti*.

366. kotiti sě, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 258 sien *ſie kotíe* s oře 13/14; Aor. 3. sg. Čst. 234 Vlaslav po zemi *ſie kotí* 17/32; Lud. 93 Bolemír *ſie* s koně *kotí* 19/24 (3).
kotlóv v. *kotel*.
kotly v. *kotel*.
-kóv zlom. *-kow* 4/32.
kovaná v. *kovaný*.

367. kovaný, adj. (z příčestí);
Plur. NAcc. Kyt. 3 nabiera vody *wkouana* vědra 26/12 (1).

368. kože, fem.;
Plur. (N)Acc. Záb. 142 přetě třie *kozie* 23/2 (1).
koženě v. *kožený*.
koženem v. *kožený*.

369. kožený, adj.;
Sg. Loc. Záb. 155 po *kozeníē* ščítě 23/7—8 (čárka vodorovná radována; srovn. Mk. Lfil. III. 198, ale chemicky oživla ČČM. 1881, 146; Hanka chybně *koženě*) (1).
-kr zlom. *kr-* 2/17.

370. krahuj, masc.;
Sg. Instr. Zbyh. 18 ty bysi byl válel *ſkrahuíē* 25/14 (není-li chyba m. -cē; ve Zbyh. vždy krahu*jec*); Plur. Acc. Záb. 36 vyháně vše *krahuíe* 21/6; Záb. 133 plašichu *krahuíe* 22/28 (3).
krahujce v. *krahujec*.
krahujcev v. *krahujec*.
krahujcu v. *krahujec*.
krahuje v. *krahuj*.

371. krahujec, masc.; srv. i *krahuj*.
Sg. Nom. Zbyh. 14 toběli *krahuíec* uchváti tvú družu 25/11; Gt. (=Acc.) Zbyh. 22 ty bysi byl zabil *krahuíce* zlobného 25/17 (tak má původně rkp; ale (Hankou?) škrabáno a měněno v *krahuíec* zlobivý v. Mašek Lfil. III. 193—194, ČČM. 1881); Dat Zbyh. 20 ty bysi byl vydřel *krahuícu* svú drahú

25/15; Plur. Gt. Jel. 31 tlupy bystrých *krahuícew* 27/30 (4).
krahujem v. *krahuj.*

372. kraj, masc.; jen v příslov. *pokraj.*
Sg. Acc. (N) Ol. 30 stáchu *pokraí* lesa 5/23; Jar. 169 přivalichu klády *pokraí* násep 11/16 (2).
krajin v. *krajina.*

373. krajina, fem.;
Sg. Instr. Záb 244 vratno *kraíínu* 24/22; Plur. NAcc. Záb. 3 obzíra *kraííní* 20/16; Ben. 12 v naše *kraííní* 6/21; Čst. 11 *wkraííní* Neklaniny 19/9; Gt. Jar. 238 ze všech *kraíín* 13/1; Záb. 4 ot *kraíín* ote všech 20/17; Loc Jar. 116, Záb. 219 po *kraínach* 10/8—9, 24/8; Záb. 88 po *krayínach* 22/3; Jar. 224 v *kraíínach* 12/22—23 (10).
krajinách v. *krajina.*
krajinú v. *krajina.*
krajiny v. *krajina.*

374. král, masc. V. také *kralí.* V dokladech ze Záb. = Carolus, v Jar. = rex.
Sg. Gt. (= Acc.) Záb. 85 zbraň bystrú na *krale* 22/1 (toto *e* (nebo *ie*) později (Hankou?) vyškrabáno, srovn. Mašek, Lfilol. III. 188); v. také *kralí.* Dat. Záb. 84 srdce úporno *kralu* (= k k-) 22/1; Plur. Nom. Jar. 40 uslyšechu *kralí* 8/17; Jar. 57 prvéj póle *kralí* jmě vzdiechu 8/30 (4).
krále v. *král.*
kralé v. *kralí.*

375. králev, králóv; adj. přisvoj.;
Sg. NAcc. nt. Záb. 246 vyhubit vše *kraleuo* 24/23; Pl. Acc. masc. Záb. 112 na *kralowí* voje 22/15; Gt. Záb. 122 z *kralewích* vojev 22/21; Dat. Záb. 99 protiv *kraleuím* vrahóm 22/8 (4).
královo v. *králev.*
královstvě v. *královstvo.*

376. královstvo, nt.;
Du. NAcc. Jar. 87 dvě *kralewſtwie* sobě podmanichu 9/19—20 (1).
králový v. *králev.*
králových v. *králev.*
královým v. *králev.*

377. kralí, adj. přisv.;
Pl. Acc. masc. Záb. 116 na paroby *krale* 22/17 (1).
králi v. *král.*
králóv v. *králev.*
království v. *královstvo.*
královy v. *králev.*
král'u v. *král.*
Kralupené: tak doplňuje zlom. *-pené* Mašek. V. *-pené.*

378. krása, fem.;
Sg. Dat. (Loc.) Jar. 31 diviechu sě *kraſe* takéj 8/10; Instr. Jar. 27 rozenú i strojnú *kraſu* 8/7 (2).
kráse v. *krása.*
krásná v. *krásný.*
krásné v. *krásný.*
krásně v. *krásný.*
krásnej v. *krásný.*
krásnú v. *krásný.*

379. krásný, adj.;
Sg. NVoc. fem. Kyt. 8, 11, 14 kytice *kraſna!* 26/15, 26/17, 26/19; Jah. 33 *kſna* děva 27/5—6; Róž. 1 ach ty róže, *kraſna* róže 28/2; Acc. fem. Zbyh. 44 *kraſnu* děvu 26/2; sem snad zlom. jejú *kraſnu* 1/30; Gt. fem. Zbyh. 41 u svéj *kraſnei* děvy 25/32; Loc. (masc.) nt.; jmenný; jen ve funkci příslov. Lud. 8 těla urostlého *kraſnie* 18/14; (Dat.) Loc. fem. Lud. 48 na pavlači *kraſne* 19/1; Du. NA. masc. Jel. 4 *kraſna* parohy nosi 27/12; DI. masc. Jel. 5 *kraſníma* parohoma 27/12; Jel. 20 *kraſníma* rtoma; Jel. 28 s *kraſníma* rohoma 27/27 (14).
krásnýma v. *krásný.*
krású v. *krása.*

379. *a* (*krát* v. *dcvětikrát, pětkrát*).
krátká v. *krátký.*

380. krátký, adj.;
Pl. NAcc. nt. Záb. 11 *kratka* slova ke všem řeče 20/21 (1).

381. kravice, fem.;
Sg. Acc. Čst. 174 jim obětova *krauícu* bujnú 16/30 (1).
kravicu v. *kravice.*
křepce v. *křepký.*

382. křepký, adj.;
Sg. Loc. m. nt. (jmenný) Lud. 101 *krsiepce* v helm mu vrazi ránu 19/28; Lud. 122 *krsiepce* mečema máchasta 20/5—6 (2).

383. křesťan, masc.;
Plur. Nom. Jar. 64 *krsieſtiene* nejmiechu světi 9/2; Jar. 144 *krsieſtene* náspy vrhú 10/30; Jar. 158 *krsieſtene* stáchu 11/7; Jar. 167 *krsieſtene* ská-

cechu 11/14; Jar. 187 *krsieſtene* padáchu 11/28; Jar. 264 *krsieſtene* počechu utiekati 13/18; Gt. (= SgN.) Jar. o velikých bojech *krsieſtan* 7/20; Jar. 73 množstvie *krsieſtan* 9/9; Jar. 123 voj *krsieſtan* 10/13; Jar. 143 i *krsieſtan* i Tatar 10/29; Jar. 152 hlavy *krsieſtan* 11/2—3; Jar. 204 skvrno *krsieſtan* 12/8; Acc. Jar. 104 otstúpi vše *krsieſtaní* 9/33; Jar. 77 na *krsieſtaní* l'úto vyrazichu 9/1—2; Jar. 86 vz *krsieſtaní* daň položichu 9/18 (15).

křesťany v. *křesťan.*

křestěné v. *křesťan.*

384. křestěnský, adj.;
Pl. Nom. masc. Jar. 13 *krsieſtenſtí* l'udé 7/30 (1).

křestěnští v. *křestěnský.*

385. krev, fem.;
Sg. NAcc. Jar. 254 *krew* sě valé 13/11; Jar. 272 když mu teplú *krew* sě udá zřieti 13/23; Čst 237 *krew* kypieše 18/2; Záb. 168 čemu našu *krew* piješi 23/14; Jel. 22 teplá *krew* teče 27/23; Jel. 23 země vřelú *krew* pije 27/24; Loc. Jar. 280 Jaroslav *wekrui* zbrocen 13/28; Instr. Jar. 158 vše zbrocesta *kruíu* 23/9; Záb. 159 *kruíu* zbrociechu je mužie 23/9—10 (9).

386. křídlo, nt.;
Du. NAcc. Záb. 220 svoje *krsiedle* 24/9 (1).

křiedle v. *křídlo.*

křiedlo v. *křídlo.*

387. krmě, fem.;
Pl. (N)Acc. Záb. 42 kamo otčík *krmie* dáváše 21/9 (1).

kroče, kroce v. *krok.*

kroci v. *krok.*

388. krok, masc.;
Sg. NAcc. Záb. 124 hotovi nohú v *krok* 22/22; Loc. Čst. 124 v siemže *krocie* slunce 16/5; Instr. Čst. 158-159 neže slunce postúpí *krokē* vterým i *krokē* třetiem 16/23; Plur. N. Čst. 126 naši *krocí* chvátajú 16/7; Instr. Jar. 133 zpátečními *krokí* 10/21; Čst. 191 všemi *krokí* 17/7 (7).

krokcm v. *krok.*

kroky v. *krok.*

krupo v. *krupý.*

389. krupobitie, nt.;
Sg. N. Jar. 275, Záb. 129, 130 jako *krupobitie* 13/25—26, 22/25—26 (3×).

390. krupý, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné) jen příslov. Jar. 79 tako *krupo* je hnachu 9/13 (1).

krušichu v. *krušiti.*

391. krušiti, sloveso;
Aor. 3. pl. Záb. 131 ti sie nám *krufichu* bohy 22/26—27 (1).

krutá v. *krutý.*

krutia v. *krutý.*

kruto v. *krutý.*

392. krutost, fem.;
Sg. NAcc. Čst. 45 rozpalimy *kutoſt* všu 14/28; Záb. 66. i by *krutoſt* jich búřúcé nebe 21/22; Záb. 97 soptati *krutoſt* 22/7; Záb. 203 neste našu *krutoſt* 23/32—24/1; Záb. 206 krutú *krutoſt* 24/3; Instr. Ben. 42 hněvi uchvátichu *krutoſtíu* obě straně 7/2 (6).

krutosťú v. *krutost.*

krutú v. *krutý.*

393. krutý, adj.;
Sg. N(Acc.) masc. Jar. 180 *krutí* žel 11/23; fem. Čst. 39 jeho zloba *kruta* 14/25; Jar. 248 pótka *kruta* (chybně čteno: *kruťá*) 13/7; nt. (skl. jmenné, jen advt.) Jar. 176 bojeváno *kruto* 11/21; Jar. 181 žízn utrobu smáhše 11/24; Jar. 276 vrazi *kruto* na Kublajevica 13/26; Lud. 125 mečem *kruto* seče 20/7; Acc. fem. Záb. 206 *krutu* krutost 24/3; Instr. masc. (nt.) Jar 164 zamiesi sě *krutím* hněvem 11/12; Plur. Gt. (Loc.) Jar. 227 *krutích* Tatar 12/24—25 (10).

krutých v. *krutý.*

krutým v. *krutý.*

394. Kruvoj, os. jméno;
Sg. Nom. Čst. 36 *kruuoí, kruuoí* škaredý 14/22—23; Čst. 37 *kruuoí* věží 14/33; Čst. 52 *kruuoí* oběce 15/3; Čst. 79 *kruuoí* řváše 15/12; Acc. Čst. 41 zazli sě na *kruuoí* 14/26; Čst. 116 uzřieš krváceti *kruuoí* 15/33; Čst. 120 i zře krváceti vrah svój *kruuoí* 16/3 (původně psáno *kruuoíe;* ale rasurou již starou (svědčí o tom nezřetelnost její ve fotografii a tvar, žádaný metrem) učiněno *kruuo* srovn. Mašek. Lfilol. III. 187—188) (8).

Kruvoje v. *Kruvoj.*

395. krváceti, sloveso;
Inf. Čst. 116 uzřieš *krwaceti* Kruvoj 15/33; Čst. 120 zře *krwacetí* Kruvoj 16/2 (2).
krva-(vý?) zlom. *wkrua-* 2/25 (Mašek čte *v krva(vý)* ČČM. 1889, 220).
krvi v. *krev.*
krviu v. *krev.*

396. krzno, nt.;
Pl. Instr. Ol. 31 oružie *krzní* zahalichu 5/28 (1).
krzny v. *krzno.*

397. kteraký, nám.;
Sg. NAcc. masc. Jar. 50 *ktei aki* by konec boj jměl vzieti 8/24 (1).

398. kto, náměstka; záp. *nikto.*
Nom. *a)* (o sing.) tázací: Ben. 70 *kto* ny vytrže 6/18; Čst. 29—31 *kto* sežže dědiny i *kto* rozplaka hlasy? *kto?* 14/19—20; Zbyh. 32 *kto* to? S hrada slova 25/24; Op. 8 *kto* by neplakal? 28/21; vztažná: Jar. 287 palováše, *kto* téci móže 13/33; Kyt. 9 kdybych věděla, *kto* tě sáze, tomu .. 26/15; Kyt. 12 kda bych věděla, *kto* tě sváza, tomu... 26/17; Kyt. 15 kdabych věděla, *kto* tě pusti, tomu .. 26/19; *b)* (o plur.) vztažné: Jar. 200, 220 za mnú, *kto* tak smyslé 12/5, 12/20; Čst. 209 by vzad byli, *kto* u předě biechu 17/16; Lud. 106 *kto* sě chtějú bíti 19/31; Lud. 53, 66, 84 *kto* chtie 19/3, 19/10, 19/19; Acc. Jar. 201 za mnú, *ko°* vy žízn trápí 12/6; Dat. Jar. 195 *komu* zdravie, *komu* dráh živótek 12/1; Záb. 27 neřeče *nikomu* 20/32 (21).
ktviechu v. *kvísti.*
ktvieše v. *kvísti.*
ku v. *k.*

399. Kublaj, os. jméno;
Sg. Nom. Jar. 36 *kublaí* chám 8/14; Jar. 47 káže *kublaí* 8/22; Jar. 56 *kublaí* jmě vzdiechu 8/29 (3).

400. Kublajev, adj. přisvoj.;
Sg. N. fem. Jar. 26 dci *kublaíewa* chána 8/6—7; Jar. 60 trest *kublaíeua* 8/32—33 (2).
Kublajeva v. *Kublajev.*

401. Kublajevic, masc.;
Sg. Gt. (= Acc.) Jar. 276 na *kublaíeuica* 13/26; Jar. 281 mečem *kublaíeuica* zachváti 13/29 (2).
Kublajevica v. *Kublajevic.*

402. Kublajevna, fem.;
Sg. N. Jar. 15 lepá *kublaíewna* 7/31 a 32 (1).
kúpi v. *kúpiti.*

403. kúpiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 176 jalóvku siu *kupí* ot pastuchy 16/31 (1).
kúřie v. *kúřiti.*

404. kúřiti sě, sloveso;
Praes. 3. sg. Ol. 32 Vltava *ſie kursíe* v raniej páře 5/24 (1).

405. kuropěnie, nt.;
Sg. Gt. Róž. 7 až do *kuropíenie* 28/5 a 6 (1).

406. kus, masc.;
Sg. (N) Acc. Záb. 153 *kuſſcíta* (= kuščíta = kus ščíta) otrazi 23/6—7; Du. NAcc. Lud. 126 v dva *kuſí* 20/8 (2).
kusy v. *kus.*
kúti v. *kovaný.*
kúzelníci v. *kúzelník.*

407. kúzelník, masc.;
Plur. Nom. Jar. 52 hvězdáři, *kuzelníci* 8/26; Dat. Jar. 48 hvězdářém, *kuzelníkom* 8/23—24 (2).
kúzelníkóm v. *kúzelník.*

408. květ, masc.;
Pl. Gt. Ben. 25 z polských *kuetow* 6/27 (1).
květóv v. *květ.*

409. kvísti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Jar. 10 obih mezi l'udem *ktuefe* 7/28; 3. plur. Lud. 10 ruměnci *ktuechu* 18/15 (2).

410. ký, náměstka vztaž.;
Sg. Nom. masc. Záb. 48 Lumír, *kí* slovy i pěniem bieše pohýbal 21/12 (1).

411. kyčla, fem.;
Sg. Acc. Jar. 282 *kíczlu* protče 13/30 (1).
kyčlu v. *kyčla.*

412. kyj, masc.;
Sg. NAcc. Čst. 200 *kíí* palicu málokdy zadrží 17/12; Plur. N. Ben. 47 vstanú *kígí* 7/4; Acc. Ben. 47 vstanú kyji nad *kíe* 7/5; Gt. Ben. 59 tu ráz *kíew* 7/11 (4).
kyje v. *kyj.*
kyjev v. *kyj.*

413. Kyjev, místní jméno;
NAcc. Jar. 88 starý *kíeu* 9/20 (1).
kyji v. *kyj.*
kynu v. *kynúti.*

414. kynúti, sloveso;
Aor. 3. sg. 66—68 *kínu* mečem na pravo.. *kínu* na levo 7/14—15 (2).

415. kypěti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Čst. 237 *kipieše* krev ze silna Vlaslava 18/2 (1).
kypieše v. *kypěti.*
kyprú v. *kyprý.*

416. kyprý, adj.;
Sg. Acc. fem. Kyt. 9 *wkípru* zemicu 26/15—16 (1)

417. kýta, fem.;
Pl. (N)Acc. Čst. 189 tučné *kíti* 17/6 (1).

418. kytice, fem.;
Sg. Nom. Kyt. 4—5 k děvě *kítice* plyje, *kítice* vonná 26/12—13; Voc. Kyt. 8, 11, 14 kdabych věděla, *kítice* krásná 26/15, 26/17, 26/19; Acc. Kyt. 6 je sě *kítícu* lovit 26/14 (6).
kyticu v. *kytice.*
kýty v. *kýta.*

419. Lánie, nt.;
Sg. N. Čst. 198 *lanie* psóv přemnoha mnostvie 17/10 (1).
laskachom v. *laskati.*

420. laskati, sloveso;
Aor. 1. plur. Jah. 35 *laſkachom ſie,* milovachom 27/6 (1).
láti v. *lánie.*
-le, zlom. *-le* 1/6.

421. léci, sloveso;
Aor. 3. sg. Jel. 21 aj, tu *leze* 27/22 (1).

422. led, masc.;
Sg. Instr. Jar. 94 *ledē* hrozí posúti 9/25 (1).
ledem v. *led.*
ledovití v. *ledovitý.*

423. ledovitý, adj.;
Plur. Nom. masc. Čst. 71 jako *ledouití* mraci 15/7 (1).
lepá v. *lepý.*
lepéj v. *lepý.*
lepo zlom. *lepo* 3/4.
lepotvornú v. *lepotvorný.*

424. lepotvorný, adj.;
Sg. Instr. fem. Čst. 119 se svú dcerú *lepotwornu* 16/2 (1).
lepú v. *lepý.*

425. lepý, adj.;
Sg. Nom. fem. Čst. 122 *lepa* děva 16/4; Jar. 15 *lepa* Kublajevna 7/31; Acc. fem. Čst. 58 i jeho *lepu* dceř 15/1; Dat. (Loc.) fem. Lud. 25, 44 poklonichu sě knieni i *lepeí* dceři 18/22, 18/32 (5). Srvn. *lepo.*

426. les, masc.;
Sg. NAcc. Ben. 50 jakby *les wlef* sě valil 7/6; Čst. 228 řičie *les* 17/28; Záb. 91 tamo *les* temen 22/4; Záb. 186, 197 vešken *les* 23/25, 23/30; Jel. 6 hustý *les* proráže 27/13; Záb. 79, 81 bra sě *wles* 21/31—32; Ol. 1, Záb. 15 v črn *les* 5/1, 20/25; Záb. 58 vycházievasta *wlef* 21/18; Voc. Zbyh. 3 aj, ty *leſe* šírý! 25/2; Gt. Čst. 75 nad vršinú *leſa* 15/10; Čst. 137 šíra *leſa* 16/14; Záb. 17 hlubokého *leſa* 20/26; Ol. 10 středem *leſa* 5/8; Ol. 30 pokraj *leſa* 5/23; Čst. 223 ze vša *leſa* 17/26; Záb. 139, Jel. 32 ze všeho *leſa* 22/32, 27/30; Záb. 1 z črna *leſa* 20/15; Čst. 195 ot *leſa* 17/9; Dat. Zbyh. 2 hoře vrká všemu *leſu* 25/2; Čst. 195 ot lesa *kleſu* 17/9; Loc. Ben. 34 shlučechu sě *wleſe* 6/31; Jar. 255 jako *wleſe* dřievie 13/12; Čst. 59 v hustě *leſe* 15/1; Čst. 135 hlasem *wleſe* hlučným 16/12; Jel. 7 *poleſe* skákáše 27/13; Instr. Záb. 8 dolóv *leſē, leſē* dlúhopustým 20/19; Záb. 76 brachu sě *leſē* 21/29; Záb. 80, 82 bra sě Záboj v les, *leſē* za Zábojem sboři: bra sě Slavoj v les, *leſem* za Slavojem sboři 21/31, 21/32; Záb. 104 rozstúpi sě *leſē* 22/10—11; Zbyh. 28, 30 (spěje) temným *leſē* 25/21, 25/22; Zbyh. 10 s němým *leſē* mlče 25/8; Plur. Nom. Jel. 17 zevzněchu mutno žalostní *leſí* 27/20; Voc. Op. 1—2 ach, vy *leſí,* tmaví *leſí, leſí* Miletínští! 28/17—18; Acc. Čst. 144 proletni *leſí* 16/17; Čst. 165 proletě *leſí* 16/27; Zbyh. 47 *wleſí* s tvrda hrada! I letieše *wleſí* 26/4—5; Gt. Záb. 108 hlubinami *leſow* 22/13; Záb. 133 plašichu krahuje *zleſow* 22/28; Kyt. 1 věje větřieček z kniežeckých *leſow* 26/11 (50).
lesa v. *les.*
lese, lesě v. *les.*
lesi v. *les.*

427. lesk, masc.;
Sg. Instr. Čst. 218 by *leſkē* naplněma hora 17/22 (1).

leskem v. *lesk.*

428. leský, adj.;
Sg. NAcc. masc. Ben. 54 zvěř *leſkí* 7/8—9 (1).
lesné v. *lesný.*

429. lesní, adj.; srv. i *lesný.*
Plur. Gt. Čst. 221 ze stienóv *leſniech* 17/24; Jar. 244 rohóv *leſních* (není-li od *lesný*) 13/5 (2).
lesniech v. *lesní.*
lesních v. *lesní.*

430. lesný, adj.; srv. *lesní.*
Pl. Acc. fem. Čst. 159 nad vršiny *leſne* 16/24 (není-li = *lesnie?*) (1).
lesných v. *lesní.*
lesóv v. *les.*
lesu v. *les.*
lesy v. *les.*
léta v. *létati.*
létadla v. *letadlo.*

431. letadlo, nt.;
Plur. NAcc. Ben. 55 nebeská *letadla* 7/9 (1).
leťal v. *letěti.*

432. létati, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 222 bystro *leta* za ptactvem 24/10 (1).
létávach v. *letávati.*

433. létávati, sloveso;
Aor. 1. sg. Zbyh. 3 v tobě jáz *letauach* 25/3 (1).
letě v. *letěti.*
létě v. *léto.*

434. letěti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 266 Jaroslav jak orel *letie* 13/19; Záb. 173 *letie* mlat 23/16; Imperf. 3. sg. Zbyh. 47—48 i *letieſe* v lesy i *letieſe* sěmo i *letieſe* tamo 26/5; Particip. masc. Skř. 12 ty by s niem *letiał* 28/30 (6).
letie v. *letěti.*
letieše v. *letěti.*

435. léto, nt.;
Sg. NAcc. Žez. 8 by veždy *leto* bylo 28/15; Loc. Op. 4 vy sě zeleníte zimě *letie* rovno 28/19 (2).

436. lev, masc.;
Sg. N. Jar. 271 jako *lew* dražlivý 13/23; Voc. Záb. 187 ty udatý *lue* 23/25 (2).
levo v. *levý..*

437. levý, adj.;
Sg. NAcc. nt. (jen skloněnní jmenné:) zlom. *leuo-* 3/14; Ben. 68 kynu na *leuo* 7/15; Ben. 69 i *wleuo* búříše síla 7/15; Čstm. 48 stojá hory v pravo, stojá hory *wleuo* 14/30; Ol. 20. Jar. 136, Záb. 105 v pravo *w leuo* 5/15, 10/23, 22/11; Záb. 184, 209, 249 v pravo i *w leuo* 23/23, 24/4, 24/24 (10).
leže v. *a) léci b) ležeti.*
ležéše v. *ležeti.*

438. ležeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 81 tu šťít *leze*, tu helmice 9/14—15; Zbyh. 41 u svej děvy do usvěta *leze* 25/32; Jel. 25 *leze* junoše v chladnej zemi 27/25; Imperf. 3. sg. Jar. 255 mrch tu *lezeſe* jak v lese dřievie 13/12 (4).
ležie v. *ležeti,*
ležieše v. *ležeti.*

439. -li, částice;
a) tázací Zbyh. 14 *tobieli* krahujec uchváti tvú družu 25/10—11; Ben. 2 *tíliſi* žalostívo 6/16;
b) rozluč. Jar. 214—216 *pohinemli* žižňú na sem chlumce, smrt sie bude bohem zamieřena; *wzdamili* sě mečem našich vrahóv, sami vražbu nad sobú spáchámy 12/16—17 (4).

440. líce, nt.;
Plur. NAcc. Lud. 9 *líce* jmieše ovšem bielé 18/14; Loc. Lud. 10 na *lícech* ruměnci ktviechu 18/15 (2).
lícech v. *líce.*
-lil zlom. *-líl* 3/18 (Hanka *bíl*).
linhem v. *-liuhem.*

441. lisí, adj.;
Du. DI. Záb. 111 pozřesta *líſima* zrakoma 22/15; Plur. Instr. Záb. 93, 127 (spěj) *líſími* skoky 22/5, 22/23 (3)
lisíma v. *lisí.*
lisími v. *lisí.*

442. lístek, masc.;
Sg. NAcc. Skř. 10, 14 písala bych *líſtek* 28/29, 28/31 (2).

443. lístie, nt.;
Sg. NAcc. Jel. 30 vzhóru *wlíſtie* pienú táhlé hrdlo 27/29; Gt. Lud. 135 věnec z dubového *líſtie* 20/10 (2).

444. liška, fem.;
Sg. N. Čst. 206 *líſka* oblúdí tur jarohlavý 17/15 (1).
-liuhem; zlom *-líuhē* 2/20; možno také čísti *-línhē* (koncovka zas dvojaká *-hem* či *-hen*); dle Gebauera Ath. V. 308 skupina hlásek v češtině nebývalá

a nemožná, čti tak či onak; dle Maška, ČČM. 1893 = *-linhem*, vl. jméno něm.; dle Zákrejsa, Osvěta, 1896, 199 = *-l juhem*, dle Seykory, Na obranu 1893, 284 = *-li uhne* a snad ještě jiné čtení možno.

445. lkánie, nt.;
Sg. NAcc. Jar. 252 i by *lkaníe* 13/10; zlom. i by *lka(nie)* 1/11 (2).
-lo zlom. *-lo* 3/30.

446. lom, masc.; = *a)* lom (kamenný) *b)* lámání.
Sg. NAcc. *a)* Ben. 70 na skalnatý *lom* 7/16; *b)* Jar. 69 oščepóv *lom* 9/6; Jar. 251 *lom* oščepóv 13/9; Gt. *a)* Ben. 71 i z *loma* vše kamenie na Němce vrhú 7/16 (4). (Doklady pod *a)* mohly by se také bráti za jména místní; v okolí Trosek je vesnice Lom.)
Lom v. *lom.*
loma v. *lom.*
Loma v. *lom.*
lomichu v. *lomiti.*

447. lomiti, sloveso;
Aor. 3. pl. Jar. 191 rukama *lomíchu* 11/31—32 (1).
lovcem v. *lovec.*
lovcu v. *lovec.*

448. lovec, masc.;
Sg. Nom. Zbyh. 33 *louec* bludný 25/25; Dat. Zbyh. 37 otvoři *lowcu* 25/28; Instr. Jar. 273 za *lowcem* žene 13/24 (3).
lovit v. *loviti.*

449. loviti, sloveso;
Inf. Kyt. 6 je sě děva kyticu *louít* 26/14 (1).

450. ložice, nt.;
Sg. Loc. Zbyh. 53 na jednom *lozící* 26/10 (1).
ložici v. *ložice.*
lsknieše v. *lsknúti.*
lsknula v. *lsknúti.*

451. lsknúti sě, sloveso;
Imperf. Čst. 175 srst na nie *síe lfknieſe* 16/31; Partic. Čst. 217 by *síe lfknula* braň jich 17/21 (2).
lstivo v. *lstivý.*

452. lstivý, adj.;
Sg. NAcc. nt. skl. jmenné; jen příslov. Jel. 14 podskoči naň *lſtiuo* 27/10 (1).

453. l'ubice, fem.;
Plur. Acc. Záb. 26 ostavi svoje *lubíce* 20/31—32 (1).

454. L'ubor, os. jméno;
Nom. Lud. 87, 97, 105 *lubor* zýva 19/20—21, 19/26, 19/30; Lud. 100 *lubor* přetě 19/27; Lud. 109 *lubor* ždáše 19/32; Lud. 116 zkusí *lubor* 20/3; Lud. 124 *lubor* sě přiboči 20/7; Gt. (= Acc.) Lud. 131 oklúči *lubora* panstvo 20/11; Lud. 86, 99 na *lubora* 19/20, 19/27 (10).
Lubora v. *Lubor.*
lúce v. *lúka.*
Lúčie v. *lúka.*

455. lúčka, fem.;
Pl. (N.) Acc. Róž. 9 vše *luczki* seżžech 28/7 (1).
lúčky v. *lúčka.*

456. l'ud, masc.; sg. = populus, plur. = homines.
Sg. NAcc. Ben. 5 kdě jest *lud* branný 6/18; Ben. 38; Jar. 285 veš *lud* 6/32, 13/32; zlom. jich *lud* 2/22; Ben. 38 Beneš *lud* zve 6/32; Jar. 90 *lud* sbierati stanú 9/22; Čst. 65 na *lud* 15/5; Gt. Jar. 17 *luda* mnoho 7/33; Jar. 61 všeho *luda* 9/1; Dat. zlom. *-síu ludu* 2/2; Instr. Ol. 44 se svým *ludē* 6/1; Jar. 10 mezi *ludē* 7/28; Plur. Nom. *a)* Jah. 26, Op. 7 dobří *ludie* 27/2, 28/21; *b)* Ben. 33 kmetští *lude* 6/31; Jar. 13 křestěnští *lude* 7/30; Acc. Jar. 205 vrci dobré *ludí* 12/9; Ben. 4 na biedné *ludí* 6/17; Čst. 81 v svoje *ludí* 15/13; Dat. Čst. 121 posla kořist vratno *ludē* 16/3 (20).
luda v. *l'ud.*
ludé v. *l'ud.*
Luděče v. *Ludiek.*
Luděk v. *Ludiek.*
Luděkem v. *Ludiek.*
Luděkóv v. *Ludiekóv.*
Luděkova v. *Ludiekóv.*
Luděku v. *Ludiek.*
ludem v. *l'ud.*
ludi v. *l'ud.*
ludie v. *l'ud.*
Ludieče v. *Ludiek.*

457. Ludiek, os. jméno;
Nom. Záb. 113 *ludíek* drbí 22/16; Záb. 119, 148 (vzl'úti sě) *ludíek* 22/19, 23/5; Záb. 144, 170 otskoči *ludíek* 23/3, 23/15; Záb. 141 *ludíek* uderi 23/1;

Záb. 154 tasi *ludíek* 23/7; (= Acc.) Záb. 138 *wludíek* měři 22/31; Voc. Záb. 115 aj, *ludiecíe*, ty si parob 22/17; Dat. Záb. 140 protiv *ludíeku* 22/32; Instr. Záb. 135 prudkost vyrazi *ludíekem* 22/29 (11).
Ludiekem v. *Ludiek.*

458. Ludiekóv, adj. přisv.;
Sg. Gt. m. nt. Záb. 174 *ludíekoua* dle slova 23/17 (1).
Ludiekova v. *Ludiekóv.*
Ludieku v. *Ludiek.*

459. L'udislav, os jméno;
Sg. Gt. (= Acc.) Lud. 56 Střebor *ludíflawa* zýva 19/5 (1).
Ludislava v. *L'udislav.*

460. L'udiše, os. jméno;
Sg. Nom. Lud. 51 sedě knieni . . i *ludíše* 19/2; Lud. 85 by *ludíše* stanovila 19/20; Lud. 134 *ludíše* mu věnec stavi 20/12; Acc. Lud. 133 vede před *ludíšu* 20/12 (4).
Ludišu v. *L'udiše.*
ludné v. *l'udný.*

461. l'udný, adj.;
Plur. Acc. fem. Jar. 41 na *ludne* jich vlasti 8/18 (1).

462. luk, masc.;
Sg. Instr. Jar. 284 túlec s *lukem* 13/31; Plur. Acc. Jar. 160 napínachu tuhy *luki* 11/9 (2).

463. lúka, fem.;
Sg. Loc. Lud. 47 na šíré *luce* 19/1; zlom (na) *lucíe* 2/30 (bývá chybně čteno jako *Lučie*, prý plural od *Lučenín*) (2).
lukem v. *luk.*
luky v. *luk.*

464. Lumír, os. jméno;
Nom. Záb. 48 jako *lumír* 21/12 (1).

465. luna, fem.;
Sg. Nom. Jar. 15 lepá jako *luna* 7/32; Záb. 14 kdaž *luna* v noci bieše 20/24; Instr. Záb. 226 nociu pod *lunu* za nimi 24/13 (1).
lunú v. *luna.*
l'utá v. *l'utý.*
l'uté v. *l'utý.*
l'úto v. *l'utý.*
l'utú v. *l'utý.*

466. lutý, adj.; Srovn. dále i *přel'útý, velel'útý.*
A. Positiv. Sg. N. masc. Záb. 220 *luti* ostřież 24/9; Jel. 14 *luti* vrah 27/18; zlom. i *lutí* r- 3/19; fem. Jar. 260 *luta* búřa 13/15; (= A.) nt. (jen jmenné sklonění a jen příslov.): Jar. 78 vyrazichu *luto* 9/12—13; Jar. 115 dodrachu sě *luto* 10/8; Jar. 166 Záb. 224 hnachu *luto* 11/13, 24/12; Záb. 226—227 dnem pod sluncem za nimi *luto* nociu pod lunú za nimi *luto* 24/13, 24/14; Acc. fem. Čst. 232 v *lutu* sěč 17/31; Instr. masc. Jar. 265 *lutím* davem 13/18; Plur. Acc. fem. Jel. 10 v *lute* boje 27/15; Ol. 21 u vše pótky *lute* 5/16: Gt. Jar. 122, 163, 285 Tatar *lutích* 10/13, 11/11, 13/32; (= Loc.) Jar. 2 o velikých pótkách, *lutích* bojech 7/22; Instr. Jar. 226 *lutími* vrahy 12/24;
B. Superlativ. NAcc. nt. Jar. 209 v *naíluteíeí* vedro 12/11—12 (výklad nejistý) (20).
lutých v. *l'utý.*
lutým v. *l'utý.*
lutými v. *l'utý.*
lve v. *lev.*
lýkem v. *lýko.*

467. lýko, nt.;
Sg. Instr. Kyt. 12 *líkem* hebúčkým 26/17 (1).

468. lýtka, fem.;
Du. G. L. Ben. 14 na pevnú *lítku* 7/13 (může býti i od *lýtko* nt.) (1).
lýtko v. *lýtka.*
lýtkú v. *lýtka.*
lzali v. *lzáti.*

469. lzáti, sloveso;
Perf. 3. plur. Jar. 182 sprahlým hrdlem *lzalí* rosnú trávu 11/25 (1).
Má v. *mój.*
máchachu v. *máchati.*
máchasta v. *máchati.*

470. máchati, sloveso;
Aor. (imperf.) 3. Du. Lud. 122 mečema *machaſta* 20/6; 3. pl. Jar. 161 *machachu* ostré meče 11/9 (2).

471. máchnúti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 152 *maſe* Záboj mečem 23/6 (1).

472. malítký, adj.;
Sg. Voc. masc. Skř. 6, 11 *malítki* skřivánče 28/27, 28/29 (2).
málo v. *malý.*

málokdy v. *kdy.*

473. malý, adj.;
Jen v Sg. NAcc. nt. (skl. jm.) ve rčení Čst. 200 *malokdí* 17/12 (1).

474. masožravý, adj.;
Sg. N. masc. Zbyh. 23 *maſozraui* nosec 25/18 (1).

máše v. *máchnúti.*
mateře v. *máti.*
mateři v. *máti.*

475. máti, fem.;
Sg. Nom. Jar. 8, 125, 159 *matí* božia 7/26, 10/15, 11/8; Op. 11 kdě má *matí,* dobrá *matí* 28/23; Jah. 21 moje *matí* 26/31; Jah. 23 *matí* řiekáše 27/1; Gt. Jar. 221 *materse* božiej 12/20; Dat. (= Loc.) Jar. 189 k *matersí* božiej 11/30 (9).

mèem v. *čc.*
mčí v. *meč.*
mé v. *mój.*
mě v. *jáz.*

476. meč, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 261 *mec* vtasi po jilce 13/16; Čst. 10 púsťáše *mec* i oheň 14/9; Čst. 82 *mec* jeho padáše 15/13; Lud. 127—128 mečem v *mecz* uderi, i *mecz* vzletě za ohradu 20/8—9; Záb 155 *mecz* sě smeče 23/7 [také ve v.. 154 doplňoval Hanka *meč* konjekturou, píše: i tasi Ludiek *(meč), meč* atd].; Gt. Jar. 198 trapnějé shynúti žízňú *mecía* 12/4; Instr. zlom. (me)*cíē mecíē* 3/6; Ben. 66 kynu *mecíē* 7/14; Jar. 127 uderi *mecíem* 10/16—17; Jar. 281 *mecíem* Kublajevica zachváti 13/29; Čst. 37 ohněm i *mecíē* 14/24; Lud. 100 *mecíē* přetě 19/27—28; Lud. 125 *mecíē* seče 20/7; Lud. 127 *mecíē* uderi 20/8; Záb. 59 *mecíē* i mlatem 21/18; Záb. 141 silným *mecíē* 23/1; Záb. 151 *mecíē* sě potýkaj 23/5—6; Záb. 152 máše *mecíē* 23/6; Záb. 190 v ruce mlatem i v druhej *mecíē* 23/17; Du. Acc. Lud. 120 *mecíe* dobysta 20/5 (mohlo by se bráti i za Genit. sing.); GL. Lud. 75 oba dobysta tu *mcí* 19/15; Dl. Lud. 122 *mecíema* máchasta 20/6; Plur. Nom. Čst. 76 drnkachu *mecí* 15/10; Jar. 240 těžcí (těžké?) *mecí* 13/2 (doklad tento není dosti jistý; v rkp. je za *mecí* vyškrabáno *e,* tak že původně bylo psáno *mecíe;* srovn. Mašek Lfil. III. 187); (= Acc.) Čst. 105 skad hořiechu *mecíe* 15/28; Acc. Ol; 7 jmieše břietné *mecíe* 5/5; Jar. 161 mácháchu ostré *mecíe* 11/10; Gt. Ben. 52 blesk *mecíew* 7/7; Ben. 59 ráz *mecíew* 7/11; Jar. 70 blsket *mecíew* 9/6-7 Jar. 249 ostrých *mecíew* 13/8; Dat. Jar. 216 vzdámyli sě *mecíē* našich vrahóv 12/16; Ol. 8 k *mecíē* 5/5; Čst. 77 protiv *mecíē* 15/11; Instr. Čst. 13 nad hrabivými *mecí* 14/10 (38).

meča v. *meč.*
meče v. *meč.*
mečem v. *meč.*
mečema v. *meč.*
meči v. *meč.*
mečí v. *meč.*
mečiem v. *meč.*
medná v. *medný.*

477. medný, adj.;
Plur. NAcc. Lud. 29 nosichu pitie *medna* 18/24 (1).

mého v. *mój.*
měři v. *měřiti.*

478. měřiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 138 hořúciema očima v Ludiek *míersí* 22/31 (1).

mestnú v. *mestný.*

479. mestný, adj.;
Sg. Instr. Čst. 117 pod sekyrú *meſtnu* 15/33—16/1 (1).

meškáše v. *meškati.*

480. meškati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Čst. 186 zezvuče *nemeſkaſe* 17/4 (1).

mez v. *šestmezcietmý, sedmmezcietmý, ommezcietmý.*

481. mezi, předložka (v číslovkách *šestmezcietmý, sedmmezcietmý, osmmezcietmý* má tvar otřený *mez;* v. t.);
a) s instr. Jar. 10 *mezí* ludem 7/28; Jar. 34 *mezí* dřevy 8/13; Lud. 108 by hovor *mezí* pány 19/32;
b) s akkus. Jar. 283 spade bezduch *mezí* mrchy 13/30—31 (4).

482. mhla, fem.;
Sg. Nom. Jar. 247 podvíhaje sě *mhla* ote pracha 13/7 (1).

mi v. *jáz.*
mieřiti v. *měřiti.*
miestě v. *miesto.*

483. miesto, nt.;

Sg. NAcc. Čst. 131 dokročiti na sie *mieſto* 16/10; Čst. 157 na *mieſto* (stúpíš) 16/22; Loc. Čst. 124 v siemže *mieſtie* 16/5 (3).
míjechu v. *míjeti.*

484. míjeti, sloveso;
Imperf. 3. pl. Záb. 207 *míiechu* rovně, hory i lesy 24/3 (1).
milá v. *milý.*
milého v. *milý.*
miléj v. *milý.*

485. Miletínský, adj.;
Plur. Nom. masc. Op. 2 lesi *miletínſtí* 28/18 (1).
Miletínští v. *Miletínský.*
militek v. *zmilitek.*
militkem v. *zmilitek.*
militkú v. *přesmilitký.*
militký v. *přesmilitký.*

486. milosrdie, nt.;
Sg. Gt. (Acc.) Jar. 84 ande *miloſrdie* prosi 9/17 (1).

487. milost, fem.;
Sg. NAcc. Jar. 206 ot boha nám *miloſt* ždáti 12/9; Gt. Jar. 196 tomu v Taterech *miloſtí* ždáti 12/2 (2).
milosti v. *milost.*
milovachom v. *milovati.*

488. milovati, sloveso;
Praes. 3. plur. Záb. 51 pěvce *míluiu* bozi 21/14; Aor. 1. plur. Jah. 35 laskachom sě, *mílouachō* 27/6—7 (2).
milú v. *milý.*
milujú v. *milovati.*

489. milý, adj.;
Sg. Nom. (Voc.) masc. Jah. 37 pojeď, *míli!* 27/7; Op. 9. otčík *míli* 28/22; fem. Jah. 1, 17 (má) *míla* 26/11, 26/29; Jah. 11 poždi, *míla!* v pochládečce 26/26; Jah. 19 je sě *míla* žalovati 26/30; Acc. fem. Lud. 6 sobě i všem *mílu* 18/13; Gt. masc. (= Acc.) Jah. 18 na *míle°* ždaje 26/29; Dat. Loc. fem. Zbyh. 8 po svéj drahéj *míleí* 25/7; Instr. fem. Čst. 111 s *mílu* svú dcerú 15/31; Zbyh. 4 s holubicú drahú, s *mílu* 25/3; Plur. Gt. Záb. 261 hlásat *mílích* slov 24/31 (12).
milých v. *milý.*
mínu v. *minúti.*

490. minúti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 237 *mínu* búřa 12/32; Záb. 13, 77 i *mínu* den . . i *mínu* den vterý 20/23, 21/29 (5).

491. mír, masc.;
Sg. Loc. Jar. 9 vlasti *wmírsíe* biechu 7/27; Lud. 39 *wmírsíe* válku ždáti 18/29 (2)
míto v. *mýto.*
mknuchu v. *mknúti.*

492. mknúti sě, sloveso;
Aor. 3. pl. Jar. 155 i *mknuchuſíe* prudko vz chlumek 11/5 (1).
mladí v. *mladý.*

493. mladý, adj.;
Plur. Nom. masc. Lud. 1 poslúchajte staří *mladí* 18/10 (1).

494. mlat, masc.;
Sg. NAcc. Čst. 19 sně se sčítem i *mlat* 14/14; Záb. 145 *mlat* vrazi 23/3; Záb. 169 chopi *mlat* 23/15; Záb. 171 napřeže *mlat* 23/15; Záb. 173 letě *mlat*; Záb. 176 *mlat* dušu vyrazi 23/18; Zbyh. 27 tobě jemu v hlavu . . železný *mlat* 25/20; Zbyh. 29 vze svój *mlat* 25/22; Gt. Záb. 175 uleče sě těžka *mlata* 23/18; Instr. Záb. 59 mečem i *mlatem* 21/18; Záb. 143, Jel. 16 uderi *mlatē* 23/2, 27/19; Zbyh. 38, 39 rozrazi *mlatē* 25/29—30; Záb. 190 v ruce *mlatē* i v druhéj mečem 23/27 (15).
mlata v. *mlat.*
mlatem v. *mlat.*
mlátí v. *mlátiti.*

495. mlátiti, sloveso;
Aor. (praes.?) 3. sg. Jar. 259 i sien zeřivý své vrahy *mlatí* 13/15 (1).
mlče v. *mlčeti.*

496. mlčeti, sloveso;
Praes. 3. sg. Ol. 31 aj, vša Praha *mlcíe* 5/23; Aor. 3. sg. Zbyh. 10 junoše s němým lesem *mlcie* 25/8 (2).
mlčie v. *mlčeti.*
mluví v. *mluviti.*

497. mluviti, sloveso;
Impt. 2. sg. Záb. 28 ty *mluuí* k niem 20/32; Inf. Čst. 203 věhlasno to v súkromí *mluwíti* 17/13 (2).
mně v. *jáz.*
mnoho v. *mnohý.*

498. mnohý, čísl.;
Sg. NAcc. nt. Čst. 84 *mno°* silných dubóv 15/14; Jar. 17 *mno°* luda 7/33 (srv i *-mo-*). Plur. Nt. masc. zlom. -stli *mnozí* 4/3 (3).

mnostvie v. *množstvie.*
mnozí v. *mnohý.*
množie v. *množiti.*

499. množiti sě, sloveso;
Praes. 3. sg. | Jar. 121 jak *ſie mnozie* večerní tma 10/12 (1).

500. množstvie, nt. Srovnej i *přemnožstvie.*
Sg. NAcc. (jen tak; v RK. vždy foneticky: *mnostvie*): Ol. 29 kdě bě *mnoſtuie* Polan 5/21—22; Jar. 61 *mnoſtuie* všeho luda 8/33; Jar. 73 *mnoſtuie* křesťan 9/9; Jar. 120 Tatar *mnoſtuie* 10/11; Jar. 153 shluče se *mnoſtuie* 11/3—4; Jar. 222 jíde *mnoſtuie* 12/21; Čst. 198 lánie psóv přemnoha *mnoſtuie* 17/11; Záb. 216, 235 uchvátichu *mnoſtuie* cuzích 24/7,18; Záb. 260 dat *mnoſtuie* obětí 24/30—31 (10).
mnú v. *jáz.*
-mo, dva zlomky: 4/1, 4/15 (tento poslední zlomek ve spojení s následujícím *houo-* býval čítán ta*)mo hovo*(řili, ale v Nár. Listech ze dne 12. dubna 1888 navrhuje se čtení m)*noho vo*(jska).
moc- zlom. *moc-* 3/28.

501. moci, sloveso; odsud adj. *mohúcí* v. t. Imperf. 3. sg. zlom. *nemozeſe* 1/22; Čst. 235 vstáti *nemozeſe* 18/1; Aor. 1. sg. Róž. 8 nic doždati *nemozech* 28/6; 3. sg. Jah. 5 *nemoze* vstúpiti 26/23; Jar. 287 kam kto téci *moze* 13/33; Partic. Skř. 5 kak bych *moohla* ráda býti 28/26—27 (čtení nejisté, má-li se čísti *mochla* či *moohla;* srv. Seykora, Ad RK. 1886, 59). (6).
mocna v. *mocný.*
mocná v. *mocný.*
mocné v. *mocný.*
mocnú v. *mocný.*

502. mocný, adj.;
Sg. Acc. fem. Ol. 23 vze v *mocnu* ruku 5/17 (není-li GL. Du.); Gt. masc. (skl. jmenné) Čst. 136 z *mocna* hrdla 16/12—13; Instr. fem. Jel. 12 braňú *mocnu* 27/16; Plur. NA. nt. Ol. 8 *mocna* pažie 5/6; fem. Jar. 173 klády *mocne* 11/9 (5).
modru v. *modrý.*

503. modrý, adj.;
Sg. Dat. masc. Záb. 87, 108 *kmodru* vrchu 22/2, 22/13 (1).
moh- zlom. i *moh-* 4/21.
mohla v. *moci.*
mohúcech, mohúcech v. *mohúcí.*

504. mohúcí, adj. verb.;
Plur. Loc. Jar. 267 na *mohucech* plecech 13/20 (1).
mohus- zlom. *-ene mohuſ-* 1/15 (dle Maška, ČČM. 1889, 222 možno čísti i *mohu ſ-*).

505. mój, nám. přisv.;
Sg. N. masc. Op. 9 kdě *moí* otčík 28/21; Lud. 114 praděd *(mój)* zbi . . 20/2 (v orig. vynecháno); fem. *a)* Jah. 1 *ma* milá 26/21; *b)* Jah. 5 *moie* zmilitka 26/23; Op. 11, Jah. 21 *moie* máti 28/22, 26/31; Jah. 17 *moie* milá 26/29; Acc. fem. Lud. 116 chrabrost *moiu* 20/3; Zbyh. 16 *moiu* drahú 25/12; Gt. masc. nt. zlom. dojde *me°* 4/13; Záb. 23 z srdce *me°* 20/29; Plur. N. masc. Čst. 34 voji *moí* 14/21; Acc. masc. Čst. 15 vedi *me* voje 14/11 (11).
moje v. *mój.*
moji v. *mój.*
moju v. *mój.*

506. Mořana, Mořena, fem. (v RK. Morana);
Sg. Nom. Čst. 236 *morena* jej sypáše 18/1; Acc. Záb. 35 z Vesny po *moranu* 21/5 (2).
Moranu v. *Mořana.*
Mořena v. *Mořana.*

507. most, masc.;
Sg. NAcc. Ol. 42, 43, 47 na *moſt* 5/32, 6/3; Ol. 48 veš *moſt* 6/3 (4).
móže v. *moci.*
móžech v. *moci.*
možéše v. *moci.*
možiech, možieše v. *moci.*
mraci v. *mrak.*

508. mráček, masc.;
Sg. N. Acc. Jar. 232 na vznojeném nebi *mcíek* 12/29 (1).
mračen v. *mračno.*

509. mračno, nt.;
Pl. Gt. Čst. 197 jako z *mcen* 17/10 (1).

510. mrak, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 94 jak *mk* črný 9/25
Plur. Nom. Čst. 71 jako ledovití *mraci* 15/8; Acc. (= N.) Jar. 139 *mraki* střel

tu shóry na Tatary$_{u}$ 10/26; Gt. Jar. 68 jako přieval s *mkow* 9/6 (4).
mrakóv v. *mrak.*
mraky v. *mrak.*
mrch v. *mrcha.*

511. mrcha, fem.;
Plur. (N)Acc. Jar. 283 spade mezi *mrchí* 13/31; Gt. Jar. 255 *mrch* tu ležieše 13/12; Záb. 258 pohřebat *mrch* 24/29 (3).
mrkavy v. *mrkavý.*

512. mrkavý, adj.;
Pl. Acc. fem. Jar. 25 nad *mrkauí* šumy 8/6 (= mrkav*ý* zúženo z *mrkavé*) (1).
mrtev v. *mrtvý.*

513. mrtvý, adj.;
Sg. N. masc. (skl. jmenné) Čst. 241 doniž *mrtev* neožžen 18/4 (1).

514. mrzkost, fem.;
Sg. N(Acc.) Jar. 218 *mrzkoſt* jest poroba 12/18 (1).
mrzli v. *mrznúti.*

515. mrznúti, sloveso;
Partic. N. plur. masc. Žez. 9 kak by *mrzlí* klasi 28/15 (1).
mu v. *jen.*
múdra v. *múdrý.*
múdro v. *múdrý.*
múdru v. *múdrý.*

516. múdrý, adj.;
Sg. Dat. masc. (sklonění jmenné) Lud. 39 v míře válku *mudru* ždáti 18/29. (Tak původní čtení rukopisné; ale Hankou obměněno v *mudro;* čtení *mudra* není však dosti pravděpodobno. Srvn. Mašek Lfilol. III. 193) (1).
muský v. *mužský.*
mustvo v. *mužstvo.*
mútě v. *mútiti.*
mútie v. *mútiti.*
mútila v. *mútiti.*

517. mútiti, sloveso;
Particip. praes. Záb. 6 sedě dlúho i dlúho *ſie mutie* 20/18 (bývá čítáno méně správně i za praes.); Part. perf. Sg. N. fem. Op. 6 ráda bych neplakala, *nemutíla* srdce 28/20 (2).
mutno v. *mutný.*

518. mutný, adj.;
Sg. (N)Voc. masc. Zbyh. 13 holubče *mutní!* 25/10; Zbyh. 24 *mutní* junoše! 25/18; NAcc. nt. (skl. jmenné; jen příslov.) Jel. 17 zevzněchu *mutno* žalostiví lesi 27/20; Zbyh. 13 tobě *mutno* samu 25/10 (4).

519. muž, masc.;
Sg. Nom. Čst. 94 postavi sě *muz* k mužu 15/21; Gt. Záb. 9 ot *muze* k mužu 20/20; Dat. Záb. 9 ot muže k *muzu* 20/20; Čst. 94 muž k *muzu* 15/21; Plur. Nom. Voc. *a)* Jar. 212 zastyďte sě, *muzie* 12/14; Jar. 220 poďte, *muzie* 12/19; Lud. 35 *muzie,* nebudi vás tajno 18/27; Lud. 37 statní *muzie:* 18/28; Záb. 20 *muzie* bratrských srdec 20/28; Záb. 15 sněchu sě *muzie* 20/24—25; Záb. 159 zbrociechu je *muzie* 23/10; *b)* Čst. 99 vskočichu *muzí* 15/24; Gt. Ben. 44 rozezlených *muz* 7/3 (13).
muže v. *muž.*
muži v. *muž.*
mužie v. *muž.*
mužská v. *mužský.*

520. mužský, adj.;
Du. NA. Záb. 57 jejú hlasy přecházésta *wmuſka* 21/17—18 (1).

521. mužstvo, nt.;
Sg. N(Acc.) Záb. 104 rozstúpi sě *muſtuo* 22/10 (1).
mužu v. *muž.*

522. mysl, fem;
Plur. Loc. Lud. 33 rozstúpi sě bodrost *wmíflech* 18 26 (1).
myslech v. *mysl.*
mýta v. *mýto.*

523. mýto, nt.;
Sg. Gt. Ol. 10 dostúpichu *míta* 5/7 (1).
N- zlom. *n-* 3/12.
-ň v. *jen.*

524. na, předl.; v RK. psána pravidlem dohromady. Srv. *naprotiv.*
A. S Acc.
α) prosté: Záb. 218, 237 *nadruhí* břeh 24/8, 24/19; Zbyh. 1, 49 *na* dřevo 25/1, 26/6; Jar. 53, 55 *na* dvě.. 8/27, 28; Lud. 17, 21, Čst. 87 *na* hrad 18/18, 20, 15/16; Lud. 57, 70, 88, Záb. 198 *na* koně 19/6, 12, 21, 23/31; Jar. 22, Čst. 143, 164 *na* rúčie koně 8/4, 16/17, 16/26; Lud. 86, 99 *na* L'ubora 19/20, 27; Ol. 42, 43, 47 *na* most 5/32, 6/3; Ol. 24, 25 *na* Polany 5/18; Čst. 96, Zbyh. 29 *na* rámě 15/22, 25/22; Čst. 99, Zbyh. 29 *na* sě 15/24, 25/21; Lud. 53, 66, 84 *na* sědánie

19/4, 10, 19; Čst. 114, Záb. 2, Zbyh. 9 *na* skálu 15/32, 20/15, 25/7; Záb. 205, 214, 233 skok *na* skok 24/1, 6, 17; Jar, 127, Čstm. 72 *na* štít 10/17, 15/8; Čst. 22, Záb. 112 *na* voje 14/15, 22/15; Ol. 6 *na* sto 5/4; Ben. 66 *na* pravo 7/14, Ben. 68 *na* levo 7/15; Ben. 70 *na* skalnatý lom 7/16; Ben. 72 *na* Němce 7/17; Jar. 19 *na* nohy 8/1; Jar. 34 *na* ňu 8/13; Jar. 41 *na* l'udné vlasti 8/18; Jar. 54 *na* dlí 8/27; Jar. 78 *na* křesťany 9/12; Jar. 139 *na* Tatary 10/26; Jar. 183 *na* noc 11/26; Jar. 186 *na* poledne 11/28; Jar. 256 *na* dvé 13/13; Jar. 276 *na* Kublajevica 13/26; Čst. 5 *na* knieżecie slova 14/6; Čst. 34 *na* ňej) 14/22; Čst. 41 *na* Kruvoj 14/26; Čst. 65 *na* l'ud 15/5; Čst. 73 *na* kopie 15/9; Čstm. 102 *na* vteré 15/26; Čst. 103 *na* třetie 15/26; Čst. 131 *na* sie miesto 16/9; Čst. 141 *na* vrahy 16/16; Čst. 157 *na* miesto 16/22; Čst. 188 *na* svój komoň 17/5; Čst 202 *na* čeže 17/12; Čst. 204 *na* vše 17/14; Čst. 225 *na* ně 17/26; Čst. 240 *na* drvo 18/4; Čst. 243 *na* stráň 18/6; Lud. 7 *na* div 18/13 (bývá také [Prusík, vyd. 1886] čteno *nad div*, méně správně); Lud. 17 *na* hody 18/18; Lud. 21 *na* sie hody 18/20; Lud. 55 *na* Střebora 19/5; Lud. 68 *na* Srpoše 19/11; Lud. 97 *na* Ruboše 19/26; Lud. 98 *na* kóň 19/26; Lud. 105 *na* zemany 19/30; Lud. 112 *na* oř 20/1; Lud. 129 *na* zemju 20/9; Záb. 3 *na* vše strany 20/16; Záb. 54 *na* Slavojeva zraky 21/16; Záb. 70 *na* prsi 21/25; Záb. 85 *na* krále 22/2; Záb. 102 *na* hlavu 22/9; Záb. 116 *na* paroby 22/17; Záb. 446 *na* voj 23/4; Záb. 162 *na* pól 23/11; Záb. 206 *na* ránu 24/2; Zbyh. 24 *na* Zbyhoň 25/18; Jah. 1—2 *na* jahody, *na* zelená borka 26/21; Jah. 6 *na* nožicu 26/23; Jah. 13 *na* palúček 26/27; Jah. 18 *na* milého 26/29; Jah. 29 *na* suk 27/4; Jah. 39 *na* koníček 27/9; Jel. 14 *nā* (= na-ň) 27 17; Jel. 32 *na* sien dub 27/31;

β) opakované: Ben. 3—4 čemu svietíš *na* ny, *na* biedné ludi 6/17; Čst. 226 zastúpi úval *na* vzchod *na* pól 17/27.

B. S Loc.

α) prosté: Jar. 45, 175, Čst. 193 *na* rovni 8/21, 11/20, 17/8; Čst. 56, 115, Zbyh. 9 *na* skále 14/33, 15/32, 25/7; Ol. 30 Čst. 169 *na* vrše 5/22, 16/28; Jar. 16, 40, Jah. 36 *na* zachodě 7/32, 8/17, 27/7; Jar. 125 *na* němž 10/14; Jar. 134 *na* podchlumí 10/21; Jar. 146 *na* vzchodě 10/31; Jar. 150 *na* ručiech koněch 10/1; Jar. 151 *na* kopiech 11/2; Jar. 158 *na* náspech 11/7; Jar. 214 *na* siem chlumce 12/15; Jar. 232 *na* vznojeném nebi mráček 12/28; Jar. 241 *na* plecech 13/2; Jar. 242 *na* bujných hlavách 13/3; Jar. 267 *na* mohúcéch plecech 13/20; Čst. 79 *na* hradě 15/12; Čst. 149 *na* jejé vrchu 16/19; Čst. 156 *na* tvrdosti nebes 16/21; Lud. 10 *na* lícech 18/14; Lud. 48 *na* pavlači 19/1; Lud. 109 *na* ohradě 19/32; Lud. 111 *na* dřevci 19/33; Zbyh. 15 *na* tom tvrdě hradě 25/12; Zbyh. 50 *na* jednéj větvici 26/7; Zbyh. 53 *na* jednom ložici 26/9—10; Jah. 27 *na* koníčce 27/2; Jah. 15 *na* palúčce 26/28; Jel. 11 *na* sobě 27/15; Jel. 26 *na* junoši 27/26; Jel. 29 *na* nožiciech 27/28; Jel. 33 *na* dubě 27/31; Róž. 12 *na* pravéj ruce 28/8; Žez. 12 *na* dubci 28/12; Op. 12 *na* niej 28/23;

β) opakované: Čst. 49 *na* jich vrcholi *na* vysokéj 14/30 (je-li ovšem čtení *vrcholi* správné; v. t.); Ben. 63—64 *na* zasazenú patú, *na* pevnú lýtkú 7/13.

C. Nejisté jsou doklady: zlom. *na-* 2/3; *na* vo- 3/18; *na* kn- 3/33; sědáše *na-* 3/8.

D. Mylně bývají sem počítány doklady Jar. 206 (*namiloſt* = nám milost v. *jdz*) a Čst. 168 (*nadrahu* = nad drahú v. *nad*) (153).

nabiera v. *nabierati.*

525. nabierati, sloveso;

Aor. (či Praes.?) 3. sg. Kyt. 3 *nabiera* vody v kovaná vědra 26/11 (1).

526. nad, nade, předložka (bývá pravidlem psána s následujícím slovem dohromady);

A. **nad** *α)* S Instr.

1. prostě: Ol. 57 *nad* všiu zemiu 6/10; Jar. 58 *nad* sím 8/31; Jar. 128 *naa* hlavú 10/17; Jar 217 *nad* sobú 12/14,

Jar. 284 *nad* niem 13/31; Čst. nadp., 159 *nad* Vlaslavem 14/3, 26/23; Čst. 13 *nad* hrabivými meči 14/10; Čst. 75 *nad* vršinú lesa 15/10; Čst. 92 *nad* hlavami vojem 15/19;
2. opakováno: Čst. 8—9 *nad* Neklanem *nad* slavným kněžem 14/8;
β) Acc. Ben. 47—48 vstanú kyji *nad* kyje, kopie *nad* kopie 7/4—5; Jar. 25 *nad* mrkavý šumy 8/6; Jar. 224 povyš ny *nad* vrahy 12/23; Čst. 127 *nad* vršiny lesné 16/7;
B. **nade:** Záb. 140 Záboj hna *nade* vše voje 22—23/32—1;
C. **na-** před zubnou (srv. *k*, *s*, *vz*) Čst. 168 *nadrahu* 16/28 (= nad drahú). Mylně sem bývá počítáno *nadíw* Lud. 7 = *na* div v. *na*. (20).
naddivno v. *naddivný*.

527. naddivný, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné) Jar. 4 nastojte i *nadíwno* vám sluchu 7/23 až 24 (1).
nade v. *nad*.

528. náděja, fem.;
Sg. Nom. Jar. 104 otstúpi *nadieía* vše křesťany 9/33 (1).
nadivno v. *naddivný*.
nadjídech v. *nadjíti*.
nadjidiech v. *nadjíti*.

529. nadjíti, sloveso;
Imperf. 1. sg. Róž. 15 kamének *nenadíídech* 28/10—11 (*-de-* čti *-dě-* jako *ídeše* = *jděše;* bývá čteno také za aorist, ale imperf. je zde náležité) (1).

530. ňadra, plur. nt.;
Plur. NAcc Jar. 29 hrdlo *níadra* rozhalená jmieše 8/9 (1).
ňadro v. *ňadra*.
nadúti v. *nadutý*.

531. nadutý, adj.;
Sg. N. masc. Čst. 26 *nadutí* Vlaslav 14/12 (1).
nahrnuchu v. *nahrnúti*.

532. nahrnúti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 21 *nahrnuchu*, če třeba bieše 3/3 (1).
najjistějé v. *jistý*.
najnízejé v. *nízký*.
najníženie v. *nízký*.
najníží v. *nízký*.
najplznější v. *plzný*.
najplznějše v. *plzný*.

533. naliť, adv.; složeno z *nali* + *ť*. Srv. *-t*. Jar. 51 sebrachu sě *nalít* čaroději 8/25—26; Jar. 97—98 *nalít* Uhřie v setniny sě shlukú, *nalít* oruženi s nimi střetnú 9/27—28; 246 *nalít* srážajevě straně obě 13/6; Čst. 2.9 *nalít* vyrazi Čstmír 17/22 (5).
naloži v. *naložiti*.

534. naložiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 190 kýty i plece *nalozí* šesti jezdcem 17/6 (1).
nám v. *jáz*.
naň v. *jen*.
napa- zlom. *í napa-* 4/12.
napíchané v. *napíchaný*.

535. napíchaný, partic. pass.;
Plur. Acc. (masc.) fem. Jar. 151 nosúce na kopiech *napíchane* hlavy 11/2 (1).
napíchati v. *napíchaný*.
napínachu v. *napínati*.

536. napínati, sloveso;
Aor. 3. plur. 160 *napínachu* rúče luky 11/9 (1).
naplňem v. *naplniti*.
naplňema v. *naplniti*.

537. naplniti, sloveso;
Partic. pass. Sg. N. fem. Čst. 218 i by leskem *naplnema* hora 17/22 (1).
napřáhnúti v. *napřieci*.
napřeže v. *napřieci*.

538. napřieci, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 171 *napze* Záboj mlat 23/15 (1).

538*a*. naprotiv, zlom. *naptíw* 3/11 (čtení nejisté).

539. rárod, masc.;
Sg. N. Acc. Jar. 163 veš *národ* Tatar l'utých 11/11 (1).

540. náručie, nt.;
Sg. NAcc. Jah. 41 vzech zmilitku *wnarucie* 27/10 (1).

541. násep, masc.;
Plur. Acc. Jar. 144—145 křestěné *naſpí* vrhú, *naſpí* zakopané kolkol vrcha 10/30; Jar. 170—172 již.. sě *wnaſpí* hnachu ... již sě jechu *naſpi* rozkotati 11/17—18; Gt. (= Sg. NA.) Jar. 169 pokraj *naſep* 11/16; Jar. 173 svalichu *ſnaſep* klády 11/19; Jar. 175 sražem *ſnaſep* šípem 11/23; Loc. Jar. 158 na *naſpech* stáchu 11/7 (8).

náspech v. *násep.*
náspy v. *násep.*
nastáti v. *nastojte.*

542. nastojte, mezislovce (z impt. slovesa *nastáti*).
Jar. 3—4 *naſtoíte* i veš svój um sbierajte, *nastoíte* i naddivno vám sluchu 7/22—23; Jar. 178 probóh, aj, *naſtoíte*, slavný Vněslav sražem šípem! 11/22 (3).
nastřelen v. *nastřeliti.*

543. nastřeliti, sloveso;
Part. pass. Jar. 273 (lev) *naſtrsielen* za lovcem žene 13/24 (1).

544. náš, nám. přisv.;
Sg. N. masc. Ben. 5 l'ud *nas* branný 6/18; fem. Záb. 96 *naſe* braň 22/6; Záb. 239 *naſe* pomsta 24/20; Acc. fem. Jar. 110 dušu *naſu* 10/4; Záb. 168 *naſu* krev 23/14; Záb. 203 *naſu* krutost 23/32; Plur. Nom. masc. Čst. 126 *naſi* kroci 16/6; NAcc. fem. Jar. 9 vlasti *naſe* 7/27; Ben. 12 *wnaſe* krajiny 6/21; Dat. Jar. 228 útrobám *naſim* 12/25; GLoc. Ol. 25 *naſich* zemí 5/19; Jar. 216 *naſich* vrahóv 12/17; Čst. 132 vojsk *naſich* 16/10; Jar. 230 v zemiech *naſich* 12/27 (14).
naše v. *náš.*
naši v. *náš.*
našich v. *náš.*
našim v. *náš.*
našu v. *náš.*

545. ne, záporka; od ní odvozeno i *neže* v. toto.
A. Samostatně: Jar. 207 ot Boha nám milost žďáti chvalno, *ne* u porobě ot sveřepých Tatar 13/20;
B. Se slovesy: v. doklady u *báti sě, býti* (5), *dožďati, jmieti, kloniti sě, meškati, moci* (4), *mútiti, nadjíti, otvořiti, páliti, plakati* (2), *přijíti, říci, rozkazovati, směti, túžiti, upúščeti, zjařiti sě, zžéci* (29). (Doklady mohly by se snad rozhojniti ještě některým dokladem u adj.; na př. *nevysoký, nedaleký* možno čísti též rozloženě; konečně mohlo by se sem počísti i sloveso *neroditi*, které má *ne* již splynulé v pochýlený význam).

546. ne, spojka;
Jar. 11 *ne* ot vzchoda v zemiech búřa vstáše 7/28 (1).
-ne zlom. *-ne* 2/25, 3/33.
ne- zlom. *ne-* 2/15.
ně v. *jen.*

547. nebe, nt.;
Sg. NAcc. Lud. 11 oči jako *nebe* jasné 18/15; Záb. 66 búřúcé *nebe* 21/23; Loc. Jar. 232 na vznojeném *nebí* 18/28—29; Ben. 51 blesk hroma *ponebí* 7/7; Ol. 56, Jar. 234 po všem *nebí* 6/9, 12/30; Plur. Gt. Čst. 156 na tvrdosti *nebes* 16/22 (7).
nebes v. *nebe.*
nebeská v. *nebeský.*

548. nebeský, adj.;
Plur. NAcc. nt. Ben. 55 *nebeſka* letadla 7/9 (1).
nebi v. *nebe.*
nebošce v. *nebožka.*
nebožátka v. *nebožátko.*

549. nebožátko, nt.;
Plur. NAV. Ben. 13 dajte, *nebozatka*, dajte! 6/21—22 (1).
nebožce v. *nebožka.*

550. nebožka, fem.;
Sg. Dat. (L.) Róž. 11 mně *neboſce* 28/8 (1).
neby v. *býti.*
nedaleko v. *nedaleký.*

551. nedaleký, adj.;
Sg. NAcc. nt. Záb. 241 již nám *nedaleko* hory 24/21 (mohlo by se čísti i: *ne daleko* a pak by doklad patřil pod *daleký*) (1).

552. nedozírám, adj. (příč. trp. od slovesa *dozírati*);
Sg. Gt. (masc.) nt. Jar. 149 *nedozírama* daleka 10/33—11/1 (1).
nedozíráma v. *nedozírám.*
něj v. *jen.*

553. Neklan, masc.; os. jméno;
Sg. N. Čst. 1 *Neklan* káže vstáti 14/4; G. (= Acc.) Čst. 61 pohaně *neklana* kněze 15/2 (*a* později vyškrabáno); Dat. Čst. 14 pohaněnie *neklanu* 14/10 až 11; Čst. 62 *neklanu* oběce vieru 15/3; Čst. 247 *k neklanu* (k) radostnu uchu 18/7 (bývá čteno také za adj. přisv. *k Neklaňu*); Instr. Čst. 8 nad *neklanem* 14/8 (6).
Neklaň v. *Neklan.*
Neklana v. *Neklan.*
Neklanem v. *Neklan.*

554. Neklanin, adj. přisv.;

Plur. Acc. fem. Čst. 11 v krajiny *neklaníní* 14/9 (1).
Neklaniny v. *Neklanin.*

555. Neklanóv, adj. přisv.;
Sg. Dat. masc. Čst. 249 *neklanouu* oku 18/8; Plur. Gt. Čst. 86 *neklanouích* vojínóv 15/15—16 (2).
Neklanovu v. *Neklanóv.*
Neklanových v. *Neklanóv.*
Neklanu v. *Neklan.*
Neklaňu v. *Neklan.*
Němce v. *Němec.*
Němcem v. *Němec.*
Němcev v. *Němec.*
Němci v. *Němec.*

556. Němec, masc.;
Plur. N. Ben. 9—10 dlúhým tahem *niemcí* tahú a sú *niemcí* Sasíci 6/20; Jar. 31 diviechu sě *niemcí* 8/10; Lud. 40 veždy nám súsedé *niemcí* 18/30; Accus. Ben. 72 kamenie *naniemce* vrhú 7/17; Pr. Lud. 115 zahna *niemcew* sbory 20/2-3; Dat. Ben. 74—75 i by *niemcem* úpěti i by *niemcem* prnúti 7/18 (8).
němu v. *jen.*

557. němý, adj.;
Sg. Instr. masc. Zbyh. 10 s *niemī* lesem 25/8 (1).
němým v. *němý.*
němž v. *jenž.*
nenie v. *býti.*
nepřátely v. *nepřietel.*

558. nepřietel, masc.;
Plur. Acc. Jar. 230 potři v zemiech *neprsíateli* 12/27 (1).
nepřítel v. *nepřietel.*

559. nepronikavý, adj.;
Sg. NAcc. masc. Čst. 20 sně *nepníkauí* helm 14/14 (1).

560. neroditi, sloveso;
Impt. 2. plur. Jar. 208 *nerodte* spěti v pahubu 12/10; zlom. ne)*rodte* otstú(pati 1/2 (2).
neroďte v. *neroditi.*
nesčastný v. *neščastný.*
neste v. *nésti.*

561. nésti, sloveso;
Praes. 3. plur. Čst. 54 bitvu v sobě *nefu* 14/32; Čst. 34 pomstu na něj *nefu* 14/22; Impt. 2. plur. (v platnosti 3.) Záb. 201 koni *nefte* v patách za nimi našu krutost 23/32; Particip. praes. Plur. N. Čst. 183 jdú oružie *nefuce* 17/2 (4).
nesú v. *nésti.*
nesúce v. *nésti.*
neszen v. *zžéci.*
neščastná v. *neščastný.*

562. neščastný, adj.;
Sg. N. fem. Jah. 22 jáz *nefcaſtna* roba 26/31 (čtení nejisto; může býti i *nesčastná*) (1).
nevysoká v. *nevysoký.*

563. nevysoký, adj.;
Sg. N. fem. 6—7 hora *neuíſoka*, *neuíſoka*, Hostajnóv je jí jmě 7/25 (možno čísti i *ne vysoká* a pak by patřilo pod *vysoký*) (2).
nevzmožno v. *nevzmožný.*

564. nevzmožný, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné, jen příslov.) Jar. 193—194 *newzmozno* nám dále žížňú tráti, *newzmozno* nám pro žízn vojevati 11/32—33 (2).
než v. *neže.*

565. neže, spojka;
Čst. 154 *neze* sě poznaje, stúpíš 16/21; Čst. 158 a *neze* slunce stúpí, dojdú i voje 16/22 (2).

566. ni, záporka; v. také *če*, *kto*, *nikamo.*
A. Prosté. Jar. 64 křestěné *ní* světi nejmiechu 3/2; Záb. 41 nesměchu sě bíti v čelo *ní* v súmrky jim dávati jiesti 21/8; zlom. *ní* den 2/19 (čte tak Seykora, Na obranu, 53; jiní čítali a čítají *-uí* doplňujíce pr)vý);
B. Opakováno: Záb. 164 *ní* sěmo *ní* tamo ustúpeno 23/12; Op. 14 *ní* mi bratra *ní* mi sestry 28/23—24;
C. Ve spojení s *č* je buď *nic* nebo *niče* (v. *če*, 2 doklady), ve spojení s *kto nikto* (v. *kto*, 1 doklad), ve spojení s *kamo nikamo* (v. *nikamo* 1 dokl.) (11).
nic v. *če.*
nič v. *če.*
niče v. *če.*
nie v. *jen.*
niej v *jen.*
niem v. *jen.*
nich v. *jen.*

567. nikamo, adv.;
Jar. 119 vícestvie sě *nikamo* nekloní 10/6 (1).
nikdo v. *kto.*

nikomu v. *kto.*
nikto v. *kto.*
nimi v. *jen.*
niu v. *jen.*

568. nízký, adj.;
Superlativ; Sg. N. masc. Záb. 22 vám pěju *naínízí* z dola 20/29; nt. Záb. 18 stúpi *naínízeíe* 20/27; Záb. 24 *naínízeíe* pohrúžena 20/30 (3).

569. nižní, adj.;
Sg. Loc. masc. Čst. 216 po *nízníē* chvrastí 17/21 (1). (Mohlo by býti i od *nižný.*)
nižniem v. *nižní.*
nižný v. *nižní.*
no- zlom. *no-* 1/6 (dle Maška ČČM. 1889, 221).

570. noc, fem.;
Sg. NA. zlom. *noc* 1/28; Ol. 13 *noc* sě převalíše 5/9; Jar. 140, 177 temná *noc* 10/27, 11/21; Jar. 183—184 večer projde na *noc* chladnú, *noc* sě proměníše v jutro 11/26; Čst. 236 *wnoc* črnú 18/1—2; Záb. 72 přicházéše *noc* 21/31; Záb. 78 tehdy sě zatemníše *noc* 21/27; Gt. Ol. 13 přes *polnocí* 5/10; DL. Záb. 14 *wnocí* 20/24; Záb. 229 po *nocí* 24/15; Instr. Záb. 226 *nocu* pod lunú 24/13; Záb. 228 temnú *nocu* 24/14—15; Zbyh. 31 bě u hrada *nocu* 25/23 (15).
noci v. *noc.*
noci- zlom. *-ach nocí-* 4/17 (?).
nociu v. *noc.*

571. nocní, adj.;
Sg. Instr. masc. nt. Ol. 5. temnem *nocníē* 5/3—4 (1).
noční v. *nocní.*
nocú v. *noc.*
nočniem v. *nocní.*

572. noha, fem.;
Sg. Instr. Záb. 124 hotovi *nohu* v krok 22/22; Plur. NAcc. Jar. 19 *nanohí* skoči junóv desět 8/1; Instr. Jel. 8 hbitými *nohamí* 27/14 (3).
nohami v. *noha.*
nohy v. *noha.*

573. nosec, masc.;
Sg. NAcc. Zbyh. 23 tvrdý *nosec* 25/18(1)
nosi v. *nositi.*
nosichu v. *nositi.*

574. nositi, sloveso;
Aor. 3 sg. Jel. 4 krásná parohy *nosí* 27/12; 3. pl. Lud. 28—29 *nosíchu* jedenie i *nosíchu* pitie 18/23—24; Partic. praes Jar. 151 *nosuce* na kopiech napíchané hlavy 11/2 (4).
nosiuce v. *nositi.*
nosíva v. *nosívati.*

575. nosívati, sloveso;
Aor. 3. sg. Jel. 11 hrdú braň na sobě *nosíua* 27/16 (1).
nosúce v. *nositi.*
nova, nová v. *nový.*
nově v. *nový.*

576. nový, adj.;
Sg. N. masc. (vl. jméno) Jar. 88 *nouíhrad* prostran 9/20; fem. Zbyh. 43 *noua* radost 26/1; Sg. Gt. masc. nt. (skl. jmenné) Lud. 45 *znoua* sě brasta 18/33; Sg. Loc. (skl. jmenné) masc. nt. Jar. 75 by nepřišli čaroději *wnouíe* 9/11 (4).

577. nožice, fem.;
Sg. Acc. Jah. 4 v bělítkú *nozícu* 26/23; Jah. 6. na *nozícu* vstúpiti 26/23; DLoc. Jah. 34 v *nozící* bolný trn 27/6; Plur. Loc. Jel. 29 na *nozícíech* 27/28 (4).
nožici v. *nožice.*
nožiciech v. *nožice.*
nožicu v. *nožice.*
nožna v. *nožny.*
nožnách v. *nožny.*

578. nožny, pl. fem.;
Plur. Loc. Ol. 7 všech sto jmieše *wnoznach* břietné meče 5/5 (1).

579. nrav, masc.;
Plur. Gt. Jar. 18 poznat *nrauow* cuziech 8/1 (1).
nravóv v. *nrav.*
nu- zlom. *nu-* 1/28, 1/32.
ňu, ňú v. *jen.*
ny v. *jáz.*
nyju v. *nýti.*

580. nynie, přísl.;
Čst. 141—142 dlužna obět bohóm a *níníe* nám na vrahy pospěti; *níníe* vsedni ty na rúčie koně.. 16/16; Záb. 93 *níníe* beř sě lisími skoky 22/5 (chybně četl Hanuš také v Róž. 2 čemus *níníe* rozkvetla; v. *raně.*) (3).

581. nýti, sloveso;
Praes. 1. sg. Skř. 16 že zdě hořem *níiu* 28/32 (1).

582. O, předložka; srv. *ovšem.* V RK. jen s lokalem; píše se pravidlem s následujícím slovem dohromady.

A. Prosté. Ben. Záb. (nadp.) *o* pobití 6/14, 20/14; Čst. (nadp.) *o* vícestvie 14/3; Jar. (nadp.), 2 *o* velikých (bojech) 7/20, 7/21; Lud. (nadp.) *o* sědání 18/9; Zbyh. (nadp) *o* piesniech 24/33;
B. Dvojené. Lud. 2 *o* pótkách i *o* sědání 18/10;
C. Ve spojení s *veš* činí přísl. *ovšem* (v. t.; 2 doklady) (10).

583. ó, mezisl.;
Jar. 108, 223 vstaň, *o* Hospodine! 10/2, 12/22 (2).

584. oba, číslovka;
Du. NA. masc. Lud. 57, 70, 88 vsedasta *oba* na koně 19/6, 19/12, 19/21; Lud. 63, 81 *oba* vystúpista 19/8, 19/17; Lud. 61 *oba* zlámasta 19/8; Lud. 75 *oba* dobysta mečí 19/15; Lud. 80 *oba* sta unavena 19/17; Lud. 119 *oba* spadesta 20/3; Jar. 278—279 srazista sě *oba* oščepoma, zlomista je *oba* 13/27--28; Záb. 156 zapolesta sě *oba* 23/8; zlom. sta *oba*- 2/26; fem. Ben. 49, 61, Jar. 71, 246 *obie* straně 7/5, 7/12, 9/7, 13/6; Ben. 42 *obe* straně 7/2; Jar. 257 ruce *obie* 13/14 (19).

585. obak, adv.;
Čst. 64 *obak* hlasem tiem uvádieše biedu 15/4 (1).
obě v. *oba.*

586. oběcati, sloveso;
Infin. Záb. 39 jim *obiecatí* obět 21/7; Aor. 3. sg. Čst. 62 Kruvoj Neklan *obiece* vieru 15/3 (2).
oběce v. *oběcati.*

587. obět, fem.;
Sg. NA. Jar. 229 hlasonosnú *obiet* vzdámy 12/28; Záb. 39 občcati *obiet* 21/7; Čst. 123 chtieše *obiet* vzdáti bohóm 16/4; Čst. 139 nepálí *obiet* 16/14—15; Čst. 140 dlužna *obiet* bohóm 16/15; Čst. 161 *obiet* pověje 16/24; Čst. 170 zanieti *obiet* 16/28; Čst. 179 plápoláše *obiet* 16/23; Gt. Čst. 184 jda kol *obietí* 17/3; Plur. NAcc. Čst. 21 vloži *obietí* 14/15; Gt. Záb. 260 mnostvie *obietí* 24/31 (11).
oběti v. *obět.*
obětí v. *obět.*
obětova v. *obětovati.*

588. obětovati, sloveso;
Impt. 2. sg. Čst. 150 *obietuí* bohóm 16/19; Aor 3 sg. Čst. 174 jim *obietowa* kravicu bujnú 16/30 (2).
obětuj v. *obětovati.*

589. obih, masc.;
Sg. Nom. Jar. 10 dlúho *obíh* mezi l'udem ktvieše 7/28 (1).
obcháze v. *obcházeti.*

590. obcházeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 7 aj *obchaze* junoše kol tvrda hrada 25/8 (1).
objech v. *objieti.*

591. objieti, sloveso;
Aor. 1. sg. Jah. 31 *obiech* děvče 27/4 (1).

592. oblak, masc.;
Plur. Gt. Jar. 171, 192 až do *oblak* 11/17, 11/32; Dat. Jar. 141 k zemi i *koblakom* 10/28 (3).
oblakom v. *oblak.*
oblúdí, oblúdí v. *oblúditi.*

593. oblúditi, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 206 liška *obludí* tur jarohlavý 17/15 (1).
obnovichu v. *obnoviti.*

594. obnoviti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 92 *obnowíchu* vrastvie s Tatařiny 9/23—24 (1).
obracechu v. *obraceti.*

595. obraceti, sloveso;
Aor. 3. pl. Jar. 190 k niej svá zraky *obcechu* 11/31 (1).
obráti v. *obrátiti.*

596. obrátiti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Ben. 65 *obratíše* Beneš vzhóru 7/14 (1).

597. obvléci, sloveso;
Part. pass. Sg. N. fem. Jar. 28 *obwlecíena* bě vša v zlatohlavě 8/7—8 (1).
obvlečen v. *obvléci.*
obvlečena v. *obvléci.*
obzíra v. *obzírati.*

598. obzírati, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 3 *obzíra* krajiny na vše strany 20/16 (1).

599. ocel, fem.;
Sg. (N)Acc. Jar. 267 tvrdú *ocel* na mohúcech plecech 13/20; Instr. Jar. 268 pod *ocelí* chrabrost, udatenstvie 13/20 (2).
ocelí v. *ocel.*
očekáváše v. *očekávati.*

600. očekávati, sloveso;

Imperf. 3. sg. Čst. 194 *ocekauaſe* je vojivný Vlaslav 17/8 (1).
oči v. *oko.*
očima v. *oko.*
od v. *ot.*
odtad v. *otkad.*
odoleli v. *odoleti.*

601. odoleti, sloveso;
Kondic. Jar. 74 i už by jim byli *odolelí* 9/10 (1).
odtud v. *ottud.*

602. oheň, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 70 blsket mečev jako *ohen* búře 9/7; Jar. 131 vyrazichu jako *ohen* z země 10/20; Čst. 10 púšťáše meč i *ohen* v krajiny 14/9; Instr. Čst. 37 *ohnīē* i mečem 14/24 (4).
ohněm v. *oheň.*

603. ohrada, fem.;
Sg. Acc. Lud. 90 *wohradu* sě hnasta 19/22; Lud. 107 *wohradu* jeti 19/31; Lud. 128 meč vzletě za *ohradu* 20/9; Loc. Lud. 109 na *ohradíe* ždáše 19/32 (4).
ohradě v. *ohrada.*
ohradu v. *ohrada.*
oklúčen v. *oklúčiti.*
oklučeni v. *oklúčiti.*
oklúči v. *oklúčiti.*

604. okl'účiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 131 *oklucí* Lubora panstvo 20/20; Part. praes. Jar. 111 *oklucíuce* ny vňuž vlci ovce 10/4—5; Part. pass. Jar. 226 *oklucíení* smy lutými vrahy 12/23—24 (3).
oklúčiuce v. *okl'účiti.*
oklúčúce v. *okl'účiti.*

605. oko, nt.;
Sg. Dat. Čst. 249 radostnu *oku* 18/8; Du. NAV. Lud. 11 *ocí* jako nebe jasné 18/15; DI. Záb. 138 hořúciema *ocíma* v Ludiek měři 22/30—31 (3).
oku v. *oko.*

606. Oldra, masc.;
Sg. Dat. Ol. 15 vece Výhoň k knězu *Oldríe* 5/11 (1).
Oldře v. *Oldra.*

607. Olomúc, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 5 ve vlasti, kdě *Olomuc* vévodí 7/24; Dat. Jar. 115, 239 *kolomucu* 10/8, 13/1 (3).
Olomúcu v. *Olomúc.*
-óm zlom. *-óm* 4/16 (bývá chybně čteno *-ora* a doplňováno *Hovora;* srovn Mašek, ČČM. 1889, 233).

608. onamo, adv.;
Záb. 107 tudy taže Zábojevým slovem, *onamo* slovem prudka Slavoje 22/12 (1).
onde v. *ande.*
opač v. *opáčiti.*

609. opáčiti, sloveso:
Impt. 2. sg. Čst. 210 *opacz* chody 17/17 (mohlo by se čísti i za adv.: opač *chodi*, ale méně správně) (1).
opadla v. *opásti.*
opadnúti v. *opásti.*

610. opásti, sloveso;
Perf. Róž. 5 (čemu si) usvědčvši *opadla* 23/4 (1).
opěšalá v. *opěšalý.*

611. opěšalý, adj. (z partic. od *opěšeti*);
Du. NAV. Lud. 121 *opieſala* zápasista 20/5 (1).
opěšeti v. *opěšalý.*

612. opět, přísl.; druhotvar *opěti;*
A. *opět:* Ol. 57 vstane Jarmír *opíet* 6/10; Čst. 233 ranú *opíet* ranú 17/31;
B. *opěti:* Záb. 228 *opíetí* temnú nocú 24/14 (3).
opěti v. *opět.*
opěty v. *opět.*

613. oř, masc.;
Sg. NAcc. Lud. 112 vskoči na *ors* 20/1; Gt. Jar. s *orsíe* sě kotí 13/14 [také zlom. *-rſíe* 4/33 čte Mašek ČČM. 1889, 235 o)*řе*]; Instr. Jar. 280 s *orſem* 13/28 (3).
-ora v. *-óm.*
oře v. *oř.*

614. orel, masc.;
Sg. N. Jar. 266 jak *orel* letě 13/19 (1).
ořem v. *oř.*
orš v. *oř.*
oružení v. *oružený.*

615. oružený, adj. (z part. pass. od *oružiti*);
Pl. Nom. masc. Jar. 98 naliť *oruzení* s nimi střetnú 9/28 (1).

616. oružie, nt.;
Sg. NAcc. Čst. 183 *oruzíe* nesúce 17/2; Ben. 35 za *oruzíe* jmě cep 6/31; v následujících dokladech nerozhodno, zdali Sg. či Plur.: Ol. 37 *oruzíe* vše zahalichu 5/27—28; Ol. 50

Polené *oruzie* chvátajú 6/5; Záb. 262 (bohóm) *oruzie* pobitých vrahóv 34/31 až 32 (5).
oružiti v. *oružený.*
osěde v. *osiesti.*

617. osěnie, nt.;
Sg. NA. Ben. 27 *oſenie* sě zzelená 6/28 (1).
osídl v. *osídlo.*

618. osídlo, nt.;
Pl. Gt. Jar. 227 vyprosť ny *zoſídl* krutých Tatar 12/24 (1).

619. osiesti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 222 Třas *oſiede* četné voje 17/24—25 (1).

620. osm, číslovka; srv. *osmmezcietmý.*
Nom. Ol. 26 *oſm* vládyk 5/19 (1).
osmmezcietmá v. *osmmezcietmý.*

621. osmmezcietmý, čísl.;
Sg. N. fem. Zbyh. (nadp.) kapitule *oſmmezcietma* 24/32—33 (1).
-ost zlom. *-oſt* 2/32.
ostavi v. *ostaviti.*

622. ostaviti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 26 *oſtauí* v dědině dietky 20/31 (1).
ostrá v. *ostrý.*
ostré v. *ostrý.*

623. ostřež, masc.;
Sg. N. Záb. 220 jako l'utý *oſtrsiez* 24/9 (1).
ostrú v. *ostrý.*

624. ostrý, adj.;
Sg. Nom. fem. Zbyh. 26 braně silná *oſtra* 15/19; NAV. nt. Jah. 3, 7, 9 *oſtre* trnie 26/22, 26/24, 26/25; Acc. fem. Jar. 135 *woſtru* hranu 10/22; Du. NAV. masc. Zbyh. 21 dravá *oſtra* drápy 25/16; GL. Lud. 58, 71, 89 *oſtru* hrotú 19/6, 19/13, 19/22; Plur. Acc. masc. Jar. 161 mácháchu *oſtre* meče 11/10; Gt. (Loc.) Jar. 249 *oſtrích* mečev 13/8 (11).
ostrých v. *ostrý.*

625. osvěta, fem.;
Sg. Gt. Záb. 121 plno *oſwietí* ot slunce 22/20. Loc. Záb. 122 *woſwietie* plno blska 22/21 (2).
osvětě v. *osvěta.*
osvěty v. *osvěta.*
oščep v. *oščiep.*

626. oščiep, masc.;
Sg. Instr. Záb. 59 mlatem i *oſcepē* 21/19; Du. Dl. Lud. 92, Jar. 278 srazista sě *oſcepoma* 19/23, 13/27; Pl. Gt. Jar. 69, 251 lom *oſcepow* 9/6, 13/9 (5).
oščiepem v. *oščiep.*
oščiepoma v. *oščiep.*
oščiepov v. *oščiep.*

627. ot, předložka; také *od, ote.* Psáno pravidelně s násl. slovem dohromady.
1. *ot. a)* prosté: Záb. 90, 97 *ot* vrcha 22/4, 7; zlom. *ot* všech 4/23, 4/31; zlom. *ot* kněze 2/32; Ben. 58 *ot* skalnatých 7/10; Ben. 11 *ot* zhořelských 6/20; Jar. 11 *ot* vzchoda 7/28; Jar. 96 *ot* daleka 9/27; Jar. 192 *ot* země 11/32; Jar. 207 *ot* svečepých 12/10; Jar. 282 *ot* ramene 13/29; Čst. 195 *ot* lesa 17/8; Lud. 42 *ot* stolóv 18/31; Záb. 9—10 *ot* muže k mužu, *ot* silna k silnu 20/20; Záb. 32 *ot* jutra 21/3; Záb. 52 *ot* nich 21/15; Záb. 121 *ot* slunce 22/20; Záb. 162 *ot* poledne 23/11; Záb. 166 *ot* Slavoje 23/13; Zbyh. 9 *ot* hrada 25/7; přísloví. ustrnulo již: Ben. 70 *ot* zad na skalnatý lom 7/16; b) zdvojeno: Záb. 4 *ot* krajin *ote* všech 20/17;
2. *ote.* Jar. 247 *ote* pracha 13/7; [Záb. 4 *ote* všech v. 1. *b*)].
3. *od.* Jar. 206 *ot* boha 12/9 (původně psáno *od*, *d* změněno v *t* již starým písařem (?) Mašek Lfil. III. 190), Oldř. 61 *od* radostnéj Prahy 6/13; Čst. 176 *od* pastuchy 16/32 (v obou případech *d* nyní vyškrabáno Mašek, Listy filologické III. 196) (29).
-ot zlom. *-ot* 4/7.
ot- zlom. *ot-* 1/31.

628. Ota, masc.; os. jméno;
Sg. Dat. Ben. 6 k *otie* daleko zajel 6/18 (1).
otcem v. *otec.*

629. otčík, masc.;
Sg. Nom. Záb. 25 *otcík* zajíde k otcem 20/30; Záb. 42 *otcík* dáváše krmě bohóm 21/9; Lud. 115 *ocík* zahna Němcev sbory 20/2; Op. 9 kdč mój *ocík*, *ocík* milý 28/21—22 (5).
ote v. *ot.*
Otě v. *Ota.*

630. otec, masc.;
Plur. Dat. Záb. 25, 147 (jíde) *k otcě* 20/31, 23/4 (2).

631. otecký, adj.;

lur. Instr. Záb. 28 *oteckím* slovy 20/32—21/1 (1).
oteckými v. *otecký*.
otečský v. *otecký*.
otehnachu v. *otehnati*.
otehnáše v. *otehnati*.

632. otehnati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Čst. 36 Kruvoj *otehnaše* stáda 14/23; Aor. 3. plur. Ben. 19 hoviedce *otehnachu* 6/24 (2).
otide v. *otjíti*.
otjedech v. *otjeti*.

633. otjeti, sloveso;
Aor. 1. sg. Jah. 42 *otiedech* s ňú domóv 27/16 (1).
otjíde v. *otjíti*.

634. otjíti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 147 třiedeset jich *otíde* k otcem 23/4 (1).

635. otkad, adv.;
Jar. 288 *otkad* slunce vstává 14/1 (1).
otletěti v. *otletnúti*.
otletiú v. *otletnúti*.
otletlý v. *otletnúti*.

636. otletnúti, sloveso;
Partic. pf. Jel. 22 za dušicú za *otletlu* 27/23 (1).
otmetáše v. *otmetati*.

637. otmetati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Jar. 286 (lud) *otmetaše* dřevce siehodlúhé 13/32 (1).
otnese v. *otnésti*.

638. otnésti, sloveso;
Aor. 2. sg. Zbyh. 17 ty uchváti drahú a *otnese* u hrad 25/13; 3 sg. Zbyh. 6 Zbyhoň chváti i *otnese* u hrad 25/5! 3. plur. Lud. 95, 103 *otnesu* jej chlapi z dráhy 19/24—25, 19/29 (4).
otnesú v. *otnésti*
otpravi v. *otpraviti*.

639. otpraviti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 18 *otpuíše* poznat nravóv 7/33 (1).
otřásá v. *otřásati*.

640. otřásati sě, sloveso;
Praes. 3. sg. Ol. 48 veš most *otrsaſaſie* pod jich davem 6/3 (1),
obrazi v. *obraziti*.

641. obraziti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 153 kus ščíta *otrazí* 23/7 (1).

642. otsavad, přísl.;
Záb. 98 *otſauad* buřmy 22/7—8 (1).
otskoči v. *otskočiti*.

643. otskočiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 144, 170 *otſkocí* Ludiek 23/2, 23/15 (2).
otstu- zlom. *otſtu-*1/2 (*-patiť*)
otstúpati v. *otstu*.
otstúpi v. *otstúpiti*.

644. otstúpiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 104 *otſtupí* náděja vše křesťany 9/33 (1).

645. otsud, adv.;
Čst. 51 horami zdě *otſud*.. tahú voje 14/31; Čst. 243 vzhóru na straň *otſud* 18/6; Záb. 12 pokloni sě bohóm, *otſud* k druhu spěcha 20/21 (3).
Otta v. *Ota*.
Ottě v. *Ota*.

646. ottud, přísl.;
Čst. 52 horami zdě otsud, horami tam *otud* tahú voje 14/31 (1).
otvecechu v. *otveceti*.

647. otveceti, sloveso;
Aor. 3 plur. Čst. 35 *otuecechu* vojevodě Čsmíru 14/22 (1).
otvede v. *otvésti*,
otvedechu v. *otvésti*.

648. otvésti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 16 *otuede* je v úval 20/25; 3 plur. Skř. *otuedechu* zmilitka u kamenný hrádek 28/27—28 (2).
otvierachu v. *otvierati*.

649. otvierati, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 188 vypražená ústa *otwierachu* 11/29—30 (1).
otvoři v. *otvořiti*.
otvořie v. *otvořiti*.

650. otvořiti, sloveso;
Inf. Ol. 39 hlása bránu *otworsíti* vzhóru 5/29; Impt. 2 sg. Zbyh. 37 aj, *otuorsí* lovcu 25/28; Praes. 3. sg. Zbyh. 37 *neotuorsí* Zbyhoň 25/28—29 (dle čtení Zákrejsova »Neotvoří Z.!«, jinak obyčejně se čte aorist); 3. plur. Zbyh. 33—34 *otuorsie ſie* vrata... *otvorsíe* (sě) vteré 25/25 26; sem snad také zlom. *otworsíe-* 2/9; Aor. 3. sg. Ol. 41 slyše stráže.. *otworsí* mu bránu 5/30 (7).

651. otvrci, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 189 *otwrze* Záboj ščít 23/26 (1).
otvrže v. *otvrci*.

652. ovce, fem.;

Plur. Acc. Jar. 111 oklúčúce ny vňuž vlci *ouce* 10/5 (1).
ovšém v. *ovšem.*

653. ovšem, přísl. (složeno z *o* + *veš*); Jar. 277 pótka *owſíē* velelutá 13/26; Lud. 9 líce *owſíē* biele 18/14 (2).
ozvučení v. *ozvučený.*

654. ozvučený, adj. (z part. pass. od *ozvučiti*);
Plur. N. masc. Čst. 182 voji *ozuucení* hlukem 17/1—2 (1).
ozvučiti v. *ozvučený.*
Pa- zlom. *pa-* 1/24.
padachu, padáchu v. *padati.*
padáše v. *padati.*

655. padati, sloveso;
Aor. 3 plur. Jar. 187 křestěné *padachu* trapnú žízňú 11/29; Imperf. 3 sg. Čst. 82 meč jeho *padaſe* na Pražany 15/13—14 (2).
pade v. *pásti.*
padnúti v. *pasti.*
pohrb v. *pachrb.*

656. pahuba, fem.;
Sg. Acc. Jar. 208 spěti *wpahubu* 12/11; Čst. 33. pomstu i *pahubu* voji moji na něj nesú 14/21 (2).
pahubu v. *pahuba.*

657. pachrb, masc.;
Sg. Dat. Čst. 26 tamo k *pachrbu.* 14/18 (1).
pachrbu v. *pachrb.*

658. paky, adv.;
Ben. 15 *paki* vám vyžehajú dvory 6/22 (1).
pálí v. *páliti.*

659. palice, fem.;
Sg. Acc. Čst. 200 kyj *palícu* málokdy zadrží 17/12 (1).
palicu v. *palice.*

660. páliti, sloveso;
Praes. 3 sg. Čst. 139 ež *nepalí* obět 16/14 (1).
palováše v. *palovati.*

661. palovati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Jar. 287 *palouaſe* kam kto téci može 13/33 (1).
palúce v. *palúček.*
palúčce v. *palúček.*

662. palúček, masc.;
Sg. NA. Jah. 13 jáz doběhnu na *palucíek* 26/27; Loc. Jah. 15 konieček sě *napaluce* pase 26/28 (= *-čce*, nesprávně *palúce*, jako by od *palúk*; srovn. Seykora, Ad RK. 57) (2).

663. pán, masc.;
Plur. Nom. Lud. 16 by sě *paní* sněli 18/18; Lud. 19 sněchu sě *paní* 18/19; Lud. 23 *paní* sě hrnú 18/21; Lud. 52 vstachu *paní* 18/31; Dat. Lud. 34 kněz vece *panom* 18/27; Instr. Lud. 108 by hovor mezi *paní* 19/32 (6).
páni v. *pán.*
pánóv v. *pán.*
panského v. *panský.*

664. panský, adj.;
Sg. Gt. masc. Skř. 2 u *panskeº* sada 28/25 (1).

665. panstvo, nt.;
Sg. NA. Lud. 131 okl'úči L'ubora *panſtuo* 20/11 (1),
pány v. *pán.*

666. pára, fem.;
Sg. Loc. Ol. 32 Vltava sě kúřie v raniej *parsíe* 5/24—25 (1).
páře v. *pára.*

667. parob, masc.;
Sg. Nom. Záb. 116 ty si *parob* 22/17; Plur. Acc. Záb. 116 ty si parob na *parobí* kralě 22/17 (2).
paroby v. *parob.*

668. paroh, masc.;
Du. NAV. Jel. 4 krásná *parohí* nosi 27/12; DI. Jel. 5 krásnýma *parohoma* 27/12 - 13 (2).
parohoma v. *paroh.*
parohy v. *paroh.*
pase v. *pásti sě.*

669. pásti, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 79 Srpoš v chladnú zemju *pade* 19/17; Jel. 34 *pade* junoše zlobú vraha 27/31—28/1 (2).

670. pásti sě, sloveso;
Praes. 3. sg. Jah. 16 konieček *ſie* na palúčce v hustéj trávě *paſe* 26/28 (1).

671. pastucha, masc.;
Sg. Nom. Ol. 38 jíde *paſtucha* 5/28; Gt. Čst. 176 jalóvku kúpi od *paſtuchí* 16/32 (2).
pastuchy v. *pastucha.*

672. pastušin, nám. přisv.;
Sg. NA. nt. Ol. 40 slyše stráže volánie *paſtuſino* 5/30 (1).
pastušino v. *pastušin.*

673. pastýř, masc.;

Sg. N. Ol. 42 vzníde *paſtírs* na most 5/31 (1).

674. pata, fem.;
Du. GL. Ben. 63 na zasazenú *patu* 7/13; Pl. Loc. Záb. 202 v *patach* neste za nimi krutost 23/32 (2).
patách v. *pata.*
patú v. *pata.*

675. pátý, čísl.;
Pl. Gt. Čst. 104 čtvrtých .... i *patích* 15/27 (1).
-patých zlom. *-patích* 3/25.
pátých v. *pátý.*

676. pavlač, fem.;
Sg. Loc. Lud. 48 na *pawlací* krásné 19/1 (1).
pavlači v. *pavlač.*

677. paže, fem.; v RK. také nt. *pažie* v. t.
Sg. N. Záb. 62 *paze* jejú bieše dorostla 21/20; Du. NA. Záb. 60 tamo učista *pazí* 21/19; Jar. 203 za silnie *pazí* 12/7 (oba doklady mohou býti také čteny *paží* a mohou patřiti k *pažie*); GL. Zbyh. 44 děvu chova v silnú *pazu* 26/2 (může býti opět čteno i *pažiu* a může býti dual od *pažie*) (4).
pažé v. *pažie.*
páži v. *paže.*
paží v. *pažie.*

678. pažie, nt.; také fem. *paže,* v. t.
Du. NA. Záb. 69 u přesilná *pazí* 21/25; Plur. NA. Ol. 8 jmieše mocná *paze* 5/6 (2).
pažiu v. *paže.*
pažú v. *paže.*
pěj v. *pěti.*
pěješ v. *pěti.*
pěju v. *pěti.*

679. pěkný, adj.;
Sg. Instr. m. nt. Jel. 19 *pieknim* hrdlem 27/21 (1).
pěkným v. *pěkný.*
-pené zlom. *-pene* 4/5 (Mašek doplňuje Kralu)pené; ČČM. 1889).
pěnec v. *pěvec.*

680. pěnie, nt.; (substant. verb. od slovesa *pěti*).
Sg. Instr. Záb. 55 *pieniē* dále srdce jímáše 21/16; Záb. 48 slovy i *pieniē* 21/12—13; Skř. 15 pozdravuj milého *pieniē* 28/31 (3).
pěniem v. *pěnie.*

681. pérce, nt.;
Sg. NtAc. Skř. 9 kdybych *perce* jměla 28/28; Sg. Gt. Skř. 13 nenie *perce* 28/30 (2).

682. perla, fem.;
Plur. NAcc. Jar. 14 pro *perlí* i pro zlato 7/31; Instr. Jar. 30 věnčena kameniem i *plamí* 8/10 (2).
perlami v. *perla.*
perly v. *perla.*

683. pes, masc.;
Plur. Gt. Čst. 198 lánie *pſow* 17/10-11 (1).
pěsň v. *piesn.*

684. pěst, fem.;
Sg. Instr. Zbyh. 32, 34 silnú *pieſtiu* 25/24, 20 (2).
pěsťú v. *pěst.*

685. pět, čísl.; srovn. i *pětkrát.*
NAcc. Záb. 109 *piet* sluncí 22/13; Záb. 177 *piet* siehóv 23/19 (2).

686. pěti, sloveso; srovn. i *pěnie.*
Praes. Sg. 1. Záb. 22 vám *pieiu* najniží 20/29; 2. Záb. 46 ty *pieies* z srdce k srdcu piesňu 21/11; Impt. 2. sg. Záb. 52 *pei,* tobě ot nich dáno 21/14; Part. pf. plur. nom. Jar. 189 ústa otvierachu *piewſe* chrapavě 11/30 (4).

687. pětkrát, číslovka;
Čst. 196 síla *petkrat* věčšie Pražan 17/9 (1).
pěvce v. *pěvec.*

688. pěvec, masc.;
Sg. Acc. Záb. 51 *pieuce* dobra milujú bozi 21/14 (litera *u* spíše podobna *n,* takže navrhováno čísti *pěnce* srovn. Seykora, Ad RK. 81) (1).
pevnej v. *pevný.*
pevnú v. *pevný.*

689. pevný, adj.;
Sg. DLoc. fem. Čst. 90 *kpewneí* hradbě 15/18; Du. GL. Ben. 64 na *pewnu* lýtkú 7/13 (2).
pěvše v. *pěti.*
piená v. *pienati.*

690. pienati, sloveso;
Praes. 3. sg. Jel. 30 vzhóru v listie *piena* hrdlo 27/29 (1).

691. piesn, fem.;
Sg. Nom. Záb. 23 *pieſn* jde z srdce mého 20/29; Instr. Záb. 47 ty pěješ *pieſnu* z středa hoře 21/11—12; Plur. Loc. Zbyh. (nadp.) o *pieſniech* 24/33 (3).

piesniech v. *piesn.*
piesňú v. *piesn.*
pije v. *píti.*
piješi v. *píti.*
píjeti v. *píti.*
písala v. *písati.*

692. písati, sloveso;
Kondic. Skř. 10 *písala* bych lístek 28/29; Skř. 14 bych *písala* lístek 28/31 (2).

693. píti, sloveso; srovn. *pitie.*
Praes. Sg. 2. Záb. 168 čemu našu krev *píyeší* 23/14; 3. Jel. 23 země vřelú krev *píie* 27/24 (oba doklady mohou také náležeti ke slovesu *píjěti*, snad méně pravděpodobně) (2).

694. pitie, nt. (subst. verb. od *píti*);
Plur. NAcc. Lud. 29 nosichu *pítie* medná 18/24 (1).

695. pláč, masc.;
Sg. Instr. Záb. 5 *placiem* holubiným 20/17 (1).

696. plachý, adj.;
Sg. N. masc. Jar. 80 Záb. 256 zvěř *plachí* 9/14, 24/28 (2).
plaka v. *plakati.*
plakáchu v. *plakati.*
plakal v. *plakati.*
plakala v. *plakati.*

697. plakati, sloveso;
Aor. 3. sig. Zbyh. 36 tamo *plaka* děva 25/28; 3 pl. Jel. 35 junoše *plakachu* vše děvice 28/1; Part. perf. femin. N. sg. Op. 5 kako bych jáz *neplakala* 28/19—20; 3. sg. Op. 8 kto by *neplakal* zdě 28/21 (4).
plápoláše v. *plápolati.*

698. plápolati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Čst. 179 *plapolaše* obět 16/33 (1).
pláše v. *pláti.*
plašichu v. *plašiti.*

699. plašiti, sloveso;
Aor. 3. plur. Záb. 133 *plašichu* krahuje z lesóv 22/27—28 (1).

700. pláti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Jar. 270 jarota mu z žhavú zrakú *plaše* 13/22 (1).

701. plece, nt.;
Du. DI. Čst. 95 širokýma *plecema* 15/22; Plur. NAcc. Čst. 189 tučné kýty i *plece* 17/6; Loc. Jar. 241 túli *naplecech* jim řechcú 13/2 (3).
plecech v. *plecc.*
plecema v. *plece.*
pleje v. *pleti.*
pleniti v. *pleňúcí.*

702. pleňúcí, adj. (z partic. slovesa *pleniti*).
Plur. Dat. Ben. 10 všem Sasóm *pleniúcím* 7/1 (1).

703. pléti, sloveso;
Praes. 3. sg. Skř. 1 *pleie* děva konopie 28/25 (1).
plní v. *plný.*
plno v. *plný.*

704. plný, adj.;
Sg. Nt. nt. (skl. jmenné) Záb. 121—122 bě *plno* osvěty.. v osvětě *plno* blska 22/20—21; Plur. N. masc. Jar. 241 *plní* túli 13/2 (3).
plyje v. *plýti.*

705. plýti, sloveso;
Praes. 3. sg. Kyt. 4 po vodě k děvě kytice *plíie* 29/13 (1).
plzno v. *plzný.*

706. plzný, adj.;
I. Positiv. Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné) Čst. 38 vše če *plzno* bieše 14/24;
II. Superlat. Plur. Nom. Lud. 38 kací z vás mi *naiplzneí* 18/29 (nejspíš chyba m. *-ějše*) (2).

707. po, předložka; psána obyčejně s následujícím slovem dohromady.
I. S Accus.
α) Ben. 56 *po* třetí vrch 7/9; Jar. 261 *po* jilce 13/16; Záb. 32 ot jutra *po* večer 21/3; Záb. 35 z Vesny *po* Moranu 21/5; Jah. 14 dobčhnu *po* konieček 26/27;
β) příslov. srostlé *pokraj* (2 doklady; v. *kraj*).
II. S Loc.
α) tvary, které mohou se vzíti také za *Dat.* a snad některý z nich i Dat. jest: Jar. 79, Záb. 157 *po* sobě 9/13, 23/9, Jar. 24 *po* jutru 8/5; Jah. 20 *po* tichúnku 26/3; Ol. 60—61 *po* všie zemi 6/12—13; Ol. 58 *po* všiej Praze 6/11; Záb. 10 *po* všickej vlasti 20/21; Kyt. 13 *po* chladnej vodici 26/19; Čst. 238 *po* zelené trávě 18/2; Zbyh. 8 *po* svej drahej 25/6; Lud. 12 *po* jejéj bielej šíji 18/15; Záb. 35 *po* púti všiej 21/4; Čst. 175 *po* nie 16/31; Čst. 234 *po* zemi 17/32; Záb. 229 *po*

noci 24/15; Jel. 2 *po* vlasti 27/11; Kyt. 4 *po* vodě 26/12;

β) Lokaly prosté: Čst. 84, Jel. 1, 3, 9 *po* horách 15/14, 27/11, 12, 14; Čst. 27—28 *po* dědinách 14/18; Čst. 91, 240 *po* drvech 15/19, 18/4; Jar. 116, Záb. 219 *po* krajinách 10/8, 24/8; Ol. 56, Jar. 234 *po* všem nebi 6/9, 12/30; Záb. 205, 224 *po* vrazech 24/2, 12; zlom. *po* velikém skře- 2/33—3/1; Ol. 20 *po* tvém slově 5/14; Ol. 38 *po* šerém jutře 5/28; Ben. 51 *po* nebi 7/7; Ben. 57 *po* úvalech 7/10; Jar. 90 *po* všech vlastech 4/22; Jar. 240 *po* bocéch 13/2; Jar. 260 *po* skalách 13/15; Čst. 26 *po* slunci 14/17; Čst. 70 *po* slovech 15/7; Čst. 100 *po* ramenú 15/25; Čst. 183 *po* jednom 17/2; Čst. 216 *po* nižniem chvrastí 17/21; Lud. 76 ráz *po* ráze 19/15; Záb. 78 *po* třetiem 21/30; Záb. 155 *po* koženiem ščítě 23/7; Záb. 172 *po* vraze 23/16; Záb. 224 *po* vlastech 24/11; Záb. 255 *po* dřevech 24/27; Jel. 3 *po* dolinách 27/12; Jel. 7 *po* lese 27/13; Jel. 24 *po* žalným srdečce 27/24;

γ) Opakované: Čst. 43. *po* všech *po* údech 14/27; Záb. 88 *po* všech *po* krajinách 22/3 (65).

po- zlomky *po-* 1/1, 2/2.

pobi v. *pobiti.*

708. pobiti, sloveso; srv. *pobitie.*

Imperf. 3 sg. zlom. *pobieše* ta- 1/14; Aor. 3. sg. Zbyh. 40 vše v hradě *pobí* 25/31; Part. pass. Plur. Gt. Záb. 262 *pobitích* vrahóv 24/32 (3).

pobití v. *pobitie.*

709. pobitie, nt. (subst. verb. k slovesu *pobiti*);

Sg. NAcc. Ben. 76 i *pobítie* jim! 7/19; Loc. Ben. (nadp.) *o pobití* Sasíkóv 6/14—15; Záb. (nadp.) o velikém *pobití* 20/14 (3).

pobitý v. *pobiti.*

pobitých v. *pobiti.*

pobrachu v. *pobrati.*

710. pobrati, sloveso;

Aor. 3. plur. Ben. 18 střiebro zlato *pobrachu* 6/24; Jar. 35 i *pobchu* zbožie 8/13 (2).

počechu v. *počieti.*

711. počieti, sloveso;

Aor. 3. plur. Jar. 59 *pocíechu* trsti vojevati 8/31—32; Jar. 264 *pocechu* utiekati 13/18 (2).

počíná v. *počínati.*

počínáše v. *počínati.*

712. počínati, sloveso;

Praes. 3. sg. V nadp. Ben. Jar. Čst. Lud. Záb. Zbyh. *pocínaſie*... o... 6/13, 7/19—20, 14/2, 18/9, 20/14, 44/32; Imperf. 3. sg. Jar. 146 když na vzchodě jutro *pocínaſe* 10/32 (7).

počíti v. *počieti.*

713. pod, pode, předložka; píše se obyč. s následujícím slovem dohromady.

I. *pod* *α*) S Instr. Jar. 243, Čst. 93 *pod* nimi 13/4, 15/20; Ol. 48 *pod* jich davem 6/3; Ben. 34 *pod* hrubú skalú 6/31; Jar. 268—269 *pod* ocelí chrabrost.. *pod* helmicú věhlas 13/20—21; Čst. 60 *pod* šedú skalú 15/2; Čst. 89 *pod* skalú 15/18; Čst. 117 *pod* sekyrú 15/33; Záb. 226—227 dnem *pod* sluncem... nocú *pod* lunú 24/13—14;

β) S Accus. Čst. 192 *pod* polednie slunce 17/7; Záb. 114 *pod* jednu ránu 22/16;

II. *pode*: S Acc. Čst. 21 *pode* vše drva vloži oběti 14/14 (14).

podachu v. *podati.*

podámy v. *podati.*

podasta v. *podati.*

podáše v. *podati.*

714. podati, sloveso;

Praes. 1. plur. Záb. 92 tamo *ſi podamí* ruce 22/5; Imperf. 3 sg. Čst. 63 *podaſe* věrnú ruku 15/3; Aor. 3 du. Záb. 110 *podaſtaſi* ruce 22/14; 3. plur. Ol. 11 *podachu ſi* kolem ruce 5/8 (4). (Sem také snad zlom. *poda-* 2/20).

pode v. *pod.*

podchlumí v. *podchlumie.*

715. podchlumie, nt.;

Sg. Loc. Jar. 134 na *podchlumí* v šíř se rozstúpichu 10/21 (1).

podmanichu v. *podmaniti.*

716. podmaniti, sloveso;

Aor. 3. plur. Jar. 87 dvě královstvě *ſobie podmanichu* 9/20 (1).

717. podnebesie, nt.;

Sg. N. Záb. 121 *podnebeſie* bě plno osvěty ot slunce 22/20 (1).

podskoči v. *podskočiti.*

718. podskočiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jel. 14 *podſkoci* naň vrah 27/17 (1).
podstavichu v. *podstaviti.*

719. podstaviti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 98 *podſtauichu* sebe dle dřevce 15/23 (1).
poďte v. *pojíti.*
podvihaje v. *podvihati.*
podviháše v. *podvihati.*

720. podvíhati sě, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 247 *poduíhaíe ſie* mhla 13/6 (Nekrasov, 1872, 52 čte omylem v textu diplom. *poduihase* a pak v transkr. *podviháše*) (1).

721. podvihnúti, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 12 *poduize* junoše hlavu 25/9 (1).
podviže v. *podvihnúti.*

722. pohan, masc.;
Plur. Acc. Jar. 72 *pohaní* mnostvie hnáše 9/9; Jar. 117 neby prosto pře(d) *pohaní* 10,9; Gt. Jar. 65 v řady *pohan* 9/3 (3).
pohaně v. *pohaněti,*

723. pohaněnie, nt.; (subst. verb. k slovesu *pohaněti*);
Sg. NAcc. Čst. 14 hlásáše *pohanienie* Neklanu 14/10 (1).

724. pohaněti, sloveso; srv. také *pohaněnie.*
Aor. 3. sg. Čst. 61 *pohaníe* Neklana kněze 15/2 (1).
pohany v. *pohan.*

725. pohověti, sloveso;
Impt. 2. plur. Čst. 46 *pohowte* zemdleným údóm 14/28 (1).
pohoviti v. *pohověti.*
pohovte v. *pohověti.*
pohřebat v. *pohřebati.*

726. pohřebati, sloveso;
Supinum. Záb. 258 k vrchu *pohrſiebat* mrch 24/29 (1).

727. pohrúziti, sloveso;
Part. pass. Sg. Gt. masc. Záb. 24 z srdce najnížejie *pohruzena* v hoři 20/30 (1).
pohrúžen v. *pohrúziti.*
pohrúžena v. *pohrúziti.*
pohýbal v. *pohýbati.*

728. pohýbati, sloveso;
Plusqpf. Záb. 49 (Lumír) bieše *pohíbal* Vyšehrad 21/13 (1).
pohynem v. *pohynúti.*

729. pohynúti, sloveso;
Praes. 1. plur. Jar. 214 *pohínemlí* žízňú 12/15 (1).

730. pochládček, masc.;
Sg. Loc. Jah. 11 poždi *v pochladeczce* 26/28; Jah. 17 *v pochladecze* ždaje 26/29 (2).
pochládece v. *pochladček.*
pochladečce v. *pochladček.*
pochladeček v. *pochladček.*
pójdem v. *pojíti.*
pojdi v. *pojíti.*
pojďte v. *pojíti.*
pójdu v. *pojíti.*
pojeď v. *pojeti.*

731. pojeti, sloveso;
Imperat. 2. sg. Jah. 37 *poied* rúče domóv 27/7 (1).

732. pojíti, sloveso;
Praes. 1. sg. Záb. 94, 128 jáz *poídu* 22/6, 22/24; 1. plur. Ol. 20 po tvém slově *poídem* v pravo, v levo 5/14; Imperat. 2. sg. Čst. 133 vet ti zbraně; *poídi*! 16/11; 2. plur. Jar. 220 za mnú *podte* mužie! 12/19 (5).
pokloni v. *pokloniti sě.*
poklonichu v. *pokloniti sě.*

733. pokloniti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 12 *pokloníſie* bohóm 20,22; 3. plur. Lud. 24, 43 *poklonichu ſie* knězu 18/22, 18/31 (3).
pokoří v. *pokořiti sě.*

734. pokořiti sě, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 162 *pokorsíſie* vše vojska 16/25 (1).
pokraj v. *kraj.*

735. pokrakovati, sloveso;
Praes. 3. plur. Jel. 3 (krahujci) *pokrakuíu* na dubě 27/31 (1).
pokrakujú v. *pokrakovati.*

736. pokrm, masc.;
Sg. NAcc. Záb. 259 i dát *pokrm* bohovóm 24/30 (1).
pokroč v. *pokročiti.*
pokroči v. *pokročiti.*
pokřočiše v. *pokročiti.*

737. pokročiti, sloveso;
Impt. 2. sg. Čst. 112 *pokrocz* vz rané blaho 15/31; Impf. 3. sg. Ol. 14 noc *pokrocíſe* k jutru 5/10; Aor. 3. sg. Čst. 155 slunce *pokrocí* na tvrdosti nebes 16/21 (3).
pokrychu v. *pokrýti.*

pokrysta v. *pokrýti.*

738. pokrýti, sloveso;
Aor. Du. 3. Záb. 61 tamo *pokrísla* 21/19; Plur. 3. Ol. 36 v tichéj Praze chytro *pokríchuſie* 5/27; Jar. 136 v pravo v levo *pokríchu ſie* ščíty 10/23; Čst. 72 *pokríchſie* ščíty 15/8 (4).

739. pól, masc.; srovn. i *poledne, póldne, spolu.*
Sg. NAcc. Ol. 27 třie sta *pol* sta vojnóv 5/20; Ol. 13 přes *pol* noci 5/10; Čst. 226 na vzchod na *pol* 17/27; Záb. 162 na *pol* k večeru 23/12; srv. *póldne* (1 dokl.) (5).

740. póla, fem.;
Sg. DLoc. Jar. 56 · 57 prvej *pole*.... vterej *polie* 8/29—30; Du. NAcc. Jar. 55 na dvě *polie* rozčepichu (trest) 8/28 (3).
Polan v. *Polenín.*
Polanóm v. *Polenín.*
Polany v. *Polenín.*

741. póldne, nt. (složeno z *pól* m. a Sg. Gt. od *den*);
Sg. NAcc. Jar. 210 v rozhořalé *poldne* 12/12—13 (1).

742. pole, nt.;
Sg. Loc. Žez. 1, 5 v *polí* 28/12—14; Instr. Jar. 44 tažechu *polem* protiv němu 8/20; Plur. Gt. Jar. 95 tučných *polí* 9/26 (4).
póle v. *póla.*

743. poledne, nt.;
Sg. NAcc. Záb. 161 slunce přejíde *poledne* 23/11; Jar. 186 den sě rozhořieva na *poledne* 11/28; Gt. Čst. 130 slunce dokročí *poledne* 16/9; Záb. 162 *otpoledne* na pól k večeru 23/11 (4).

744. polední, adj.;
Sg. NAcc. nt. Čst. 192 pod *polednie* slunce 17/7 (1).
polednie v. *polední.*
polem v. *pole.*
Polené v. *Polenín.*

745. Polenín, masc.;
Plur. Nom. Ol. 50 *polene* oružie chvátajú 6/4; Ol. 52 *polene* skáčiu 6/6; Acc. Ol. 24/25 za mnú . . *napolaní, napolaní* vrahy 5/18; Ol. 49 strach uderi u vše *upolaní* 6/4; sem snad i zlom. *-olaní* 4/25 a zlom. *-olení* všici 2/8; Gt. *α)* Ol. 29 mnostvie *polan* 5/22; *β)* zlom. (o pobití Po)*lanow* 1/18; Dat. Ol. 19 proti zlým *polanom* 5/14 (10).
poletova v. *poletovati.*

746. poletovati, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 1 *poletoua* holub se dřeva na dřevo 25/1 (1).
poli v. *pole.*
polí v. *pole.*
položichu v. *položiti.*

747. položiti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 45—46 na rovni *ſie* valnej *polozíchu, polozíchu* i . . . ždáchu 8/21; Jar. 54 na dlí trest črnú *polozíchu* 8/28; Jar. 86 vz křesťany daň četnú *polozíchu* 9/19 (4).
Polscě v. *Polsko.*
Polska v. *Polsko.*

748. Polsko, nt.;
Sg. Loc. Jar. 113 Tateré sě *vpolſcie* rozložichu 10/6 (může býti čteno *-scě* i *-ščě*; od nt. *Polsko* i od fem. *Polska*) (1).

749. polský, adj.;
Plur. Gt. Ben. 25 z *polſkích* květóv 6/27 (1).
polských v. *polský.*
Polšče v. *Polsko.*

750. pomoc, fem.;
Sg. NAcc. Jar. 211 bóh nám sešle *pomoc* 12/13 (1).

751. pomrzati, sloveso;
Part. perf. Sg. Nom. fem. Róž. 4 *pomrzawſi* usvědla 28/4 (1).
pomrzavši v. *pomrzati.*
pomrzla v. *pomrznúti.*

752. pomrznúti, sloveso;
Part. N. sg. fem. Róž. 3 (čemu si) *pomrzla*? 28/3 (1).

753. pomsta, fem.;
Sg. N. Záb. 239 tamo dobúří naše *pomſta* 24/20; Acc. Ben. 39 *pomſtu, pomſtu* volá všem Sasóm 6/32; Čst. 33 *pomſtu* i pahubu voji moji na něj nesú 14/21 (4).
pomstu v. *pomsta.*

754. ponížený, adj. (z part. pass. od *poníziti*);
Sg. NAcc. masc. Záb. 17 *wponizeni* úval 20/26 (1).
ponížiti v. *ponížený.*
poplaši v. *poplašiti.*

755. poplašiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Ben. 54 *poplaſi* veš zvěř 7/8 (1).
poplenichu v. *popleniti.*

756. popleniti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 102, 114 *poplenichu* vše . . 9/32, 10/7 (2).

757. poroba, fem.;
Sg. Nom. Jar. 218 mrzkost jest *poroba* 12/18; Acc. Jar. 219 hřiech *vporobu* chtiec dáti šíju 12/18—19; Loc. Jar. 199 *vporobie* nám bude vody 12/4; Jar. 207 (milosti žádati) ne *vporobie* 12/10 (4).
porobě v. *poroba.*

757 *a*. porobiti, sloveso (je-li jisté čtení);
Part. perf. zlom. *porobiw* 4/18 (1).
porobiv v. *porobiti.*
porobu v. *poroba.*

758. porubánie, nt. (subst. verb. od *porubati*);
Sg. Nom. Jar. 252 i by klanie i by *porubanie* 13/10 (1).
porubati v. *porubánie.*
poséčkachu v. *poséčkati.*

759. poséčkati, sloveso;
Aor. 3. plur. Záb. 44 *poſiekachu* vše drva 21/10 (1).

760. posel, masc.;
Sg. Dat. Lud. 15 kněz káže *poſlu* 18/17 (1).
poskakova v. *poskakovati.*

761. poskakovati, sloveso;
Aor. 3 sg. Jel. 2 po vlasti *poſkakoua* 27/11 (1).

762. posleda, masc.;
Sg. Nom. Čst. 187 docházéše *poſleda* vojev 17/4 (1).
poslednějé v. *posledni.*

763. posledni, adj.;
I. Posit. Sg. Nom. Acc. nt. Čst. 32 *Poſlednie* budi jeho vrastvo 14/21; II. Superl. Sg. NAcc. nt. Jar. 248 vznide pótka krutá *poſlednieie* 13/7 (2).
poslednie v. *posledni.*
poslu v. *posel.*
poslyš v. *poslyšeti.*

764. poslyšeti, sloveso;
Impt. 2. sg. Ol. 16 hoj *poſliſ* ty, veleslavný kněže 5/11 (1).

765. pospěti, sloveso;
Inf. Čst. 141 na vrahy *poſpieti* 1 /16 (1).
postavi v. *postaviti.*
postavichu v. *postaviti.*

766. postaviti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 94 *poſtauiſie* silných... 15/20; 3. plur. Jar. 63 do řad *ſie* voje *poſtauichu* 9/2; Jar. 91 *poſtauichu* čtyřie voje 9/23 (3).

767. postúpati, sloveso;
Inf. Jar. 72. druha družě *poſtupati* bráni 9/8 (1).
postúpí v. *postúpiti.*

768. postúpiti, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 158 neže slunce *poſtupí* vterým krokem 16/22 – 23 (1).
posula v. *posúti.*

769. posúti, sloveso;
Inf. Jar. 95 (mrak černý) ledem hrozí *poſuti* úrody 9/26; Part. pf. N. sg. fem. Jar. 140 temná noc *poſula* všu zemu 10/27 (2).

770. pótka, fem.;
Sg. N. Ben. 73 jíde *potka* 7/17; Jar. 248, 277 i by *potka* 13/7, 26; Plur. NAcc. Ol. 21 u vše *potkí* l'úté 5/15—16; Loc. Jar. 2, Lud. 2 o *potkach* 7/22, 18/10 (6).
pótkách v. *pótka.*
pótky v. *pótka.*

771. potlačiti, sloveso;
Inf. Jar. 110 *potlaciti* chtějú dušu našu 10/4 (1).

772. potok, masc.;
Sg. Dat. Kyt. 2 běže zmilitka *kupotoku* 26/11 (1).
potoku v. *potok.*
potře v. *potřieti.*
potři v. *potřieti.*

773. potřieti, sloveso;
Inf. Záb. 101 kdaž hada *potrsieti* chceši 22/9; Impt. 2. sg. Jar. 230 *potrsí* v zemiech našich nepřátely 12/26; Aor. 3. sg. Čst. 39 vše *potrsie* jeho zloba 14/25 (3).
potřiti v. *potřieti.*

774. potvora, fem.;
Sg Voc. Záb. 150 ty veliká *pctuoro* hadóv! 23/5 (1).
potvoro v. *potvora.*
potýkaj v. *potýkati.*

775. potýkati sě, sloveso;
Impt. 2. sg. Záb. 151 mečem *ſie potíkaí* se mnú 23/6 (1).
pověje v. *povieti.*

776. pověst, fem.;

Sg. NAcc. Jar. 1 zvěstuju vám *pouieſt* veleslavnú 7/21 (1).

777. povieti, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 161 kdě obět tvá *pouieie* v slúpech dýmu 16/24—25 (1).
povla- zlom. všech *powla-* 1/26.

778. povodeň, masc.;
Sg. Loc. Jar. 122 *vpouodníu* sich Tatar l'utých kolebáše sě voj křesťan 10/12 (1).
povodňu v. *povodeň.*
povyš v. *povýšiti.*

779. povýšiti, sloveso;
Imperat. 2. sg. Jar. 224 i *powísny* v krajinách nad vrahy 12/22 (1).

780. pozdravovati, sloveso;
Imperat. 2. sg. Skř. 15 *pozd̥uuí* drahého pěniem 28/31 (1).
pozdravuj v. *pozdravovati.*

781. pozdvihnúti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 147 *pozduize* sě veškeu tábor 10/32 (1).
pozdviže v. *pozdvihnúti.*
poznaje v. *poznati.*
poznat v. *poznati.*

782. poznati, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 154 neže *ſie poznaie,* že.. 16/21; Supin. Jar. 18 otpravi sě *poznat* nravóv 8/1 (2).
pozřesta v. *pozřieti*

783. pozřieti, sloveso;
Aor. 3. du. Záb. 111 *pozrsieſta* lisíma zrakoma na královy voje 22/14 (1).
pozývá v. *pozývati.*

784. pozývati, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 16 hadlivě ny *pozíua* nadutý Vlaslav 14/12 (1).

785. poždati, sloveso;
Impt. 2. sg. Jah. 11 *pozdí,* milá! 26/26 (1).
poždi v. *poždati.*
př- zlom. *prs-* 1/25.

786. praděd, masc.;
Sg. Nom. Lud. 113 *p̥díed* (mój) zbi diva tura 20/2 (1).

787. Praha, fem.;
Sg. N. Ol. 31 aj, vša *p̥ha* mlčie 5/23; Acc. (?) zlom. Pra)*hu*... 2/9 (tak čtou Mašek i Vrťátko); Gt. Ol. 59 kolkol *p̥hí* 6/12; Ol. 61 od radostnej *p̥hí* 6/13; DLoc. zlom. ku *p̥ze* 3/10; zlom. ku *p̥*(ze, 3/23; Ol. 58 po všiej *pze* 6/11; Ol. 36 v tichej *p̥ze* 5/27; Instr. Ol. 33 za *p̥hu* sě promodrujú vrši 5/25 (9).
Prahu v *Praha.*
Prahú v. *Praha.*
Prahy v. *Praha.*

788. prach, masc.;
Sg. Gt. Jar. 247 podvíhaje sě mhla *otep̥cha* 13/7 (1).
pracha v *prach.*

789. pramen, masc.;
Sg. NA. Jar. 236 hojný příval *p̥men* chlumský zživi 12/31 - 32 (1).

790. prapor, masc.;
Sg. NA. Ol. 23 kněz vzě *p̥por* v mocnú ruku 5/17 (1)

791. prask, masc.;
Sg. Instr. Jar. 279 zlomista je oba velím *p̥ſkē* 13/28 (1)
praskem v. *prask.*
pravě v. *pravý.*
pravéj v. *pravý.*
pravo v. *pravý.*
pravú v. *pravý.*

792. pravý, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné) Ol. 20, Záb. 105 *wp̥uo* v levo 5/15, 22/11; Jar. 136 *vp̥uo* v levo 10/23; Záb. 184, 209, 249 *vp̥uo* i v levo 23/23, 24/3—4, 24/24; Čst. 47 stojá hory *wp̥uo* 14/29; Ben. 66 kynu *nap̥uo* 7/14—15; Acc. fem. Jar. 93 *vp̥uu* stranu 9/25; DLoc. fem Róž 12 *nap̥uei* ruce 28/8; Du. NAV. fem. Ol. 11 podachu si *prauie* rucě 5/8 (11).
Praze, Prazě v. *Praha.*
Pražan v. *Praženín.*
Pražany v. *Praženín.*

793. Praženín, masc.;
Plur. Acc. Čst. 82 meč padáše *v prazaní* 15/14; Gt. Čst. 108 prúd *p̥zan* 15/29; Čst 196 síla stáše pětkrát věčšie *p̥zan* 17/10 (1).

794. pře-, částice stupňovací.
Vyskýtá se u *předlúhý, předrahúčký, přeľútý, přemnostvie, přeudatný, přezmilitký* (5).
pře v. *před.*

795. před, předložka;
I. *před.* A. S Instr. zlom. *pd* siemi 4/6; Ol. 54 *prsied* udatnú sěčiu 6/7;

Čst. 24 *þd* sluncem 14/16; Čstm. 244 až 245 *þd* Čstmírovým videm, *þd* Čstmírem 18/6; Lud. 47 *þd* hradem 18/33; Záb. 40 *þd* bohy 21/8; Jar. 117 *þ* pohany 10/9 (omylem m. *před* pohany);
B. S Accus. 1. prosté: Jar. 221 *þd* stolec 12/20; Záb. 72 *þrsied* jutro 21/27; 2. opakováno: Lud. 133 *þd* knieni i *þd* Ludišu 20/11;
II. *þře-* před zubnou: Jar. 258 sien sě koti s oře *þdruhe°* 13/24 (= *předruhého*);
III. *þřede*: Lud. 132 vede jej *þde* kněze 20/11;
IV. sem i zlom. *þd* voj .. 2/12, oba *þd-* 2/26 (16).

796. před, masc.;
Sg. NAcc. Ol. 21 buď *vþrsied* buď vzad 5/15; Záb. 129 vyrazi *vþd* 22/25; sem nejspíš i zlom. *-þd* i předst- 4/28; Gt. Čst. 88 *þda* přeskočiti 15/17; Čst. 93 postavi sě *zþda* 15/20; Loc. *a)* Čst. 153, 173, 209 *vþdie* 16/20, 16/30, 17/17; *b)* Ben. 37 Beneš *wprsiedu* jede 6/31 (9).
předa v. *před.*
přede v. *před.*
předě v. *před.*
předlúhé v. *předlúhý.*

797. předlúhý, adj.;
Plur. Acc. m. f. Lud. 26 za *þdluhe* stoly sedú 18/22—23 (1).

798. předni, adj.;
Plur. Nom. m. Čst. 72 pokrychu sě *þdní* ščít na ščít 15/8 (1).
předrahúčkú v. *předrahúčký.*

799. předrahúčký, adj.;
Sg. Acc. fem. Zbyh. 16 drahú *þdrahuczku* 23/13 (1).
předstúp(iti?) zlom. *þdſt-* 4/28.
předu v. *před.*

800. přecházeti, sloveso;
Imperf. 3. du. Záb. 57 hlasy *þchazeſta* v muská 21/17 (1).
přeide v. *přejíti.*
přejde v. *přejíti.*
přejíde v. *přejíti.*

801. přejíti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 161 slunce *þíde* poledne 23/11 (1). Srv. *přijíti.*
přeľútej v. *přeľútý.*
přeľútiej v. *přeľútý.*

802. přeľútý, adj.;
Sg. Loc. fem. Záb. 160 u *þluteí* sěči 23/11 (1).
přemnoha v. *přemnohý.*

803. přemnohý, adj.;
Sg. Gt. (m.) nt. Čst. 198 psóv *þmnoha* mnostvie 17/11 (1).

804. přemnožstvie, nt.;
Sg. Gt. Jar 132 z Tatar *þmnoſtuie* 10/21 (1).
přenesechu v. *přenésti.*

805. přenésti, sloveso;
Aor. 3. plur. Záb. 217, 236 vody uchvátichu mnostvie cuzích i *þneſechu* své zvěsty na druhý břeh 24/7, 18—19 (2).

806. přes, předložka;
I. *þřes.* Ol. 13 noc se převalíše *þrsies* pól noci 5/9; Ol. 41 bránu *þrsieſwltauu* 5/31; Čst. 25 *þs* veš den 14/17; Záb. 215 *þs* búřúcú řeku 24/6; Záb. 234 *þrseſbursiucu* řeku 24/17; Záb. 247—8 *þs* vlasti 24/23—24; zlom. *þs* vše 3/9;
II. *přese.* Čst. 108 *þſe* zdi 15/29; Záb. 200 *þrsieſe* vše vlasti 23/31 (10).
přese v. *přes.*
přesilná v. *přesilný.*
přesilně v. *přesilný.*
přesilnie v. *přesilný.*

807. přesilný, adj.;
Du. NAV. fem. (nt.) Záb. 110 podasta si *þrsieſilníe* ruce 22/14; Plur. NAV. nt. Záb. 69 *þſilna* paží 21/25 (2).

808. přeskočiti, sloveso;
Inf. Čst. 88 *þſkocíti* hradbu 15/17 (1).
přesmilitkú v. *přezmilítký.*
přesmilitký v. *přezmilítký.*
přetě v. *přetieti.*

809. přetieti, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 100 kopie mečem *þtie* 19/28; Záb. 142 *þtie* tři kóže 23/1 (2).

810. přetrhnúti, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 41 *þrsetrzeſie* ticho 18/30 (1).
přetrpěchom v. *přetrpěti.*

811. přetrpěti, sloveso;
Aor. 1. plur. Jar. 269 *þtrpiechom* vedro 12/11 (1).
přetrže v. *přetrhnúti.*
přeudatno v. *přeudatný.*

812. přeudatný, adj.;

Sg. NAcc. nt. (skl. jm.) Zbyh. 25 tobě srdce *ꙗudatno* 25/18; Plur. Gt. Ol. 28 vojnóv *prsieudatních* 5/21 (2).
přeudatných v. *přeudatný*.
převališe v. *převaliti*.

813. převaliti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Ol. 13 noc *ſie prsieualíſe* přes pólnoci 5/9 (1).
převelikú v. *převeliký*.

814. převeliký, adj.;
Sg. Acc. fem. Jar. 43 sebrachu *ꙗuelíku* vojsku 8/19—20 (1).
přezmilitkú v. *přezmilitký*.

815. přezmilitký, adj.;
Sg. Jnstr. Zbyh. 4 s milú *ꙗſmílítku* 25/4 (vlastně jen adj. zmilitký- s *zmilitkú* a celý výraz stupňován *pře-*: *s milú pře-s-zmilitkú*) (1).
přiboči v. *přibočiti*.

816. přibočiti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 124 Lubor *ſie* k němu *prsíboci* 20/27 (1).
příčin v. *přiečina*.
příčina v. *přiečina*.
příde v *přijíti*.

817. přieč, fem.;
Jen adv. Sg. Acc. Čst. 97 *prsiecz* i v dél je spevnichu 15/22 (místo nejspíše porušené m. *u* přieč srvn. sousední *v* dél a násl. 2 doklady:) Čst. 74 drva *upriec* zasazená 15/9; Záb. 191 tako i *v prsiecz* 23/27 (3).

818. přiečina, fem.;
Plur. Gt. Lud. 36 z kakých *ꙗcín* 18/27 (=přiečin; tak čte Nekrasov; zkratka *ꙗ* tomu nasvědčuje; srvn. brat*řiek* atd.) (1).
přiejde v. *přijíti*.
přiejeti v. *přijeti*.
přiejíti v. *přijíti*.

819. přiekop, masc.;
Plur. Instr. Ol. 53 davem trčiu ku bráně *prsiekopí* 6/7 (1).
přiekopy v. *přiekop*.
přieletěti v. *přiletěti*.
přienésti v. *přinésti*.

820. přieval, masc.;
Sg. N. Jar. 68 jako *ꙗual* s mrakóv 9/3; Jar. 236 hojný *prsieual* 12/31 (2).
přiežieti v. *přižiecti*.
přiežech v. *přižieti*.
přicházéše v. *přicházeti*.

821. přicházeti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Záb. 72 *prsichazeſe* noc před jutro 21/26—27 (1).
přiide v. *přijíti*.
přijde v. *přijíti*.
přijedech v. *přijeti*.

822. přijeti, sloveso;
Aor. 1. sg. Jah. 27 i *ꙗiedech* na koníčce 27/2 (rovno vlastně=*přie*-jedech, dle zkratky *ꙗ*; obyčejem tehdejším m. *při-*) (1).

823. přijíti, sloveso;
Aor. 3. sg. *a*) Zbyh. 42—43 *ꙗde* rané slunce.. *ꙗde* nová radost 25/32—26/1 (rovno vlastně=*přiede*, *ie*=*í*); *b*) Záb. 29 i *ꙗíde* cuzí úsilno v dědinu 21/1 (není-li snad *přejíde* = přešel, totiž přes hory a lesy); Partic. Pl. N. m. Jar. 75 by *neprsíſlí* čaroději v nově 9/10 (4).
přiklonichu v. *přikloniti*.

824. přikloniti, sloveso;
Aor. 3. plur. Čst. 90 *prsiklonichu* k hradbě 15/18 (1).
přiletě v. *přiletěti*.

825. přiletěti, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 11. *ꙗletíe* holub 25/8 (= *přiele*tě; psaní analogické srv. k *niem* atd.) (1).

826. přinésti, sloveso;
Part. plur. Jar. 76 *ꙗnefuce* ty trsti 9/11 (*přienesúce* m. *při-*) (1).
přinesúce v. *přinésti*.
přišli v. *přijíti*.
přivalichu v. *přivaliti*.

827. přivaliti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 169 *prsiualíchu* klády pokraj násep 11/15 - 16 (1).
přižech v. *přižieti*.

828. přižieti, sloveso;
Aor. 1. sg. Jah. 31 objech děvče *ꙗzech* k srdcu 27/5 (=*přiežech* m. *při-*; srvn. *přiletěti*, *přinésti* atd.) (1).

829. prnúti, sloveso;
Inf. Ben. 75 i by Němcem úpěti i by Němcem *prnutí* 7/19 (1).
pro- zlom. *ꙗ-* 3/26, 1/5.

830. pro, předložka s acc.;
A. Samo: Jar. 84 *ꙗboh* prosi 9/17; Jar. 178 *Proboh*, aj nastojte 11/22; Jar. 198 nevzmožno *ꙗzízn* vojevati 12/1; Skř. 4. *ꙗcíe* žalostiva 28/16 (bud *pro-če* nebo lépe *proč-je*).

B. Opakováno: Jar. 13 14 již křesťtěnští ludé *ꝑkamenie ꝑperlí* i *ꝑzlato* zabili 7/30—31 (7).
ꝓoboh v. *ꝓro* a *bóh.*
ꝓoč v. *ꝓro* a *če.*
ꝓoče v. *ꝓro* a *če.*
ꝓodli v. *ꝓodliti.*

831. prodliti, sloveso;
Impt. 2. sg. Čst. 128 *ꝑdlí* v službě bohóm 16/7 (1).

832. projasňovati, sloveso;
Praes. Sg. 3. Ol. 34 za vrchy vzchod šerý *ꝓroiaſniuie* 5/26 (1).
ꝓrojasňuje v. *ꝓrojasňovati.*
ꝓrojde v. *ꝓrojiti.*

833. projíti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 183 večer tich tu *ꝑíde* na noc 11/26 (1).

834. prokní, adj.;
Sg. N. Masc. Ol. 44 *ꝓrokní* cvála 5/33; Jar. 62 *ꝑkní* teče 9/1; Čst. 184 *ꝑkní* jda kol oběti 17/2; Lud. 27 *ꝑkní* (sědě) rozenie-dle svého 18/23 (4).
ꝓrokný v. *ꝓrokní.*
ꝓroletě v. *ꝓroletěti.*

835. proletěti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 165 *ꝑletie* lesy 16/27 (1).
ꝓroletni v. *ꝓroletnúti.*

836. proletnúti, sloveso;
Impt. 2. sg. Čst. 144 *ꝑletní* lesy 16/17 (1).
ꝓroměnie v. *ꝓroměniti.*
ꝓroměniše v. *ꝓroměniti.*

837. proměniti, sloveso;
Praes. 3. sg. Ben. 28 *ꝑmienieſie* vše 6/28; Imperf. 3. sg. Ben. 29 rúče *ſie* vše *ꝑmieniſe* 6/29; Jar. 184 noc *ſie ꝑmieniſe* v jutro šero 11/26—27 (3).

838. promodrovati, sloveso;
Praes. 3. plur. Ol. 33 za Prahú *ſie-ꝑmodruiu* vrši 5/25 (1).
ꝓromodrujú v. *ꝓromodrovati.*

839. prorada, fem.;
Sg. Voc. Jar. 204 *ꝓrado*, ty skvrno křesťan 12/7—8 (1).
ꝓroráže v. *ꝓrorážeti.*

840. prorážeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jel. 6 parohoma hustý les *ꝓraze* 27/13; Záb. 192 *ꝓraze* drahy u vraziech 23/27 (2).
ꝓrosi, ꝓrosí v. *ꝓrositi.*
ꝓrosie v. *ꝓrositi.*

841. prositi, sloveso;
Praes. 3. plur. Záb. 243 ti žalostivo *ꝑſie* 24/22; Aor. 3. sg. Jar. 84 milosrdie pro Bóh *ꝑſí* 9/17 (2).
ꝓrosta v. *ꝓrostý.*
ꝓrosto v. *ꝓrostý.*
ꝓrostran v. *ꝓrostraný.*

842. prostraný, adj.;
Sg. Nom. masc. (skl. jm.) Jar. 78 Nový hrad *ꝑstran* 9/21 (1).

843. prostý, adj.;
Sg. Nom. nt. (skl. jm.) Jar. 117 niče neby *ꝑſto* před pohany 10/9; fem. (skl. jm.) Jar. 289 i by *ꝓrofta* Hana Tatar 14/1 (2).
ꝓrotče v. *ꝓrotknúti.*
ꝓroti v. *ꝓrotiv.*

844. protiv, předložka; srvn. také *naprotiv.*
Má trojí tvar: *protiv, protivo, proti.*
I. *protiv*: Jar. 44, Zbyh. 26 *ꝑtíw* jemu 8/20, 25/19; sem i zlom. *-tíwíe* 2/10; Ben. 46, 62, Jar. 143, Lud. 59, 91, 117 *ꝑtíw* sobě 7/4, 12, 10/29, 19/1, 23, 20/3; Čst. 3, 6 *ꝑtíw* Vlaslavu 14/5, 7; zlom. *ꝑtíw* sie- 1/33; zlom. *ꝑtíw* Bole (slavu?) 2/18; Ben. 32 *ꝑtíw* Sasíkóm 6/30; Čst. 77 *ꝑtíw* mečem 15/11; Čst. 205 *ꝑtíw* skále 17/14; Čst. 231 *ꝑtíw* Čsmíru 17/30; Záb. 99 *ꝑtíw* královým vojem 22/8; Záb. 136 *ꝑtíw* Záboju 22/30; Záb. 139 *ꝑtíw* dubu 22/31; Záb. 140 *ꝑtíw* Ludieku 22/32;
II. *protivo* (před retní *-v-*) Ben. 36 *ꝑtíuo* vrahóm 6/32; Čst. 227 *ꝑtíwo* Vlaslavu 17/28;
III. *proti* (čtyřikrát před *-v-*, takže vlastně musíme čísti *proti(v) v-*; dvojí hláska *-v-* psána jedním písmenem; (jednou — chybou? — před *z*:) Záb. 53, 63 *ꝑtíwhō* (= protiv-vrahóm); Zbyh. 25 *ꝑtíwhu* 25/18—19 (= protiv-vrahu), Čst. 232 *ꝑtíwlaſlauu* 17/31 (= protiv-Vlaslavu); Ol. 19 *ꝑtí* zlým Polanóm 5/13—14 (chybně místo *protíw*?) (28).
ꝓrotivo v. *ꝓrotiv.*

845. protknúti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 282 ot ramene šúrem kyčlu *ꝑtcie* 13/30 (1).

846. próvod, masc.;
Sg. Dat. Jar. 20 ku *ꝓwodu* jejie 8/2 (1).
ꝓróvodu v. *ꝓróvod.*

847. prs, fem.; masc.;

Du. Gt. Čst. 42 z širokú *prſu* 14/28; Záb. 70 *ſprſu* na prsi 21/25; Du. NAcc. Záb. 70 s prsú na *prſi* 21/25; Jel. 16 uderi u *prſi* 27/19; Záb. 174 rozkočista sě Ludiekova *prſi* 23/17 (mimo poslední doklad možno čísti i *prsi*); Plur. Loc. Jar. 267 na mohúcéch *prſech* 13/20 (6).
prsa v. *prs.*
prsech v. *prs.*
prsi v. *prs.*
prsiech v. *prs.*
prsiu v. *prs.*

848. prst, masc.;
Sg. Gt. Róž. 12 na pravej ruce *ſprſta* 28/9 (1).
prsta v. *prst.*
prstencéch v. *prstének.*
prstenciech v. *prstének.*
prstenec v. *prstének.*

849. prstének, masc.;
Sg. NAcc. Kyt. 10 dala bych *prſtenek* 16/16; Róž. 13 smekl sě *prſtenek* 28/9; Plur. Loc. Lud. 14 *vprſtencech* skadeření (vlasi) 18/16—17 (3).
prsú v. *prs.*
prsy v. prs.

850. prúd, masc.;
Sg. Nom. Čst 108 aj, *prud* Pražan.. teče 15/29; Plur. Acc. Instr. Jar. 165 v třie *prudí* se rozstúpi tábor 11/12; Jar. 166 i hnachu třmi *prudí* 11/1 (3).
prudka v. *prudký.*
prudko v. *prudký.*

851. prudkost, fem.;
Sg. Nom. Záb. 135 *prudkoſt* vyrazi Ludiekem 22/29 (1).

852. prudký, adjekt.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné; v platnosti přísl.) Jar. 155 mknuchu sě *prudko* 11/5; Lud. 59 *prudko* protiv sobě hnasta 19/6—7; Lud. 99 *prudko* žene 19/27; Sg. Gt. m. (nt.) Záb. 107 *prudka* Slavoje 22/12 (4).
prúdy v. *prúd.*
prvéj v. *prvý.*
prvi v. *prvý.*

853. prvý, číslovka;
Sg. Nom. masc. Záb. 13 *prui* den 20/23; Jar. 67, 112 *prui* boj 9/41, 10/5 (srovn i *ui*); Dat. (Loc.) fem. Jar. 56 *prueí* póle Kublaj jmě vzdiechu 8/29; Plur. Dat. masc. Jar. 138 druzí *pruím* 10/25 (5).
prvým v. *prvý.*
psóv v. *pes.*
ptactvem v. *ptactvo.*

854. ptactvo, nt.;
Sg. NAcc. Záb. 256 jich bojé sě *ptactuo* 24/28; Instr. Záb. 222 léta *zaptactwē* 24/10 (2).
ptačstvo v. *ptactvo.*
pusti v. *pustiti.*

855. pustiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Kyt. 15 kto tě po chladnej vodici *puſtił* 26/20 (1).
pustý v. *pustiti.*
púščati, púščěti v. *púštati.*
púštáše v. *púšťati.*

856. púšťati, sloveso;
Imperf. 3. sg Čst. 10 *puſtaſe* meč i oheň 14/9 (1).
púštěti v. *púšťati.*

857. pút, fem.;
Sg. Gt. Jar. 33 střežiechu jiej *puti* jejie drahú 8/12; DLoc. Záb. 35 *poputí* všiej 21/4 (2).
púti v. *pút.*

858. pýcha, fem.;
Sg. Inst. Jar. 65 s takú *píchu* 9/4 (1).
pýchú v. *pýcha.*
pytá v. *pytati.*

859. pytati, sloveso;
Praes. 3. sg. Skř. 3 *pitaſie* jiej skřivánek 28/25 (1).

860. Rád, adjekt.;
Sg. Nom. fem. Op. 5 *rada* bych jáz neplakala 28/19; Skř. 5 kak bych mohla *rada* býti 28/27 (2).

861. řad, masc.; některé tvary možno spojovati i s fem. *řada*;
Sg. Nom. Čst. 102 *rsad* třetiech 15/26; Plur. Nom. Čst. 224 rozprnú sě *rsadí* 17/26 (=*řadi* či *řady*?); Acc. Jar. 65, 101, 237, Čst. 23 *wrsadí* 9/3, 31, 12/33, 14/16; Gt. Jar. 63 do *rsad* sě voje postavichu 9/1 (7).
řada v. *řad.*
ráda v. *rád.*
řadi v. *řad.*

862. radost, fem.;
Sg. Nom. (Acc.) Ol. 58. 59 roznosi sě *radoſt* 6/11—12; Ol. 60 rozletnu sě *radoſt* 6/12; Záb. 179 *radoſt* vzevzně 23/20; Zbyh. 43 nová *radoſt* 26/1 (5).

radostívo v. *radostivý.*

863. radostivý, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné; platnosti přísl.) zlom. *radoſtíuo* hl- 1/17 (1).
radostně v. *radostný.*
radostnéj v. *radostný.*
radostném v. *radostný.*
radostnu, radostnú v. *radostný.*

864. radostný, adjekt.;
Sg. Gt. fem. Ol. 61 od *radoſtneí* Prahy 6/13; Dat. masc. nt. (skl. jm.) Čst. 247 (k) *radoſtnu* uchu 18/7--8; Čst. 249 Neklanovu *radoſtnu* oku 18/8; |Loc. masc. nt. a) skl. jmenné (platnosti přísl.) Čst. 18 *radoſtníe* sně ščít 14/13; b) skl. slož. Záb. 251 *wradoſtnē* hluce 24/25; Du. Gt. Záb. 180 *zradoſtnu* zrakú 23/21 (6).

865. radovánie, nt.;
Sg. Nom. Jar. 253 i by lkánie i by *radouanie* 13/11 (1).
radovati v. *radovánie.*
řady v. *řad.*

866. rachet, masc.; druhý tvar *rachot*; oba v RK.;
Sg. Nom. Jar. 251 *rachet* kopí 13/9—10; Jar. 69 *rachot* hromu 9/6 (2).
rachot v. *rachet.*

867. rámě, nt.;
Sg. NAcc. Zbyh. 29 vze *naramie* braň 25/22; Čst. 96 vložichu *naramie* 15/22; Gt. Jar. 282 *otramene* šúrem 13/29 30; Du. G. Loc. Čst. 100 *poramenu* rozložichu 15/25; Plur. NAcc. Jar. 137 vz *ramena* 10/24 (5).
ramena v. *rámě.*
ramene v. *rámě.*
ramenú v. *rámě.*

868. rána, fem.;
Sg. Acc. Záb. 206 *ranu naranu* soptichu krutost 24/2; Lud. 101 uderi *ranu* 19/28; Lud. 127 v helm mu vrazi *ranu* 20/9; Záb. 114 pod jednu *ranu* 22/16; Instr. Čst. 233 *ranu opietranu* srazi Vlaslav(a) 17/31; Plur. NAcc. Ol. 45 uderichu *raní* 6/1; Ol. 51 vladyky sěčné *raní* sěkú 6/5; Dat. Záb. 156 zapolesta sě *kranam* 23/8; Instr. Záb. 157 *ranamí* vše po sobě stesasta 23/8 (11).
ranám v. *rána.*
ranami v. *rána.*
rane v. *raný.*
raně v. *raný.*
ranému v. *raný.*
raní v. *raný.*
raniej v. *raný.*
ranný v. *raný.*
ránu v. *rána.*
raní v. *rána.*

869. raný, adjekt.; někde snad mohlo by se přepsati *ranný*;
Sg. NAcc. nt. Zbyh. 42 *rane* slunce 25/32; Čst. 113 vz *rane* blaho 15/32; Loc. masc. nt. (skl. jmenné v platnosti přísl.) Róž. 2 čemu si *ranie* rozkvetla 28/3 (bývá čítáno také *mně* a *nynie*, srovn. zvl. Mašek, Lfilol. III. 275 -277, Seykora Ad RK. 1886, 62, 69—70); fem. Ol. 32 *wranieí* páře 5/24; Dat. (masc.) nt. Záb. 90 *kranemu* sluncu 22/4 (5).

870. ráz, masc.;
Sg. NAcc. a) samotné Ben. 59 *raz* kyjev 7/10; Lud. 76 *raz* po ráze 19/15; b) zdvoj. Jar. 235 blsky *razraz* bijú 12/31; Loc. Lud. 76 ráz *poraze* 19/15; Plur. Nom. Lud. 123 rozléhachu sě *razi* 20/6 (6).
ráze v. *ráz.*
rázi v. *ráz.*
ráz-ráz v. *ráz.*
rázy v. *ráz.*
rci v. *říci.*
-ře zlom. *-rsíe* 1/8; zlom. *-sie* 2/3 (tento zlom. Mašek v ČČM. 1889, 226 čte *sě*, nesprávně; *s* v RK. vyskytá se jen na konci a v *rs*; *sě* píše se vždy *ſie*).

871. říci, sloveso; srvn. *říknúti*;
Impt. 2. sg. Záb. 117 ty *rcí* svému ukrutníku 22/17; Aor. 3. sg. Záb. 11 krátká slova *rieciе* 20/22; Záb. 27 *nersiece* nikomu 20/32; 3. plur. Jar. 197 tako *rsiechu* jedni 12/2 (4).

872. řeč, fem.;
Plur. Gt. Jar. 212 takých *rsiecí* 12/14 (1).
řeče v. *říci.*
řečí v. *řeč.*
řehce v. *řehtati.*
řehci v. *řehtati.*
řehcú v. *řehtati.*

873. řehtati, sloveso; psáno též foneticky *řechtati.*
Praes. 3. sg. Záb. 197 koni *rsiechce*

les 23/20; 3. pl. Jar. 241 koni *rsekcu* 13/3; Impt. 2. sg. Záb. 186 koni *rsiechcí* les 23/24 (3).
řechtati v. *řehtati.*
řéchu v. *řéci.*

874. řeka, fem.;
Sg. Nom. Záb. 211, 230 divá *rsieka* 24/4—5, 24/15; Acc. Záb. 215, 234 přes *rsieku* 24/6, 24/17; sem i tvar: zlom. *rsiecí* na- 2/3 (5).
řekne v. *řeknúti.*
řekněte v. *řeknúti.*

875. řeknúti, sloveso; srv. *řéci*;
Praes. 3. sg. Jah. 21 co *rsiekne* máti 26/30—31; Impt. 2. plur. Op. 7 *rsieknúete* dobří ludie 28/26 (2).
řeku v. *řeka.*

876. ret, masc.;
Du. (D) Instr. Jel. 20 krásnýma *rtoma* 2 /22 (1).
řiče v. *řičeti.*

877. řičeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 228 *rsícíe* les řvaniem 17/28 (1).
řieci v. *řéci.*
řiechu v. *řéchu.*
řiekáše v. *řiekati.*

878. řiekati, sloveso;
Impf. 3. sg. Jah. 23 veždy mi *rsiekaše* máti 27/1 (1).
řiutiti v. *řútiti.*

879. roba, fem.;
Sg. Nom. Jah. 22 neščastná *roba* 26/31 (1).
roditi v. *neroditi.*

880. roh, masc.;
Sg. (D) Instr. Jel. 28 krásnýma *rohoma* 27/27—28; Plur. Gt. Jar. 244 *rohow* lesních 13/5 (2).
rohoma v. *roh.*
rohóv v. *roh.*

881. roj, masc.;
Sg. N. Jar. 96 tako by *roí* slyšán 9/26 (1).
roskočiti v. *rozskočiti.*
rosnú v. *rosný.*

882. rosný, adj.;
Sg. Acc. fem. Jar. 182 *roſnu* trávu 11/25 (1).
roste v. *rósti.*

883. rósti, sloveso;
Praes. 3. sg. Op. 13 travka na niej *roſte* 28/23; Aor. 3. sg. Jel. 26 na junoši *roſte* dubec 27/26 (2).
rostúpiti v. *rozstúpiti.*

884. rovček, masc.;
Sg. Loc. Op. 10 zahřeben *wrouece* 28/22 (1).
roveče v. *rovček.*
roveček v. *rovček.*
roveň, Roveň v. *rovně.*
rovina v. *rovně.*

885. rovně, fem.;
Sg. Acc. Ben. 73 s chluma *wrownín* 7/18 (bylo čteno i v *R*ovňu); Loc. Jar. 45, 175, Čst. 193 *narowní* 8/21, 11/20, 17/8; Plur. N. Záb. 207 míjechu *rownie* i hory . . 24/3 (5).
Rovně v. *rovně.*
rovni v. *rovně.*
rovno v. *rovný.*
rovňu v. *rovně.*

886. rovný, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jm.) Op. 4 v zimě v letě *rowno* 28/19 (1).
rozcepiti v. *rozčepiti.*
rozčepena v. *rozčepiti.*
rozčepené v. *rozčepiti.*
rozčepichu v. *rozčepiti.*

887. rozčepiti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 55 ju (trest) na dvě póle *rozcepíchu* 8/28 - 29; Part. pass. Sg. N. fem. Jar. 256 hlava na dvé *rozcepena*; Plur. Acc fem. Jar. 76 ty trsti *rozcepene* 9/11 (3).
rozdvojichu v. *rozznojichu.*
rozehnachu v. *rozehnati.*

888. rozehnati, sloveso;
Aor. 3. plur. Záb. 222 *rozehnachuſíe* l'úto po vrazích 24/11 (1).

889. rozenie, nt. (substant. verb. slovesa *roditi*); srv. *rozený.*
Sg. Gt. Lud. 27 *rozeniedle* svého 18/23 (1).
rozenú v. *rozený.*

890. rozený, adj. (z part. pass. slovesa *roditi*);
Sg. Instr. fem. Jar. 27 *rozenu* i strojnú krású 8/7 (1);
rozepě v. *rozepieti.*

891. rozepieti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 220 *zozepie* svoje křiedle 24/9 (1).
rozevře v. *rozevřieti.*

892. rozevřieti, sloveso;

Aor. 3 sg. Čstm. 42 zloba *ſie* mu *rozewrsie* po všech po údech 14/27 (1).

893. rozezlený, adj.;
Plur. Gt. Ben. 44 *rozezleních* muž 7/3 (1).
rozezlených v. *rozezlený.*
rozezliti v. *rozezlený.*
rozhalená v. *rozhalený.*

894. rozhalený, adjekt.;
Plur. NAcc. nt. Jar. 29 hrdlo, ňadra *rozhalena* jmieše 8/9 (1).
rozhaliti v. *rozhalený.*
rozháralé v. *rozhořalý.*
rozháralý v. *rozhořalý.*
rozhořalé v. *rozhořalý.*

895. rozhořalý, adj.;
Se. NAcc. nt. Jar. 210 bóh ny sílil *wrozhorale* póldne 12/12 (tak nutno čísti dle rkp.; patrně omylem m.-ř-; Hanka (?) opravil novým inkoustem na *rozharale* srv. Mašek, Lfil. III. 192).
rozhořeti v. *rozhořalý.*
rozhořieva v. *rozhořievati.*

896. rozhořievati, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 186 den *ſie rozhorsieua* na poledne 11/28 (1).
rozhrušichu, rozhrušiti v. *rozkrušiti.*
rozkacen v. *rozkacený.*

897. rozkacený, adj. (z part. pass. slovesa *rozkatiti*);
Sg. Nom. masc. zlom., Jar. 271 *rozkacen...* 3/16, 13/22 (2).
rozkatiti v. *rozkacený.*

898. rozkazovati, sloveso;
Tvar? zlom. *neroſkazo-* 2/29 (1).
rozkládá v. *rozkládati.*

899. rozkládati, sloveso;
Praes. 3. sg. Jel. 27 (dub) *rozkladaſie* v suky 27/26 (1).
rozkočiti v. *rozskočiti.*

900. rozkos, masc.;
Sg. Instr. Záb. 61 i vracesta sě *roſkoſě* 21/20 (bývalo čteno *rozkošem*) (1).
rozkosem v. *rozkos.*
rozkoš v. *rozkos.*
rozkošem v. *rozkos.*

901. rozkotati, sloveso;
Infin. Jar. 172 už sě jechu náspy *rozkotatí* 11/18 (1).
rozkrušichu v. *rozkrušiti.*

902. rozkrušiti, sloveso;
Aor. 3. pl. Záb. 45 *rozkruſichu* vše bohy 21/10 (1).
rozkvetavši v. *rozkvietati*
rozkvetla v. *rozkvísti.*

903. rozkvietati, sloveso;
Part. pf. fem. Sg. N. Róž. 3 *rozkuetauſi* pomrzla 28/3 (1).

904. rozkvisti, sloveso;
Perf. 2. sg. Róž. 2 čemu si raně *rozkwetla* 28/3 (1).
rozkvítati v. *rozkvietati.*
rozlámaly v. *rozlámati.*

905. rozlámati, sloveso;
Part. pf. N. pl. f. Čst. 230 jak by vše drva v sebe (hory) *rozlamalí* 17/30 (1).
rozléha v. *rozléhati.*
rozléhachu v. *rozléhati.*
rozléhaly v. *rozléhati.*

906. rozléhati sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Ben. 57 *rozlehaſie..* ráz kyjev.. 7/10; 3. pl. Lud. 123 kol *ſie rozlehachu* rázi 20/6; Perf. 3. pl. Jar. 157 ež sě hory doli *rozlehalí* 11/7 (3).
rozlétnu v. *rozletnúti.*

907. rozletnúti, sloveso;
Aor. 3. sg. Ol. 60 *rozletnuſie* radost 6/12 (1).
rozložichu v. *rozložiti.*

908. rozložiti, sloveso;
Aor. 3 plur. Čst. 100 *rozlozichu* kopie po ramenú 15/24—25; Jar. 113 Tateré *ſie* u Polšče *rozlozichu* 10/6 (2).
rozlúti v. *rozľútiti.*

909. rozľútiti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 119 i *rozľutíſie* Ludiek 22/19 (není-li chybný opis *roz-* m. *wz-* a tedy m. *vzľúti sě*) (1).
rozmnožie v. *rozmnožiti.*

910. rozmnožiti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 120 aj, ta *rozmnozieſie* Tatar množstvie 10/11 (chybným psaním m. *rozmnozí*) (1).
rózno v. *rózný.*
roznojichu v. *rozznojiti.*
roznosí v. *roznositi.*

911. roznositi sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Ol. 58, 59 *roznoſiſie* radost 6/10—11; Jar. 89 *roznoſiſie* hoře 9/21 (3).

912. rózný, adj.;
Sg. NAcc. (skl. jmenné; v platnosti přísl.) Záb. 74 *rozno* ke všem dřevóm 21/28 (1).

rozohnichu v. *rozohniti.*

913. rozohniti, sloveso;
Aor. 3. plur. Ben. 45 (hněvi) *rozohníchu* zraky jejú 7/3 (1).
rozpálímy v. *rozpáliti.*

914. rozpáliti, sloveso;
Praes. 1l plur. Čst. 45 z jutra záhe *rozpalímí* krutost 14/28 (možno vzíti i, méně pravděpodobně, za impt. 1 plur.) (1).
rozplaka v. *rozplakati.*

915. rozplakati, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 30 kto *rozplaka* hlasy? 14/20 (1).
rozprnú v. *rozprnúti.*
rozprnuchu v. *rozprnúti.*

916. rozprnúti, sloveso;
Praes. 3. plur. Čst. 224 *rozprnuſie* řadi sěmo tamo 17/26; Aor. 3. plur. Jar. 80 ež je jak zvěř plachý *rozprnuchu* 9/14; Jar. 102 *rozprnuchu* vše jich voje četné 9/31 (3).
rozrazi v. *rozraziti.*

917. rozraziti, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 38—39 *rozrazí* mlatem dřvi junoše i *rozrazí* mlatem.. hlavu 25/29 – 30 (2).
rozráže v. *rozrážeti.*

918. rozrážeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jel. 12 braňú *rozraze* vrahóm shluky 27/16 (1).
rozrojiti v. *rozznojiti.*
rozskoči v. *rozskočiti.*
rozskočista v. *rozskočiti.*

919. rozskočiti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 126 helm *ſierozkocí* v dva kusy 20/8; Záb. 173 *rozkocíſie* ščít 23/16; 3. du. Záb. 174 za ščítem *ſierozkocíſta* Ludiekova prsy 23/17 (3).
rozstúpi v. *rozstúpiti.*
rozstúpichu v. *rozstúpiti.*

920. rozstúpiti sě, sloveso;
Impt. 2. 3. sg. Záb. 183 *roſtupíſie* vás hluk.. 23/22—23; Aor. 3. sg. Záb. 104—105 *roſtupíſie* mužstvo lesem *roſtupíſie* v pravo v levo 22/10 – 11; Jar. 165 v prúdy sě *roſtupí* veš tábor 11/12—13; Lud. 32—33 *roſtupíſie* síla v údech, *roſtupísie* bodrost v myslech 18/25—26; 3. plur. Jar. 53 na dvě straně kolo *roſtupíchu* 8/27; Jar. 134 na podchlumí šíř sě *roſtupíchu* 10/11 – 12; Čstm. 216 *roſtupíchuſie* po nižniem chvrastí 17/20—21 (9). (Sem také zlom. strany *rozſtup-* 2/13.)
rozvaleno v. *rozvaliti.*
rozvalený v. *rozvaliti.*
rozvali v. *rozvaliti.*

921. rozvaliti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 141 (noc) *rozualíſie* k zemi i k oblakóm 10/27 – 28; Part. pass. Sg. NAcc. nt. (skl. jm.) Ol. 29 kdě bě mnostvie Polan *rozualeno* ve sně 5/22 2)..
rozvojichu v. *rozznojiti.*
rozznojichu v. *rozznojiti.*

922. rozznojiti sě, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 85 tako Tateré *ſie roznoíchu* 9/18 (bývá čteno též *roz(d)vojichu, rozrojichu,* snad méně pravděpodobné; místo nejisté) (1).

923. róže, fem.;
Sg. (N) Voc. Róž. 1 ach ty, *roze,* krásná *roze* 28/2; Plur. Gt. Kyt. 5 z viol a *rozí* 26/13 (3).
róží v. *róže.*
rtoma v. *ret.*

924. Ruboš, masc.; osobní jméno;
Sg. N. Lud. 98 *ruboſ* na kóň skoči 19/26; Lud. 102 *ruboſ* vazem s koně spade 19/28—29; Gt. Lud. 97 Lubor *naruboſe* zzýva 19/26 (3).
Ruboše v. *Ruboš.*
ruce v. *ruka.*
ruče zlom. *-rucie* 1/5.
rúče v. *ručí.*

925. ručí, adj.;
Sg. NAcc. masc. Čst. 188 na svój *rucie* komoň 17/5 (*e* vyškrabáno později; srvn. Mašek Lfilol. III. 189); nt. (skl. jmenné) Čst. 208, Zbyh. 28 *rucie* dolóv! 17/16, 25/20; Lud. 98 vskoči *rucie* 19/26; Jah. 39 vskočich *rucie* 27/8; Jah. 37 pojeď *rucie* 27/7; Ben. 29 *rucie* sě vše proměníše 6/28; Jar. 63 teče *rucie* 9/1; Jar. 160 napínachu *rucie* 11/9; Lud. 120 *rucie* dobysta mečí 20/5; Lud. 74 sě s koně *rucie* vrže 19/14; Lud. 90 *rucie* sě hnasta 19/22; Instr. m. (nt.) Záb. 120 *rucíē* hlasem 22/19; Plur. Nom. masc. Jar. 243, Záb. 201 *rucí* koni 13/4, 23/32; Acc. Jar. 22, Čst. 143, 164 na *rucie* koně 8/4, 16/17, 16/26; Záb. 204 vz *rucie* koně 24/1; Loc. Jar. 150

narucíech koňech 11/1; Jel. 29 na nožiciech *rucíech* 27/28 (21).
ručie v. *ručí*.
ručiech v. *ručí*.
ručiem v. *ručí*.
ruj zlom. *-ruí* (?) 3/29. (Srvn. Mašek, ČČM. 1889, 231).

926. ruka, fem.;
Sg. Acc. Čst. 225 vnoči na ně chrabrú *ruku* 17/27 (není-li to instr.); Čst. 63 podáše věrnú *ruku* 15/4; Ol. 23 v mocnú *ruku* 5/17; (D)Loc. Záb. 190 *wruce* mlatem 23/26; Róž. 12 na pravéj *ruce* 28/9; Instr. Čst. 64 hlasem tiem i *ruku* tú 15/4; Záb. 124 nohú v krok i *ruku* v braň 22/22; Du. NAV. Jar. 257 srubeně stě *ruce* obě 13/13; Ol. 11 podasta si pravie *rucie* 5/8; Záb. 70 vši kladechu *ruce* 21/26; Záb. 92 podámy *ruce* 22/5; Záb. 110 podasta si přesilnie *ruce* 22/14; (D)Instr. Jar. 191 žalostívo *rukama* lomichu 11/31 (13).
rukama v. *ruka*.
ruku, rukú v. *ruka*.
ruměnci v. *ruměnec*.

927. ruměnec, masc.;
Plur. N. Lud. 10 na lícech *rumenci* ktviechu 18/15 (1).
řútichu v. *řútiti*.

928. řútiti sě, sloveso;
Aor. 3. plur. Čst. 107 ʼzkad *śie rsiutichu* búřiecie klády 15/28 (1).

929. řvanie, nt. (subst. verb. od slovesa *řváti*); v. *řváti*.
Sg. Instr. Čst. 80 řváše *rsuaniē* býka 15/12; Čst. 228 řiče les *rswaniē* 17/28 (2).
řvaniem v. *řvanie*.
rváše v. *rváti*.
řváše v. *řváti*.

930. rváti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Jar. 180.. žel srdce *ruaſe* 11/24 (1).

931. řváti, sloveso; srv. i *řvanie*.
Imperf. 3. sg. Čst. 79, 81 *rsuaſe* na hradě Kruvoj.. *rsuaſe* chrabrost.. 15/12—13; Part. Sg. Gt. fem. Čst. 239 z *rswuceí* huby 18/3; Plur. Nom. Jar. 171 skřekem *rsuuce* až do oblak 11/17 (4).
řvúce v. *řváti*.
řvúcéj v. *řváti*.
řvúcí v. *řváti*.

932. ryk, masc.;
Sg. Nom. Jar. 263 uh, by *rík* 13/17 (1).

933. s, se, předložka; píše se pravidelně dohromady se slovem následujícím; někdy psáno foneticky *s* místo z: *s* kakých, *s* črna, *s* kniežeckých: v. *z*. Trojí tvar.

I. *s*: a) s Gt. Jar. 173, 179 *ſuaſep* 11/19—23; Lud. 74, 93, 102, Jah. 29 *ſkonie* 19/14, 24, 29, 27/3; Ol. 35, Jar. 139, Čst. 207 *ſhorí* 5/26, 10/26, 17/16; Jar. 258 *ſorsie* 13/14; Lud. 119 *ſkoniu* 20/4; sem patří také *spolu* (= *s* + Gt. od subst. *pól*), v. však *spolu* (ve *dvou* dokladech); Róž. 12 *ſprsta* 28/9; Záb. 70 *ſprſu* 21/25; Čst. 88 *ſpda* 15/17; Zbyh. 32 *ſhrada* 25/24—25; Ben. 73 *ſchluma* 7/17; Čst. 147 *ſceſtí* 16/18; Jar. 68 *ſmkow* 9/6; Zbyh. 47 *ſtwrda* 26/4; b) S Instrum. Ol. 4, Čstm. 221 *ſniem* 5/2, 17/24; Čst. 111, Zbyh. 4 *ſmilu* 25/3; zlom. Výhoň Dub *ſkn*(čzem?) 4/14; Ol. 3 *ſudatními* 5/2; Ol. 27 *ſwladikami* 5/20; Jar. *ſtatarí* 7/20; Jar. 39 *ſwoí* 8/16; Jar. 66 *ſtaku* 9/3; Jar. 92 *ſtatariní* 9/24; Jar. 98 *ſními* 9/28; Jar. 280 *ſorsem* 13/28; Jar. 284 *ſlukem* 13/31; Čst. 122 *ſkorsíſtiu* 16/3; Čst. 178 *ſuzdu* 16/33; Čst. 199 *ſtiemí* 17/11; Čst. 229 *ſhoramí* 17/29; Lud. 50—51 *ſzemankami, ſdieuicemí* 19/2—3; Záb. 199 *ſkoní* 23/31; Zbyh. 4 *ſholubícu* 25/3; Zbyh. 10 *ſnícmī* 25/8; Zbyh. 18 *ſkrahuiē* 25/14; Zbyh. 50 *ſkrahuícē* 26/7; Jah. 42 *ſniu* 27/10; Jel. 28 *ſkraſníma* 27/27; c) opakované; snad některé z hořejších, vzhledem k násl. *s-*, ale nejisto: n. př. Ol. 3 *s* udatnými *s* sbory?

II. *sc*: a) s Gt. Zbyh. 1, 49 *ſe drsieua* 25/1, 26/6; Jar. 38 *ſewſiech* 8/16; Čst. 83 *ſcſkalí* 15/14; b) s Instr. Lud. 106, Záb. 151 *ſemnu* 19/31, 23/6; Zbyh. 49, 51 *ſeſuoím* 26/6—8; Ol. 5 *ſewſíu* 5/3; Čst. 119 *ſeſuu* 16/2; Čst. 219 *ſe zastupē* 17/23; Jar. 37 *ſedceru* 8/15; Čst. 19 *ſeſcítē* 14/14; c) opakované: Ol. 44 *ſewſíem ſeſuī* l'udem 5/33;

III. fonetické psaní: *z*: Kyt. 16 vienek *zhlaui* 26/21; Záb. 195 Třas je hnáše *zboiſtie* 23/29; *s* = *s s* -: Čst. 135 vzvola *ſkalí* 16/12; Ol. 4 *ſnahu* chváta 5/3; Lud. 49 sedieše kněz *ſtaroſtami* 19/2; *s* = *s z*- Zbyh. 53 *ſmilitkē* spáváše 26/9; *s* = -*s s* Skř. 12 ty *biſnitē* leťal 28/30 (70).

934. sad, masc.;
Sg. Gt. Skř. 2 u panského *ſada* 22/25; Loc. Žez. 7 jablko *wſadie* 28/15 (2).
sada v. *sad.*
sadě v. *sad.*
sáh v. *sieh.*

935. sám, nám.; srvn. i *samochtiec;*
Sg. NAcc. masc. Lud. 54 jáz kněz *ſam* ustanovju 19/4; Lud. 74 *ſam* sě s koně vrže 19/14; N. fem. Žez. 12 by veždy *ſama* byla 28/17; Dat. masc. Zbyh. 13 tobě smutno *ſamu* 25/10; Plur. N. masc. Jar. 217 *ſamí* vražbu nad sobú spáchámy 12/17 (5).
sama v. *sám.*
sami v. *sám.*
samo v. *samochtiec.*

936. samochtiec, adv.;
Jar. 219 hřiech u porobu *ſamochtiec* dáti šíju 12/19 (1) (*samo* zdá se býti přípiskem opisovačovým). Srvn. *sám* a *chtieti.*
samu v. *sám.*

937. Sas, masc.;
Plur. Dat. Ben. 40 všem *ſaſom* 7/1 (1). (O »Sesie« v. *-šéše*).
Sasíci v. *Sasík.*

938. Sasík, masc.;
Plur. Nom. Ben. 10 jsú Němci *ſaſící* 6/20; Gt. Ben. o pobití *ſaſíkow* 6/15; Dat. Ben. 32 protiv *ſaſíkom* 2/30 (3).
Sasíkóm v. *Sasík.*
Sasíkóv v. *Sasík.*
Sasóm v. *Sas.*
sáze v. *sázeti.*

939. sázeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Kyt. 9 kto tebe v kyprú zemicu *ſaze* 26/16 (1).
sbierajte v. *sbierati.*

940. sbierati, sloveso;
Inf. Jar. 90 l'ud *ſbierati* stanú 9/22; Impt. 2. plur. Jar. 2 svój um *ſbieraíte* 7/23 (2).
sbírati v. *sbierati.*

941. sbor, masc.;
Plur. N. Záb. 80, 82 bra sě.. v les, lesem za.. (Zábojem, Slavojem) *ſborí* 21/31—33; Ol. 47 chorúhvi tu *ſborí* na most vraziu 6/2 (není-li instr.); Acc. Čst. 15 vedi mé *ſborí* 14/11; Lud. 115 zahna Němcev *ſborí* 20/3; Instr. Ol. 3 s udatnými *ſborí* 5/2 (6).
sboři v. *sbor.*
sbory v. *sbor.*

942. sbožíce, nt.;
Sg. NAcc. (neli plur.?) Ben. 14 dajte střiebro, zlato, *zbozíce* 6/22 (1).

943. sbožie, nt.;
Sg. NAcc. (neli plur.?) Jar. 35 pobrachu *ſbozie* 8/14 (1).
sbrocechu v. *sbrotiti.*
sbrocen v. *sbrotiti.*
sbrocesta v. *sbrotiti.*
sbroceti v. *sbrotiti.*
sbrociechu v. *sbrotiti.*
sbrociesta v. *sbrotiti.*

944. sbrotiti, sloveso;
Imperf. 3. Du. Záb. 158 vše kolem *zbroceſta* krviu 23/9; 3. plur. Záb. 159 krviu *zbrocechu* je mužie 23/10; Part. perf. Sg. N. masc. Jar. 280 veš ve krvi *ſbrocen* 13/28 -29 (3).
sdělo v. *sdieti.*
sdieše v. *sdieti.*

945. sdieti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Čst. 211 sie *ſdieſe* Vojmír i *ſdieſe* Čsmír 17/17—18; Čst. 37 *ſdieſe* hoře v dědinách 14/23; Jar. 177 noc konec *ſdieſe* 11/22; Part. N. sg. nt. Jah. 8 čemu *ſi* bol *ſdielo* 26/25 (5).
sdrtichu v. *sdrtiti.*

946. sdrtiti, sloveso;
Aor. 3. pl. Jar. 175 *ſdrtíchu* je ješče vzdál na rovni 11/20 (1).
se v. *s, sien.*
-se zlom. *-ſe* 1/22, 2/33, 4/10, 4/11.

947. sě, zvratná náměstka;
Acc. Zbyh. 29 vze na *ſie* 25/21; Záb. 40 nesmiechu *ſie* bíti 21/7; Jar. 213 ač *ſie* hrdinami zváti chcete 12/14; dále u sloves reflex. (doklady v. u sloves dotyčných) *báti sě* (2), *bíti sě, bližiti sě, bráti sě* (6), *diviti sě, dodrati sě, doždati sě, dráti sě, hnáti sě* (5), *hnúti sě, holedbati sě, hotovati sě, hrnúti sě* (6), *chmurati sě,*

chovati sě (2), *jieti sě* (3), *klaněti sě, kloniti sě, kolébati sě, kotiti sě* (3), *kúřiti sě, laskati sě, lsknúti sě* (2), *mknúti sě, množiti sě, mútiti sě, obrátiti sě, otpraviti sě, otřásati sě, otvořiti sě, pásti sě, počínati sě* (6), *podvíhati sě, pokloniti sě* (3), *pokořiti sě, pokrýti sě* (3), *postaviti sě* (2), *potýkati sě, pozdvihnúti sě, poznati sě, přetrhnúti sě, převaliti sě, přibočiti sě, proměniti sě* (3), *promodrovati sě, pytati sě, rozehnati sě, rozevřieti sě, rozhořievati sě, rozkládati sě, rozléhati sě* (3), *rozletnúti sě, rozložiti sě, rozľútiti sě, rozmnožiti sě, roznositi sě* (3), *rozprnúti sě, rozskočiti sě* (3), *rozstúpiti sě* (8), *rozvaliti sě, rozznojiti sě, řútiti sě, sebrati sě, shluknúti sě* (4), *sieti sě* (2), *skotiti sě, sletovati sě, smeknúti sě* (2), *snieti sě* (5), *sníti sě, sraziti sě* (3), *srotiti sě, státi sě, staviti sě, strojiti sě, súžiti sě, svléci sě, týkati sě, udati sě, uleknúti sě* (3), *váleti* a *valiti sě* (6), *vraceti* a *vrátiti sě* (3), *vrci sě* (2), *vzbúřiti sě, vzchopiti sě, vzjietřiti sě, vzmodliti sě, vzmužiti sě, vzradovati sě* (4), *vztřiesti sě, zamiesiti sě* (2), *zamútiti sě, zapierati sě, zapoleti sě* (2), *zastyděti sě, zatemniti sě, zazliti sě, zdieti sě, zelenati sě, zľútiti sě* (2), *zračiti sě, zzelenati sě* (čísla v závorkách značí počet dokladů), psáno bez výjimky *sie*; doplniti nutno *sě* dále v dokladech *otvořiti* Zbyh. 34, *položiti* Jar. 45, *vzdáti* Jar. 216, *zjařiti* Čstm. 138 v. t.; rovněž opraviti tak se musí dokl. Jar. 278 *srazíſtaſta* 13/27 (m. srazista *sě*); snad sem dále náležejí doklady: zlom. dolóv *ſie* nu- 1/32, -iem*ſie*- 1/9, -dachu *ſie*- 2/4, druh *ſie*- 2/7, -*ſie* 2/28, 3/3, *ſie* pove- 2/33, -zichu *ſie* 3/12, *ſie* r- 3/29, *ſie* i moh- 4/21, Ol. 1 -*ſie* v črn les 4/33; o tvaru *bursíſie* Ben. 69 v. pod *búřiti*;

Gt. (= Acc.) Čst. 230 *wſebe* 17/29 - 30; Lud. 118 *wſebe* 20/3; Čst. 98 podstavichu *ſebedle* dřevce 15/23;

Dat. *a*) Záb. 92 tamo *ſi* podámy ruce 22/5; Záb. 110 *podaſtaſi* ruce 22/14; Ol. 11 podachu *ſi* ruce 5/8; Jah. 3 zadřieše *ſi* trnie 26/27; o dokl. ze Zbyh. 9 viz *sien*;

b) Lud. 6 *ſobie* i všem milú 18/12 Jar. 87 dvě královstvě *ſobie* podmanichu 9/19—20; Ben. 46, 62, Jar. 143, Lud. 59, 91, 117 protiv *ſobie* 7/4, 12, 10/29, 19/7, 23, 20/3; (= Loc.) Jar. 79, Záb. 157 po *ſobie* 9/13, 23/9; Čst. 54 *wſobie* 14/32; Jel. 11 *naſobie* 27/15—16; Instr. Jar. 217 *nadſobu* 12/17 (opraveno původním písařem ze *ſebu* Mk. Lfil. III. 190) (215).

sebe v. *sě.*

sebra v. *sebrati.*

sebrachu v. *sebrati.*

948. sebrati, sloveso;

Aor. 3. sg. Jar. 38 *ſebra* voje 8/15; 3. pl. Jar. 43 *ſebrachu* převelikú vojsku 8/19; Jar. 51 *ſebrachuſie* čaroději 8/25 (3).

sebú v. *sě.*

-*sece* zlom. -*ſece* (?) 3/28.

949. sěč, fem.;

Sg. NAcc. Čst. 232 v l'útú *ſiecz* 17/32; DLoc. Záb. 160 u přel'útéj *ſieci* 23/11; Instr. Ol. 54 před udatnú *ſieciu* 6/8 (3).

sěče v. *sieci.*

sěči v. *sěč.*

sěčiu v. *sěč.*

sěčné v. *sěčný.*

950. sěčný, adj.;

Plur. Acc. Ol. 51 *ſieczne* rány sěkú 6/5 (1).

sěčú v. *sěč.*

sědání v. *sědánie.*

951. sědánie, nt. (subst. verb. od *sědati);*

Sg. NAcc. Lud. 66, 84 kto chtie na *ſiedanie* 19/10—11, 19—20; Lud. 53 na *ſedanie* 19/4; Dat. Lud. 46 *kuſedaniu* 18/33; Loc. Lud. o slavném *ſiedaní* 18/9; Lud. 2 o pótkách i *oſiedaní* 18/10 (6).

sědániu v. *sědánie.*

951 *a. sědati* v. *sědánie*; srvn. ostatně i zlom. -*ſiedaſe* na- 3/8.

sedě v. *seděti.*

sěde v. *siesti.*

seděch v. *seděti.*

952. seděti, sloveso;

Aor. 3. sg. Záb. 6 dlúho *ſiedie* 20/18; Zbyh. 10 žalostívo *ſedie* 25/8; Lud. 50 *ſedie* knieni 19/2; Imperf. 1. sg. Róž. 6—7: večer *ſiediech*, dlúho *ſiediech*, do kuropěnie *ſediech* 28/5—6;

3. sg. Lud. 49 *ſedíeſe* kněz s starostami 19/1 (7).
sedie v. *seděti.*
sediech v. *seděti.*
sedieše v. *seděti.*
sedla v. *sedlo.*

953. sedlo, nt.;
Sg. Gt. Lud. 73 z tvrda *ſiedla* 19/14 (1).

954. sedm, číslovka; srvn. i *sedmmezcietmý.*
Nom. Ol. 3, 43 *ſedm* vládyk 5/1, 32 (2).
sedmezcietmý v. *sedmmezcietmý.*
sedmmezcietmá v. *sedmmezcietmý.*

955. sedmmezcietmý, číslovka;
Sg. N. fem. Čst. kapitule *ſedmezcíetma* 14/2 (1).
sedú v. *siesti.*
sěho v. *sien.*
séhodlúhý v. *siehodlúhý.*
sěch v. *sien.*
sěje v. *sieti.*
sekera v. *sekyra.*
sekati v. *sieci.*
seknúti v. *sieci.*
sekú, sěkú v. *sieci.*

956. sekyra, fem.;
Sg. Instr. Čst. 117 pod *ſekíru* mestnú 15/33 (původním písařem zkaleno *í* z *e*; srovn. Mašek Lfilol. III. 182) (1).
sekyrú v. *sekyra.*
sem v. *býti.*
sěm v. *sěmo, sien.*
-semi zlom. *-ſemí* 2/6 (Mašek: juno) *šemi?).*
sěmi v. *sien.*

957. sěmo, přísl.;
a) sěmo: Ol. 52 Čst. 241, Záb. 255, Zbyh. 52 *ſiemo*tamo 6/6, 18/4, 24/27, 26/8; Čstm. 224 *ſemo*tamo 17/26; Záb. 164 ni *ſiemo* ni tamo 23/12; Zbyh. 48 letieše *ſiemo* i letieše tamo 26/5; Lud. 107 *ſiemo* jeti 19/31; Jel. 32 sletujú sě *ſiemo* 27/30—31; Záb. 15 sněchu sě *ſiemo* 20/25; Záb. 185 *ſiemo* sveďte koně 23/24; zlom. *ſiemo* 1/16; *b) sěm:* Lud 19 sněchu sě *ſem* 18/19; snad i zlom. vojska *ſiem-* 3/27 (?) (14).
sěmu v. *sien.*

958. sen, masc.;
Sg. Loc. Ol. 29 rozvaleno *weſſnie* 5/22; Róž. 10 sdieše mi sě *weſnie* 28/8 (2). (Doklad prvý čte Seykora, Ad RK. 1886, 74—75 *veš sně,* snad méně pravděpodobně.)
Sesie v. *-šěše.*

959. seslati, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 211 Bóh nám *ſeſle* pomoc 12/3 (1).

960. sestra, fem.;
Sg. Gt. Op. 14 ni mi bratra ni mi *ſeſtrí* 28/24 (1).
sestry v. *sestra.*
sešle v. *seslati.*

961. setnina, fem.;
Plur. NAcc. Jar. 97 *wſetníní* sě shlukú 9/27 (1).
setniny v. *setnina.*
sežéci v. *sžéci.*
sežehnúti v. *sžéci.*
sežžech v. *sžéci.*
sežže v. *sžéci.*
shlaď v. *shladiti.*

962. shladiti, sloveso;
Impt. 2. sg. Jar. 231 *ſhlad* je u věk 12/27 (1).
shluče v. *shluknúti.*
shlučechu v. *shluknúti.*
shlučeti v. *shluknúti.*

963. shluk, masc.;
Plur. Acc. Jel. 12 rozráže vrahóv *ſhlukí* 27/17 (1).

964. shluknúti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 153 *ſhlucie ſie* tu množstvie 11/3; Čst. 85 tako ke hradu *ſie ſhlucie* Neklanových vojnóv 15/15; 3. plur. *a)* Ben. 33 *ſhlucíechu ſie* kmetští l'udé 6/30; *b)* Jar. 97 Uhřie v setniny *ſieſhluku* 9/27 - 28 (4).
shlukú v. *shluknúti sě.*
shluky v. *shluk.*
shóry v. *hora.*

965. shynúti, sloveso;
Infin. Jar. 198 trapnějé *ſhínutí* žízňú meča 12/3 (1).
si v. *býti, sě.*
sí v. *sien.*
sie v. *sien.*

966. sieci, sloveso; srv. i *-sece.*
Aor. 3. sg. Lud. 78 Spytibor Srpoše *ſece* 19/16; Lud. 125 mečem v helm mu *ſecie* 20/8; 3. plur. Ol. 51 vladyky sěčné rány *ſeku* 6/5—6 (3).

967. sieh, masc.;
Plur. Gt. Záb. 177 pět *ſiehow* 13/29 (1).
sieho v. *sien.*

siehodlúhe v. *siehodlúhý.*

968. siehodlúhý, adj.;
Plur. Acc. fem. Jar. 286 otmetáše dřevce *siehodluhe* 13/33 (1).
siehóv v. *sieh.*
siech v. *sien.*
siem v. *sien.*
siemu v. *sien.*
siemže v. *sienže.*

969. sien, náměstka;
Sg. NAcc. masc. Jar. 83 tu *sien* ješutno.. teče 9/16; Jar. 258—259 *sien* sě kotie s oře i *sien* zeřivý.. mlátie 13/14; Jel. 32 na *sien* dub 27/31; Čstm. 220 zástup *sien* 17/23; Jar. 148 tábor *sien* 10/33; nt. Čst. 131 na *sie* miesto 16/9; Čst. 211 a *sie* sdieše Vojmír 17/17; Jar. 36 když *sie* slyše Kublaj 8/14; Záb. 131—132 t*sie* (= ti-to, ti-hle) 22/26—27; fem. Ol. 6 *sie* mu chasa bieše 5/4; Jar. 215 smrt *sie* bude.. zaměřena 12/15; Jel. 19 *sie* (duše) vyletě hrdlem 27/21; Acc. fem. Čst. 176 jalóvku *siu* 16/31; Gt. masc. Čst. 208 vrcha *sie*° 17/16; Dat. masc. nt. Jar. 256—257 *siemu* hlava rozčepena, *siemu* srubeně stě ruce obě 13/12—13; Jar. 261—262 *siemu* v srdce meč vtasi i *siemu* Tatarín ucho střiže 13/16; Jar. 124 k *siemu* chlumku 10/14; zlom. protiv *sie-* 1/33 (-mu?); DLoc. fem. Zbyh. 9 na skále *si* 25/7; Loc. masc. Jar. 214 na *siem* chlumce 12/15; Instr. nt. Jar. 58 nad *sim* vzpěchu 8/31; Plur. NAcc. fem. nt. Jar. 174 *sie* (klády) smačkachu Tatary 11/19; Čst. 99 *nasie* drva 15/24; Acc. masc. Lud. 21 na *sie* hody 18/20 (omylem sem se čítá dokl. Čstm. 95; v. *týkati*); Gt. Ol. 3 *sich* vladyk 5/1; Jar. 107, 122 *sich* Tatar 10/2, 12; Loc. Jar. 17 *wsiech* že vlastech 7/33; Instr. zlom. před *siemi* 4/6 (33). Srvn. i *sienže.*

970. sien, fem.;
Sg. Instr. Zbyh. 35 za velikú *sieniu* 25/27 (1).
sieniu v. *sien.*
sieňú v. *sien.*

971. sienže, náměstka;
Sg. Loc. Čst. 124 *wsiemze* miestě, *wsiemze* krocě slunce 16/5 (2).

972. siesti, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 9 na skále sí *siede* 25/7; 3. plur. Lud. 26 za předlúhé stoly *sedu* 18/23 (2).
sieše v. *sieti.*

973. sieti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 24 jako zoře po jutru *sie sieie* 8/5; Imperf. 3. sg. Jar. 26—27 tako *sie* dci krású *siese* 8/7 (2).
sich v. *sien.*
siket v. *syket.*

974. síla, fem.;
Sg. Nom. Ben. 67 tamo sě *síla* hrnu 7/15; Ben. 69 búříše *síla* 7/16; Čst. 195—196 stáše jeho *síla, síla* stáše.. 17/9; Lud. 32 rozstúpi sě *síla* 18/25; Acc. Čst. 109 zachváti všu *sílu* 15/30; Jar. 130, 153 v jednu *sílu* 10/19, 11/4; Jar. 66 jakú *sílu* jmiechu 9/4; Instr. Jar. 71 jarobujnú *sílu* 9/8; Záb. 250 širú *sílu* 24/25 (11).
sílil v. *síliti.*

975. síliti, sloveso;
Part. Perf. N. sg. masc. Jar. 210 bóh ny *sílil* 12/12 (1).
silna v. *silný.*
silná v. *silný.*
silně v. *silný.*
silnie v. *silný.*
silno v. *silný.*
silnu v. *silný.*
silnú v. *silný.*

976. silný, adjekt.;
Sg. Nom. masc. Zbyh. 38 *silní* junoše 25/29; Záb. 2 *silní* Záboj 20/16; fem. Zbyh. 26 braň je *silna,* ostra 25/19; nt. (skl. jmenné v platnosti přísl.) Jar. 161 mácháchu *silno* meče 11/9—10; Gt. masc. (skl. jmenné) Záb. 10 ot *silna* k silnu 20/21; Čst. 237 ze *silna* Vlaslava 18/2; Dat. masc. (skl. jmenné) Záb. 10 ot sílna *ksilnu* 20/21; Acc. fem. Jar. 130 v jednu sílu *silnu* 10/19; zlom. -zdu *silnu* 1/13 (není-li Instr.); Instr. fem. Zbyh. 32, 34 *silnu* pěstiu 25/24, 25/26; masc. Záb. 141 *silním* hlasem 23/1; zlom. *silním*.. 2/6; Du. NAV. nt. Jar. 203 za *silnie* paží 12/7; G. Loc. Zbyh. 44 *wsilnu* pažiu; Plur. Gt. Čst. 84 mnoho *silních* dubóv 15/15; Čst. 94 postavi sě *silních* 15/20 (17);
silných v *silný.*
silným v. *silný.*

sílu v. *síla.*
sím v. *sien.*
sípáše v. *sýpati.*
sipati v. *sýpati.*
sipěchu v. *sipěti.*

977. sipěti, sloveso;
Aor. 3. plur. Čst. 106 zkad */ipiechu* střely 15/28 (1).
sirá v. *sirý.*

978. sirý, adj.;
Sg. NVoc. fem. Ben. 8 */íra* vlastice! 6/19 (1).
siu v. *sien.*
skácechu v. *skáceti.*

979. skáceti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 167 křestěné */kacechu* dřeves dvadset 11/14 (1).
skáče v. *skákati.*
skáčiu v. *skákati.*
skáčú v. *skákati.*

980. skad, přísl.;
Čst. 105—107 */kad* hořechu meče, */kad* sipěchu střely, */kad* sě řútichu búřiecie klády 15/27—28 (3).
skadeřeni v. *skadeřený.*

981. skadeřený, adjekt.;
Plur. Nom. masc. Lud. 14 vlasi u prstenciech */kadersíení* 18/17 (1).
skadeřiti v. *skadeřený.*
skákáše v. *skákati.*

982. skákati, sloveso;
Praes. 3. sg. Jel. 29 (jelen) */kacíe* na nožiciech 27/28; 3. plur. Ol. 52 Polené */kaciu* 6/6; Jar. 243 koni */kaciu* 13/4; Imperf. 3. sg. Jel. 7 (jelen) po lese */kakaſe* hbitými nohami 27/13 (4).

983. skála, fem.;
Sg. Nom. Čst. 147 tamo s cesty */kala* 16/18; Záb. 1 z črna lesa vystupuje */kala* 20/15: Acc. Záb. 2, Čstm. 114, Zbyh. 9 *na /kalu* 20/15, 15/32, 25/7; Gt. Čst. 169 na vrše */kalí* 16/28; Čst. 135 vzvola */kalí* 16/12 (=*s s-*); Čstm. 183 */eſkalí* 15/14; Dat. Čstm. 205 protiv */kale* 17/14; Čstm. 168 *kſkale* 16/28; Loc. Čstm. 56, 115, Zbyh. 9 *naſkale* 14/33, 15/33, 25/7; Instr. Ben. 34 pod hrubú */kalu* 6/31 (o transkripci jiné v. *hrubý*); Čstm. 60 pod šedú */kalu* 15/2; Čstm. 89 pod */kalu* 15/18; Plur. Loc. Jar. 260 *poſkalach* 13/15 (17).
skalách v. *skála.*
skále v. *skála.*

984. skalnatý, adjekt.;
Sg. NAcc. masc. Ben. 70 *naſkalnatí* lom 7/16; Plur. Gt. Ben. 58 *otſkalnatích* hor 7/10 (2).
skalnatých v. *skalnatý.*
skalú v. *skála.*
skálu v. *skála.*
skály v. *skála.*
skáza v. *skázati.*

985. skázati, sloveso;
Aor. 3. sg. zlom. ny */kaza* 1/24 (1).
skoči v. *skočiti.*
skočích v. *skočiti.*
skočichu v. *skočiti.*

986. skočiti, sloveso;
Aor. 1. sg. Jah. 29 */kocích* s koně 27/3; 3. sg. Jar. 19 na nohy tu */kocí* junóv desět 8/1; Jar. 202 Vratislav.. */kocí* 12/7; 3. plur. Záb. 68 aj, */kocíchu* všici v dól k Záboju 21/24 (4).

987. skok, masc.;
Sg. NAcc. Záb. 205, 214, 233 */kok* na */kok* vše sě hnáše 24/1—2, 24/5—6, 24/16—17; Instr. Čst. 145 jeleniem */kokem* 16/17; Čst. 166 jeleniem */kokē* 16/27; Plur. Instr. Záb. 93, 127 lišími */kokí* 22/5, 22/24 (10).
skokem v. *skok.*
skoky v. *skok.*
skoře v. *vskoře.*
skoro v. *vskoře.*
skorý v. *vskoře.*
skoti v. *skotiti.*

988. skotiti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 146 *íſkotiſie* dřevo na voj 23/3 (1).
skrácěti v. *skracie.*
skracie zlom. */kcíe* 2/5 (Mašek čte *skrácie*, od *skrácěti*?).

989. skřek, masc.;
Sg. N. Ben. 53 vzezvuče */krſiek* hrózonosný 7/8; Loc. zlom. po velikém */krsíe-* 3/1; Instr. Jar. 156 vzúpichu */krsíekem* 11/6; Jar. 171 */krsíekē* řvúce 11/17; Plur. Acc. Záb. 178, 196 strach (vyrazi) z hrdl */krsíekí* 23/20, 23/30 (6).
skřekem v. *skřek.*
skřeky v. *skřek.*
skřivánče v. *skřivánek.*
skřivanec v. *skřivánek.*

990. skřivánek, masc.;

Sg. Nom. Skř. 3 pytá sě jiej *ſkrſíuanek* 28/26; Voc. Skř. 6 malitký *ſkrsíuance* 28/27; Skř. 11 malitký *ſkrsíuance* 28/29 (3).
skryto v. *skrytý*.

991. skrytý, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jm., platnost přísl.) Záb. 11 krátká slova *ſkríto* řeče 20/22; Čst. 244 *ſkríto* před Čsmírovým videm 18/6 (2).

992. skvrna, fem.;
Sg. Voc. Jar. 204 ty *ſkwrno* křesťan věčná 12/8 (1).
skvrno v. *skvrna*.
slav- zlom. *ſlau-* 4/30.
slava v. *Veleslav*.

993. sláva, fem.;
Sg. Acc. Čst. 185 bohóm *ſlauu* hlásáše 17/3 (1).
slavné v. *slavný*.
slavném v. *slavný*.

994. slavný, adj.;
Nom. sg. masc. Jar. 178, 179 *ſlauní* Vněslav 11/22—23; Lud. 4 kněz *ſlauní* 18/11; zlom. *ſlauní* 1/23; nt. Lud. 31 hodovánie *ſlaune* 18/25; Loc. nt. Lud. *oſlaunem* sědání 18/9; Instr. masc. Čstm. 9 *nadſlaunim* knězem 14/8; sem i zlom. k Vyše)hradu *k ſl*(avn-?) 2/11 (7).
slavným v. *slavný*.

995. Slavoj, masc.; osobní jméno;
Sg. Nom. Záb. 81 bra sě *ſlauoí* v les 21/32; Záb. 130 vyrazi *ſlauoí* 22/25; Voc. Záb. 86, 100, 126 *ſlauoí* bratře! 22/2, 8, 23; Gt. Záb. 107 prudka *ſlauoíe* 22/12; Záb. 166 *otſlauoíe* 23/13; Instr. Záb. 82 *zaſlauoíem* 21/32 (8).
Slavoje v. *Slavoj*.
Slavojem v. *Slavoj*.

996. Slavojev, nám. přisv.;
Du. NAV. masc. Záb. 54 *naſlauoíeua* zapolená zraky 21/16 (1).
Slavojeva v. *Slavojev*.
Slavoji v. *Slavoj*.
slávu v. *sláva*.

997. sletovati sě, sloveso;
Praes. 3. plur. Jel. 31 *ſletuíu ſíe* tlupy krahujcev 27/29 (11).
sletujú v. *sletovati*.
sličná, slíčna v. *sličný*.

998. sličný, adj.;
Sg. Nom. fem. Lud. 7 ta dci nad div *ſlíczna* bieše 18/13 (1).
slov v. *slovo*.
slova v. *slovo*.
slově v. *slovo*.
slovech v. *slovo*.
slovem v. *slovo*.
sloveso v. *slovo*.
slovesy v. *slovo*.
sloviech v. *slovo*.

999. slovo, nt.;
Sg. Gt. Záb. 125 Ludiekova-dle *ſloua* 22/23; Loc. Ol. 20 po tvém *ſlouíe* 5/14; Instr. Záb. 106—107 Zábojevým *ſlouē*, onamo *ſlouē* prudka Slavoje 22/12; Plur. NAcc. Zbyh. 32 »kto to« s hrada *ſloua* 25/25; Čst. 5 na knieżecie *ſloua* 14/7; Záb. 11 krátká *ſloua* ke všem řeče 20/21; Záb. 71 dávachu *ſloua* k slovóm 21/26; Gt. Záb. 261 hlásat milých *ſlow* 24/31; Dat. Záb. 71 dávachu slova *kſlouō* 21/26; Loc. Čst. 70 *poſlouech* udatna Čsmíra 15/7; Instr. *a)* Záb. 28 oteckými *ſlouí* 21/1; Záb. 30 cuzími *ſlouí* 21/2; Záb. 48 *ſlouí* i pěniem 21/12; Čst. 2 knieżeciemi *ſlouí* 14/5; Lud. 113 hrdivými *ſlouí* 20/1—2; zlom. *ſlouí* 2/16; *b)* Ol. 12 tichými *ſlouesſí* 5/8—9; Jar. 58 vetchými *ſlouesſí* 8/31 (19).
slovóm v. *slovo*.
slovy v. *slovo*.

1000. sluha, masc.;
Sg. Dat. Čst. 138 svému *ſluze* 16/14 (1).

1001. sluch, masc.;
Sg. Dat. Jar. 4 naddivno vám *ſluchu* 7/24 (1).
sluchu v. *sluch*.

1002. slunce, nt.;
Sg. Nom. Acc. Jar. 23, 39 kamo *ſlunce* spěje 8/4—5, 17; Ol. 56 vstane jedno *ſlunce* 6/9; Jar. 288 *ſlunce* jasno vstává 14/1; Čst. 130 *ſlunce* dokročí 16/9; Čst. 155 *ſlunce* pokročí 16/21; Čstm. 158 *ſlunce* postúpí 16/22; Čst. 192 pod polednie *ſlunce* 17/7; Záb. 161 *ſlunce* přejíde poledne 23/11; Zbyh. 42 příde rané *ſlunce* 25/32—26/1; Jah. 36 *ſlunce* na záchodě 27/7; Voc. Ben. 1 aj, ty *ſlunce!* 6/16; Gt. Čstm. 124 v siemže krocě *ſlunce* 16/5—6; Čstm. 191

všemi kroky *ſlunce* 17/7; Záb. 121 *otſlunce* 22/20; Dat. Záb. 90 k ranému *ſluncí* 22/4 (*cí* později vyškrabáno a tak čítáno *sluncu*; srovn. Mašek Lfilol. III. 198); Loc. Čst. 26 *poſluncí* 14/17; Čst. 139 v dnešniem *ſluncí* 16/15; Instr. Čst. 24 před *ſluncě* 14/17; Záb. 227 pod *ſluncem* 24/14; Plur. Gt. Záb. 109 pět *ſluncí* 22/14 (21).
sluncě v. *slunce.*
sluncem v. *slunce.*
slunci v. *slunce.*
sluncu v. *slunce.*

1003. slunečko, nt.;
Sg. Nom. Čst. 50 zírá jasné *ſlunecko* 14/31; Jah. 38 *ſluneczko* nám zajde 27/8; Voc. Ben. 1 aj, ty slunce, aj *ſluneczko* 6/16 (3).

1004. slúp, masc.;
Plur. Loc. Čst. 161 obět pověje *wſlupech* dýmu 16/25 (*wſl-* v rukopise vyškrábáno úplně; srv. Mašek, Listy filol. III, 197) (1).
slúpech v. *slúp.*
sluze v. *sluha.*

1005. služba, fem.;
Sg. Loc. Čstm. 128 prodli *wſluzbie* bohóm 16/7—8 (1).
službě v. *služba.*
slyšán v. *slyšeti.*
slyše v. *slyšeti.*
slyšechu v. *slyšeti.*

1006. slyšeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Ol. 40 *ſlíſe* stráže volánie 5/30; Jar. 36 když sie *ſlíſe* Kublaj 8/14; 3. pl. Jar. 40 *ſlíſechu* to králi na záchodě 8/17; Infin. Lud. 45 kotly, trúby *ſlíſetí* znova 18/32 - 33; Part. pass. N. sg. m. Jar. 96 tako by roj *ſlíſan* ot daleka 9/26—27 (5).
smačkachu v. *smačkati.*

1007. smačkati, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 174 (kládv) *ſmaczkachu* Tatary jak črvy 11/19 (1).

1008. smahnúti, sloveso;
Part. perf. Nplur. (vazba absol.) Jar. 181 trapná žízn útrobu kruto *ſmahſe* zprahlým hrdlem lzali rosnú trávu 11/25 (bývá obyčejně vykládáno za 3. sg. imperf., ale neprávem) (1).
smáhše v. *smahnúti.*
smeče v. *smeknúti.*
smekl v. *smeknúti.*

1009. smeknúti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 155 meč *ſie ſmecie* po koženiem ščítě 23/7; Perf. 3. sg. Róž. 14 *ſmekl ſie* zlatý prstének 28/9 10 (2).
směchu v. *směti.*

1010. směti, sloveso;
Aor. 3. plur. Záb. 40 *neſmiechu* sě v čelo bíti 21/7 (1).
smiechu v. *směti.*
smieti v. *směti.*

1011. smrt, fem.;
Sg. N. Jar. 215 *ſmrt* sie bude Bohem zamieřena 12/15 (1).
smy v. *býti.*
smyslé v. *smýšleti.*
smysliti v. *smýšleti.*
smýšlé v. *smýšleti.*

1012. smýšleti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 200, 220 kto tak *ſmíſle* 12/5, 20 (možno čísti i *smyslé*) (2).

1013. snaha, fem.;
Sg. Instr. Ol. 4 tamo s niem *ſnahu* (=s s-) chváta 5/3 (1).
snahú v. *snaha.*
sně v. *sen, snieti, sníti.*
sně- zlom. *ſnie-* 4/4.
sněchu v. *snieti.*
sněli v. *snieti.*
sněti sě v. *snieti sě.*
snieše v. *sníti.*

1014. snieti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 18—19 *ſnie* svój ščít i *ſnie* se ščítem i mlat 14/13—14; 3. plur. Ol. 2 vladyky *ſie ſniechu* 5/1; Záb. 15 *ſniechu ſie* mužie 20/24; Lud. 19 *ſniechuſie* sěm všici páni 18/19 (toto by mohlo býti i od *sněti*); Partic. N. pl. masc. Lud. 16 by *ſie* páni *ſnielí* 18/18; Lud. 36 z kakých příčin ste *ſie ſnielí* 18/28 (oba tyto doklady mohou pocházeti i od slovesa *sněti sě*) (7).

1015. snieżek, masc.;
Sg. Nom. Jah. 28, 40 jako *ſniezek* (bielý) 27/3, 9 (2).

1016. sníti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Róž. 10 *ſnieſe* mi *ſie* ve sně 28/7 (Seykora také čte v Oldř. m. *ve sně* part. veš *sně*, ale méně pravděpodobně; v. *sen*) (1).
sobě v. *sě.*

sobú v. *sě.*

1017. soptati, sloveso;
Inf. Záb. 97 */ſoptatí* krutost 22/7 (1).
soptichu v. *soptiti.*

1018. soptiti, sloveso;
Aor. 3. plur. Záb. 206 ránu na ránu */ſoptíchu* krutú krutost 24/2 (1).

1019. sova, fem.;
Plur. NAcc. Záb. 257 jedno */ſoui* nebojá sě 24/28 (1).
sovy v. *sova.*
spade v. *spásti.*
spadesta v. *spásti.*
spadnúti v. *spásti.*
spáchámy v. *spáchati.*

1020. spáchati, sloveso;
Praes. 1. plur. Jar. 217 sami vražbu nad sobú */ſpachamí* 12/17 (1).
spaní v. *spanie.*

1021. spanie, nt.;
Sg. Loc. Ol. 31 v jutřniem */ſpaníe* 5/24 (dle Maška, Lfil. III. 186 později *e* vyškrabáno, takže nyní čte se *-í*) (1).

1022. spása, fem.;
Plur. Dat. Čst. 151, 171 bohóm svým */ſpaſam* 16/19—21, 29; Záb. 250 bohóm */ſpaſā* 24/30 (3).
spásal v. *spásati.*
spásám v. *spása.*

1023. spásati, sloveso;
Partic. pf. N. sg. masc. Jar. 107 by je */ſpaſal* sich Tatar 10/2 (1).

1024. spásti, sloveso;
Aor. 3. sg. Kyt. 7 */ſpade* ach */ſpade* v chladnú vodicu 26/14; Jar. 283 tako ž */ſpade* bezduch 13/30; Lud. 102 vazem s koně */ſpade* 19/29; 3. du. Lud. 119 aj, oba s koňú */ſpadeſta* 20/4—5 (5).
spáteční v. *zpáteční.*
spáváše v. *spávati.*

1025. spávati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Zbyh. 50 s holubcem */ſpauaſe* 26/7; Zbyh. 53 s zmilítkem */ſpauaſe* 26/9 (2).
spěcha v. *spěchati.*
spěcháše v. *spěchati.*

1026. spěchati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Záb. 9 bystro */ſpiechaſe* 20/20; Aor. 3. sg. Záb. 12 otsud k druhu */ſpiecha* 20/23 (2).
spěchu v. *spěti, spieti.*
spěj v. *spěti.*
spěje v. *spěti.*

1027. spěti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 23, 39 kamo slunce */ſpieíe* 8/4—5, 17; Jar. 41 ež chám */ſpieíe* na l'udné jich vlasti 8/18; Zbyh. 30 */ſpieíe* lesem temným 25/22; Impt. 2. sg. Záb. 127 tudy */ſpeí* lisími skoky 22/23; Aor. 3. plur. zlom. */ſpiechu* 4/9; Infin. Jar. 208 neroďte, bratřie, */ſpietí* v pahubu 12/11 (7).
spevnichu v. *spevniti.*

1028. spevniti, sloveso;
Aor. 3. plur. Čst. 97 (drva) */ſpewníchu* 15/23 (1).

1029. spieti, sloveso;
Aor. 3. plur. Čst. 101 */ſpiechu* (drva) úžemi 15/25 (1).
Spitibor v. *Spytibor.*

1030. spod, masc.;
Dat. Jar. 135 *k /ſpodu* súžichu sě v ostrú hranu 10/22 (1).
spodu v. *spod.*

1031. spolu, příslovce (složeno z předl. *s* + gt. subst. *pól* v. t.);
Jar. 59 */ſpolu* vojevati 8/32; Lud. 60 */ſpolu* zápasista 19/7 (2).

1032. sprahlý, adj.;
Sg. Instr. Jar. 182 */ſphlím* hrdlem 11/25 (1).
spráhlým v. *sprahlý.*
sprahnúti v. *sprahlý.*
sprosť, sprosť v. *sprostiti.*

1033. sprostiti, sloveso;
Impt. 2. sg. Jar. 109 */ſpſt* ny vrahóv, */ſpſt* ny stíhajúciech 10/3 (2).

1034. Spytibor, masc.; osobní jméno;
Nom. Lud. 78 */ſpítibor* Srpoše seče 19/16; Gt. (= Acc.) Lud. 69 Srpoš */ſpítibora* zzýva 19/12; Lud. 72 hna *wſpítibora* (= vz S-) 19/13 (chybně čteno *v S-*) (3).
srazem v. *sraziti.*
srazi v. *sraziti.*
srazichu v. *sraziti.*
srazista v. *sraziti.*
srazistě v. *sraziti.*

1035. sraziti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 67 tu */ſie* prvý boj */ſrazi* 9/5; Čst. 233 ranú */ſrazí* Vlaslav dolóv 17/31—32; 3. du. Jar. 278 */ſraziſtaſta* oba oščepoma 13/27; Lud. 92 */ſraziſta ſíe* oščepoma 19/23; Ben.

49 *ſrazíſtie tu* obě straně 7/5 (jeli správně psáno); 3. plur. Jar. 130 *ſrazíchuſie* všickni v jednu sílu 10/19; Part. praes. act. Jar. 101 *ſrazuce* Tateré středem v řady 9/30; pf. pass. Jar. 179 Vněslav *ſrazem* s násep 11/23; Infin. Záb. 113 *ſrazíti* nám drbí Ludiek voje 22/15 (9).
sraziuce v. *sraziti.*
srazúce v. *sraziti.*
srážajevě v. *srážeti.*
srážechu v. *srážeti.*
sražem v. *sraziti.*
sražen v. *sraziti.*

1036. srážeti, sloveso;
Praes. 1. du. Jar. 246 naliť *ſrazaíewíe* straně obě 13/6 Aor. (Impf?) 3. pl. Záb. 225 *ſrazechu* je koni 24/12 (2).

1037. srdce, nt.;
Sg. NAcc. Zbyh. 25 tobě *ſrdce* přeudatno 25/18; Záb. 84 *ſrdce* úporno 22/1; Záb. 55 *ſrdce* jímáše 21/16—17; Jar. 180 žel teskné *ſrdce* rváše 11/24; Zbyh. 43 v junošino *ſrdce* 26/2; Jar. 261, Záb. 33 *wſrdce* 13/16, 21/15; Gt. Op. 6 ráda bych nemútila *ſrdce* 28/20; Záb. 46 pěješ *ſrdce* k srdcu (=z s-) 21/11; Záb. 23, 24, piesn jde *zſrdce* mého *zſrdce*.. pohrúžena v hoři 20/29—30; Dat. Záb. 46 z srdce *kſrdcu* 21/11; Jah. 31 přižech *kſrdcu* 27/5; Plur. Gt. Ol. 22 bujných *ſrdec* 5/16—17; Záb. 20 bratrských *ſrdec* 20/28 (15).
srdcu v. *srdce.*
srdec v. *srdce.*
srdečce v. *srdéčko.*

1038. srdéčko, nt.;
Sg. Loc. Jel. 24 po žalním *ſrdece* 27/25 (1).

1039. srdice, nt.;
Sg. N. Zbyh. 19 kdyby tobě bylo *ſrdíce* udatno 25/15 (1).
srotichu v. *srotiti.*

1040. srotitl sě, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 42 *ſrotíchu ſie* druhý ke druhému 8/19 (1).

1041. Srpoš, masc.; osobní jméno;
Nom. Lud. 69 *ſrpoſ* zzýva 19/12; Lud. 72 hna *ſrpoſ* 19/13; Lud. 79 *ſrpoſ* pade 19/16—17; Gt. (=Acc.) Lud. 78 Spytibor *ſípoſe* seče 19/16; Lud. 68 *naſrpoſe* káže 19/11 (5).
Srpoše v. *Srpoš.*

1042. srst, fem.;
Sg. N. Čst. 175 *ſrſt* červená sě lsknieše 16/30—31 (1).
srubeně v. *srubiti.*
srubený v. *srubiti.*

1043. srubiti, sloveso;
Part. Perf. pass. Du. NA. fem. Jar. 257 siemu *ſrubenieſtie* ruce obě 13/13 (1).
sstúpati v. *stúpati.*
sstúpiti v. *stúpiti.*
sta v. *býti, státi sě, sto.*
-sta zlom. *-ſta* oba 2/26.
stáda v. *stádo.*

1044. stádo, nt.;
Plur. Acc. Čst. 36 Kruvoj otehnáše *ſtada* 14/23 (1).
stáchu v. *státi.*

1045. stan, masc.;
Sg. Dat. Jar. 152 k chámovu *ſtanu* 11/3; Plur. Acc. Jar. 235 *wſtaní* Tatar 12/31 (2)
stanovila v. *stanoviti.*

1046. stanoviti, sloveso;
Part. pf. Sg. N. fem. Lud. 67 aby knieni *ſtanouíla* 19/11; Lud. 85 by Ludiše *ſtanouíla* 19/20 (možno, vzhledem k *ustanovie* 54, čísti i '*stanovila* od *ustanoviti*).
stanu v. *stan.*
stanú v. *státi.*
stany v. *stan.*
staří v. *starý.*

1047. starosta, masc.;
Plur. Instr. Lud. 49 sedieše kněz *ſtaroſtamí* 19/2 (=s st-) (1).
starostami v. *starosta.*

1048. starý, adj.;
Sg. NAcc. masc. Jar. 88 *ſtarí* Kyjev 9/20; Plur. Nom. Voc. masc. Lud. 1 poslúchajte, *ſtarsí* mladí 18/10 (2).
stásta v. *státi.*
stáše v. *státi.*

1049. státi (stanu), sloveso;
Praes. 3. plur. Jar. 90 ve všech vlastech l'ud sbierati *ſtanu* 9/22—23; Aor. 3. sg. Jar. 37 če *ſie ſta* se dcerú jeho 8/15 (2).

1050. státi (stoju), sloveso;
Praes. 3. sg. Žez. 1 v širém poli dubec *ſtoí* 28/12; 3. plur. Čst. 47 a 48 *ſtoía* hory v pravo, *ſtoía* hory v levo 14/29; Aor. 3. du. Ben. 61

ſtaſta obě straně 7/12; 3. plur. Ol. 30 na vrše, kdě *ſtachu* 5/23; Jar. 158 křestěné na náspech *ſtachu* 11/8; Imperf. 3. sg. Jar. 168 dřeves dvadesět, če jich tamo *ſtaſe* 11/15; Čst. 195, 196 ot lesa k lesu *ſtaſe* jeho síla, síla *ſtaſe* pětkrát věcšie 17/9 (9).
statní v. *statný*.
statnú v. *statný*.

1051. statný, adj.;
Sg. Acc. fem. Ol. 9 v útrobách *ſtatnu* vieru 3/7; Plur. NVoc. masc. Lud. 37 *ſtatní* mužie 18/28 (2).
stavi v. *staviti*.

1052. staviti, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 134 Ludiše mu věnec *ſtauí* 20/12 (doklad nejistý; možno čísti i *zs*tavi); Čst. 227 v bok sě *ſtauí* protivo Vlaslavu 17/28 (2).
ste v. *býti*.
stě v. *býti*.

1053. stenánie, nt.; (subst. verb. od *stenati*);
Sg. Nom. Čst. 28 *ſtenaníe* žalostivých hlasóv 14/19; Jar. 263 *ſtenaníe* žalostívo 13/17 (2).
stenati v. *stenánie*.

1054. stepati, sloveso;
Inf. Čst. 129 bozi chtějú *ſtepatí* Vlaslava 16/8 (1).
stesasta v. *stesati*.

1055. stesati, sloveso;
Aor. 3. du. Záb. 157. ranami vše po sobě *ſteſaſta* 23/9 (1).

1056. stien, masc.;
Plur. Gt. Čst. 221 *zeſtienow* lesních 17/24 (1).
stienóv v. *stien*.
stíhajúcí v. *stíhati*.
stíhajúciech v. *stíhati*.

1057. stíhati, sloveso;
Part. praes. Plur. Gt. Jar. 109 sprosťny *ſtíhaíucíech* 10/4 (1).
-stli zlom. *-ſtlí* 4/3.

1058. sto, číslovka;
Sg. Nom. Acc. Ol. 7, 8 všech *ſto* 5/5—6; Ol. 6 *naſto* chlapóv 5/4; Gt. Ol. 27 pól *ſta* 5/20; Plur. NAcc. Ol. 27 tři *ſta* 5/20 (5).

1059. stoh, masc.;
Sg. Loc. Žez. 9 klasi *wſtoze* 28/16 (1).
stojá v. *státi*.
stojí v. *státi*.

1060. stól, masc.;
Plur. Acc. Lud. 26 za předlúhé *ſtolí* 18/23; Gt. Lud. 42 *otſtolow* vstachu 18/31 (2).

1061. stolec, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 221 za mnú *pdſtolec* mateře božiej 12/20 (1).
stolóv v. *stól*.
stoly v. *stól*.
stoze v. *stoh*.
stracen v. *ztracen*.

1062. strach, masc.;
Sg. Nom. Ol. 49 *ſtch* uderi u vše u Polany 6/4; Záb. 178 *ſtrach* jim vyráže z hrdl skřeky 23/9; Záb. 196 *ſtch* vyrazi z hrdl skřeky 23/29 (tyto doklady psávají se i s *S*-); Plur. Acc. Čst. 215 vrahóm vzmnožichu jich *ſtrachí* 17/20; Instr. Čst. 223 vzad, vzad *ſtrachí* jim by ze vša lesa 17/25 (tak tuším lépe čísti nežli obyčejné: strach i..) (5).
strachy v. *strach*.

1063. stráň, fem.;
Sg. Acc. Čst. 243 *naſtran* otsud 18/5 (1).

1064. strana, fem.;
Sg. Acc. Jar. 93 v pravú *ſtnu* 9/25; Jar. 154 v jednu *ſtnu* 11/5; Du. NAcc. Jar. 53 na dvě *ſtníe* 8/27; Ben. 42, 49, 62, Jar. 71 obě *ſtranie* 7/2, 7/5—6, 7/12, 9/7; Jar. 246 *ſtníe* obě 13/6; Plur. Acc. Záb. 3 na vše *ſtní* 20/16; sem i zlom. *ſtní* 2/13; Dat. Záb. 75 ke všem *ſtnā* 21/29 (11).
stranám v. *strana*.
straně v. *strana*.
stranu v. *strana*.
strany v. *strana*.
strašívo v. *strašívý*.

1065. strašivý, adj.; srovn. *všestrašivý*.
Sg. NAcc. (skl. jmenné v platnosti přísl.) Ben. 46 rozohnichu zraky *ſtſíuo* 7/4 (1).
strašno v. *strašný*.

1066. strašný, adj.;
Sg. NAcc. masc. Jar. 233 hrom *ſtraſní* 12/29—30; Jar. 250 syket *ſtraſní* 13/9; Jar. 148 tábor bě *ſtraſní* 10/33; nt. (jmenný, platnosti přísl.) Jar. 171 řvúce *ſtraſno* 11/17—18; Čst. 234 *ſtraſno* sě koti 17/32 (5).
stráž v. *stráže*.

1067. stráže, fem. (masc.?);
Sg. Nom. Ol. 40 slyše *ſtraze* volánie 5/30 (v orig. bylo asi jednoslabičné *stráž*, masc.) (1).
stře zlom. *ſtrſie-* 2/16.

1068. Střebor, masc.; osobní jméno;
Nom. Lud. 56 *ſtrſiebor* Ludislava zzývá 19/5; Acc. (=Gt.) Lud. 55 káže kněz *naſtrſiebora* 19/5 (2).
Střebora v. *Střebor.*

1069. střed, masc.;
Sg. Gt. Záb. 47 *zſtrſieda* hoře 21/12; Instr. Ol. 10 *ſtrſiedē* lesa 5/7; Jar. 101 srazúce *ſtrſiedem* v řady 9/30 - 31; Jar. 123 u povodňu sich Tatar kolebáše sě voj křesťan *ſtrſiedem* 10/13—14 (4).
středa v. *střed.*
středem v. *střed.*
střel v. *střela.*

1070. střela, fem.;
Plur. NAcc. Jar. 68 *ſtrſielí* dščichu 9/5; Čst. 106 skad sipěchu *ſtrſielí* 15/28; Gt. Jar. 139 mraky *ſtrſiel* 10/26; Jar. 250 syket kalených *ſtrſiel* 13/9 (4).
střely v. *střela.*
střemen v. *střmen.*
střemnech v. *střmen.*
střetnú v. *střetnúti.*

1071. střetnúti, sloveso;
Praes. 3. plur. Jar. 98 naliť oruženi s nimi *ſtrſietnu* 9/28 (1).
střežiechu v. *střieci.*

1072. stříci, sloveso;
Aor. (praes.?) 3. sg. Jar. 262 i siemu Tatařín ucho *ſtrſieze* 13/17 (1).
střiebrn v. *střiebrný.*
střiebrnú v. *střiebrný.*

1073. střiebrný, adj.;
Sg. Acc. fem. Jah. 30 *zaſtrſiebrnu* uzdu 27/4; Acc. masc. (skl. jmenné) Jar. 127 na ščít *ſtrſiebrn* 10/17 (neníli omylem m. *-ní*) (2).

1074. střiebro, nt.;
Sg. NAcc. Ben. 14/18 *ſtrſiebro* zlato 6/22, 23—24 (2).

1075. střiece, fem.;
Sg. Acc. Záb. 128 jáz pójdu *wſtrſiecu* jim v čelo 22/24 (1).

1076. střieci, sloveso;
Imperf. 3. plur. Jar. 33 *ſtrſiezechu* jiej púti jejie drahú 8/11—12 (1).
střiecu v. *střiece.*
střiel v. *střela.*
střieže v. *střici.*

1077. střmen, masc.;
Plur. Loc. Jar. 82 kóň vleče *wſtrſiemnech* vojevodu 9/15—16 (1).
stroji, strojí v. *strojiti.*

1078. strojiti sě, sloveso;
Aor. (praes.?) 3. sg. Lud. 46 vše *ſtie* ku sědániu *ſtroií* 18/33 (1).
strojnú v. *strojný.*

1079. strojný, adj.;
Sg. Instr. Jar. 27 rozenú i *ſtroinu* krású 8/7 (1).
stúpachu v. *stúpati.*
stúpaná v. *stúpati.*
stúpaný v. *stúpati.*

1080. stúpati, sloveso (nejspíše foneticky m. *sstúpati* a patří tedy vlastně pod *sstúpati*);
Aor. 3. plur. Záb. 225 srážechu je i *ſtupachu* koni 24/12—13; Part. pass. N. sg. fem. Ben. 23 travička tako dlúho *ſtupana* 6/26 (2).
stúpi v. *stúpiti.*
stúpíš v. *stúpiti.*

1081. stúpiti, sloveso;
Praes. 2. sg. Čst. 157 *ſtupís* tamo na miesto 16/22; Aor. 3. sg. Záb. 18 *ſtupí* Záboj najnížejé 20/26—27 (tento doklad možno čísti i *sstúpí*, pod *sstúpiti*) (2).
stvieti v. *zlatostvúcí.*
-stvo zlom. *-ſtuo* 3/15.
-su zlom.)hdy *ſu* v(4/26; zlom. *-ſu* ke v(1/21; zlom. vlasti *ſu-* 4/28.
sú v. *býti.*
súcí v. *býti.*

1082. suk, masc.;
Sg. NAcc. Jah. 29 viezech *naſuk* 27/4; Plur. Acc. Jel. 27 rozkládá sě *wſuki* 27/27 (2).
súkromí v. *súkromie.*

1083. súkromie, nt.;
Sg. Loc. Čst. 203 věhlasno to *wſukromí* mluviti 17/13 (1).
suky v. *suk.*

1084. súmrk, masc.;
Plur. Acc. Záb. 41 ni *wſumrki* jim dávati jiesti 21/8 (1).
súmrky v. *súmrk.*

1085. súsěd, masc.;

Plur. Nom. Lud. 40 vezdy nám *ſuſiede* Němci 18/30 (1).
súsědé v. *súsěd.*
súžiti v. *zúžiti.*
svá v. *svój.*
svalichu v. *svaliti.*

1086. svaliti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 173 i *ſuualichu* s násep kládу 11/18 (1).

1087. svatý, adj.;
Sg. Dat. fem. Jar. 222 k kaple *ſwieteí* 12/21 (1).
sváza v. *svázati.*

1088. svázati, sloveso;
Aor. 3. sg. Kyt. 12 kto tě lýkem *ſuaza* 26/18 (1).
své v. *svój.*
sveďte v. *svésti.*
svého v. *svój.*
svéj v. *svój.*
svému v. *svój.*

1089. sveřepý, adj.;
Plur. Gt. Jar. *otſwierſiepích* Tatar 12/10 (1).
sveřepých, svěřepých v. *sveřepý.*

1090. svésti, sloveso;
Impt. 2. plur. Záb. 185 sěmo *ſuedte* koně 23/24 (1).

1091. svět, masc. (fem.?);
Sg. Gt. Jar. 64 křestěné ni *ſwieteí* nejmiechu 9/2 (1).
světej v. *svatý.*
světi v. *svět.*
světiej v. *svatý.*
svíceziše v. *svíceziti.*

1092. svíceziti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Jar. 60 trest Kublajeva *ſwiceziſe* 8/33 (1).
svietíš v. *svietiti.*

1093. svietiti, sloveso;
Praes. 2. sg. Ben. 3 čemu ty *ſwietíš* na ny 6/17 (1).

1094. svlaženie, nt.; (subst. verb. od *svlažiti*).
Sg. NAcc. Jar. 228 daj *ſwlazenie* utrobám 12/25 (1).
svlažiti v. *svlaženie.*

1095. svléci sě, sloveso;
Part. pf. N. sg. m. Róž. 13 jakoby mně *ſwlekłſie* zlatý prstének 28/9 (1).
svlekl v. *svléci.*
svo- zlom. *ſuo-* 4/24.

1096. svój, náměstka;
Sg. NAcc. masc.; zlom. za kóň *ſuoí* 4/8; zlom. -vav *ſuoí* kó(ň 1/4; Kyt. 16 vienek *ſuoí* 26/21; Jar. 3 veš *ſuoí* um 7/23; Záb. 169, Zbyh. 29 *ſuoí* mlat 23/15, 25/22; Čst. 18 *ſuoí* ščít 14/13; Čst. 120 vrah *ſuoí* 16/2; Čst. 188 na *ſúí* komoň 17/5;
Acc. fem. *a*) Zbyh. 29 *ſuoíu* braň 25/21; *b*) Zbyh. 20 *ſuu* drahú 25/16; Zbyh. 44 *ſwu* milú, drahú 26/2; Gt. masc. nt. Lud. 27 rozenie - dle 18/23; fem. Zbyh. 41 *uſueí* krásnéj děvy 25/31; Dat. masc. nt. Ben. 26 *ſwě* vyprostitelu 6/27; Záb. 117 *ſuemu* ukrutníku 22/18; Čst. 138 *ſuemu* sluze 16/14; DLoc. fem. Zbyh. 8 *poſueí* drahej milej 25/6; Loc. masc. Jar. 108, 223 v hněvě *ſuoíem* 10/3, 12/22; Instr. masc. *a*) Zbyh. 49 *ſeſuoím* holubcem 26/6; Zbyh. 51 *ſeſuoím* junošú 26/8; *b*) Ol. 44 *ſeſuī* ludem 5/33; Jar. 127 *ſuím* mečem 10/16; fem. *a*) Ol. 5 se všú chasú *ſwoíu* 5/3; *b*) Čst. 119 *ſeſuu* dcerú 16/2; Čst. 111 s milú *ſuu* dcerú 15/31; Du. NAV. nt. (= Plur. Acc.) Záb. 220-221 *ſuoíe* křiedle *ſuoíe* dlúzie 24/9–10; masc. Jar. 190 k niej *ſua* umdlá zraky obracechu 11/31; Plur. NAV. nt. Čst. 214 *ſua* čísla 17/20; fem. *a*) Záb. 26 dietky *ſuoíe* i *ſuoíe* l'ubičě 20/31; Čst. 81 *ſuoíe* ludi 15/13; Acc. masc. *b*) Záb. 114, 120 *ſue* voje 22/16, 19; Záb. 217, 236 *ſue* zvěsty 24/7, 19; Jar. 259 *ſue* vrahy 13/5; Gt Čst. 13 *ſuoích* vojnóv 14/10; Dat. *a*) Jar. 62 k koněm *ſuoī* 9/1; *b*) Lud. 52, 65, 83 zemanóm *ſuím* 19/3, 10, 19; Jar. 47 všem *ſuím* čarodějem 8/22; Čst. 151, 171 bohóm *ſuím* spasám 16/19, 29 (47).
svoje v. *svój.*
svojem v. *svój.*
svojich v. *svój.*
svojím v. *svój*
svojim v. *svój.*
svoju v. *svój.*
svoji v. *svój.*
svola v. *svolatí.*

1097. svolati, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 120 ručiem hlasem *uola* své voje 22/19 (1).

svu- zlom. *ſuu* 4/1, 11 (možno čísti i *snu-*; Mašek ČČM. 1889, 232).
svú v. *svój.*
svým v. *svój.*

1098. syket, masc.;
Sg. Nom. Jar. 250 vzníde *ſíket* kalených střel strašný 13/8 (1).

1099. syn, masc.;
Du. NAV. Záb. 56 dva *ſíní* vycházevasta 21/17 (1).
sýpáše v. *sýpati.*

1100. sýpati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Čst. 236 Mořena jej *ſípaſe* v noc črnú 18/1 (čteno *šípáše, sipáše* atd.; ani čtení *sýpáše* nezdá se jisto; možno, že *ſípaſe* = *zsýpáše* = uspala) (1).
syrá v. *syrý.*
syrú v. *syrý.*

1101. syrý, adj.;
Sg. Nom. fem. Jel. 23 *ſíra* země vřelú krev pije 27/23; Acc. fem. Čst. 238 *wſíru* zemiu teče 18/3 (2).

1102. sžéci, sloveso;
Aor. 1. sg. Róž. 9 vše dřiezhy, lúčky *ſezech* 28/7; 3. sg. Čst. 29 kto *ſezzie* dědiny 14/19 (2).
sžehnúti v. *sžéci.*

1103. Ščít, masc.;
Sg. NAcc. Čst. 72 pokrychu sě *ſcít naſcít* 15/8; Lud, 94 *ſcít* mu zaletě 19/24; Záb. 173 rozskoči sě *ſcít* 23/17; Jar. 84 tu *ſcít* leže 9/14; Jar. 127 uderi *naſcít* 10/17; Čst. 18 sně svój *ſcít* črn 14/13; Záb. 189 otvrže Záboj *ſcít* 23/26; Gt. Záb. 153 *kuſſcíta* 23/6—7 (kus-ščíta); Loc. Záb. 142 přetě tříe kóže *wſcítie* 23/2; Záb. 155 po koženiem *ſcítie* 23/8; Instr. Záb. 174 *zaſcítem* 23/17; Čst. 19 *ſeſcítě* 14/14; Du. NAV. Lud. 76 v črná *ſcítí* 19/15; GL. Lud. 77 z črnú *ſcítu* 19/16; Plur. Instr. Jar. 136 pokrychu sě *ſcítí* 10/23 (16).
ščíta v. *ščít.*
ščítě v. *ščít.*
ščítem v. *ščít.*
ščítú v. *ščít.*
ščíty v. *ščít.*
šedo v. *šedošerý.*
šedošer v. *šedošerý.*
šedošeru v. *šedošerý.*

1104. šedošerý, adj.; srvn. i *šedý* a *šery* (možno totiž čísti i *šedo šeru*);
Sg. Dat. masc. nt. (skl. jmenné) Ol. 14 pokročíše k jutru *ſedoſeru* 5/10 (1).
šedú v. *šedý.*

1105. šedý, adj.; srv. i *šedošerý.*
Sg. Nom. masc. Ol. 34 vzchod *ſedí* 5/26; Instr. masc. Záb. 229 *ſedím* jutrem 24/15; fem. Čst. 60 pod *ſedu* skalú 15/2; Plur. Dat. Záb. 238 *kſedím* horám 24/19 (4).
šedým v. *šedý.*
šerém v. *šerý.*
šero v. *šerý.*

1106. šerý, adj.; srvn. i *šedošerý.*
Sg. Nom. masc. Záb. 253 aj, *ſeri* vrch 24/26; NAcc. nt. (skl. jmenné) Jar. 184 v jutro *ſero* 11/27; Loc. masc. nt. Ol. 38 *poſerem* jutře 5/29 (3).

1107. šest, číslovka; srv. i *šestmezcietmý*;
Dat. Čst. 190 naloži *ſeſtí* jezdcem 17/6 (1).
-šesta zlom. *-ſeſta* 3/20.
šesti v. *šest.*
šestmezcietmá v. *šestmezcietmý.*

1108. šestmezcietmý, číslovka;
Sg. N. fem. Ben. kapitule *ſeſtmecietma* 6/14 (1).
-šéše zlom. *-ſeſe* 4/2 (Mašek čte neprávem *Sesie* ČČM. 1889.)

1109. šíje, fem.;
Sg. Acc. Jar. 219 hřiech u porobu dáti *ſíiu* 12/19; Loc. Lud. 12 po jejiej bielej *ſíí* 18/16 (2).
šíji v. *šíje.*
šíju v. *šíje.*

1110. šíp, masc;
Sg. Instr. Jar. 179 sražem *ſípem* 11/23 (1).
šipáše v. *sýpati.*
šípati v. *sýpati.*
šipěchu v. *sipěti.*
šípem v. *šíp.*

1111. šíř, fem.; srv. *široký.*
Sg. Acc. Jel. 27 rozkláda své suky *ſirsíſirs* 27/27 (je-li m. *zs-*; jinak by patřilo k *široký*); Záb. 223 rozehnachu sě *wſiers* 24/11; Jar. 134 *wſirs* sě rozstúpichu 16/21; Záb. 219 rozepě křídla *wſirsíwſirs* 24/9 (6).

šíra v. *širý*.
šíře v. *šíř*.
širé v. *širý*.
širém v. *širý*.
širokú v. *široký*.

1112. široký, adj.; srv. i *šíř*;
Du. G. L. Čst. 42 *zširoku* prsú 14/26; Dl. Čst. 95 *širokíma* plecema 15/21 (2).
širokýma v. *široký*.
širú v. *širý*.

1113. širý, adj.;
Sg. NVoc. masc. Zbyh. 3 ty lese *širí* 25/2; Gt. masc. (skl. jm.) Čst. 137 *šíra* lesa 16/13—14; Loc. masc. nt. Žez. 1 *Vširē* poli 28/11; fem. Lud. 47 *wšíre* lúce 18/33—19/1; Instr. fem. Záb. 250 *šíru* silú 24/25 (5).

1114. škaredý, adj.;
Sg. Nom. masc. Čst. 36 Kruvoj *škaredí* 14/23 (1).

1115. šuma, fem.;
Plur. Acc. Jar. 25 nad mrkavy *šumí* 8/6 (1).
šumy v. *šuma*.
šúr v. *šúrem*.

1116. šúrem, adv.;
Jar. 282 ot ramene *šurem* kyčlu protče 13/30 (1).

1117. Ť, částice;
jen v příkl. *naliť* psáno *nalít*; doklady v. s. *naliť* (5).
ta v. *ten*.
ta- zlom. *ta-* 1/14.

1118. ta, přísl.;
jen ve rčení *aj-ta*, psáno *aita*; doklady v. pod *aj* (11).

1119. tábor, masc.;
Sg. Nom. Jar. 147, 148 podviže sě vešken *tabor*, *tabor* sien bě strašný 10/32—33; Jar. 163 veš *tabor* 11/13; Loc. Jar. 185 *wtaborsie* Tatar 11/27 (4).
tábořе v. *tábor*.

1120. tah, masc.;
Sg. Instr. Ben. 9 dlúhým *tahem* Němci tahú 6/19 (1).
tahem v. *tah*.
táhlé v. *táhlý*.

1121. táhlý, adj.;
Sg. Nom. Acc. nt. Jel. 30 vzhóru v listie piená *tahle* hrdlo 27/29; Instr. m. nt. Jel. 19 *tahlím* hrdlem 27/21 (2).

1122. táhnúti, sloveso;
Aor. 3. sg. *a*) Jar. 39 *tieze* s voji.. 8/16; *b*) Záb. 106 tudy *taze* Zábojevým slovem 22/11; 3. plur. *a*) Ben. 9 dlúhým tahem Němci *tahu* 6/20; Čst. 53 *tahu* voje, bitvu nesú 14/32; *b*) Čst. 23, 24 *tazechu* před sluncem i *tazechu* přes den 14/16 17; Jar. 44 i *tazechu* polem protiv němu 8/20 (7).
tahú v. *táhnúti*.
tajno v. *tajný*.

1123. tajný, sloveso;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné) Lud. 35 nebudi vás *taíno* 18/27; Ben. 31 *taíno* l'ud v hromadu zve 6/29 (dříve bylo čítáno *tamo*, do fotograf. vydání 1862) (2).
tak v. *taký*.
také v. *taký*,
tako v. *taký*.
takož v. *taký*, *ž*.
takú v. *taký*.

1124. taký, náměstka;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné, v platnasti přísl.);
a) *tako*: korrelativně jak(o)-*tako*: Jar. 26 jako zoře, *tako* sě dci sieše 8/5; Jar. 274 jako lev.. *tako* vzlúti sě 13/23; Ben. 52 jak blesk hroma *tako* blesk mečev 7/7; Záb. 50 jako Lumír pohýbal, *tako* ty mě 21/13; Jar. 96 jak mrak černý *tako* by voj slyšán 9/26; Záb. 33 kak sě zdie, *tako* bieše zdieti 21/3; opakováno: Jar. 197 *tako* řéchu jedni, *tako* druzí 12/3; při přísl. Ben. 23 *tako* dlúho 6/26; Jar. 79 *tako* krupo 9/13; Záb. 191 *tako* i u přieč 23/27; při slovesech Zab. 94 *tako* pójdu 22/6; Čst. 214, 215 *tako* vzzmnožichu 17/19—20; Čst. 210 opač *tako* 17/17; Čst. 201 *tako* Vojmir (vece) 17/12; Čst. 136 vola *tako* 16/13; Čst. 85 *tako* sě shluče 15/15; Jar. 85 *tako* sě rozznojichu 9/17; Jar. 138 *tako* (vložichu) druhým třetí 10/25; Ben. 61 *tako* stasta 7/12; výsledné: Jar. 283 protče, *takoz* spade (=tako-ž') 13/30;

b) tak: korrelat. Zbyh. 46 jako mě věza *tak* ju 26/4; u sloves Jar. 200, 220 kto *tak* smýšlé 12/5, 20; Lud. 62 *tak* únavena biesta 19/8;

Dat. fem. Jar. 31 krése *take* 8/11; Instr. fem. Jar. 66 *ſlaku* pýchú 9/3; Plur. Gt. Jar. 212 *takích* řečí 12/14; Dat. Záb. 38 *takím* (bohóm) sě klaněti zdě 21/6 (30).

takých v. *taký.*
takým v. *taký.*
tam v. *tamo.*

1125. tamo, adverb.;

a) tamo: sěmo-tamo: Ol. 52, Čst. 224, 241, Záb. 255, Zbyh. 52 sěmo *tamo* 6/6, 17/26, 18/4, 24/27, 26/8; Záb. 164 ni sěmo ni *tamo* 23/12; Zbyh. 48 letieše sěmo i letieše *tamo* 26/5; korrelat. *tamo-kamo:* Ol. 2 tamo, *kamo*.. 5/1; *tamo-otkad*: Jar. 288 *tamo*, otkad 14/1; *tamo-kdě*: Čst. 57, 160, Ol. 28 *tamo*, kdě 14/33, 16/24, 5/21; směrové Čst. 146, 167 *tamo* v dúbravu 16/8, 27; Ol. 4 *tamo* chváta 5/2; Ben. 67 *tamo* sě hrnu 7/15; Jar. 132 *tamo* k chlumku 10/20; Čst. 26 *tamo* k pachrbu 14/17; Čst. 55 *tamo* k hradu 14/32 Čst. 114 *tamo* na skálu 15/32; Čst. 157 *tamo* na miesto 16/22; Záb. 87, 258 *tamo* k vrchu 22/2, 24/29; Záb. 238 *tamo* k horám 24/19; Záb. 89 *tamo* zaměřimy chody 22/3; místně Zbyh. 36 *tamo* Zbyhoň vilný *tamo* plaka děva 25/27—28; Zbyh. 15 *tamo* na hradě 25/12; Záb. 253—254 *tamo* ny dařili vícestviem, *tamo* i velé duš těka 24/26—27; Záb. 260 *tamo* dat pokrm 24/30; Záb. 239 *tamo* dobúří naše pomsta 24/20; Záb. 166 *tamo* váleno 23/13; Záb. 103 *tamo* hlava jeho 22/10; Záb. 91, 92 *tamo* les temen *tamo* si podámy ruce 22/4; Záb. 59—61 *tamo* učista paží — *tamo* pokrysta 21/18—19; Čst. 60 *tamo* pod šedú skalú 15/2; Čst. 193 *tamo* na rovni 17/8; Jar. 6 jesti *tamo* hora 7/25; Jar. 8 máti Božia divy *tamo* tvoři 7/26; Jar. 168 če jich *tamo* stáše 11/15 (chybně čteno v Ben. 31 *tamo* m. *tajno*; v. *tajný*);

b) tam: směrově Skř. 12 ty by s niem *tā* leťal 28/30; místně Čst. 52 horami *tam* ottud 14/31; Čst. 147 *tam* s cesty skála 16/18; Čst. 177 v úvale *tam* u vysokéj trávě 16/32 (57).

tasi v. *tasiti.*

1126. tasiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 154 i *taſi* Ludiek (meč) 23/7 (1).
Tatar v. *Tatařín.*
Tataré v. *Tatařín.*
Tatarech v. *Tatařín.*

1127. Tatařín, masc.;
tvary jsou jednak od kmene *Tatar-*, jednak *Tater-*, jednak *Tatařín-*;
Sg. Nom. Jar. 262 *tatarin* ucho střieže 13/16—17; Plur. Nom. *a)* Jar. 93 *Tatare* sě hnuchu 9/24; *b)* Jar. 77 *Tatere* sě zapolechu 9/12; Jar. 85 *tatere* se rozznojichu 9/18; Jar. 101 srazúce *tatere* 9/30; Jar. 113 *tatere* sě rozložichu 10/6; Jar. 170 *tatere* sě hnachu 11/16; Jar. 265 *tatere* (počechu) je hnáti 13/18; Gt. Jar. 107, 122 sich *tatar* 10/2, 13; Jar. 163, 285 *tatar* l'útých 11/11, 13/32; Jar. 120, 132 *tatar* mnostvie 10/11 21; Jar. 143 křesťan i *tatar* 10/29; Jar. 207 sveřepých *tatar* 12/10; Jar. 227 krutých *tatar* 12/25; Jar. 289 *tatar* vrahóv 14/1; Jar. 185 v táboře *tatar* 11/27; Jar. 235 v stany *tatar* 12/31; Acc. Jar. 174 smačkachu *tatarí* 11/19; Jar. 83, 129 *wtatarí* 9/16—17, 10/18; Jar. 139 na *tatari* 10/16; Jar. 274 *wztatarí* 13/25; Dat. Jar. 162 by *tatarouom* ustúpat 11/10; Loc. Jar. 196 *wtaterech* milosti ždáti 12/2; Instr. *a)* Jar. o bojech křesťan *ſlatarí* 7/20; *b)* Jar 92 obnovichu vražstvie *ſlatarími* 9/24 (29).
Tataříny v. *Tatařín.*
Tatarovóm v. *Tatařín.*
Tatary v. *Tatařín.*
Tater v. *Tatařín.*
Tateré v. *Tatařín.*
taterska v. *taterský.*

1128. taterský, adj.;
Sg. Nom. masc. Jar. 36 Kublaj, chám *taterſkí* 8/14; Gt. masc. (sklonění jmenné) Jar. 12 *taterſka* chám 7/30 (2).

taže v. *táhnúti.*
tažechu v. *táhnúti.*
tě v. *ty.*
tebe v. *ty.*

1129. téci, sloveso;
Praes. 3. sg. Jel. 22 krev *tecíe* 27/23; Čst. 238 krev v syrú zemiu *tecíe* 18/3; Aor. 3. sg. Jar. 62 prokní *tecíe* rúče k koňem 9/1; Jar. 83 tu sien ješutno v Tatary *tecíe* 9/17; Čst. 108 prúd Pražan přes zdi *tecíe* 15/29–30; Impt. 2. plur. Čst. 67 vzhóru k vyšňu hradu, vzhóru voji *tecte* 15/6; Inf. Jar. 287 kto *tecí* móže 13/33 (7).
tecte v. *téci.*
teče v. *téci.*
těká v. *těkati.*

1130. těkati, sloveso;
Praes. 3. sg. Záb. 254 tamo velé duš *tíeka* 24/27 (1).
těla v. *tělo.*

1131. tělo, nt.;
Sg. Gt. Lud. 8 *tíela* urostlého 18/13—14 (1).
těm v. *ten.*
temen v. *temný.*
těmi v. *ten.*
temna, temná v. *temný.*
temnem v. *temno.*

1132. temno, nt.; srv. *temný;*
Sg. Instr. Ol. 5 *temně* nočniem 5/3 (1).
temnú v. *temný.*

1133. temný, adj.; srv. *temno;*
Sg. Nom. masc. (skl. jmenné) Záb. 91 tamo les *temen* 22/4; fem. Jar. 140, 177 *temna* noc 10/27, 11/21; nt. (skl. jmenné) Zbyh. 31 nociu vezdě *temno* 25/24; Instr. masc. Zbyh. 28 *temnī* lesem 25/21; Zbyh. 30 lesem *temním* 25/22; fem. Záb. 228 *temnu* nociu 24/14 (7).
temným v. *temný.*

1134. ten, náměstka;
Sg. Nom. masc. Záb. 88 vrch *ten* 22/2; Záb. 186 veškeu *ten* les 23/25; Lud. 5 bieše kněz: *ten* jmieše 18/12; fem. Lud. 7 *ta* dci 18/13; Zbyh. 45 *ta* holubice 26/3; nt. Jar. 40 slyšechu *to* králi 8/17; Čst. 203 věhlasno *to* v súkromí mluviti 17/13; Zbyh. 32 kto *to?* 25/24; Jah. 9 *zato* 26/25; Dat. masc. Kyt. 10, 13, 16 *tomu* bych dala.. 26/16, 18, 20; Jar. 196 *tomu* v Taterech milosti žďáti 12/2; Loc. masc. nt. Zbyh. 15 *natō* hradě 25/12; Jar. 140 *wtom* temná noc posula zemiu 10/27; Instr. masc. Čst. 64 hlasem *tiem* 15/4; fem. Čst. 64 rukú *tu* 15/4; Plur. Nom. masc. Záb. 131, 132 *tí* sie (=ti-to, ti-hle) 22/26—27; Záb. 243 i *tí* žalostívo prosie 24/22; Acc. masc. Lud. 54 kto chtie třetí, *tí* jáz.. ustanoviu 19/4; fem. *a)* Jar. 76 přinesúce *tí* tři 9/11; *b)* Lud. 34 *wta* doby kněz vece 18/26; Dat. Lud. 107 *tiem* v ohradu sěmo jeti 19/31; Instr. Čst. 199 *ſtiemí* vrahy 17/11 (25).
teplá v. *teplý.*
teplú v. *teplý.*

1135. teplý, adj.;
Sg. Nom. fem. Jel. 22 *tepla* krev 27/22; Acc. fem. Jar. 272 *teplu* krev 13/23 (2).

1136. tepruv, adv.;
Záb. 97 *tepruw* ot vrcha 22/7 (1).
tesajúciem v. *tesati.*

1137. tesati, sloveso;
Part. praes. Plur. Dat. Čst. 78 protiv mečiem *teſaíucíem* 15/11—12 (1).
teskné v. *teskný.*
teskno v. *teskný.*

1138. teskný, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné, v platnosti přísl.) Jar. 192 *teſkno* zřiechu 11/32 (skl. slož.) Jar. 180 *teſkne* srdce 11/24 (2).
těžci v. *těžký.*
těže v. *táhnúti.*
těžek v. *těžký.*
těžka v. *těžký.*
těžké v. *těžký.*
těžko v. *těžký*

1139. těžký, adj.;
Sg. Nom. masc. (skl. jmenné) Zbyh. 27 tobě *tíezek* železný mlat 25/20; nt. (skl. jmenné) Žez. 11 kak by děvě *tíeſko* bylo 28/16; Gt. masc. Záb. 175 uleče sě *tíezka* mlata 23/18. Plur. Nom. masc. Jar. 240 *tezcí* meče (?) (doklad nedosti jistý; tvar ten opraven z původního *tezke,*

srvn. Mašek Lfilol. III. 186—187 a *meč*) (4).
ti v. *ten*, *ty*.
-ti zlom. *-tí* 2/21 (čtení nejisto; Hanka četl *-a*; srvn. Mašek ČČM. 1889, 228).
tiem v. *ten*.
tieže v. *táhnúti*.
tiežek v. *těžký*.

1140. tiežný, adj.;
Sg. Instr. masc. Jel 16 *tiezním* mlatem 27/19 (1).
tiežným v. *tiežný*.
tích v. *tichý*.
tichéj v. *tichý*.

1141. tícho, nt.; srvn. i *tichý*.
Sg. NAcc. Lud. 41 přetrže sě *tícho* 18/30—31 (1).
tichúnko v. *všetichúnký*.
tichúnku v. *tichúnký*.

1142. tichúnký, adj.; srvn. *všetichúnký*.
Sg. Loc. Jah. 20 je sě žalovati *potíchunku* 26/30 (1).

1143. tichý, adj.;
Sg. Nom. masc. (skl. jmenné) Jar. 183 večer *tích* tu projde 11/20; nt. (skl. jmenné) Ol. 35 *tícho*, všetichúnko v tichej Praze 5/26; Loc. fem. Ol. 36 *wtícheí* Praze 5/27; Plur. Instr. Ol. 12 *tichými* slovesy 5/8 (4).
tichými v. *tichý*.
tisknúti v. *tiščěti*.
tiščechu v. *tiščetí*.

1144. tiščeti, sloveso;
Aor. 3. plur. Záb. 69 i *tíscechu* jej u.. paží 21/24 (1).

1145. tlúci, sloveso;
Praes. 3. sg. Zbyh. 32 *tlucíe* silnú pěstiu 25/24 (1).
tluče v. *tlúci*.

1146. tluket, masc.;
Sg. Nom. Zbyh. 34 *tluket* silnú pěstiu 25/26 (neníli chyba opisovačova, který, měli v originale starší tvar tlucíet = *tlučet* = 3. sg., omylem utvořil subst.) (1).

1147. tlupa, fem.;
Plur. Nom. Jel. 31 sletujú sě *tlupí* krahujcev 27/30 (1).
tlupy v. *tlupa*.

1148. tma, fem.;
Sg. Nom. Jar. 121 večerní *tma* 10/12; Loc. Jar. 144 v hustie *tmíe* 10/30 (2).
tmaví v. *tmavý*.

1149. tmavý, adj.;
Plur. Nom. masc. Op. 1 *tmauí* lesi 28/18 (1).
tmě v. *tma*.
to v. *ten*.
tobě v. *ty*.
toči v. *točiti*.

1150. točiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 128 chorúhvú výš nad hlavú *tocí* 10/18 (1).
tọm v. *ten*.
tomu v. *ten*.
trápí v. *trápiti*.

1151. trápiti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 201 koho vy žízn *trapí* 12/5 (1).
trapná v. *trapný*.
trapnějie v. *trapný*.
trapnú v. *trapný*.

1152. trapný, adj.;
I. Positiv. Sg. Nom. fem. Jar. 181 *trapna* žízn 11/24; Instr. fem. Jar. 187 padachu *trapnu* žízňú 11/29; II. Komparat. Sg. Nom. nt. (adv.) Jar. 198 *trapnieie* shynúti žízňú meča 12/3 (3).

1153. Třas, masc.;
Sg. Nom. Čstm. 221—222 s niem ze stienóv lesních vyrazi *trsaſ*, *trsas* ošěde četné voje 17/24; Záb. 195 *trsas* je hnáše z bojišče 23/29 (3).

1154. tráti, sloveso;
Infin. Jar. 193 nevzmožno nám déle žízňú *tratí* 11/33 (1).

1155. tráva, fem.;
Sg. Acc. Jar. 182 lzali rosnú *trauu* 11/25; DLoc. Čst. 238 po zelenie *trawíe* 18/2 Jah. 16 v hustiej *trauíe* 26/28; Čst. 177 u vysokéj *trauíe* 16/32 (4).
trávě v. *tráva*.

1156. travička, fem.;
Sg. Nom. Ben. 22 již vám *trauíczka* vstává 6/25—26 (1).

1157. travka, fem.;
Sg. Nom. Op. 12 *trawka* na niej roste 28/23 (1).
trávu v. *tráva*.

1158. trčěti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 274 vz Tatary *trcí* 13/25; 3. plur. Ol. 53 davem *trcíu* ku bráně 6/6—7 (2).

trčí v. *trčeti.*
trčiu v. *trčeti.*
trču v. *trčeti.*

1159. třeba, fem.;
Sg. Nom. Jar. 21 čeho *trsieba* bieše 8/3 (1).

1160. trest, fem.;
Sg. NAcc. Jar. 60 *treſt* Kublajeva svícezíše 8/32; Jar. 54 *treſt* črnú položichu 8/27; Plur. (?Du.?) NAcc. Jar. 59 počechu *trſtí* vojevati 8/32; Jar. 76 ty *trſtí* rozčepené 9/11 (4).

1161. třetí, číslovka;
Sg. NAcc. masc. Ben. 56 *potrsietí* vrch 7/9; Loc. masc. Záb. 78 *potrsietiē* dni 21/30; Instr. masc. Čst. 159 krokem *trsietiē* 16/23; Záb. 14 *zatrsietiē* 20/24 (dnem); Plur. Nom masc. Lud. 84 kto chtie *trsietí* 19/19; Jar. 138 tako druhým *trsietí* 10/26; Acc. masc. Čst. 103 řad čtvrtých *natrsietie* 15/26; Gt. Ben. Čst. Zbyh. *trsietiech* knih 6/14, 14/2—3, 24/33; Čst. 102 řad *trsietiech* 15/26 (11).
třetie v. *třetí.*
třetiech v. *třetí.*
třetiem v. *třetí.*
tři v. *třie.*
-třie zlom. *trsie* 3/5.

1162. třie, číslovka; srvn. i *třiedeset.*
Acc. m. f. Jar. 165 *wtrsie* prúdy 11/12; Záb. 142 přetě *trsie* kóže 23/1—2; NAcc. nt. Ol. 27 *trsie* sta 5/20; Instr. Jar. 166 hnachu *trsmí* prúdy 11/13 (4).

1163. třiedeset, číslovka;
Nom. Záb. 147 *trsiedeſet* jich otjíde k otcem 23/4 (1).
třmi v. *třie.*

1164. trn, masc.;
Sg. NAcc. Jah. 34 zabude bolný *trn* 27/6 (1).

1165. trnie, nt.;
Sg. NAVoc. Jah. 3 zadřieše si ostré *trnie* 26/22; Jah. 7 ach, ty *trnie,* ostré *trnie* 26/27; Jah. 9 budeš, ostré *trnie,* vymýťeno 26/25 (4).
Troskám v. *Trosky.*

1166. Trosky, plur. fem.;
Dat. Ben. 20 dále *ktroſkam* jdú 6/24—25 (1).
trsti v. *trest.*
tŕti v. *trest.*
trub v. *trúba.*

1167. trúba, fem.;
Plur. NAcc. Ol. 46 *trubí* hlučné 6/2; Lud. 45 kotly *trubí* slyšeti 18/32; Gt. Lud. 22, 64, 82, 96, 104, 130, 136 *trub* i kotlóv 18/21, 19/9, 18, 25, 30, 20/10, 13 (9).
trúbi v. *trúbiti.*

1168. trúbiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Ol. 42 pastýř hlasno *trubí* 5/32 (1).
trúby v. *trúba.*
trudno v. *trudný.*

1169. trudný, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jm.) Čst. 199 *trudno* nám váleti 17/11 (1).

1170. tu, adv.;
a) místně: opakováno: Jar. 81—83 *tu* ščít leže, *tu* helmice . . . *tu* kóň vleče vojevodu . . *tu* sien . . teče 9/14—16; prosté: Lud. 47 *tu* před hradem 18/33; Jar. 255 mrch *tu* leží 13/12; Jel. 21 aj *tu* leže 27/22;
b) časově: opakováno: Ben. 59 *tu* ráz kyjev *tu* mečev 7/10 a 11; prosté: Lud. 24, 43 poklonichu sě *tu* knězu 18/22, 31; Ben. 49 srazistě *tu* obě straně 7/5; Ol. 47 chorúhvi *tu* sboři vraziu 6/2; Ol. 52 Polené *tu* skáčiu 6/6; Jar. 19 na nohy *tu* skoči 8/1; Jar. 67 *tu* sě prvý boj srazi 9/4; Jar. 150 na ručiech *tu* koněch hemžéchu 11/1; Jar. 153 shluče sě *tu* množstvie 11/3; Jar. 139 mraky střel *tu* shóry 10/26; Jar. 180 trapný žel *tu* srdce rváše 11/23; Jar. 183 večer tích *tu* projde 11/26; Jar. 202 *tu* Vratislav skoči 12/6; Jar. 287 palováše *tu,* kto téci móže 13/33; Lud. 42 ot stolóv *tu* vstachu 18/31; Lud. 75 dobysta *tu* mečí 19/15; Lud. 117 i *tu* protiv sobě hnasta 20/3 (26).
tú v. *ten.*

1171. tuča, fem.;
Sg. N. Jar. 234 chmúráše sě *tucia* 12/30 (1).
tučné v. *tučný.*

1172. tučný, adj.;
Plur. Acc. Čst. 189 *tucne* kýty i plece 17/5; Gt. Jar. 95 *tuczních* polí 9/26 (2).
tučných v. *tučný.*

1173. tudy, přísl.;
Záb. 245 *tudí* ty, ják *tudí* 24/22—23; Záb. 106 *tudí* taže 22/11; Záb. 94 ják pójdu *tudí* 22/6; Záb. 127 spěj *tudí* 22/23; Čst. 162 vojska *tudí* jdúce 16/26 (6).
tuhy v. *tuhý*.

1174. tuhý, adj.;
Positiv. Plur. Acc. masc. Jar. 160 napínachu *tuhí* luky 11/9; Kompar. Sg. N. fem. Jar. 116 bieda vstane *tuzsía* 10/8 (2).

1175. túl, masc.;
Plur. N. Jar. 24 plňí *tulí* 13/2 (1).

1176. túlec, masc.;
Sg. N. Jar. 284 zarachoce *tulec* s lukem 13/31 (1).
túli v. *túl*.
túly v. *túl*.

1177. tur, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 202 jak tur *jarý* 12/6; Čst. 206 liška oblúdí *tur* jarohlavý 17/15; Gt. Lud. 114 praděd mój zbi diva *tura* 20/2 (3).
tura v. *tur*.

1178. tuří, adj.;
Sg. N. fem. Lud. 111 *tursí* hlava 20/1 (1).

1179. túžiti, sloveso;
Impt. 2. plur. Ben. 21 *netuzte* kmetie, *netuzte* 6/25 (2).
tužšá v. *tuhý*.
tužší v. *tuhý*.
tužšia v. *tuhý*.
tužte v. *túžiti*.
tvého v. *tvój*.
tvém v. *tvój*.

1180. tvój, náměstka;
Sg. Nom. (Acc,) masc. zlom. *tuoí* druh 2/7; fem. Čst. 161 obět *tuoie* 16/24; Acc. fem. Zbyh. 14 *tuu* drahú 25/11; Gt. masc. Čst. 133 vraha *tue°* 16/11; Loc. masc. Ol. 21 *potuem* slově 5/14 (5)).
tvoje v. *tvój*.
tvoří v. *tvořiti*.

1181. tvořiti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 8 máti božia divy tamo *tworsí* 7/26—27; Jar. 125 máti božia divy *tuorí* 10/15 (2).
tvrd v. *tvrdý*.
tvrda v. *tvrdý*.
tvrdě v. *tvrdý*.

1182. tvrdost, fem.;
Sg. Loc. Čst. 156 *natwrdośti* nebes 16/21 (1).
tvrdosti v. *tvrdost*.
tvrdu v. *tvrdý*.
tvrdú v. *tvrdý*.

1183. tvrdý, adj.;
Sg. NAcc. masc. Zbyh. 23 *twrdí* nosec 25/17—18; Zbyh. 6 u hrad *twrdí* 25/5; Zbyh. 17 u hrad *vtwdí* 25/13; Acc. fem. Jar. 267 *twrdu* ocel 13/14; Gt. masc. (skl. jmenné) Zbyh. 7 kol *twrda* hrada 25/6; Zbyh. 31 u hrada *twrda* 25/23; Zbyh. 47 *ſtwrda* hrada 26/4; Lud. 73 *ztwrda* sedla 19/14; zlom. *twda* u- 4/10 (srovn. Mašek, ČČM. 1889, 233); Dat. masc. (skl. jmenné) Zbyh. 30 ku hradu ku *twrdu* 25/23; Loc. masc. Zbyh. 46, Čst. 109 *wtwrdie* hradě 26/4, 15/30; Zbyh. 15 na tom *twrdie* hradě 25/12 (13).
tvú v. *tvój*.
ty v. *ten*.

1184. ty, náměstka;
Sg. NVoc. Ben 1—3 aj, *tí* slunce.. *tí*-li si žalostívo? čemu *tí* svietíš 6/16—17; Ol. 16 poslyš *tí*, kněže 5/11; Ol. 19 *tí* ny vedi 5/13; Čst. 142 vsedni *tí* 16/17; Záb. 28 *tí* mluvi 20/32; Záb. 46 aj, *tí* Záboju, *tí* pěješ.. 21/11; Záb. 50 tako *tí* mě (pohýbáš) 21/13; Záb. 116 *tí* si parob 22/17; Záb. 117 *tí* rci 22/17; Záb. 149—150 aj, *tí* zhovadilý, *tí* veliká potvoro 23/5; Záb. 167 aj *tí* vraže 23/13; Záb. 168 čemu *tí* piješi 23/14; Záb. 187 *tí* udatý lve! 23/25; Záb. 145 tudy *tí*, ják tudy 24/22; Zbyh. 3 aj, *tí* lese 25/2; Zbyh. 13 *tí* holúbče 25/10; Zbyh. 15—16 *tí* Zbyhoni, *tí* uchváti! 25/11—12; Zbyh. 18, 20, 22 *tí* bysi byl... 25/14, 15, 17; Jah. 7 ach, *tí* trnie 26/24; Róž. 1 ach, *tí* róže 28/2; Skř. 11, 12 *tí* malitký skřiváněe, *tí* by s niem leťal 28/29—30; Acc. *a)* Záb. 167 běs *wtie* 23/14; Kyt. 15 kto *tie* pusti 26/19; *b)* (= Gt.) Kyt. 9 kto *tebe* sváza 26/15; Kyt. 12 kto *tebe* sáze 26/17;
Dat. *a)* Ol. 17, 18 bóh *tí* bujarost da, bóh *tí* věhlasy da 5/12—13; Čst.

133 vet *tí* zbraň je 16/11; Zbyh. 23 kdyby *tí* byl.. nosec 25/17;

b) Jar. 229 obět *tobie* vzdámy 12/26; Záb. 52 *tobie* dáno 21/15; Zbyh. 13—14 *tobie* mutno; *tobielí* krahujec uchváti družu? 25/10—11; Zbyh. 19 kdyby *tobie* bylo... 25/14; Zbyh. 21 kdyby *tobie* byla 25/16; Zbyh. 25—27 *tobie* srdce přeudatno, *tobie* braň je silná, *tobie* tiežek železný mlat 25/18—19; Jar. 225 *ktobie* 12/23; Lok. Zbyh. 3 *wtobie* jáz letávach 25/3; Plur. NAcc. Op. 1, 3 ach, *wí* lesi,.. čemu *uí* sě zelenáte 28/17—18; Jar. 201 koho *wy* žízn trápí 12/6; Gt. Lud. 35 nebudi *vaſ* tajno 18/27; Lud. 38 kací *zuaſ* 18/28; Záb. 183 rozstúpi sě *uaſ* jeden hluk 23/23; Dat. Ben. 15 paky *wam* vyžehajú 6/22; Ben. 22 již *uam* travička vstává 6/25; Jar. 1 zvěstuju *vam* 7/21; Jar. 4 naddivno *wam* 7/24; Záb. 22 *uam* pěju 20/28 (59).
týkachu v. *týkati.*

1185. týkati sě, sloveso;
Aor. 3. pl. Čst. 95 muž k mužu *ſíe tikachu* druh druha 15/21 (1).
Ú v. *v.*

1186. u, předložka;
Čst. 242 *u* Vlaslava 18/5; Zbyh. 31 *u* hrada 25/23; Zbyh. 41 *u* svéj krásnéj děvy 25/31; Skř. 2 *u* panského sada 28/25 (4).
u- zlom. *twda u-* 4/10.
ubieha v. *ubiehati.*

1187. ubiehati, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 210 vše *ubieha* v zad 24/4 (1).
učista v. *učiti.*

1188. učiti, sloveso;
Aor. 3. du. Záb. 60 tamo mečem i mlatem i oščepem *uciſta* paži 21/19 (1).
-ud zlom. *-ud* 1/25 (tak četl 1819 Hanka; nyní již setřeno Mašek, ČČM. 1889, 225).

1189. úd, masc.;
Plur. Acc. Ol. 17 u vše *udí* 5/12; Dat. Čst. 46 zemdleným *udō* 14/29; Loc. Čst. 43 *poudech* 14/27; Lud. 32 *uudech* 18/25 (4).
uda v. *udáti sě.*

1190. udatenstvie, nt.;
Sg. Nom. Jar. 99, 268 chrabrost, *udatenſtuie* 9/29, 13/21 (2).

1191. udáti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 272 když mu teplú krev *ſíe uda* zřieti 13/23 (1).
udatna v. *udatný.*
udatno v. *udatný.*
udatnú v. *udatný.*

1192. udatný, adj.; srv. *přeudatný.*
Sg. Nom. nt. (skl. jmenné) Zbyh. 19 kdyby tobě bylo srdice *udatno* 25/15; Gt. masc. (skl. jmenné) Čst. 70 *udatna* Čsmíra 15/7; Instr. fem. Ol. 54 před *udatnu* sěčiu 6/8; Plur. Instr. Ol. 3 *ſudatnými* sbory 5/2 (4).
udatnými v. *udatný.*

1193. udatý, adj.;
Sg. Nom. masc. Záb. 187 ty *udatí* lve 23/25 (1).
údech v. *úd.*
uderi, udeři v. *uderiti.*
uderichu, udeřichu v. *uderiti.*
uderily, udeřily v. *uderiti.*

1194. uderiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 141, Jar. 127 *uderí* mečem 23/1, 10/16; Záb. 143, Jel. 16 *uderí* mlatem 23/2, 27/19; Ol. 49 strach *uderí* u Polany 6/4; Lud. 127 mečem v meč *uderí* 20/8—9; 3. plur. Ol. 45 *uderíchu* rány bubni 6/1; Part. N. plur. Jar. 245 *uderílí* zvuky bubnóv 13/5; Infin. Čst. 87 *uderítí* na hrad 15/16; sem i zlom. s vy(soka *ude*(ri.. 3/21; zlom. na P)olany *vd*(eri.. 4/25 (11).
udeřiti v. *uderiti.*
údiech v. *úd.*

1195. údolé, nt.;
Pl. Gt. Záb. 185 ze všech *udolí* 23/24 (1).
údolí v. *údolé.*
údóm v. *úd.*
údy v. *úd.*
úfajúcí v. *úfati.*
ufajúcím v. *úfati.*

1196. úfati, sloveso;
Part. praes. Dat. plur. Jar. 211 Bóh nám sešle pomoc *vfaíucím* 12/13 (1).

1197. uh, citosl.;
Jar. 263 *uh* by ryk! 13/17 (1);

1198. Uher, masc.;
Plur. Nom. Jar. 97 naliť *uhrsíe*

v setniny sě shlukú 9/27 (1).
uhodnúce v. *uhodnúti*.

1199. uhodnúti, sloveso;
Praes. partic. Plur. Nom. Jar. 49 aby zvěstovali *uhodnuce* 8/24 (1).
Uhřie v. *Uher*.

1200. ucho, nt ;
Sg. NAcc. Jar. 162 siemu Tatařín *ucho* střieže 13/17; Dat. Čstm. 247 (k)radostnu *uchu* 18/8 (2).
uchu v. *ucho*.
uchváti v. *uchvátiti*.
uchvátichu v. *uchvátiti*.

1201. uchvátiti, sloveso;
Aor. 2. 3. sg Zbyh. 16 ty *uchuatí* drahú 15/12; Zbyh. 14, 15 Zbyhoň *uchuatí* (ju) 25/11, 26/3; 3. plur. Ben. 41 hněvi *uchuatíchu* obě straně 7/1—2; Záb. 216, 235 vody *uchuatíchu* mnostvie cuzích 24/7, 18 (6).
-nie- zlom *-nie°* 1/3 (dle Maška ČČM. 1889, 220—221).
ukázati v. *kázati*.

1202. ukrutník, masc.;
Sg. Dat. Záb. 117 ty rci svému *ukrutníku* 22/18 (1).
ukrutníku v. *ukrutník*.
uleče v. *uleknúti sě*.

1203. uleknúti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 175 *vlecíesie* duše mlata 23/18; Jar. 285 *vlecíesie* veš l'ud 13/32; 3. plur. Čst. 242 *ulekusie* u Vlaslava súcí 18/5 (3).
ulekú v. *uleknúti sě*.

1204. um, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 3 veš svój *vm* sbierajte 7/23; zlom. *ı)ım* bystr- 4/20; Gt. Jar. 65 hnachu *bezuma* 9/3; (Du.?) Plur. Nom. Záb. 63 kehdy paže bieše dorostla i jejú *umí* 21/21 (4).
uma v. *um*.
umdlá v. *umdlý*.

1205. umdlý, adj.;
Du. NAV. Jar. 190 svá *umdla* zraky obraciechu 11/31 (1).
umí v. *um*.
umy v. *um*.
unavena v. *unavený*.

1206. unavený, adj.;
Du. NAV. masc. Lud. 80 oba *vnauena* biesta 19/17 (1).
unaviti sě v. *unavený*.
uondána v. *uondaný*.

1207. uondaný, adj.;
Du. NAV. masc. Lud. 62 i tak *vondana* biesta 19/8 (1).
uondati v. *uondaný*.
upěchu, úpěchu v. *úpěti*.
upěti v. *úpěti*.

1208. úpěti, sloveso;
Aor. 3. plur. Čst. 243 *upiechu* i vzhóru.. 18/5 (bývalo chybně čteno *upěchu*); Infin. Ben. 74 i by Němcem *vpietí* 7/18; Záb. 193 i by *vpietí* vrahóm 23/28 (3).
upiechu v. *úpěti*.
úporno v. *úporný*.

1209. úporný, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné) Záb. 84 srdce *uporno* k králu 22/1 (1).
upúščej v. *upúščeti*.

1210. upúščeti, sloveso;
Impt. 2. sg. Záb. 188 *nevpuſcieí* búřit u vrahy 23/25 (1).
urno v. *jarný*.
urný v. *jarný*.

1211. úroda, fem.;
Plur. NAcc. Jar. 95 *vrodí* tučných polí 9/26 (1).
úrody v. *úroda*.
urósti v. *urostlý*.
urostlého v. *urostlý*.

1212. urostlý, adj.;
Sg. Gt. masc. nt. Lud. 5 těla *vroſtlého* krásně 18/14 (1).
úsilno v. *úsilný*.

1213. úsilný, adj.;
Sg. Nom. Acc. nt. (skl. jmenné, v platnosti přísl.) Jar 124 *uſílno* sě drúce 10/14; Záb. 29 přijíde *uſílno* v dědinu 21/1 (2).
uslyše v. *uslyšeti*.

1214. uslyšeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 16 Kublajevna *uſlíſe*, že.. 7/32 (1).
usnuch v. *usnúti*.

1215. usnúti, sloveso;
Aor. 1. sg. Róž. 10 *uſnuch*; snieše mi sě 28/7 (1).
úst v. *ústa*.

1216. ústa, plur. nt.;
NAcc. Jah. 32 cělovách *uſta* 27/5; Jar. 188 vypražená *uſta* otvierachu 11/29; Gt. Záb. 179 *zuſt* vojnóv 23/20 (3).

1217. ustanoviti, sloveso; srv. *stanoviti.*
Praes. 1. sg. Lud. 54 ják kněz sám *uſtanowiu* 19/4 (1).
ustanoviu v. *ustanoviti.*

1218. ustavený, adj.;
Sg. N. masc. Lud. 18 kdaž bě den *uſtauení* 18/19 (1).
ustaviti v. *ustavený.*

1219. ustúpati, sloveso;
Inf. Záb. 194 i by *vſtupatí* vrahóm 23/28; Jar. 162 i by Tatarovóm *vſtupatí* 11/10 (2).
ustúpeno v. *ustúpiti.*

1220. ustúpiti, sloveso;
Perf. pass. 3. sg. Záb 164 ni tamo *uſtupeno* 23/12 - 13 (1).
usvadnúti v. *usvědnúti.*

1221. usvěděti, sloveso;
Part. perf. Sg. N. fem. Róž. 5 čemus *uſuiedewſi* opadla 28/4 (1).
usvěděvši v. *usvěděti.*
usvědla v. *usvědnúti.*

1222. usvědnúti, sloveso;
Perf. 2. sg. Róž. 4 čemus raně *uſuiedla* 28/4 (1).

1223. úsvět, masc.;
Sg. Gt. Zbyh. 41 do *uſuieta* leže 25/32 (1).
úsvěta v. *úsvět.*
usviedevši v. *usvěděti.*
usviednúti v. *usvědnúti.*

1224. utiekati, sloveso;
Inf. Jar. 264 počechu *utiekatí* 13/18 (1).

1225. útroba, fem.;
Sg. Acc. Jar. 181 žízn *utrobu* kruto smáhše 11/24; Plur. Dat. Jar. 228 daj svlaženie *utrobam* našim 12/25; Loc. Ol. 9 *wutrobach* vieru 5/6–7; Ben. 43 hněvi vzbúřichu sě *wutrobach* 7/3 (4).
útrobách v. *útroba.*
útrobám v. *útroba.*
útrobu v. *útroba.*

1226. uváděti, sloveso;
Imperf. 3. sg. Čst. 65 *uwadíeſe* biedu na lud 15/14 (1).
uvádieše v. *uváděti.*

1227. úval, masc.;
Sg. NAcc. Čst. 226 zastúpi *uwal* 17/27; Záb. 16—17 otvede *wuwal,* v ponížený *uwal* hlubokého lesa 20/26; Gt. Záb. 73 vystúpichu *zuuala* v dúbravu 17/1; Čst. 228 *zuwala* 17/29; Dat. Čst. 180 blížíše sě *kuualu* 17/1; Loc. Čst. 177 kúpi *wuwale* u vysokéj trávě 16/32; Plur. Loc. Ben. 57 *pouwalech* 7/10 (9).
úvala v. *úval.*
úvale v. *úval.*
úvalech, úvalích v. *úval.*
úvalu v. *úval.*

1228. uzda, fem.;
Sg. Acc. Jah. 30 za střiebrnú *uzdu* 27/4; Instr. Čst. 178 kóň i *ſuzdu* 16/33 (2).
uzdu v. *uzda.*
uzdú v. *uzda.*
uzřieš v. *uzřieti.*

1229. uzřieti, sloveso;
Praes. 2. sg. Čst. 115 *uzrſieſ* krváceti vrah svój 15/33 (1).
už v. *již.*

1230. úže, fem.;
Plur. Instr. Čst. 97 spevnichu *vzemí* 15/23; Čst. 101 spěchu *uzemí* 15/25 (2).
úžemi v. *úže.*
V v. *vz.*

1231. v, předložka; mívá trojí tvar: *v, ve, u*:
I. *v* (co by zde chybělo, hledej pod *u*):
A. *S Akkus.* 1. opakováno: Záb. 105 *wpuowleuo* 22/11 (mnohdy opakováno *v-u*; srovn. pod *u*); 2. prosté: Čst. 223 (2×) 235, Ol. 21, Záb. 210 *wzad* 17/25, 18/1, 5/15, 24/4; Čst. 209 *wzdad* 17/16; Ben. 50, Záb. 58 *wleſ* 7/6, 21/18; Záb. 13, 79, 81 *wles* 20/25, 21/31—32; Zbyh. 47 (2×) *wleſí* 26/4, 5; Ben. 69, Jar. 136, Čst. 48, Záb. 209, 249 *wleuo* 7/15, 10/23, 14/30, 24/4, 24; Ol. 20 *wlevo* 5/15; Záb. 184 *vleuo* 23/23; Jar. 65, 101, 237, Čst. 23 *wrsadí* 9/3, 9/31, 12/33, 14/16; Čst. 227, 235, Záb. 130 *wbok* 17/28, 18/1, 22/25—26; Jar. 130, 153, 154 *wiednu* 10/19, 11/4—5; Lud. 90 107 *wohradu* 19/22, 19/31; Jar. 83, 129 *wtatarí* 9/16, 10/18; Čst. 146, 167, 181 *wdubrauu* 16/18–27, 17/1; Lud. 101, 125 *whelm* 19/28, 20/7; Čst. 230, Lud. 118 *wſebe* 17/29, 20/4; Ben. 31, Jar. 67 *whromadu* 6/29, 3/4; Lud. 79, Kyt. 7 *wchladnu* 19/17,

26/14; Záb. 40, 128 *wcielo* 21/8, 22/24; Jar. 261, Záb. 53 *wfrdce* 13/16, 21/15; zlom. *wden* 2/23; Ol. 1 *wczrn* 4/33; Ol. 23 *wmocnu* 5/17; Ben. 12 *wnaſe* 6/21; Ben. 73 *wrowniu* 7/18; Jar. 97 *wſetniní* 9/27; Jar. 121 *wieſen* 10/12; Jar. 135 *woſtru* hranu 10/22; Jar. 165 *wtrſie* 11/12; Jar. 170 *wnaſpi* 11/16; Jar. 184 *wiutro* 11/27; Jar. 205 *wzahubu* 12/8; Jar. 208 *wpahubu* 12/11; Jar. 210 *wrozhorale* 12/12; Jar. 235 *wſtaní* 12/31; Čst. 11 *wkraiíní* 14/9; Čst. 74 i *wdrua* 15/9; Čst. 76 *whrad* 15/11; Čst. 81 *wſuoie* l'udi 15/13; Čst. 97 *wdel* 15/22; Čst. 118 *wblahodieíne* 16/1; Čst. 232 *wlutu* 17/31; Čst. 236 *wnoc* 18/1—2; Čst. 238 *wſiru* 18/3; Lud. 34 *wtadobí* 18/26; Lud. *wdua* 20/8; Lud. 127 *wmecz* 20/8; Lud. 76 *wcına* ščíty 19/15; Záb. 16 *wuwal* 20/26; Záb. 17 *wponízení* 20/26; Záb. 29 *wdiedínu* 21/1; Záb. 41 *wſumrki* 21/8; Záb. 57 *wmuſka* 21/17; Záb. 67 *wdiedíní* 21/23; Záb. 68 *wdol* 21/24; Záb. 1/24 *wkrok*.. i.. *wbran* 22/22; Záb. 128 *wſtrsiecu* 22/24; Záb. 138 *wludiek* 22/31; Záb. 145 *wdrsieuo* 23/3; Záb. 167 běs *wtie* 23/14; Zbyh. 27 *whlauu* 25/20; Zbyh. 43 *wiunoſino* 26/1; Kyt. 3. *wkouana* 26/12; Kyt. 9 *wkípru* 26/15; Jah. 4 *wbielítku* 26/22; Jah. 41 *wnarucie* 27/10; Jel. 10 *wlute* 27/15; Jel. 27 *wſuki* 27/26; Jel. 30 *wlíſtie* 27/29; sem patří také *v ješut* (v. *ješut*, 2 dokl.) a *vňuž* (v. *vňuž*, 3 doklady);

B. *S Lokalem*: Ben. 34, Jar. 255, Čst. 135 *wleſe* 6/31, 13/12, 16/12; Jar. 11, 89, 230 *wzemiech* 7/29, 9/21, 12/26; Čst. 124 (2×) *wſiemze* 16/5; Čst. 152, 172 *wzadech* 16/20, 29; Ol. 9, Ben. 43 *wutrobach* 5/6, 7/3; Jar. 9, Lud. 39 *wmírsie* 7/27, 18/29; Jar. 108, 223 *whnieuie* 10/3, 12/22; Jar. 144, Čst. 59 *whuſtie* 10/29, 15/1; Záb. 31, 37 *wcuzeí* 21/2, 6; Čst. 109, Zbyh. 46 *wtwrdie* 15/31, 26/4; Zbyh. 40 *whradie* 25/31; Zl. *whdie* 28/32; sem patří i *vskoře* (v. s. v. 2 dokl.), *vnově* (v. s. *nový*, 1 dokl.); pak nejisto, zdali sem či pod Acc. zlom. *wchor-* 3/17, zlom. *wkrua-* 2/25; dále Ben. 37 *wprsiedu* 6/31; Ol. 7 *wnoznach* 5/5; Ol. 31 *v* jutřniem 5/24; Ol. 32 *wranieí* 5/24; Ol. 36 *wtícheí* 5/27; Jar. 17 *wſiechze* 7/33; Jar. 28 *wziatohlauie* 8/8; Jar. 82 *wſtrſiemnech* 9/15; Jar. 103 *wzemí* 9/32; Jar. 140 *wtom* 10/27; Jar. 185 *wtaborsie* 11/27; Jar. 196 *wtatarech* 12/2; Jar. 224 *wkraiínach* 12/22; Čst. 37 *wdiedínach* 14/24; Čst. 54 *wſobie* 14/32; Čst. 89 *whuſtotie* 15/18; Čst. 128 *wſluzbie* 16/7; Čst. 139 *wdnefnīē* 16/55; Čst. 161 *wſlupech* 16/25; Čst. 177 *wuwale* 16/32; Čst. 203 *wſukromí* 17/13; Čst. 217 *wzrace* 17/22; Lud. 33 *v* myslech 18/26; Lud. 32 *uudech* 18/25; Lud. 47 *wſire* 18/33; Záb. 14 *wnocí* 20/24; Záb. 24 *whorí* 20/30; Záb. 26 *wdiedínie* 20/31; Záb. 122 *wofwietie* 22/21; Záb. 142 *wſcítie* 23/2; Záb. 190 *wruce* mlatem i *wdruheí* mečem 23/26–27; Záb. 251 *wradoſtnē* 24/25; Zbyh. 3 *wtobie* 25/2; Zbyh. 28 *wdole* 25/21; Zbyh. 44 *wſilnu* 26/2; Jah. 12 *wzelenie* 26/26; Jah. 16 *whuſteí* 26/28; Jah. 34 *wnozící* 27/6; Jel. 13 *whorach* 27/17, Jel. 24 *wkazdeí* 27/24; Jel. 25 *wchladneí* 27/25; Žez. 1 *W* širém 28/11; Žez. 7 *wſadie* 28/15; Žez. 9 *w* stoze 28/15; Op. 3 *w* zimě 28/19; Op. 10 *wrouece* 28/22;

II. *ve* (v RK. jen při Locale): Ol. 29, Róž. 10 *we* sně 5/22, 28/8; Jar. 280 *we* krvi 13/28; Jar. 5 *we* vlasti 7/24;

III. *u* (hlavně před retnicemi; vydání mnohdy m. *u* mají *v*):

A. *S Akkus.* 1) opakováno: Zbyh. 17 *v* hrad, *v* hrad *v* tvrdý 25/13; Ol. 49 *u* vše *u* Polany 6/4; 2) prosté: Ol. 20, Jar. 136, Čst. 47, Záb. 184, 209, 249 *v* pravo 5/14, 10/22, 14/29, 23/23, 24/3, 24; Ol. 21, Záb. 129 *v* před 5/15, 22/25; Ol. 17, 21 *u* vše 5/12 15; Čst. 74, Záb. 191 *u* přeč 15/9, 23/27; Jar. 219 *v* porobu 12/18, Jar. 93 *v* pravú 9/25; Jar. 231 *v* věk 12/27; Ol. 18 *v* bujnú hlavu 5/13; Čst. 15 *U* boj 14/11; Čst. 82 *v* Pražany 15/14; Záb. 69 *v* přesilná 21/25; Záb. 177 *v* vojsku 23/19; Záb. 188 *v* vrahy 23/26 (*v* později vyškra-

báno; srvn. Mašek Lfilol. III. 1ş9, ČČM. 1881); Zbyh. 6 *v* hrad *v* hrad 25/5; 25/5; Jel. 16 *u* prsi 27/19; Skř. 8 *u* kamenný hrádek 28/28;
B. *S Loc.* Čst. 153, 173, 209 *v* předě 16/20, 30, 17/17; Jar. 199, 207 *v* porobě 12/4, 10; Jah. 11, 17 *v* pochládečce 26/26, 29; Jar. 113 *v* Polšče 10/6; Jar. 122 *v* povodňu 10/12; Čst. 177 *v* vysokéj 16/32; Lud. 14 *v* prstencéch 18/16; Záb. 160 *v* přelútej sěči 23/10; Záb. 202 *v* patách 23/32; Záb. 192 *v* vraziech 23/28; Jah. 20 *v* borcě 26/30; Žez. 5 *v* poli 28/14 (232).
-va zlom. *-ua* 3/22.
valé v. *valiti.*
válel v. *váleti.*
válely v. *váleti sě.*
válen v. *váleti.*
váleno v. *váleti.*

1232. váleti, sloveso;
Part. pf. N. sg. m. Zbyh. 18 ty bysi byl *ualel* 25/14; N. plur. fem. Čstm. 229 jak by hory . . . . *ualelí* 17/29; Part. Perf. pass. N. sg. nt. Jar. 118 *valeno* den, *valeno* den vterý 10/9; Záb. 163 166 i *ualeno* ješče i *ualeno* zdě i *ualeno* tamo 23/12—13; Inf. Čst. 199 trudno nám *waletí* s těmi vrahy 17/11 (8).

1233. váleti sě, sloveso; srvn. i *valiti.*
Part. pf. N. plur. fem. Čst. 91 by *ſíe ualelí* klády 15/19 (1).
valil v. *valiti.*

1234. valiti sě, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 27 ta *ſíe* dým *uale* po dědinách 14/18; Záb. 212, 231, vlna za vlnú *ſíe uale* 24/5, 16; Jar. 254 krev *ſíe uale* 13/11; Partic. perf. N. sg. masc. Ben. 50 jak by les v les *ſíe ualíl* 7/6 (4).

1235. válka, fem.;
Sg. Acc. Lud. 39 v míře *ualku* ždáti 18/29 (1).
válku v. *válka.*
vám v. *ty.*
valné v. *valný.*
valnéj v. *valný.*

1236. valný, adj.;
Sg. Loc. fem. Jar. 45 na rovni *walneí* 8/21; Plur. Acc. m. fem. Jar. 91 čtyřie *ualne* voje 9/23; Gt. Jar. 38 ze všech vlastí *ualních* 8/16 (3).
valných v. *valný.*
varito v. *varyto.*

1237. varyto, nt.;
Sg. NAcc. Záb. 19 vze *uaríto* 20/27 (1).
vás v. *ty.*

1238. váš, nám. přisv.;
Plur. Acc. m. f. Čst. 30 rozplaka *uaſe* hlasy 14/20 (1).
vaše v. *váš.*
váti v. *vieti.*
-vav zlom. *-waw* 1/4.

1239. vaz, masc.;
Sg. Instr. Lud. 102 *wazē* s koně spade 19/29 (1).
vazem v. *vaz.*
ve v. *v.*
-vě zlom. *-uíe ſuo-* 4/24.

1240. vece, zlomek slovesa; 3. sg. aor.; zlom. *wece* 2/30; Ol. 15 *vece* Výhoň 5/10—11; Jar. 200 *uece* Věstoň 12/5; Čstm. 44 »Vojni« *wece* 14/27; Čstm. 125 *uece* Čstmír 16/6; Čst. 140 *uece* Čestmír 16/15; Čst. 202 Čstmír *uece* 17/13; Lud. 34 kněz *uece* 18/26; Lud. 113 hrdivými slovy *uece* 20/2; Zbyh. 12 podviže hlavu, *uece* 25/10 (10).
veceti v. *vece.*

1241. večer, masc.;
Sg. NAcc. Záb. 32 po *uecíer* 21/3; Róž. 6 *wecíer* sediech 28/5; Jar. 183 *wecíer* tich tu projde 11/25—26; Dat. Záb. 162 *k uecíeru* 23/12; Instr. zlom. -jde *uecerē* 1/27 (5).
večerem v. *večer.*

1242. večerní, adj.;
Sg. Nom. fem. Jar. 121 *vecierní* tma 10/12 (1).
večeru v. *večer.*
věcše, věcšé v. *veliký.*
věcší v. *veliký.*
věcšie v. *veliký.*
věčná v. *věčný.*

1243. věčný, adj.;
Sg. Nom. Voc. fem. Jar. 204 skvrno *wieczna!* 12/8 (1).
věčší v. *veliký.*
vede v. *vésti.*
věděla v. *věděti.*

1244. věděti, sloveso;
Part .pf. N. sg. fem. Kyt. 8, 11, 14 kda bych *uiedíela* 26/15, 17, 19 (3).

vedi v. *vésti.*
vědra v. *vědro.*

1245. vedro, nt.;
Sg. NAcc. Jar. 208 přetrpěchom najľutějie *uedro* 12/12 (1).

1246. vědro, nt.;
Plur. NAcc. Kyt. 3 v kovaná *uiedra* 26/12 (1).

1247. věhlas, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 269 pod helmicú velebyster *uiehlaſ* 13/21; Plur. Acc. Ol. 18 bóh ti *wiehlaſi* da u bujnú hlavu 5/13 (2).
věhlasno v. *věhlasný.*

1248. věhlasný, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jm.) Čst. 203, 204 *viehlaſno*.. mluviti, *viehlaſno*.. sě hotovati 17/13—14; Záb. 71 *wiehlaſno* dávachu slova k slovóm 21/26 (3).
věhlasy v. *věhlas.*
věje v. *vieti.*
vějú v. *vieti.*

1249. věk, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 231 shlaď je *vwiek* 12/27; Du. DI. Jar. 231 věky *wiekoma* 12/28; Plur. (Du.) Acc. Jar. 231 u věk a *wiekí* věkoma 12/28 (3).
věkoma v. *věk.*
věky v. *věk.*
-vele zlom. *-uele* 3/23.
vele v. *ve.'eti.*
velé v. *velí*
velebyster v. *velebystrý.*

1250. velebystrý, adj.;
Sg. NAcc. masc (skl. jmenné) Jar. 269 *welebíſter* věhlas 13/21 (1).
veleľútá v. *veleľútý*

1251. veleľútý, adj.;
Sg. Nom. fem. Jar. 277 pótka ovšem *weleluta* 13/27 (1).

1252. velenie, nt.; subst. verb. od *veleti*;
Sg. NAcc. Záb. 118 dýmem jest nám *velenie* jeho 22/18 (1).

1253. Veleslav, masc.; osobní jméno;
Sg. Gt. (=Acc.) zlom. *veleſlaua-* 2/21 (1).
Veleslava v. *Veleslav.*
veleslavnú v. *veleslavný.*

1254. veleslavný, adj.;
Sg. NVoc. masc. Ol. 16 ty, *uleſlauní* kněže! 5/11—12; Sg. Acc. fem. Jar. 1 zvěstuju pověst *uleſlaunu* 7/21 (2).

1255. veleti, sloveso; srv. *velenie.*
Aor. 3. sg. Čstm. 87—88 *uele* Čstmír.. *uele* 15/16—17 (2).
velevele v. *velí.*

1256. velí, adj.;
Sg. N. nt. Jar. 77 sě *uele* zapolcchu 9/12; Záb. 254 tamo i *uiele* duš těká 2/47; Lud. 6 sobě i všem milú *uele* 18/13; Čst. 134 vzradova sě *ueleuele* 16/12; Sg Instr. m. nt. Jar. 279 *welím* praskem 13/28; (platnost přísl.) Jar. 32 závidčchu *uelím* 8/11 (7).
veliká v. *veliký.*
veliké v. *veliký.*
velikém v. *veliký.*
velikú v. *veliký.*

1257. veliký, adj.;
I. Positiv. Sg. N. fem. Záb. 150 ty *velíka* potvoro! 23/5; Loc. m. nt. Záb. *ouelikě* pobití 20/14; zlom. *pouelikě* skře- 2/33—3/1; Instr. fem. Zbyh. 35 za *uelíku* síeňú 25/27; Plur. Acc. fem. masc. Lud 17 na hody *uelíke* 18/18; Loc. Jar. *ouelikích* bojech 7/20; Jar. 2 *ouelikích* pótkách 7/21—22;
II. Kompt. Sg. N. fem. Čst. 196 síla stáše pětkrát *wiecſe* 17/9; nt. Jar. 105 hoře hořa všeho *wiecſe* 10/1 (9).
velikých v. *veliký.*
velím v. *velí.*

1258. ven, adv.;
Čst. 112 pokroč z věže *uen* 15/32 (1).
věnce v. *věnec.*
věnčena v. *věnčený.*

1259. věnčený, adj.;
Sg. N. fem. Jar. 30 *uienciena* kameniem i perlami 8/9 (1).
věnčiti v. *věnčený.*

1260. věnec, masc.;
Sg. NAcc. Lud. 134—135 Ludiše mu *wienec* stavi, *uienec* z dubového listie 20/12—13; Plur. Acc. Ben. 25 víte *uence* z polských kvetóv 6/27 (3).
věrnú v *věrný.*

1261. věrný, adj.;
Sg. Acc. fem. Čst. 63 podáše *wiernu* ruku 15/3 (1).
ves v. *veš.*
vesna v. *Vesna.*

1262. Vesna, fem.;

Sg. Gt. Záb. 35 *zuefní* po Moranu 21/5 (1).
Vesny v. *Vesna*.

1263. vésti, sloveso;
Impt. 2. (3.) sg. Ol. 19 ty ny *uedí* 5/13; Čst. 15 Čstmíře! *uedí* mé sbory 14/11; Aor. 3. sg. Lud. 132 (panstvo) *uede* jej přede kněze 20/11 (3).
Vestoň v. *Věstoň*.

1264. Věstoň, masc.; osobní jméno;
Nom. Jar. 200 vece *Veſton* 12/5; Gt. (=Acc.) Jar. 203 *Veſtonía* za.. paži chváti 12/7 (2).
Věstoňa v. *Věstoň*.

1265. veš, náměstka:
Sg. N(Acc.) masc. *a)* Jar. 3. *ues* svój um 7/23; Jar. 165 *ueſ* tábor 11/13; Jar. 285 *ueſ* lud 13/32; Jar. 280 *ues* ve krvi zbrocen 13/28; Čst. 25 přes *ues* den 14/17; Ben. 38 *wes* l'ud. 6/32; Ben. 54 *ues* zvěř 7/8; Ol. 48 *ueſ* most 6/3; zlom. l'ud *ueſ* 2/22; *b)* Jar. 147 *weſken* tábor 10/32; Záb. 186, 197 *ueſken* les 23/24, 30; fem. *a)* Jar. 28 obvlečena bě *wſia* 8/8; Ol. 31 *wſia* Praha 5/23; *b)* Čst. 162 pokloní sě *wſie* vojska 16/25; sem (nebo k nt.) i zlom. *wſie* 1/1, 2/17 (2 ×) 3/9; nt. *a)* Záb. 214, 233 *wſie* sě hnáše 24/6, 17; Jar. 129 *wſie sě* vzmuži, *wſie* v Tatary vnoči 10/18; Záb. 157—158 *wſie* stesasta i *wſte* zbrocesta 23/8—9; Ben. 28 promění sě *wſie* 6/28 (rovněž nutno doplniti t. 29 rúče sě [*vše*] proměníše; v rukopise omylem vypuštěno); Ben. 71 *wſie* kamenie 7/16; Ol. 37 oružie *wſie* 5/28; Lud. 46 *wſie* sě strojí 18/33; Jar. 100 *wſie* jich vspieranie 9/29; Jar. 103, Čst. 38 *wſie* če.. bieše 9/32, 14/24; Čst. 204 hotovati sě *nawſie* 17/14; Záb. 210 *wſie* ubieha 24/4; Záb. 246 *wſie* králevo 24/23; Zbyh. 40 *wſie* pobi 25/31; srv. komp. s *vše-* (2 dokl.); *b)* Ben. 17 a *wſiecko* nám vyžehachu 6/23; Acc. fem. Čst. 45 krutost *wſiu* 14/28; Čst. 109 *wſiu* sílu; Záb. 50 i *wſiu* bratř 21/14; Jar. 240 *wſiu* zemiu 10/27;
Gt. masc. nt. *a)* Jar. 105 hoře *wſieho* 10/1; Jar. 61 *wſie*° luda 9/1; Záb. 139, Jel. 32 *zewſie*° lesa 22/32, 27/30; (oba tyto poslední doklady bývají někdy mylně čteny: *ze vša*); *b)* Čst. 223 *zewſia* lesa 17/25; Dat. masc. Zbyh. 2 *wſie*° lesu 25/5; DLoc. fem. *a)* Záb. 35 po púti *wſiei* 21/4; Ol. 58 *powſiei* Praze 6/11; Ol. 60, 61 *powſiei* zemi 6/12, 13; *b)* Záb. 10 *povſickei* vlasti 20/21; Loc. masc. nt. Ol. 56, Jar. 234 *powſiem* nebi 6/9, 12/30; srv. *ovšem*. Instr. masc. Ol, 44 *ſewſiem* se svým l'udem 5/33; fem. Ol. 5 *ſewſiu* chasú 5/3; Ol. 57 nad *wſiu* zemiu 6/10; Plur. Nom. masc. *a)* Jar. 22 vsedachu *wſi* 8/4; Záb. 65 *wſi* vyrazichu 21/22; Záb. 70 na prsy *uſi* kladechu ruce 21/25; Záb. 213, 232 *wſi* voji 24/5, 16; *b)* Záb. 68 skočichu *wſicí* 21/24; Záb. 123 hotovi *wſicí* 22/22; Lud. 19 sněchu sě *wſicí* 18/19; Lud. 16 by sě páni *wſicí* sněli 18/18; Jar. 154 zaměřichu *wſicí* v jednu stranu 11/4; Jel. 33 sletujú sě *wſicí* 27/31; zlom. na P)oleny *wſicí* 2/8; NAcc. fem. Jar. 114, Záb. 49, 200 *wſie* vlasti 10/7, 21/13, 23/31; Róž. 9 *wſie* dřiezhy 28/6; Jel. 35 *wſie* děvice 28/2; Záb. 3 *nawſie* strany 20/16; Ol. 21 *uwſie* pótky 5/15; nt. Čst. 21, 230, Záb. 44 *wſie* drva 14/14, 17/29, 21/10; Ben. 55 *wſie* nebeská letadla 7/9; Acc. masc. Jar. 102, Záb. 140 *wſie* voje 9/31, 23/1; Ol. 17 *uwſie* údy 5/12; Ol. 49 *uwſie* u Polany 6/4; Záb. 45 *wſie* bohy 21/11; Záb. 36 *wſie* krahuje 21/5; Jar. 104 *wſie* křesťany 9/33; Gt. zlom. *otwſiech* 4/31, 4/33; Záb. 4 ot krajin *otewſiech* 20/17; Jar. 238 (2 ×), Záb. 185 *zewſiech* 12/33, 23/23; Jar. 38 *ſewſiech* vlartí 8/16; Jar. 168 *wſiech* dvadesět 11/15; Ol. 7, 8 *wſiech* sto 5/4, 6; snad sem i zlom. *wſiech* 1/26; Dat. Záb. 75 (2 ×) *kewſiē* 21/28; Záb. 11 ke *wſiem* 20/21—22; Lud. 6 sobě i *wſiem* milú 18/13; Ben. 39 *wſiem* Sasóm 7/1; Jar. 47 *wſiem* svým čarodějém 8/22; Loc. Jar. 90 Čst. 43, Záb. 88 *powſiech* 9/22, 14/27, 22/3; Instr. Čst. 191 *wſiemí* kroky 17/7; zlom. *émí* 2/1 (dle Maška, ČČM. 1889 =*wſiemí*) Srvn. i *sien*, *ovšem* a kompos. se *vše-* (109).

1266. vet, mezisl.;
Čst. 133 *vet* ti zbraně! 16/11 (1).

1267. vetchý, adj.;
Plur. Gt. Ben. 60 kot *uetchich* dřev 7/11; Instr. Jar. 68 *vetchými* slovesy 8/30 (2).
vetchých v. *vetchý.*
vetchými v. *vetchý.*
větří v. *vietr.*

1268. větřieček, masc.;
Sg. Nom. (Acc.) Kyt. 1 věje *uietrsieczek* 26/10 (1).
větší v. *veliký.*

1269. větvice, fem.;
Sg. Loc. Zbyh. 50 na jednej *uietuici* 26/7 (1).
větvici v. *větvice.*
vévodí v. *vévoditi.*

1270. vévoditi, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 5 kdě Olomúc *wewodí* 7/25 (1).
věza v. *viezti.*
vězati v. *viezti.*
vezdě v. *veždě.*
vezdy v. *veždy.*
vězech v. *viezti.*

1271. vézeti, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 57 kdě Kruvoj *uiezi* Vojmíra 14/33 (1).
vězi v. *vézeti.*
věž v. *věže.*

1272. veždě, přísl.;
Zbyh. 31 nociu *wezdie* temno 25/23 až 24; Zbyh. 40 hradem *wezdie* běha 25/31; Zbyh. 52 *wezdie*, kamo zechtě 26/9; Záb. 74 *uezdie* kc všem dřevóm 21/28; Záb. 219 po krajinách *wezdie* 24/8; Záb 224 225 *wezdie* po vlastech, *wezdie* srážechu je 24/8, 11; Záb. 250 *uezdie* širú silú 24/24—25; Záb. 160 kolkol jejú *wezdie* 23/10 (9).

1273. veždy, přísl.;
Lud. 40 *uezdí* nám súsědé Němci 18/29; Jah. 23 *uezdí* mi řickáše 26/31; Žez. 4 že nenie *wezdí* jaro 28/13; Žez. 6 by *ueſdí* jaro bylo 28/14; Žez. 8 by *wezdí* léto bylo 28/15; Žez. 10 by *wezdí* jeseň byla 28/16; Žez. 12 by *weſdí* zima byla 28/17 (7).

1274. věže, fem.;
Sg. Gt. Čst. 112 pokroč *zuiezie* 15/32 (1).
-vicem zlom. *-uícě* 1/3 (dle Maška, ČČM. 1889, 220—221 čtení chybné).
vícestvě v. *vícezstvie.*
vícestvem v. *vícezstvie.*
víceství v. *vícezstvie.*
vícestvie v. *vícezstvie.*
vícestviem v. *vícezstvie.*
vícezit v. *víceziti.*

1275. viceziti, sloveso;
Sup. Čst. 127 kroci chvátajú *vícezít* 16/7 (1).

1276. vícezstvie, nt.;
Sg. NAcc. Ol. 55 aj, *uíceſtuie* jesti dáno 6/8; Čst. 153, 172 *zauíceſtuie* v zádech, *zauíceſtuie* v předě 16/20, 29 (čtyřikrát); Čst. 132 *uíceſtuie* hlas vojsk vzhlásá 16/10; Čst. 246 zevzní *uíceſtuie* 18/7; Jar. 119 *wíceſtuie* sě nekloni 10/16; Záb. 134 nám *uíceſtuie* dajú 22/28; Loc. Čst. *ouíceſtuie* 14/3 (nikoliv od *-stvo*); Instr. Čst. 8 holedbáše sě *víceſtuiem* 14/8; Záb. 182 bozi ny *uíceſtuiě* dařichu 23/22; Záb. 253 bozi ny *uíceſtuě* dařili 24/26 (nikoliv od *-stvo*) (13).
vícezstviem v. *vícezstvie.*

1277. vid, masc.;
Sg. Instr. Čst. 244 před Čsmírovým *vídě* 18/6 (1).
videm v. *vid.*

1278. viděti, sloveso;
Inf. Čst. 207 zdě ny *uídieti* Vlaslavu shóry 17/15 (1).

1279. vienek, masc.;
Sg. NAcc. Kyt. 16 tomu bych dala *uienek* 26/20 (1).

1280. viera, fem.;
Sg. Acc. Ol. 9 jmě *vieru* 5/7; Záb. 83 jmě *wieru* 21/33; Čst. 62 oběce *wieru* 15/3 (3).
vieru v. *viera.*
vieru-? zlom. *uíe* dachu 1/3 (tak Mašek, ČČM. 1889).

1281. vieti, sloveso;
Praes. 3. sg. Kyt. 1 *vieie* větřieček 26/10; 3 pl. Jar. 239 chorúhvi jich *wieiu* 13/1; Lud. 13 vlasi zlatostvúcí *uieiu* 18/16 (3).

1282. vietr, masc.;
Sg. N. Záb. 247 *uietr* búří přes

vlasti 24/23; Pl. N. Jar. 233 vzdujú *wietrsí* 12/29 (2).

1283. viezti, sloveso;
Part. praes. Sg. N. m. Zbyh. 46 jako mě zdě *wieza*, tak ju 26/4; Aor. 1. sg. Jah. 29 skočich s koně, *viezech* na suk 27/3—4 (2).
vijte v. *víti.*

1284. vilný, adj.;
Sg. Nom. masc. Zbyh. 36 tamo Zbyhoň *uilní* 25/28 (1).
viol v. *viola.*

1285. viola, fem.;
Plur. Gt. Kyt. 5 kytice z *viol* a róží 26/13 (1).
visá v. *viseti.*

1286. viseti, sloveso;
Praes. 3. plur. Jar. 240 těžcí meči po bociech jim *wíſa* 13/2 (1).
víte v. *víti.*
vítězství v. *vicezstvie.*

1287. víti, sloveso;
Impt. 2. plur. Ben. 25 *víte* věnce 6/27 (1).
vladyk v. *vladyka.*

1288. vladyka, masc.;
Sg. N. Zbyh. 35 kdě *vladika* Zbyhoň 25/26 27; Plur. NAcc. Ol. 51 aj *wladiki* sěčné rány sěkú 6/5; Ol. 2 *wladiki* sě sněchu 5/1; Gt. Ol. 3, 26 sedm *wladík* 5/2, 20; Ol. 43 osm *wladík* 5/33; Instr. Ol. 27 */wladikami* 5/20 (7).
vladykami v. *vladyka.*
vladyky v. *vladyka.*

1289. vlas, masc.;
Plur. Nom. Lud. 13 *wlaſí* zlatostvúcí 18/16; Gt. Kyt. 13 jehlicu *zwlaſow* 26/18—19 (2).
vlasi v. *vlas.*

1290. Vlaslav, masc.; osobní jméno;
Sg. N. (Acc.) Čst. 7 *Vlaslau* kněz 14/7; Čst. 16 nadutý *Vlaſlau* 14/2; Čst. 31 kto? *Vlaſlau* 14/20; Čst. 129 bozi chtějú stepati *Vlaslau* 16/8 (ale *a* [již starým písařem] vyškrabáno [takže by patřilo vlastně pod Gt. (-Acc.)]; srv. ČČM. 1881, 143); Čst. 194 vojivný *Vlaſlau.* 17/8; Čst. 231 vyskoči *Vlaſlau* 17/30; Čst. 233 srazi *Vlaſlau* 17/32 (za tím *a* vyškrabáno, Mašek Lfil. III. 188); Čst. 234 *Vlaſlau* po zemi sě koti 17/32; Gt. (srovn. pod Nom.) Čst. 237 ze silna *Vlaſlaua* 18/2; Čst. 242 u *Vlaſlaſlaua* 18/5; Dat. Čst. 3, 6, 232 protiv *Vlaſlauu* 14/5, 7, 17/31; Čst. 227 protivo *Vlaſlauu* 17/28; Čst. 207 zdě ny viděti *Vlaſlauu* 17/15; Instr. Čst. nad *Vlaſlauem* 16/7 (17).
Vlaslava v. *Vlaslav.*
Vlaslavem v. *Vlaslav.*
Vlaslavobojce v. *Vlaslavobojec.*
Vlaslavobojcem v. *Vlaslavobojec.*

1291. Vlaslavobojec, masc.;
Sg. Instr. Čst. 243 před Čsmírem *Vlaſlauoboícē* 18/7 (1).
Vlaslavu v. *Vlaslav.*
vlasóv v. *vlas.*

1292. vlast, fem ;
Sg. Loc. Záb. 31, 37 v cuziej *wlaſtí* 21/2, 6; Záb. 10, Jel. 2 po *wlaſtí* 20/21, 27/11; Jar. 5 ve *wlaſtí* 7/24; Plur. Nom. zlom. *wlaſtí* 4/29; Jar. 9 *wlaſtí* naše 7/27; Jar. 16 uslyše, že *wlaſtí*.. 7/32; (= Acc.) Záb. 247, 248 přes *wlaſtí* 24/24; Jar. 114, Záb. 49 vše *wlaſtí* 10/7, 21/13; Jar. 41 na jich l'udné *wlaſtí* 8/18; Záb. 200 přese vše *wlaſtí* 23/31; Gt. Jar. 38, 238 ze všech *wlaſtí* 8/16, 12/33; Lud. 20 z dalných *wlaſtí* 18/20; Loc. Jar. 90, Záb. 224 po *wlaſtech* 9/22, 24/11; Jar. 17 v siech že *wlaſtech* 7/33 (20).
vlastech v. *vlast.*
vlasti v. *vlast.*
vlastí v. *vlast.*

1293. vlastice, fem.;
Sg. NVoc. Ben. 8 sirá *wlaſtice!* 6/19 (1).
vlci v. *vlk.*

1294. vléci, sloveso;
Aor. (Praes.?) 3. sg. Jar. 82 kóň *wlecie* v střemnech vojevodu 9/15 (1).
vleče v. *vléci.*

1295. vlk, masc.;
Plur. Nom. Jar. 111 vňuž *wlcí* ovce 10/5 (1).

1296. vlna, fem.;
Sg. N. Záb. 212, 231 *wlna* za vlnú sě valé 24/5, 16; Instr. Záb. 212, 231 vlna *za wlnu* sě valé 24/5, 16 (4).
vlnú v. *vlna.*
vložie v. *vložiti.*
vložichu v. *vložiti.*

1297. vložiti, sloveso;
Praes. 3. sg. (plur.?) Čst. 21 pode vše drva *wlozie* oběti 14/15; Aor. 3. plur. Čst. 96 drva *wlozichu* na rámě 15/22; Jar. 137 vz ramena *wlozichu* bystrá kopie 10/25 (3).

1298. Vltava, fem.;
Nom. Ol. 32 *wltaua* sě kúřie 5/24; Acc. Ol. 41 přes *wltauu* 5/31 (2).
Vltavu v. *Vltava.*

1299. Vněslav, masc.; osobní jméno;
N. Jar. 178, 179 slavný *Vneflau* 11/22, 23; Jar. 126 zvola *Vneflau* 10/16 (3).
vníde v. *vniti.*

1300. vniti, sloveso;
Aor. 3. sg. zlom. *wníde* 3/22 (1).
vnoči v. *vnočiti.*

1301. vnočiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 225 Vojmír *wnoci* na ně chrabrú ruku 17/20; Jar. 129 vše sě vzmuži, vše v Tatary *wnoci* 10/19 (2).
vnově v. *nový.*

1302. vňuž, přísl.;
zlom. *wnuz* 1/o; Jar. 111 *wnuz* vlci ovce 10/5; Jar. 150 na ručiech tu koněch *wnuz* hemziechu 11/1 (3).
vo- zlom. na *wo-* 3/18.
vod- zlom. *uod-* 3/20.

1303. voda, fem.;
Sg. Gt. Jar. 199 *wodí* dosti 12/4; Kyt. 3 nabiera *wodí* 26/12; DLoc. Kyt. 4 *pouodie* k děvě kytice plyje 26/12; Plur. NAcc. Záb. 216, 235 *uodi* přenesechu 24/6—7, 18 (5).
vodě v. *voda.*

1304. vodice, fem.;
Sg. Acc. Kyt. 7 v chladnú *uodícu* 26/14; DL. Kyt. 15 po chladnej *uodíci* 26/20 (2).
vodici v. *vodice.*
vodicu v. *vodice.*
vody v. *voda.*

1305. voj, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 123 kolebáše sě *voi* křesťan 10/13; Čstm. 180 blížíše sě *voí* 17/1; Záb. 146 na *voí* 23/4; Plur. Nom. Voc. *a*) Záb. 213, 232 vši *voi* 24/5, 16; Čst. 34 *uoí* moji 14/21; Čst. 67 vzhóru, *voí,* tecte! 15/6; Čst. 68 zamiesichu sě *voi* 15/6; Čst. 182 *voí* ozvučení 17/1; Záb. 223 Zábojevi *uoí* 24/11; *b*) Čst. 160 dojdú i *voíe* 16/24; Čst. 4 vstachu *woíe* 14/5; Čst. 23 *uoíe* v řady jdú 14/16; Čst. 53 tahú *voíe* 14/32; Jar. 237 *woíe* v řady hrnú 12/32; Jar. 63 do řad sě *voíe* postavichu 9/2; Acc. Záb. 112—114 na královy *uoíe*; sraziti nám drbí *voíe, voíe* své.. 22/15—16; Záb. 120 svola své *voíe* 22/20; Záb. 140 nade vše *uoíe* 23/1; Čst. 22 na *uoíe* 14/16; Čst. 222 oběde četné *voíe* 17/25; Jar. 38 sebra *woíe* 8/15; Jar. 91 postavichu čtyřie *voíe* 9/23; Jar. 102 rozprnuchu jich *voíe* 9/31; Gt. Čst. 187 posleda *voíew* 17/4—5; Záb. 122 z králevých *woíew* 22/21; Dat. Čst. 92 nad hlavami *voíem* 15/20; Instr. Jar. 39 těže *fwoí* 8/16; Čst. 160 naloži šesti jezdcém *zauoí* 17/6 (31).
voj- zlom. před *uoí-* 2/12.
voje v. *voj.*
vojem v. *voj.*

1306. vojen, masc.;
Plur. NVoc. Čst. 44 *voíní!* vece 14/27; Gt. Ol. 27—27 *voínow, voínow* přeudatných 5/20, 21; Čst. 13 svojich *voínow* 14/10; Čst. 86 Neklanových *voínow* 15/16; Záb. 179 *uoínow* Zábojevých 23/21 (6).
vojev v. *voj.*

1307. vojevati, sloveso;
Inf. Jar. 59 počechu spolu *voíewatí* 8/32; Jar. 194 nevzmožno pro žízn *uoíeuatí* 12/1 (2).

1308. vojevoda, masc.;
Sg. Acc. Jar. 82 kóň vleče v střemnech *voíeuodu* 9/16; Čst. 40 zaje *voíeuodu* nám 14/25; Dat. Záb. 83 vieru *kuoíeuodíe* 21/33; Čst. 30 otvecechu *uoíeuodíe* Čsmíru 14/22 (4).
vojevodě v. *vojevoda.*
vojevodu v. *vojevoda.*
voji v. *voj.*
vojín v. *vojen.*
vojíni v. *vojen.*
vojínóv v. *vojen.*

1309. vojivný, adj.;
Sg. N. masc. Čst. 194 *voíwní* Vlaslav 17/8 (1).

1310. Vojmír, masc.; osobní jméno;
Sg. Nom. Čst. 118 vzníde *Voímír* 16/1; Čst. 123 chtiešc *Voímír* 16/4;

Čst. 134 vzradova sě *Voímír* 16/11; Čst. 188 vskoči *Voímír* 17/5; Čst. 163 vsede *Voímír* 16/26; Čst. 201 tako *Voímír* 17/12; Čst. 211 sie sdieše *Voímír* 17/18; Čst. 225 *Voímír* vnoči 17/26; Voc. Čst. 110 vstup, *Voímírsie* 15/31; Čst. 125 vzhóru, *Voímírsie* 16/6; Acc. Čst. 57 vězí *Voímír* 14—15/33 - 1 (*a* starou prý rasurou vyškrabáno ČČM. 1881, 142) (11).
Vojmíra v. *Vojmír.*
Vojmíře v. *Vojmír.*

1311. vojna, fem.;
Sg. Dat. Čst. 1 *kuoínie* 14/4; Čst. 4 *kwoínie* 14/6 (2).
vojně v. *vojna.*
vojni v. *vojen.*
vojnóv v. *vojen.*
vojsk v. *vojska.*

1312. vojska, fem.;
Sg. Nom. zlom. *-oíſka* 3/27; Čst. 162 pokoří sě *voíſka* 16/25—26; Čst. 212, 213 hrnu sě *voíſka* 17/18—19; Acc. Jar. 43 sebrachu převelikú *voíſku* 8/20; Záb. 177 zanese *vwoíſku* 23/19; Plur. NAcc. Záb. 248 *voíſkí* búřie.. 24/24; Záb. 250 širú silú *voíſkí* 24/25; Gt. Čst. 132 hlas *voíſk* našich 16/10 (9). Srvn. i *vojsko.*

1313. vojsko, nt.; srvn. *vojska;*
Sg. NAcc. Čst. 191 jdieše *voíſko* 17/7 (*o* nepodařené, ale nikoli rasura; srv. ČČM. 1881, 143—144; jinak Mašek Lfil. III. 198) (1).
vojsku v. *vojska.*
vojsky v. *vojska.*
vola v. *volati.*
volajúcí v. *volati.*
volajúcé v. *volati.*

1314. volánie, nt.; subst. verb. k *volati.*
Sg. NAcc. Ol. 40 slyše *uolanie* pastušino 5/30 (1).

1315. volati, sloveso; srv. *volánie;*
Aor. 3. sg. Jar. 126 *wola* Vněslav 10/16; Čst. 136 *uola* k bohóm tako 16/13; (Praes.?) Ben. 39 »Pomstu« *uola* »všem Sasóm« 6/32; Part. praes. Acc. plur. Jar. 225 vyslyš hlasy k tobě *uolaíuce* 12/23 (4).
vonú v. *vonný.*
vonná v. *vonný.*

1316. vonný, adj.;
Sg. N. fem. Kyt. 5 kytice *uona* 26/13 (1).
vp- zlom. *wp-* 1/10.
vrace v. *vraceti sě.*
vracesta v. *vraceti sě.*
vracie v. *vraceti sě*
vraciesta v. *vraceti sě.*

1317. vraceti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 122 s kořisťú *wracesíe* lepá děva 16/4; 3. du. Záb. 61 i *wcesía síe* rozkosem 21/19 (2).

1318. vrah, masc.;
Sg. NAcc. Čst. 120 zře krváceti *wh* svój 16/2; Jel. 14 podskoči naň *wh* 27/18; Voc. Záb. 167 aj, ty *wze* 23/13—14; Gt. Čst. 133 zbraňe *wha* tvého 16/11; Jel. 34 zlobú *wraha* 28/1; Dat. Záb. 153 kus ščíta *whu* otrazi 23/7; Zbyh. 25 protiv *whu* 25/18—19; Loc. Záb. 172 vrže po *wze* 23/16; Plur. Acc. Ol. 25 na Polany *wrahí* 5/19; Jar. 259 své *whí* 13/15; Jar. 224 nad *wrahí* 12/23; Čst. 141 *na whí* 16/16; Záb. 188 búřit *vwhí* 23/26; Záb. 65 *wzwhí* 21/22; Gt. zlom. *wrahow* 4/9; Jar. 109 sprosť ny *whow* 10/3; Jar. 147 tábor *whow* 10/32; Jar. 216 našich *whow* 12/17; Jar. 289 Tatar *whow* 14/2; Jel. 12 *whow* shluky 27/16; Záb. 136 z četných *wrahow* 22/29; Záb. 242 hlúček *whow* 24/21—22; Záb. 262 i jim oružie pobitých *whow* 24/32; Dat. Ben. 36 protivo *whō* 6/31; Záb. 53, 63 protiv *whō* 21/15, 21; Záb. 193, 194 i by úpěti *whō* i by ustúpati *whō* 23/28—29; Ben. 7 kto ny *wrahō* vytrže 6/19; Čst. 214, 215 vzmnožichu *whō* 17/19—20; Čst. 217 v zrace *whō* 17/22; Čst. 222 ošěde voje *whō* 17/25; Záb. 99 protiv králevým *whō* 22/8; Záb. 178 *whom* vyrazi z hrdl skřeky 23/19; Loc. Záb. 205, 224 *powzech* 24/2, 12; Záb. 192 *vwrazech* 23/28; Instr. Čst. 199 s těmi *whí* 17/12; Záb. 199 *zawhí* 23/31; Jar. 226 l'útými *whí* 12/24 (41).

vraha v. *vrah.*
vrahóm v. *vrah.*
vrahóv v. *vrah.*
vrahu v. *vrah.*
vrahy v. *vrah.*
vr(an)- zl. *wr*- 28/32.

1319. vrata, pl. nt.;
Nom. (Acc.) Zbyh. 33 otvořie sě *wta* 25/25 (1).

1320. Vratislav, masc.; osobní jméno;
Sg. N. Jar. 202 tu *Vratiſlau*.. skoči 10/6 (1).
vrátiše v. *vrátiti.*

1321. vrátiti sě, sloveso;
Impf. 3. sg. Záb. 67 v dědiny *vratiſeſie* byvšie blahost 21/23 (1).
vratno v. *vratný.*

1322. vratný, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jm.) Čst. 121 posla kořist *wratno* l'udem 16/3; Záb. 244 *wratno* krajinú! 24/22 (2).
vraze v. *vrah.*
vrazéch v. *vrah.*
vrazi v. *vraziti.*
vrazia v. *vraziti.*
vrazie v. *vraziti.*
vraziech v. *vrah.*
vrazili v. *vraziti.*
vrazista v. *vraziti.*

1323. vraziti, sloveso;
Praes. 3. sg. Ol. 47 chorúhvi tu sboři na most *wraziu* 6/3 (bývalo čteno i *vrazie, vrazia, vrazili, vražiu* atd.; srvn. Mašek Lfil. III. 195—196; rasury není ČČM. 1881, 140); Aor. 3. sg. Jar. 276 *wrazí* kruto na Kublajevica 13/26; Lud. 101 v helm mu *wrazí* ránu 19 28; Záb. 145 v dřevo *wrazí* mlat 23/3; 3. du. Lud. 118 hlavama v sebe *wrazíſta* 20/4 (5).
vraziu v. *vraziti.*

1324. vražba, fem.;
Sg. Acc. Jar. 217 sami *wrazbu* nad sobú spáchámy 12/17 (1).
vražbu v. *vražba.*
vraždieše v. *vražditi.*

1325. vražditi, sloveso;
Impf. 3. sg. zlom. *vzdeſe* 1/10 (možno čísti i *brázdieše*; tak četl Hanka; Mašek ČČM. 1889 čte *Brázdoše*, nepodobně) (1).
vraže v. *vrah.*

1326. vražstvie, nt.; (psáno foneticky);
Sg. NAcc. Jar. 92 obnovichu *wraſtuie* s Tatařiny 9/24 (1).

1327. vražstvo, nt.; (psáno foneticky);
Sg. NAcc. Čst. 32 poslednie budi jeho *wſtuo* 14/21 (1).
vražú v. *vraziti.*

1328. vrci, sloveso;
Praes. 3. plur. Ben. 72 z loma kamenie na Němce *wrhu* 7/17; Aor. 3. sg. Lud. 74 sám sě s koně *wrzie* 19/14 - 15; Lud. 129 Zdeslav se na zemiu *wrze* 20/10; Záb. 172 *wrze* po vraze 23/16; 3. plur. Jar. 144 křestěné náspy *wrrhu* 10/30; Inf. Jar. 205 v záhubu chceš *wrci* dobré l'udi 12/9 (6).
vřelú v. *vřelý.*

1329. vřelý, adj.;
Sg. Acc. fem. Jel. 23 země *wrsielu* krev pije 27/24 (1).
vrhnúti v. *vrci.*
vrhú v. *vrci.*

1330 vrch, masc.;
Sg. NAcc. Záb. 88 *wrch* ten 22/2; Záb. 252 šerý *wrch* 24/26; Ben. 56 po třetí *wrch* 7/9; Gt. Jar. 145, Čst. 208 kolkol *wrcha* 10/31, 17/16; Záb. 90, 97 *otwrcha* 22/4, 7; Dat. Záb. 87, 108 k modru *wrchu* 22/2, 13; Čst. 104, Záb. 258 k *wrchu* 15/27, 24/29; Loc. *a*) Čst. 169 *nawrſie* 16/28; Ol. 30 *nawrsie* 5/22; *b*) Čst. 149 na jejé *wrchu* 16/19 (*chu* nejspíše starou rasurou vyškrabáno; srvn. Mašek Lfil. III. 197, ČČM. 1881, 143); Plur. Nom. Ol. 33 promodrujú sě *wrrſi* 5/25; Instr. Ol. 34 za *wrchi* 5/25 (16).
vrcha v. *vrch.*

1331. vrchol, masc.;
Plur. Acc. Čst. 49 na jich *wrcholi* na vysokéj 14/30 (obyčejně čítá se Loc. *na vrcholi* (srvn. *na*) od *vrchole* fem.; ale k tomu čtení svádělo nepochopení adj. na *vysokéj;* toto však je moravským rozšířením vzniklý Acc. pl. *vysoké*; srvn. v RK. *najľútějiej* atd., stmor. velice často; zdá se tedy čtení *vrcholy*, zvláště z ohledu smyslu, správnější); Instr. Zbyh. 42 příde slunce *wrcholi* dřev

k hradu 14,30 (může býti také čteno *v* vrcholy, pak by patřilo pod Acc.) (2).
vrchole v. *vrchol.*
vrcholi, vrcholy v. *vrchol.*
vrchu v. *vrch.*
vrchy v. *vrch.*
vrka v. *vrkati.*

1332. vrkati, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 2, 11 žalostivo *wrka* 25/2, 25/9 (2).
vrsě, vrsi v. *vrch.*
vrše v. *vrch.*

1332*a*. *Vrševic:* čte Mašek ČČM. 1889, 225 zlom. *ptiwſie-* 1/33 (asi nejistě).
vrši v. *vrch.*

1333. vršina, fem.;
Sg. Instr. Čst. 75 *nadwrſinu* lesa 15/10; Plur. Acc. Čst. 159 nad *wrſiní* lesné 16/23—24 (2).
vršinú v. *vršina.*
vršiny v. *vršina.*
vrže v. *vrci.*
vs- zlom. jmiechu *wſ-* 2/31.
vs- viz také *vz-.*
vse-, vsě- (jako *vseho, vsemu* atd., nebo *vsého, vsému* atd.) v. *veš.*
vsedachu v. *vsedati.*
vsedasta v. *vsedati.*

1334. vsedati, sloveso;
Aor. 3. du. Lud. 57, 70, 88 *wſedaſta* oba na koně 19/5, 12, 21; 3. plur. Jar. 22 *wſedachu* vši na rúčie koně 8/3 (4).
vsěde v. *vsiesti.*
vsedni v. *vsednúti.*

1335. vsednúti, sloveso;
Impt. 2. sg. Čst. 142 nynie *wſedni* ty na rúčie koně 16/16 17 (1).
vsi atp. v. *veš.*

1336. vsiesti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 163 i *wſiede* Vojmír na rúčie koně 16/26 (1).
vsiu v. *veš.*
vskoči v. *vskočiti.*
vskočich v. *vskočiti.*
vskočichu v. *vskočiti.*

1337. vskočiti, sloveso;
Aor. 1. sg. Jah. 39 *wzkocích* na konieček 27/8; 3. sg. Ol. 43 *wzkocí* kněz na most 5/32; Čst. 102 *wzkocí* řad třetiech na vteré 15/25; Čst. 188 *wzkocí* na svój komoň 17/5; Lud. 98 na kóň *wzkocí* 19/27; Lud. 112 *wzkocí* na oř 20/1; 3. plur. Čst. 99 *wzkocíchu* mužie na sie drva 15/24; Záb. 204 *wzkocíchu* hluci na koně 24/1 (8).

1338. vskóře, přísl. (vlastně Loc. Sg. adj. *skorý* s předložkou *v*);
Jar. 89 *w korsie* roznosi sě hoře 9/21; Čst. 23 *wſkorsie* voje v řady jdú 14/16 (2).
vsta v. *vstáti.*
vstachu v. *vstáti.*
vstaň v. *vstáti.*
vstane v. *vstáti.*
vstanú v. *vstáti.*
vstáše v. *vstáti.*

1339. vstáti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 116 bieda *wſtane* tužšia 10/8; Ol. 56—57 *wſtane* jedno slunce po všem nebi, *wſtane* Jarmír nad všú zemiu opět 6/9—10; 3. plur. Ben. 47 *wztanu* kyji nad kyje 7/4; Impt. 2. sg. Jar. 108, 223 *vſtan*, o Hospodine 10/2—3, 12/21—22; Imperf. 3. sg. Jar. 11, 12 búřa *wſtaſe* 7/29; Aor. 3. sg. Čst. 47 i *wſta* Čsmír 14/12; 3. plur. Čst. 4—5 *wſtachu* voje, *wſtachu* k vojně, *wſtachu* na knieżecie slova 14/5—6; Lud. 42 ot stolóv tu *wztachu* páni 18/31; Inf. Čst. 1 káže *wſtati* k vojně 14/4; Čst. 235 *wſtatí* nemožéše 18/1 (15).
vstává v. *vstávati.*

1340. vstávati, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 288 otkad slunce *wſtaua* 14/1; Ben. 22 již travička *wſtaua* 6/26 (2).
vstřiecu v. *střiece.*
vstup v. *vstúpiti.*

1341. vstúpiti, sloveso;
Impt. 2. sg. Čst. 110, 111 *Wſtup* Vojmíře, *wſtup* se svú dcerú 15/30 až 31; Inf. Jah. 6 nemóže moje zmilitká na nožicu *wſtupíti* 26/23—24 (3).
vša v. *veš.*

1342. však, nám.;
Sg. Nom. masc. Ben. 35 *wſiak* za oružie jmě cep 6/31; Záb. 3—85. *wſiak* jmě vieru k vojevodě, *wſiak* srdce úporno.. *wſiak* zbraň.. 21 a 22/31—1; sem i zlom. *-iak* 2/12 (5).

vše v. *veš.*
všecek v. *veš.*
všeho v. *veš.*
všech v. *veš.*
všej, všéj v. *veš.*
všem v. *veš.*
všemi v. *veš.*
všemu v. *veš.*
všestrašívo v. *všestrašivý.*

1343. všestrašivý, adj. (snad možno i rozložiti *vše strašivý*);
Sg. NAcc. nt. (skl. jm. platnosti přísl.) Jar. 156 vzúpichu *wšieſtraſiuo* 11/6 (1).
všetichúnko v. *všetichúnký,*

1344. všetichúnký, adj. (snad možno i rozložiti *vše tichúnký*);
Sg. NAcc. nt. (skl. jm. platnosti přísl.) Ol. 35 ticho *wſietichunko* 5/26 a 27 (1).
vši v. *veš.*
všicci v. *veš.*
všicek v. *veš.*
všici v. *veš.*
všickéj v. *veš.*
všiem v. *veš.*
všiu v. *veš.*
všu v. *veš.*
-všu zlom. v)*ſiu* l'udu 2/2 (Mašek ČČM. 1889, 226 myslí, že první písmě není *w*).

1345. všudy, příslovce;
Jar. 158 křestěné na náspech *wſudi* stáchu 11/8 (1).
vtasí v. *vtasiti.*

1346. vtasiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 261 v srdce po jilce meč *wtaſi* 13/16 (1).
vteré v. *vterý.*
vteréj v. *vterý.*
vteří v. *vterý.*

1347. vterý, číslovka;
Sg. Nom. masc. Jar. 118, Záb. 13, 77, den *wteri* 10/10, 20/23, 21/30; Jar. 112 prvý boj ztracen, ztracen *wteri* 10/6; Dat. fem. Jar. 57 *vtereí* póle Kublaj jmě vzdiechu 8/30; Instr. masc. Čst. 158 krokem *vterím* 16/23; Plur. Nom. masc. Lud. 66 kto chtie *vtersí* na sědánie 19/10; fem. Zbyh. 34 otvořie sě (vrata) *wtere* 25/26; Acc. masc. Čst. 102 vskoči řad prvých na *wtere* 15/26 (9).
vterým v. *vterý.*
vy v. *ty.*
vydřel v. *vydřieti.*

1348. vydřieti, sloveso;
Part. perf. Nom. sg. masc. Zbyh. 20 ty bysi byl *uidrsiel* krahujcu svú drahú 25/15 (1).
vyháně v. *vyháněti.*

1349. vyháněti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 36 *uihaníe* z hájev vše krahuje 21/5 (1).

1349 *a*. vyhnánie, nt.; jeli jisto;
Sg. Loc. zlom. o pobití Po)lanóv i *wih*(nání 1/18 (1).

1350. Výhoň, masc.; osobní jméno;
Sg. Nom. zlom. -)*n* Dub 4/14; Ol. 4 *Víhon* Dub 5/2; Ol. 15 vece *Víhon* 5/11; Dat. Ol. 9 *Víhoniu* 5/6 (4).
Výhoňu v. *Výhoň.*
vyhubit v. *vyhubiti.*

1351. vyhubiti, sloveso;
Inf. Záb. 246 *uihubít* vše královo 24/23 (1).
vycházievasta v. *vycházievati.*

1352. vycházievati, sloveso;
Aor. 3. du. Záb. 58 *uichazieuaſta* v les 21/18 (1).
vyjde v. *vyjíti.*

1353. vyjíti, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 239 aj, a *wíde* duša z rvúcej huby 18/3 (1).
vyletě v. *vyletěti.*

1354. vyletěti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 240 (duša) *wíletie* na drvo 18/3—4; Jel. 19 sie (duša) *uíletie* hrdlem 27/21 (2).
vymítěno v. *vymýtiti.*
vymýtěno v. *vymýtiti.*

1355. vymýtiti, sloveso;
Part. pf. pass. Sg. NAcc. nt. Jah. 10 za to budeš, trnie, z borek *uimítieno* 26/25—26 (1).
vypadnuchu v. *vypadnúti.*

1356. vypadnúti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 34 *vípadnuchu* na ňu mezi dřevy 8/12 (1).
vyprahnúti v. *vypražený.*
vypražená v. *vypražený.*

1357. vypražený, adj.;
Plur. NAcc. nt. Jar. 188 *wípzena* ústa otvierachu 11/29 (1).
vypražiti v. *vypražený.*
vyprosť v. *vyprostiti.*

1358. vyprostitel, masc.;
Sg. Dat. Ben. 26 svému *uipſtiteliu* 6/27 (1).
vyprostiteľu v. *vyprostitel.*

1359. vyprostiti, sloveso;
Impt. 2. sg. Jar. 227 *wipſt* ny z osídl Tatar 12/24 (1).
vyrazi v. *vyraziti.*
vyrazichu v. *vyraziti.*

1360. vyraziti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čstm. 219—221 *wirazí* Čstmír se zástupem i s ním *wirazí* Třas 17/22 24; Čst. 282 *uirazí* Čsmír protiv Vlaslavu 17/30; Jel. 18 *wirazí* dušu 27/20; Záb. 129 až 130 i *wirazí* Záboj.. i *wirazí* Slavoj 22/24—25; Záb. 135, 137 prudkost *uirazí* Ludiekem..; *uirazí* Záboj 23/29—30; Záb. 176 mlat dušu *uirazí* 22/18 - 19; Záb. 178 strach z hrdl *uirazí* skřeky 23/20; 3 plur. Ol. 46 *uirazíchu* zvuky trúby 6/1 – 2; Jar. 78 na křesťany *uirazíchu* 9/13; Jar. 131 *virazíchu* jako oheň z země 19/19—20; Záb. 65 *uirazíchu* vz vrahy 21/22 (14).
vyráže v. *vyrážeti.*

1361. vyrážeti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 196 strach z hrdl *uiraze* skřeky 23/30 (1).
vysadi v. *vysaditi.*

1362. vysaditi, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 73 *wiſadí* jej z tvrda sedla 19/24 (1).
vyskoči v. *vyskočiti.*

1363. vyskočiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 231 *uiſkocí* Vlaslav proti Čsmíru 17/30 (1).
vyslyš v. *vyslyšeti.*

1364. vyslyšeti, sloveso;
Impt. 2. sg. Jar. 225 *wiſlíſ* hlasy 12/23 (1).
vysoká v. *vysoký.*
vysokej v. *vysoký.*
vysoko v. *vysoký, vysokorostlý.*
vysokorostlá v. *vysokorostlý.*

1365. vysokorostlý, adj.; možno čísti i *vysoko rostlý*;
Plur. NAcc. nt. Čst. 89 drva *uiſoko-roſtla* 15/17 – 18 (1).

1366. vysoký, adj.;
I. Positiv. Sg. N. fem. (srv. *nevysoký*); nt. (srv. *vysokorostlý*); Gt. nt. (skl. jm.) zlom. vy)*ſoka* ude(- 3/21 (srvn. Mašek ČČM. 1889, 231); Loc. Čst. 177 *vwiſokeí* trávě 16/32; Pl. Acc. masc. Čst. 49 na jich vrcholy na *wiſokeí* 14/30;
II. Komparat. Sg. N. Acc. nt. Jar. 128 chorúhvú *uís* toči 10/17; Čst. 75 i *uís* nad vršinú lesa 16/10; Záb. 171 napřeže *wiſ* vzhóru 23/16 (6).
vystúpi, vystúpí v. *vystúpiti.*
vystúpichu v. *vystúpiti.*
vystúpista v. *vystúpiti.*

1367. vystúpiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 2 na skálu *uiſtupí* silný Záboj 20/15; 3. du. Lud. 63, 81 oba z dráhy *wiſtupiſta* 19/9, 18; 3. plur. Záb. 73 *uiſtupichu* z úvala 21/27 (4).

1368. vystupovati, sloveso;
Praes. 3. sg. Záb. 1 z črna lesa *uiſtupuie* skála 20/15 (1).
vystupuje v. *vystupovati.*
výš v. *vysoký, výše.*

1369. výše, fem.;
Sg. Acc. *a*) Jar. 152 nosúce hlavy *wzwíſ* k chámovu stanu 11/3; *b*) Lud. 48 *wzuíſí* na pavlači sedíce kněz 19/1 (2).

1370. Vyšehrad, masc.;
Sg. NAcc. Záb. 49 pohýbal *Viſehrad* 21/13; Dat. zlom. k Vy)*ſehradu* k sl(avnému 2/11 (2).
Vyšehradu v. *Vyšehrad.*
vyšeň v. *vyšní.*
výši v. *výše.*

1371. vyšní, adj.;
Sg. Dat. masc. (skl. jmenné) Čst. 66 *kuíſnu* hradu 15/5 (1).
vyšňu v. *vyšní.*
vyšný v. *vyšní.*
vytče v. *vytknúti.*

1372. vytknúti, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 110 *witcie* Zdeslav dlúhé dřievce 19/33 (1).

1373. vytrci, sloveso;
Praes. 3. sg. Ben. 7 kto ny vrahóm *uítrze* 6/19 (1).
vytrhnúti v. *vytrci.*
vytrže v. *vytrci.*
vyžehachu v. *vyžehati.*
vyžehajú v. *vyžehati.*

1374. vyžehati, sloveso;
Praes. 3. plur. Ben. 15 paky vám

uízehatu dvory 6/22—23; Aor. 3. plur. Ben. 17 všecko nám *uízehach* 6/23 (2).
vyžiehati v. *vyžehati.*

1375. vz, předložka (srv. i *v*);
I. *vz*: *vzhóru* (vždy *wzhoru*, 17 dokladů) v. s. v.; Jar. 155, 166 *wz* chlumek 11/5, 13; Jar. 152 *wz* výš 11/3; Lud. 48 *wz* výši 19/1; Jar. 274 *wz* Tatary 13/25; Jar. 137 *wz* ramena 10/24; Záb. 204 *wz* rúčie koně 24/1; Záb. 65 *wz* vrahy 21/22; Čst. 113 *wz* rané blaho 15/32; Jar. 86 *wz* křesťany 9/19; Jar. 175 *wz* dál 11/20;
II. *v-*: (před sykavkou) Lud. 72 hna *wſpitibora* 19/13 (= vz- Spytibora; srv. Jungmann, Slovník V. s. *ženu*; *z* odsuto podobně jako níže *z* při *z*) (29).
vz- zlom. *wz-* 1/9.
vzbúřichu v. *vzbúřiti.*

1376. vzbúřiti sě, sloveso;
Aor. 3. plur. Ben. 43 hněvi *wzburſichu ſie* v útrobách 7/2 (1).
vzdámy v. *vzdáti.*

1377. vzdáti, sloveso;
Praes. 1. plur. Jar. 216 *wzdamílí* (*sě*) mečém vrahóv.. 12/16; Jar. 229 obět tobě *vzdamí* 12/26; Inf. Čst. 124 chtieše obět *wzdatí* bohóm 16/5 (3).
vzděchu v. *vzdieti.*
vzdějiechu v. *vzdieti.*

1378. vzdieti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 56, 57 prvej póle Kublaj jmě *wzdiechu*, vteréj pole králi jmě *wzdiechu* 8/29—30 (schází obakrát slabika; byla by možna konjektura *vzdě[jé]chu*) (2).
vzdujú v. *vzdúti.*

1379. vzdúti, sloveso;
Praes. 3. plur. Jar. 233 *wzduú* větři 12/29 (1).
vzdycha v. *vzdychati.*

1380. vzdychati, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 8 žalostívo *wzdícha* 25/6 (1).
vze v. *vzieti.*
vzě v. *vzieti.*
vzech v. *vzieti.*
vzechu v. *vzieti.*
vzesta v. *vzieti.*
vzěti v. *vzieti.*
vzevzně v. *vzevznieti.*

1381. vzevznieti, sloveso; srv. *zevznieti.*
Praes. 3. sg. Lud. 22, 104 *wzezní* hlahol 18/20—21, 19/30; Aor. 3. sg. Záb. 179 *wzewznie* radost 23/20 (3).
vzezní v. *vzevznieti.*
vzezvučaly v. *vzezvučeti.*
vzezvuče v. *vzezvučeti.*

1382. vzezvučeti, sloveso;
Aor 3. sg. Ben. 53 *wzezuucie* skřek 7/7; Part. pf. N. pl. fem. Jar. 244 *wzezuucíalí* hlasy rohóv 13/4 (2).
vzhlásá v. *vzhlásati.*

1383. vzhlásati, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 132 kdě vícestvie hlas vojsk našich *wzhlaſa* 16/10 (1).

1384. vzhóru, adverb.;
zlom. *wzhoru(i* 3/2; Ol. 22 *wzhoru*! vzmužte chrabrost 5/16; Ol. 39 bránu otvořiti *wzhoru* 5/29—30; Ben. 65 obráti sě *wzhoru* 7/14; Jar. 126 *wzhoru*, bratřie, *wzhoru*! 10/15; Jar. 133 chlumkem *wzhoru* 10/21; Jar. 155 vz chlumek *wzhoru* 11/5—6; Čst. 66 *wzhoru* k vyšňu hradu! 15/5; Čst. 125 *wzhoru*, Vojmíře! 16/6; Čstm. 181 *wzhoru* v dúbravu 17/1; Čst. 243 *wzhoru* na stráň 18/5; Záb. 7 vzchopi sě *wzhoru* 20/19; Záb. 171 výš *vzhoru* 23/16; Záb. 198 *Wzhoru* na koně! 23/30—31; Zbyh. 24 *wzhoru*, mutný junoše! 25/18; Jel. 30 *wzhoru* v listie 27/28—29 (17).

1385. vzchod, masc.;
Sg. NAcc. zlom. *wzchod* 3/32; Ol. 34 *wzchod* šerý projasňuje 5/26; Čst. 226 na *wzchod* 17/27; Gt. Jar. 11 ot *wzchoda* 7/28; Loc. Jar. 146 na *wzchodie* jutro počínáše 10/31 (5).
vzchoda v. *vzchod.*
vzchodě v. *vzchod.*
vzchopi v. *vzchopiti sě.*

1386. vzchopiti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 7 *wzchopíſie* vzhóru 20/18—19 (1).
vziesta v. *vzieti.*

1387. vzieti, sloveso;
Aor. 1. sg. Jah. 41 *wzech* zmilitkú v náručie 27/9; 3. sg. Ol. 23 kněz *wzie* prapor 5/17; Záb. 19 *wze* varyto 20/27; Zbyh. 29 *wze* na rámě

braň 25/21; 3. du. Lud. 58, 71, 89 *wzeſla* dřevce 19/6, 12—13, 21; 3. plur. Op. 15 junošu mi *wzechu* 28/24; Inf. Jar. 50 kteraký by konec boj jměl *wzieti* 8/25 (9).
vzjétřiti v. *vzjietřiti.*
vzjietři v. *vzjietřiti.*

1388. vzjietřiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 163 *wzietrſie* národ Tatar 11/10 - 11 (1).
vzkočiti v. *vskočiti.*
vzletě v. *vzletěti.*

1389. vzletěti, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 128 ščít *wzletie* za ohradu 20/9 (1).
vzl'útiti srv. *rozl'útiti* a *zl'útiti.*
vzmnožichu v. *vzmnožiti.*

1390. vzmnožiti, sloveso;
Aor. 3. plur. Čst. 214, 215 tako vrahóm *wzmnozichu* svá čísla... *vzmnozichu* jich strachy 17/19 - 20 (2).
vzmodlichu v. *vzmodliti.*

1391. vzmodliti sě, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 106 *wzmodlichu ſie* bohu žalostívo 10/1 (1).
vzmožný v. *nevzmožný.*
vzmuži v. *vzmužiti.*

1392. vzmužiti, sloveso;
Aor. 3 sg. Jar. 129 vše sě *wzmzí* 10/18; Impt. 2. plur. Ol. 22 *wzmuſte* chrabrost bujných srdec 5/16 (2).
vzmužte v. *vzmužiti.*
vzn- zlom. *wzn-* 4/2.
vzníde v. *vzníti.*
vznikáše v. *vznikati.*

1393. vznikati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Čst. 197 jako z mračen z niej *wznikaſe* jeket 17/10 (1).

1394. vzníti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 25 kehdy nad.. šumy *wznide* 8/6; Jar. 249—50 *wznide* chřest i drnket, *wznide* syket 13/7 - 8; Čstm. 118, 119 *wznide* Vojmír.. *wznide* se svú dcerú 16/1; Ol. 42 *wznide* pastýř na most 5/31 (6).
vznojeném v. *vznojený.*

1395. vznojený, adj.;
Sg. Loc. Jar. 232 *nawznoſenem* nebi mráček 12/28 (1).
vznojiti v. *vznojený.*
vzpěchu v. *vzpěti.*

1396. vzpěti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 58 vetchými slovesy nad sím *wzpiechu* 8/31 (1).

1397. vzpieranie, nt.;
Sg. NAcc Jar. 100 v ješut vše jich drzostné *wſpieranie* 9/30 (1).
vzpierati v. *vzpieranie.*

1398. vzprchnúti, sloveso;
Aor. 3. plur. Lud. 77 jiskry *wzprchu* z črnú štítú 19/16 (1).
vzprchú v. *vzprchnúti.*
vzpřieci v. *vzpřieti.*

1399. vzpřieti, sloveso;
Inf. Čst. 205 čemu čelo protiv skále *wzpcí* 17/14 (1).
vzradova v. *vzradovati sě.*

1400. vzradovati sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 61 *Wzradouaſie* mnostvie všeho l'uda 8/33; Čst. 17 vsta Čsmír i *wzradouaſie* 14/12; Čst. 134 *wzradouaſie* Vojmír 16/11; Zbyh. 51 *wzradouaſie* děva 26/7—8 (4).
vzskočiti v. *vskočiti.*
vz(s)táti v. *vstáti.*
vztřasú v. *vztřiesti.*

1401. vztřiesti sě, sloveso;
Aor. 3. plur. Čst. 137 *wztrsiaſuſie* drva 16/13 (1).
vzúpichu v. *vzúpiti.*

1402. vzúpiti, sloveso;
Aor. 3. plur. Jar. 156 *wzupichu* skřekem 11/6 (1).
vzvola v. *vzvolati.*

1403. vzvolati, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 135 *wzuola* s skály 16/12 (1).

1404. Z, předložka;
I. *z*:
Čstm. 181, 228, Záb. 73 *zuuala* 17/1, 29, 21/27; Lud. 63, 81, 95, 103 *zdrahí* 19/8, 18, 25, 29; Lud. 20 (2×) *zdalních* 18/19—20; Záb. 23, 24 *zfrdce* 20/29; Záb. 178, 196 *zhrrdl* 23/20, 29; Jel. 20 *zhrrdla* 27/22; Ben. 25 *zpolſkích* 6/27; Ben. 71 *zloma* 7/16; Jar. 131 *z zemie* 10/20; Jar. 132 *ztatar* 10/20; Jar. 227 *zofídl* 12/24; Jar. 270 *zzhauu* 13/22; Čst. 42 *zſiroku* 14/16; Čst. 44 *zíutra* 14/28; Čst. 78 *zhrada* 15/11; Čst. 87 *zzad* 15/26; Čst. 93 *zpda* 15/20; Čst. 112 *zuiezie* 15/32; Čst. 136 *zmocna* 16/12; Čst. 197

zmcen znieť 17/10; Čst. 239 *znieť* 18/3; Lud. 38 *znaſ* 18/28; Lud. 73 *ztwrda* 19/14; Lud. 77 *zcrnu* 19/16; Lud. 135 »*zdubouehо*« 20/11; Záb. 22 *zdola* 20/29; Záb. 35 *zueſni* 21/5 Záb. 36 *zhaiew* 21/5; Záb. 47 *zſtrsieda* 21/12; Záb. 122 *zkraleuich* 22/21; Záb. 133 *zleſow* 22/28; Záb. 136 *zcietnich* 22/29; Záb. 179 *zuſt* 23/20; Záb. 180 *zradoſtnu* 23/21; Jel. 18 *ziunoſe* 27/20; Jah. 10 *zborek* 26/25; Kyt. 5 *zviol* a róží 26/13; Kyt. 13 *zwlaſow* 26/18; sem i *znova* (1 doklad; v. *nový*);

II. *ze:*

zlom. *zew*(šech? 4 32; Jar. 238 (2×), Záb. 185 *zewſiech* 12/33, 23/23; Čstm. 223 *zewſia* lesa 17/25; Záb. 139, Jel. 32 *zewſie* lesa 22/32, 27/30; Čst. 221 *zeſtienow* 17/24; Čst. 237 *zeſilna* 18 2;

III. *s* (psáno foneticky):

Záb. 1 *S* črna lesa 20/15; Lud. 36 *ſ* kakých příčin 18/27; Kyt. 1 *ſ* knieżeckých lesóv 26/10;

IV. nepsáno; splývá s násl. sykavkou:

Záb. 46 ty pěješ *ſrdce* (= *z s-*) k srdcu 21/11 (srv. Záb. 23, 24, snad i jinde ještě) (60). Srvn. *s*.

1405. za, předložka;

I. *S Accus.* Čst. 152, 153, 172, 173 *zauiceſtuie* 16/20, 29; Ben. 35 *za* oružie 6/31; Jar. 203 *za* silnie paží 12/7; Čst. 74 *za* drva 15/10; Čst. 178 *za* ňu 16/33; Lud. 26 *za* předlúhé stoly 18/22; Lud. 128 *za* ohradu 20/9; Jah. 9 *zato* 26/25; Jah. 30 *za* střiebrnú uzdu 27/4; zlom. *za* kóň 4/8;

II. *S Instrum. a*) opakováno Jel. 22 *za* dušicú teče *za* otletlú 27/23; *b*) Ol. 24, Jar. 200, 201 (2×), 220, 221 *za* mnú 5/18, 12/4, 5, 19, 20; Ol. 26, 43, Ben. 38, Jar. 222, 275 *za* niem 5/19, 33, 6/32, 12/21, 13/25; Záb. 202, 226, 227 *za* nimi 23/32; 24/13, 14; Záb. 212, 231 vlna *za wlnu* 24/5, 16; Oldř. 33 *za* Prahú 5/25; Ol. 34 *za* vrchy 5/25; Jar. 273 *za* lovcem 13/24; Čst. 190 za voji 17/6; Záb. 14 *za* třetiem 20/24; Záb. 80 *za* Zábojem 21/31; Záb. 82 *za* Slavojem 21/32; Záb. 174 *za* ščítem 23/17; Záb. 199 *za* vrahy 23/31; Záb. 222 *za* ptactvem 24/10; Zbyh 35 *za* velikú sieňú 25/27 (42).

zabichu v. *zabiti.*

zabil v. *zabiti.*

zabili v. *zabiti.*

1406. zabiti, sloveso;

Aor. 3. plur. Jar. 35 *zabichu* ju 8/13; Part. pf. N. plur. masc. Jar. 14 již křcstěnští l'udé.. *zabili* 7/31; Nom. sg. masc. Zbyh. 22 ty bysi byl *zabil* krahujce 25/17 (3).

1407. Záboj, masc.; osobní jméno;

Nom. Záb. 129, 137 vyrazi *zaboi* 22/25, 30; Záb. 2 silný *zaboi* 20/16; Záb. 79 bra sě *zaboi* 21/31; Záb. 54 zře *zaboi* 21/15; Záb. 140 hna *zaboi* 22/32; Záb. 143 uderi *zaboi* 23/2; Záb. 152 máše *zaboi* 23/6; Záb. 169 chopi *zaboi* 24/14—15; Záb. 171 napřeže mlat *zaboi* 23/15; Záb. 189 otvrže *zaboi* ščít 23/26; Záb. 16 k nim zdě *zaboi* 20/25; Záb. 18 stúpi *zaboi* 20/26 - 27; Voc. *a*) Záb. 93, 240 *zaboi* bratře! 22/6, 24/10; Záb. 187 *zaboi* bratře 23/25; *b*) Záb. 46 aj, ty *zaboiiu* 21/11; Dat. Záb. 68 v dól k *zaboiiu* 21/24; Záb. 136 protiv *zaboiu* 22/30; Instr. Záb. 80 za *zaboiem* 21/31 (20).

Zábojem v. *Záboj.*

1408. Zábojev, nám. přisv.;

Sg. Instr. m. nt. Záb. 106 *zaboieuim* slovem 22/11—12; Plur. Nom. masc. Záb. 223 *zaboieui* voji 24/10—11; Gt. Záb. 179 vojnóv *zaboieuich* 23/21 (3).

Zábojevi v. *Zábojev.*

Zábojevý v. *Zábojev.*

Zábojevých v. *Zábojev.*

Zábojevým v. *Zábojev.*

Záboji v. *Záboj.*

Záboju v. *Záboj.*

zabude v. *zabýti.*

1409. zabýti, sloveso;

Praes. 3. sg. Jah. 33 *zabude* děva v nožici bolný trn 27/5 (1).

zac- zlom. *zac-* 3/5.

1410. zad, masc.;

Sg. NAcc. Čst. 223 *wzad, wzaa* strachy 17/25; Čst. 209 by *wzdad*

byli.. 17/16; Čst. 235 i v bok i *wzad* 18/1; Ol. 21 i u před i *wzad* 5/15; Plur. Gt. Ben. 70 *otzad* 7/16; Čst. 87 *zzad* 15/16; Loc. Čst. 152, 172 vícestvie *wzadech* 16/20, 29 (9).
zada v. *zad.*
zadech v. *zad.*

1411. zadní, adj.;
Plur. Nom. masc. Čst. 73 *zadní* zapierachu sě 15/5 (1).
zadřieše v. *zadřieti.*

1412. zadřieti si, sloveso;
Impf. 3. sg. Jah. 3 *zadrſieſeſi* ostré trnie 26/22 (neníli opisovačská chyba m. zadrſieſieíi = *zadře sě* jí) (1).

1413. zadržeti, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 200 kyj palicu málo kdy *zadrzí* 17/12 (1).
zadrží v. *zadrženi.*
zahalichu v. *zahaliti.*

1414. zahaliti, sloveso;
Aor. 3. plur. Ol. 37 oružie vše krzny *zahalichu* 5/28 (1).
záh v. *záhe.*

1415. záhe, adv.;
Čst. 24 před sluncem *zahe* 14/17; Čst. 44 z jutra *zahe* 14/28 (2).
zahna v. *zahnati.*

1416. zahnati, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 115 otčík *zahna* Němcev sbory 20/2 (1).
zahřeben v. *zahřésti.*

1417. zahřésti, sloveso;
Part. Pf. pass. N. sg. masc. Op. 10 (otčík) *zahrsieben* v rovečce 28/29 (1).

1418. záhuba, fem.;
Sg. Acc. Jar. 205 *wzahubu* chceš vrci dobré l'udi? 12/8 (1).
záhubu v. *záhuba.*
zahuče v. *zahučeti.*

1419. zahučeti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 233 vzdujú větři, *zahucíe* hrom 12/28 (1).
zahučie v. *zahučeti.*
zacházeje v. *zachdzeti.*

1420. zacházeti, sloveso;
Part. praes. Sg. N. masc. Čst. 186 *zachazeíe*.. nemeškáše 17/3 (1).

1421. záchod, masc.;
Sg. Loc. Jar. 16 vlasti *nazachodíe* 7/32; Jar. 40 králi *nazachodíe* 8/17 a 18; Jah. 36 slunce *nazachodíe* 27/7 (3).
záchodě v. *záchod.*
zachváti v. *zachvátiti.*

1422. zachvátiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 281 mečem Kublajevica *zachuatí* 13/19; Čst. 109 *zachuatí* všu sílu 15/30 (2).
zaide v. *zajíti.*
zajde v. *zajíti.*
zaje v. *zajieti.*
zajel v. *zajeti.*

1423. zajeti, sloveso;
Part. Perf. N. sg. masc. Ben. 6 k Otč daleko *zaíel* 6/18 (1).
zajíde v. *zajíti.*

1424. zajieti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 40 *zaíe* vojevodu nám 14/25; Čst. 59 jež *zaíe* v hustě lese 15/1 (2).
zajiskři v. *zajiskřiti.*

1425. zajiskřiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 180 (radost) *zaiíſkrsí* z radostnú zrakú 23/21 (1).

1426. zajíti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jah. 38 slunečko nám *zaíde* 27/8; Aor. 3. sg. Záb. 25 otčík *zaíde* k otcem 20/30 (2).
zakopané v. *zakopati.*

1427. zakopati, sloveso;
Part. pf. pass. Acc. plur. masc. fem. Jar. 145 náspy *zakopane* 10/30—31 (1).
zakrakoče v. *zakrakotati.*

1428. zakrakotati, sloveso;
(Tvar?) Zl. *zakrakocíe* v hradě *wr-* 28/32 (1).
zakukáše v. *zakukati*

1429. zakukati, sloveso;
Imperf. 3. sg. Žez. 3 *zakukaſe,* zaplakáše 28/12—13 (1).

1430. Zálabský, adj.;
Sg. N. masc. Lud. 3 kněz *zalabſki* 18/11 (1).
zaletě v. *zaletěti.*

1431. zaletěti, sloveso;
Aor. 3. sg. Lud. 94 štít mu daleko *zaletíe* 19/24 (1).
zaměřena v. *zaměřiti.*
zaměřichu v. *zaměřiti.*
zaměřimy v. *zaměřiti.*
zaměřista v. *zaměřiti.*

1432. zaměřiti, sloveso;
Praes. (Impt.?) 1. plur. Záb. 89 tamo *zamiersimí* chody 22/3; Aor. 3. du.

Lud. 91 protiv sobě *zamiersíſta* 19/23; 3. plur. Jar. 154 *zamiersíchu* všici v jednu stranu 11/4; Part. pf. pass. Sg. N. fem. Jar. 215 smrt sie bude Bohem *zamiersiena* 12/16 (4).
zaměsiti v. *zamiesiti.*
zaměšiti v. *zamiesiti.*
zamiesi v. *zamiesiti.*
zamiesíchu v. *zamiesiti.*

1433. zamiesiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 64 *zamieſíſie* chám jich hněvem 11/11; Jel. 15 (vrah) *zamieſí* zraky zlobú zapolená 27/18; 3. plur. Čst. 68 *zamieſichuſie* voji po slovech . . . 15/6 (chybně čteno *zaměši-*) (3).
zamúti v. *zamútiti sě.*

1434. zamútiti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb 4 *zamútíſie* ot krajin ote všech 20/16 (1).
zanese v. *zanésti.*

1435. zanésti, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 177 (mlat dušu) *zaneſe* . . u vojsku 23/19 (1).
zanieti v. *zanietiti.*

1436. zanietiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 176 *zanieti* obět 16/28 (1).
zápasista v. *zápasiti.*

1437. zápasiti, sloveso;
Aor. 3. du. Lud. 60 dlúho spolu *zapaſíſta* 19/7; Lud. 121 opěšalá *zapaſíſta* 20/5 (2).
zapie- zlom. *zapie-* 4/7.
zapierachu v. *zapierati sě.*

1438. zapierati sě, sloveso;
Aor. 3. plur. Čst. 73 zadní *zapieraſhuſie* na kopie 15/8—9 (1).
zaplakáše v. *zaplakati.*

1439. zaplakati, sloveso;
Impf. 3. sg. Žez. 3 zakukáše, *zaplakaſe* 28/13 (1).
zapolechu v. *zapoleti.*
zapolená v. *zapoleti.*
zapolený v. *zapoleti.*
zapolesta v. *zapoleti.*

1440. zapoleti, sloveso;
Aor. 3. du. Záb. 156 *zapoleſtaſie* oba k ranám 23/8; 3. plur. Jar. 77 Tateré *ſie* velé *zapolechu* 9/12; Part. pf. pass. Du. NAV. m. Jar. 142, Záb. 54, Jel. 15 zraky *zapolena* 10/28—29, 21/16, 27/18—19 (5).
zapovída v. *zapovídati.*

1441. zapovídati, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 30 (cuzí) cuzími slovy *zapovída* 21/2 (1).
zapřetiti v. *zapřietiti.*
zapřieti v. *zapřietiti.*

1442. zapřietiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 142 (noc) *zaprsíetí* zraky 10/28 (1).
zarachoce v. *zarachotati.*

1443. zarachotati, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 284 *zarachoce* nad niem túl 13/31 (1).
zarachotiti v. *zarachotati.*
zasaditi v. *zasazený.*
zasazená v. *zasazený.*
zasazenú v. *zasazený.*

1444. zasazený, adj.;
Du. Loc. Ben. 63 *nazaſazenu* patú 7/13; Plur. NAcc. nt. Čst. 74 v drva přieč *zaſazena* za drva 15/9 (2).
zastave- zlom. *zaſtaue-* 3/30.
zastena v. *zastenati.*

1445. zastenati, sloveso;
Aor. 3. sg. Záb. 5 *zaſtena* pláčem holubiným 20/17 (1).

1446. zástup, masc.;
Sg. Nom. Čst 220 *zaſtup* sien 17/23; Instr. Čst. 219 vyrazi *ſezaſtupē* 17/23 (2).
zástupem v. *zástup.*
zastúpi v. *zastúpiti.*

1447. zastúpiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 226 *zaſtupí* jim úval 17/27 (1).

1448. zastyděti sě, sloveso;
Impt. 2. plur. Jar. 212 *zaſtidteſie,* mužie, takých řečí 12/13 (1).
zastyďte v. *zastyděti.*
zatemníše v. *zatemniti.*

1449. zatemniti, sloveso;
Impf. 3. sg. Záb. 78 kehdy *ſie zatemníſe* noc 21/30 (1).
záviděchu v. *záviděti.*

1450. záviděti, sloveso;
Impf. (Aor.?) 3. plur. Jar. 32 *zauídiechu* jiej bohatstvo 8/11 (1).
závidiechu v. *záviděti.*
zazli v. *zazliti sě.*

1451. zazliti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 41 *zazlíſie* Čsmír na Kruvoje 14/26 (1).
zbi v. *zbíti.*

Zbihoň v. *Zbyhoň.*

1452. zbíti, slovcso;
Aor. 3. sg. Lud. 114 praděd *zbí* diva tura 20/2 (1).
zbor v. *sbor.*
zbožice v. *sbožíce.*
zbožie v. *sbožie.*

1453. zbraň, fem.;
Sg. NAcc. Záb. 85 (jmieše) *zbran* bystrú 22/1 (1). V. heslo následující.

1453*a*. zbraně, fem.; (jeli doklad jistý).
Sg. Nom. Čst. 133 vet ti *zbranie* vraha tvého 16/11 (ač nemá-li se čísti *zbraň-je*; v. *zbraň*) (1).
zbroceti v. *sbrotiti.*
zbrotiti v. *sbrotiti.*

1454. Zbyhoň, masc.; osobní jméno;
Sg. Nom. Zbyh. 5 zlobný *Zbihon* 25/4; Zbyh. 36 *zbihon* vilný 25/28; Zbyh. 35 vladyka *zbihon* 25/28; Zbyh. 37 neotvoří *Zbihon* 25/30; Zbyh. 45 *Zbihon* ju uchváti 26/3; Acc. (=N.) Zbyh. 24 ženi na *zbihon* 25/19; Voc. Zbyh. 15 ty, *zbihoní!* 25/11; Dat. Zbyh. 39 rozrazi *zbihonieuí* hlavu 25/31 (8).
Zbyhoněvi v. *Zbyhoň.*
Zbyhoni v. *Zbyhoň.*
zdach- zlom. *zdach-* 3/33.
zdě v. *zdieti.*

1455. zdě, adv.;
Jar. 46 cháma *zdíě* ždachu 8/22; Čst. 51 horami *zdíe* otsud 14/31; Čst. 207 *zdíe* ny viděti 17/15; Lud. 120 ruče *zdíe* meče dobysta 20/5; Záb. 16 k nim *zdíe* Záboj 20/25; Záb. 38 takým sě klaněti *zdíe* 21/7; Záb. 165 váleno *zdíe* 23/13; Zbyh. 46 mě *zdíe* věza 26/3; Jel. 14 podskoči naň *zdíe* 27/18; Op. 8 kto by neplakal *zdíe* 28/21; Skř. 16 že *zdíe* hořem nyju 28/32 (11).
zdělo v. *zdieti.*

1456. Zdeslav, masc.; osobní jméno;
Nom. Lud. 110 vytče *Zdeslau* 19/33; Lud. 129 *zdeslau* sě.. vrže 20/9 (2).
zdi v. *zed.*

1457. zdieti, sloveso;
Aor. (Praes.?) 3. sg. Záb. 32 kak *síe zdíe* v cuzej vlasti 21/2; Inf. Záb. 33 tako bieše *zdíetí* dievkám 21/3 (2).
zdola v. *dól.*

1458. zdravie, nt.;
Sg. NAcc. Jar. 195 komu *zdrauíe*, komu dráh živótek 12/1 (1).
-zdu zlom. *-zdu* 1/13.
ze v. *z.*

1459. zed, fem.;
Plur. NAcc. Čst. 108 přese *zdí* teče 15/29 (1).
zechtě v. *zechtieti.*

1460. zechtieti, sloveso;
Aor. 3. sg. Zbyh. 52 veždě, kamo *zechtíe* 26/9 (1).
zelená v. *zzelenati, zelený.*
zelenáte v. *zelenati.*

1461. zelenati sě, sloveso;
Praes. 2. plur. Op. 3 čemu vy *síe zelenate* 28/18 19 (1).
zelené v. *zelený.*
zeleně, zelenie v *zelený.*

1462. zelený, adj.;
Sg. DLoc. fem. Čst. 238 *po zelene* trávě 18/2 ; Loc. masc. (skl. jm.) Jah. 12 *wzelenie* borečce 26/26; Plur. NAcc. nt. Jah. 2 na *zelena* borka 26/21--22 (3).
zeman v. *zeměnín.*

1463. zemanka, fem.;
Plur. Instr. Lud. 50 knieni *szemankamí* 19/2 (1).
zemankami v. *zemanka.*
zemananóm v. *zeměnín.*
zemany v. *zeměnín.*

1464. zemdlený, adj.;
Plur. Dat. Čst. 46 *zemdlením* údóm 14/29 (1).
zemdleným v. *zemdlený.*
zemdliti v. *zemdlený.*

1465. země, fem.;
Sg. N. Jel. 23 syrá *zemie* 27/23; Acc. Jar. 140 všu *zemíu* 10/27; Lud. 129 *nazemíu* 20/10; Lud. 79 v chladnú *zemíu* 19/17; Čst. 238 v syrú *zemíu* 18/3; Gt. Jar. 238 ze všech krajin *zemie* 13/1; Jar. 192 ot *zemie* 11/32; Jar. 131 z *zemie* 10/20; Dat. Jar. 141 k *zemí* 10/28; Loc. Ol. 60, 61 po všej *zemí* 6/12 - 13; Čst. 234 po *zemí* 17/32; Jar. 103. Jel. 25 v *zemí* 9/32, 27/25; Instr. Ol. 57 nad všú *zemín* 6/10; Plur. Gt. Lud. 20 z dalných *zemí* 18/20; Ol. 25 našich *zemí* 5/19; Loc. Jar. 11, 89, 230 *wzemiech* 7/29, 9/21—22, 12/26—27 (20).

1466. zeměnín, masc ;

Plur. Acc. Lud. 104 na *zemaní* 19/30; Dat. Lud. 52, 65, 83 *zemanō* svým 19/3, 10, 19 (4).
zemi v. *země.*
zemí v. *země.*

1467. zemice, fem.;
Sg. Acc. Kyt. 9 v kyprú *zemícu* 26/16 (1).
zemicu v. *zemice.*
zemiech v. *země.*
zemiu v. *země.*
zemju v. *země.*
zemu v. *země.*

1468. zeřivý, adj.;
Sg. N. masc. Jar. 259 sien *zerſiuí* své vrahy mlátí 13/14 (1).
zevzně v. *zevznieti.*
zevzněchu v. *zevznieti.*
zevzní v. *zevznieti.*
zevznie v. *zevznieti.*

1469. zevznieti, sloveso;
Praes. 3. sg. *a*) Lud. 120 *zewzní* hlahol 20/10; Čst. 246 *Zewzní* vícestvie 18/7; *b*) Lud. 64, 82, 96, 136 *zewzníe* hlahol 19/9, 18, 25, 20/12; Aor. 3. plur. Jel. 17 *zewzniechu* mutno žalostní lesi 27/19–20 (7).
zezvuče v. *zezvučeti.*
zezvučet v. *zezvučeti.*

1470. zezvučeti, sloveso;
Part. Praes. Sg. N. m. Čst. 186 *zezuucie* nemeškáše 17/3 - 4 (1).

1471. Zhořelský, adj.;
Plur. Gt. Ben. 11 ot *zhorsielſkích* dřevních hor 6/20 (1).
Zhořelských v. *Zhořelský.*

1472. zhovadilý, adj.;
Sg. NV. masc. Záb. 149 ty *zhouadilí* 23/5 (1).
zhovaditi v. *zhovadilý.*
-zi zlom. *-zí* 3/2.
-zie zlom. *-zíe* 1/33.
-zichu zlom. *-zíchu* sě 3/12.

1473. zima, fem.;
Sg. Loc. Op. 4 *wzímie*, letě 28/19 (1).
zimě v. *zima.*
zírá v. *zírati.*

1474. zírati, sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 20 na jich vrcholy *zíra* jasné slunečko 14/30 (1).

1475. zjařiti sě, sloveso;
Impt. 2. plur. Čst. 138 *nezíarste (sě)* bozi svému sluze 16/14 (*sě* v orig. není) (1).
zjařte v. *zjařiti.*
zkusí v. *zkusiti.*

1476. zkusiti, sloveso;
Praes. (Impt.) 3. sg. Lud. 116 *ſkuſí* L'ubor chrabrost 20/3 (1).
zlámasta v. *zlámati.*

1477. zlámati, sloveso;
Aor. 3. du. Lud. 61 ež dřevce oba *zlamaſta* 19/8 (1).

1478. zlato, nt.;
Sg. NAcc. nt. Ben. 14, 18 střiebro, *zlato* 6/22, 24; Jar. 14 pro *zlato* 7/31 (3).

1479. zlatohlav, masc.;
Sg. Loc. Jar. 28 oblečena bě vša *wzlatohlawie* 8/8 (1).

1480. zlatostvúci, adj.;
Plur. N. masc. Lud. 13 vlasi *zlatoſtuuci* 18/16 (1).

1481. zlatý, adj.;
Sg. NAcc. masc. Kyt. 10, Róž. 13 prstének *zlatí* 26/16—17, 28/9 (2).

1482. zloba, fem.;
Sg. Nom. Čstm. 39 *zloba* krutá 14/25; Čst. 42 *zloba* sě mu rozevře 14/26; Instr. Jel. 15 zraky *zlobu* zapolená 27/18; Jel. 34 pade *zlobu* vraha 28/1 (4).
zlobivo v. *zlobivý.*

1483. zlobivý, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné, v platnosti přísl.) Záb. 138 v Ludiek *zlobíuo* mieři 22/31 (podtečkováno; nemá se tedy čísti); o Zbyh. 22 v. *zlobný.* (1).
zlobného v. *zlobný.*

1484. zlobný, adj.;
Sg. N. masc. Zbyh. 5 *zlobní* Zbyhoň 25/4; Acc. (=Gt.) masc. Zbyh. 22 krahujce *zlobne°* 25/17 (tak psáno původně, nově vyškrábáno a přepsáno na *zlobní*, srv. *krahujec* ČČM. 1881, 145; Hanka čítal libovolně *zlobivý*) (2)
zlobú v. *zloba.*
zlomista v. *zlomiti.*

1485. zlomiti, sloveso;
Aor. 3. du. Jar. 279 *zlomíſta* je oba 13/27 (1).

1486. zlostivý, adj.;
Plur. Gt. Jar. 107 sich Tatar *zloſtíuich* 10/2 (1).

zlostivých v. *zlostivý.*
zľúti v. *zľútiti.*

1487. zľútiti sě, sloveso; srv. *rozlútiti.*
Aor. 3. sg. Jar. 274 tako *zlutíſie* 13/24; Záb. 148 i *zlutíſie* Ludiek 23/4 (2).

1488. zlý, adj.;
Plur. Dat. Ol. 19 proti *zlím* Polanóm 5/14 (1).
zlým v. *zlý.*
zmilená v. *zmilený.*

1489. zmilený, adj.;
Sg. N. fem. Čst. 148 tamo... skála bohóm *zmílena* 16/18—19 (1).

1490. zmilítek, masc.;
Sg. Gt. (= Acc.) Róž. 16 *zmílítka* sě nedoždiech 28/11; Skř. 7 otvedechu *zmílítka* 28/28; Instr. Zbyh. 53 *ſmílítkem* (= *s z-*) spáváše 26/9 (3).
zmilítka v. *zmilítek.*

1491. zmilítka, fem.;
Sg. N. Kyt. 2 běže *zmílítka* 26/11; Jah. 5 moje *zmílítka* 26/23; Acc. Jah. 41 vzech *zmílítku* v náručie 27/9—10 (3).
zmilítkem v. *zmilítek.*
zmilítku v. *zmilítka.*
zmilitký v. *zmilítek, zmilítka.*
znamenajte v. *znamenati.*

1492. znamenati, sloveso;
Impt. 2. plur. Lud. 1 *znamenaíte* staří, mladí 10/16 (1).
znova v. *nový.*

1493. zora, fem.;
Sg. Nom. Jar. 24 jako *zora* po jutru sě sěje 5/8 (1).
zpátečni v. *zpátečný.*
zpátečními v. *zpátečný.*

1494. zpátečný, adj.;
Plur. Instr. Jar. 133 *zpatecznímí* kroky 17/22 (1).
zpátečnými v. *zpátečný.*
zrace v. *zrak.*
zračí v. *zračiti.*

1495. zračiti sě sloveso;
Praes. 3. sg. Čst. 248 *zracíſie* kořist 18/8 (1).

1496. zrak, masc.;
Sg. Loc. Čst. 217 by sě lsknula braň *wzrace* vrahóm 17/22; Du. NAV. Jar. 142, Záb. 54, Jel. 15 *zrakí* zapolená 10/28, 21/16, 27/18; Jar. 190 svá umdlá *zrakí* 11/31; Ben. 45 hněvi.. rozohnichu *zrakí* jejú 7/4; zlom. *zkí* 1/5; GLoc. Jar. 270 z žhavú *zraku* 13/22; Záb. 180 z radostnú *zraku* 23/21; DJ. Záb. 111 pozřiesta lisíma *zrakoma* 12/15; Plur. Gt. Záb. 21 jiskrenych *zrakow* 20/28 (11).
zrakoma v. *zrak.*
zrakóv v. *zrak.*
zrakú v. *zrak.*
zraky v. *zrak.*
zrálo v. *zráti.*

1497. zráti, sloveso;
Part. perf. N. sg. nt. Žez. 5 kak by *zlo* žitko 28/13; Žez. 7 kak by *zralo* jablko 28/14 (2).
zře v. *zřieti.*
zřechu v. *zřieti.*
zřiechu v. *zřieti.*

1498. zřieti, sloveso;
Aor. 3. sg. Čst. 120 *zrsíe* krváceti vrah svój 16/2; Záb. 54 *zrsíe* na Slavojeva zapolená zraky 21/15; 3. plur. (imperf.?) Jar. 192 ot země do oblak *zrsíechu* 11/32; Inf. Jar. 272 když mu krev sě uda *zrsetí* 13/23 a 24; Záb. 139 dub protiv dubu *zrsíetí* 22/32 (5).
zstaviti v. *staviti.*
zsýpati v. *sýpati.*
ztracen v. *ztratiti.*

1499. ztratiti, sloveso;
Part. Pf. pass. N. sg. masc. Jar. 112 prvý boj nám *ſtcen, ſtcen* vterý 10/5 (2).
-zu zlom. *-zu* 3/31.

1500. zub, masc.;
Du. GL. Čst. 18 ščít črn dvú *zubu* 14/13 (1).
zubú v. *zub.*
zúžichu v. *zúžiti.*

1501. zúžiti sě, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 135 k spodu *ſuzíchu ſie* v ostrú hranu 10/22 (1).

1502. zváti, sloveso;
Praes. 3. sg. Ben. 31 Beneš l'ud v hromadu *zue* 6/30; Inf. Jar. 213 hrdinami *ſie zuatí* 12/14 (2).
zve v. *zváti.*

1503. zvěř, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 80 jak *zuiers* plachý 9/14; Ben. 54 veš *zuers* leský 7/8; Záb. 256 plachý *zuiers* 24/28 (3).

1504. zvěst, masc.;

Plur. Acc. Záb. 217, 236 přenesechu své *zuieſti* 24/8, 19 (2).
zvěsti v. *zviesti.*
zvěstovali v. *zvěstovati.*

1505. zvěstovati, sloveso;
Part. pf. n. plur. masc. Jar. 49 aby *zuieſtouali* uhodnúce 8/24; Praes. 1. sg. Jar. 1 *zuieſtuiu* vám pověst 7/21 (2).
zvěstuju v. *zvěstovati.*
zvěsty v. *zvěst.*

1506. zviesti, sloveso;
Inf. Lud. 37 jáz chcu *zuieſtí* 18/28 (1).
zvola v. *zvolati.*
zvoláše v. *zvolati.*

1507. zvolati, sloveso;
Aor. 3. sg. zlom. *Zuola* B(oleslav) 1/19; Impf. 3. sg. Čstm. 22 bujno *zuolaſe* Čsmír 14/15 (2).
zvučno v. *zvučný.*

1508. zvučný, adj.;
Sg. NAcc. nt. (skl. jmenné) Záb. 19 vze varyto *zuucno* 20/27 (1).

1509. zvuk, masc.;
Plur. Nom. Acc. Jar. 245 uderily *zuuki* bubnóv 13/5; Ol. 46 vyrazichu *zuuki* trúby 6/2 (2).
zvuky v. *zvuk.*
zýva v. *zzývati.*
zývati v. *zzývati.*

1510. zzelenati sě, sloveso;
Praes. 3. sg. Ben. 27 osenie *ſie zelena* 6/28 (1).
zzýva v. *zzývati.*

1511. zzývati, sloveso;
Praes. (Aor.?) 3. sg. Lud. 56 Střebor L'udislava *zíua* 19/5; Lud. 69 Srpoš Spytibora *zíua* 19/12; Lud. 87 L'ubor Bolemíra *zíua* 19/21; Lud. 97 L'ubor na Ruboše *zíua* 19/26; Lud. 105 L'ubor na zemany *zíua* 19/30 (5).
zžívi v. *zživiti.*

1512. zživiti, sloveso;
Aor. 3. sg. Jar. 236 hojný přieval pramen chlumský *zzíuí* 12/32 (1).

1513. Ž', spojka; v. *že, ež.*
Jar. 283 *takoz* spade bezduch 13/31 (čti: *tako, ž'*). (1).

1514. -ž, příklonka; srv. *že.*
Srv. *až, doniž, jakž, jenž, juž, kdaž, když, vňuž* (v. tato slova; úhrnem 30 dokladů).
žalním v. *žalný.*

1515. žalný, adj.;
Sg. Loc. masc. nt. Jel. 24 po *zalním* srdečce 27/25 (1).
žalným v. *žalný.*
žalostiv v. *žalostivý.*
žalostiva v. *žalostivý.*
žalostívo v. *žalostivý.*

1516. žalostivý, adj.;
Sg. N. fem. Skř. 4 proč je *zaloſtíua* 28/26; NAcc. nt. (skl. jm.; také v platnosti přísl.) Zbyh. 2, 11 *zaloſtíuo* vrka 25/1—2, 9; Zbyh. 8 *zaloſtíuo* vzdycha 25/6; Zbyh. 10 *zaloſtíuo* sedě 25/8; Záb. 243 *zaloſtíuo* prosie 24/22; Jar. 106 vzmodlichu sě *zaloſtíuo* 10/1 - 2; Jar. 191 *zaloſtíuo* rukama lomichu 11/31; Jar. 263 stenánie *zaloſtíuo* 13/17; Ben. 2 tyli si *zaloſtíuo* 6/16; Plur. Gt. Čst. 28 *zaloſtíuích* hlasóv 14/19 (11).
žalostivých v. *žalostivý.*
žalostní v. *žalostný.*

1517. žalostný, adj.;
Du. DI. zlom. *zaloſtníma* 2/27; Plur. N. masc. Jel. 17 *zaloſtní* lesi 27/20 (2).
žalostnýma v. *žalostný.*

1518. žalovati, sloveso;
Inf. Jah. 19 je sě milá *zalouati* 26/30 (1).
ždachu v. *ždáti.*
ždaje v. *ždáti.*
ždáše v. *ždáti.*

1519. ždáti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jah. 18 na miléło *zdaíe* 26/29; Aor. (imperf.?) 3. plur. Jar. 46 cháma zdě *zdachu* 8/22; Imperf. 3. sg. Lud. 109 Lubor *zdaſe* 19/32; Inf. Lud. 39 v míře válku *zdatí* 18/29; Jar. 196 v Taterech milosti *zdatí* 12/2; Jar. 206 ot Boha nám milost *zdatí* 12/9 (6).

1520. že, spojka; srv. *ž* a *ež.*
Jar. 16—17 usłyše, *ze* vlasti na záchodě, v siech *ze* vlastech.. 7/32—33; Jar. 80 tako krupo je po sobě hnachu *ze* je jak zvěř . . rozprnuchu 9/13; Čst. 155 neže sě poznaje, *ze* slunce pokročí 16/21; Záb. 118 rci, *ze* dýmem jest nám velenie jeho 22/18; Zbyh. 44 radost, *ze* svú drahú chová . . 26/2; Žez. 4 zaplakáše, *ze* nenie jaro 28/13; Skř. 16 pozdravuj, *ze* hořem nyju 28/31 (8).

1521. že, částice; srv. *ž.*
srv. *če(že), neže, sienže* (v. tato slova; úhrnem dokladů 5).

1522. žéci, sloveso;
Part. Perf. Pass. N. sg. masc. Čst. 241 doniž mrtev *nezzen* 18/4—5 (1).

1523. žel, masc.;
Sg. N. Jar. 180 krutý *zel* 11/23 (1).

1524. železný, adj.;
Sg. N. masc. Zbyh. 27 *zelezní* mlat 25/20 (1).

1525. žena, fem.;
Plur. Dat. Záb. 33 dievkám i *zenā* 21/4 (1).
ženám v. *žena.*
žene v. *hnáti.*
ženi v. *hnáti.*

1526. žezhulice, fem.;
Sg. N. Žez. 2 na dubci *zezhulíce* 28/12 (1).
žhavú v. *žhavý.*

1527. žhavý, adj.;
Du. G. L. Jar. 270 *zzhauu* zrakú 13/22 (1).
žiezn v. *žízn.*

1528. žíti, sloveso;
Praes. 3. sg. Jar. 17 v siech že vlastech l'uda mnoho *ziue* 7/33 (1).

1529. žítko, nt.;
Sg. NAcc. Žez. 5 kak by zrálo *zítko* v poli 28/14 (1).
žive v. *žíti.*

1530. živótek, masc.;
Sg. NAcc. Jar. 195 komu dráh *ziuotek* 12/1—2 (1).

1531. žízn, fem.;
Sg. NAcc. Jar. 181 trapná *zízn* 11/24; Jar. 194 pro *zízn* 12/1; Jar. 201 koho vy *zízn* trápí 12/6; Instr. Jar. 187 padachu trapnú *zíznu* 11/29; Jar. 193 *zíznu* tráti 11/33; Jar. 198 shynúti *zíznu* 12/3; Jar. 214 pohynemli *zíznu* 12/15 (7).
žízniu v. *žízn.*
žížňú v. *žizn.*
žížn v. *žízn.*
žžen v. *žéci.*

Zkratky.

(Grammatické zkratky [jako m., nt., pf., impt. atd.] nejsou zde vyloženy; známost jich se předpokládá.)

Ad RK. = Seykora, Ad Ruk. Kr. Dvorský. V Praze, 1886.
Ath. = Athenaeum. Red. T. G. Masaryk.
Ben(eš). = Beneš Hermanóv (»o pobití Sasíkóv«), báseň RKho.
ČČM. = Časopis Musea království Českého.
Čst(m). = Čstmír, Čestmír (»o vícestvie nad Vlaslavem«), báseň RKho.
Jah. = Jahody, báseň RKho.
Jar. = Jaroslav, » » (»o velikých bojech křesťan s Tatary«).
Jel. = Jelen, » »
Kyt. = Kytice, » »
Lfil(ol.) = Listy filologické a paedagogické.
Lud. = Ludiše (»o slavném sědání«), báseň RKho.
Ol(dř). = Oldřich (Jaromír a Oldřich), » » (»o pobití Polanóv i vyhnání jich z Prahy«).
Op. = Opuščená (Zamúcená), » »
RK. = Rukopis Kralodvorský (citáty za zkratkou značí verš básně; není-li verš přidán, je míněn nadpis básně v rukopise; ve zlomcích značí čítatel stránku, jmenovatel řádku; oba proužky jsou počítány jako str. 1. 2. 3. 4; citaty stránek následují v témž pořádku, jak před tím uvedeny verše; kde uvedeny dva řádky nebo dvě strany, přebíhá slovo z řádku na řádek nebo se stránky na stránku). Čísla v závorkách na konci hesel označují počet dokladů.
Róž. = Róže, báseň RKho.
Skř. = Skřivánek, báseň RKho.
s. v. = sub voce.
v. = viz.
Záb. = Záboj, báseň RKho. (»o velikém pobití«).
Zl. = Zlomek písně na poslední řádce RKho.
zl(om). = zlomky slov na obou proužcích.
Žez. = Žezhulice, báseň RKho.

Důležitější opravy a doplňky.

Str. V,	ř. 11.				Místo	*1527*	čti *1531.*
» 2.,	sloupec 1.,	řádek	27.	»	*aj tu*	»	*aj, tu.*
» 3.,	» 2.,	»	4.	»	*bludn*	»	*bludní.*
» 4.,	» 2..	»	1.	»	*adjektivum.;*	»	*adjektivum ;.*
» 4.,	» 2.,	»	42.	Vlož:	*bráně*	v.	*brána.*
» 5.,	» 1.,	»	35.	Místo	*brazdeſe*	čti	*bzdeſe.*
» 6.,	» 1.,	»	3.	Škrtni.			
» 6.,	» 1.,	»	49.	Místo	*braně*	čti	*(z)braně.*
» 7.,	» 2.,	»	39.	»	*ny*	»	*jáz.*
» 9.,	» 2.,	»	2.	»	*sečú*	»	*sěčú.*
» 9,	» 1.,	»	20.	Vlož:	*Čstimír*	v.	*Čstimír.*
» 10.,	» 1.,	»	4.	Vlož:	*dcera*	v.	*dci.*
» 10.,	» 1.,	»	26.	Místo	*dinách*	čti	*diuach.*
» 10.,	» 2.,	»	8.	»	*dieua*	»	*dieua.*
» 10.,	» 2.,	»	12.	»	*tak*	»	*kak.*
» 11.,	» 2.,	»	32.	Doplň:	Myslil jsem na chybu píseckou; zatím však nalezly se doklady bezpečné na sloveso *-běhu, -bieci* (z XV. stol. nalezl Seykora ve Vlasti, 1897, květen; ze XIV. je doklad v Modl. Petrohradsk.: zlí *zabyehu*, praes. 3. plur.); není třeba tedy tohoto výkladu a heslo může zníti: *dobieci, doběhu;* srovn. polské *biec*, mr. *biču* a srb. *bijeći.*		
» 12.,	» 1.,	»	20.	Místo	*v*	čti	*v..*
» 12.,	» 2.,	»	50.	»	*drahı*	»	*drahí.*
» 13.,	» 2.,	»	33.	»	*drsievi*	»	*drsieuí.*
» 15.,	» 1.,	»	36.	Doplň:	v. *ž* a *že.*		
» 16.,	» 2.,	»	29.	Místo	*i*	»	*í.*
» 17.,	» 1.,	»	12.	»	*lutým*	»	*l'útým.*
» 17.,	» 2.,	»	46.	»	*kdo*	»	*Kruvoj.*
» 20.,	» 1.,	»	43.	Doplň před *možno*:	V Ben. 73.		
» 20.,	» 2.,	»	17.	Doplň:	Srv. *opáčiti.*		
» 20.,	» 2.,	»	7.	Místo	*chlumſki*	čti	*chlumſkí.*
» 27.,	» 2.,	»	5.	»	*Jar. 10*	»	*Jar. 190.*
» 27.,	» 2.,	»	41.	»	*vrcholi*	»	*vrcholy.*
» 28.,	» 2.,	»	6.	»	*sě*	»	*ſie.*
» 29.,	» 1..	»	18.	»	*imieſe*	»	*imieſe.*
» 33.,	» 2.,	»	32.	»	*146*	»	*145.*
» 35.,	» 2.,	»	47.	»	*kruuo:*	»	*kruuoí.*
» 35,	» 2.,	»	51.	»	*kruuo*	»	*kruuoí.*

Str.	37.,	sloupec	2.,	řádek	25.	Místo	*jako*	čti *jak.*
»	38.,	»	1.,	»	45.	»	*zeleníte*	» *zelenáte.*
»	38.,	»	2.,	»	52.	»	*308*	» *březnová příloha.*
»	39.,	»	1.,	»	51.	»	*lſtiuo*	» *lſtiuo.*
»	40.,	»	1.,	»	52.	»	*lutý*	» *l'útý.*
»	41.,	»	1.,	»	25.	»	*púsťáše*	» *púšťáše.*
»	41.,	»	2.,	»	2.	»	*Ol;*	» *Ol..*
»	41.,	»	2.,	»	37.	»	*ommezcietmý*	» *osmmezcietmý*
»	42.,	»	1.,	»	17.18.	»	*přesmilitký*	» *přezmilitký*
»	43.,	»	2.,	»	4.	»	*mohucech*	» *mohúcéch.*
»	44.,	»	1.,	»	18.	»	*mrtev*	» *mrtew.*
»	46.,	»	1.,	»	2.	»	*20/23*	» *10/7*
»	46.,	»	1.,	»	46.	»	*če*	» *čeho.*
»	46.,	»	1.,	»	47.	»	*3/3*	» *8/3.*
»	47.,	»	1.,	»	7.	»	*nastoíte*	» *naſtoíte*
»	47.,	»	2.,	»	27.	Škrtni.		
»	48.,	»	2.,	»	1.	Místo	*jdú*	čti *jdú,.*
»	48.,	»	2.,	»	20.	»	*dále*	» *déle.*
»	48.,	»	2.,	»	21.	»	*nám*	» *(nám)*
»	49.,	»	1.,	»	36.	a 35.	Přelož oba řádky.	
»	50.,	»	2.,	»	19.	Místo	*oblakom*	čti *oblakóm*
»	50.,	»	2.,	»	47.	»	*mohúcech*	» *mohúcéch*
»	51.,	»	2.,	»	33.	»	*Jar.*	» *Jar. 258.*
»	52.,	»	2.,	»	45.	»	*kdč*	» *kdě.*
»	53.,	»	1.,	»	1.	»	*oteckím*	» *oteckími.*
»	54.,	»	1.,	»	22.	»	*pasti*	» *pásti.*
»	54.,	»	1.,	»	34.	»	*paki*	» *pakí.*
»	54.,	»	2.,	»	14.	»	*panskeº*	» *panſkeº.*
»	55.,	»	2.,	»	17.	»	*24, 20*	» *25, 27.*
»	55.,	»	2.,	»	18.	»	*pčsťú*	» *pěsťú.*
»	57.,	»	2.,	»	9.	»	*44*	» *24.*
»	58.,	»	1.,	»	34.	Doplň: Domníval jsem se, že je *pohowte* tvar odchylný dle III. 1.; zatím však nalezeno *hoviti* v Št. Bud. 191 (rád by *vhowil);* patří tedy doklad zde uvedený pod *pohoviti.*		
»	67.,	»	1.,	»	36.	Vlož: Srvn. *rozenie, rozený.*		
»	67.,	»	1.,	»	52.	»	» *vysokorostlý.*	
»	67.,	»	2.,	»	2.	»	*rostlý*	v. *vysokorostlý.*
»	76.,	»	1.,	»	10.	»	*skusiti*	» *zkusiti.*
»	80..	»	2.,	»	52.	»	*stratiti*	» *ztratiti*
»	98.,	»	2.,	»	7.	Místo	*Čst.*	čti *Čst. nadp., 159.*
»	98.,	»	2 ,	»	7.	»	*10/7*	» *14/3, 16/7.*

BINDING SECT. JUN 16 1970

PG 5022 A12F5
Flajshans, Vaclav
Podrobny seznam slov rukopis
Kralodvorskeho

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY